

บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

นางสาวกาญจนา ชัยนาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2557

**The Role of Province Chamber of Commerce in Local Politics : A Case Study Of
Nakhon Ratchasima Provincial Administration Organization**

Miss Kanjana Chainam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for
the Degree of Master Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

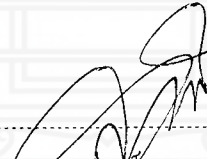
2014

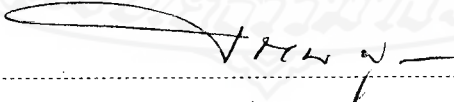
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ชื่อและนามสกุล นางสาวกาญจนา ชัยนาม
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล

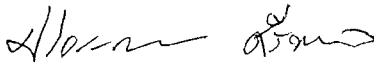
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของ รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ได้กรุณาให้คำแนะนำให้ข้อคิดเห็นหลายประการ รวมถึงการตรวจแก้ไขคำแนะนำในการเรียบเรียง ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงส์ไกรเลิศ ซึ่งกรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งการให้คำแนะนำต่างๆ ในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ต่อไป ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 3 ท่าน ไว้ด้วยความเคารพยิ่ง ในโอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ที่สละเวลาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ เครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้สัมภาษณ์ในประเด็น ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ตั้งแนวทางไว้จนสามารถนำมา มาสรุปเป็นผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อไป ตลอดจน แหล่งวิชาการทุกส่วนที่ผู้วิจัยนำมาอ้างอิง ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่เลขานุการกิจบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือในด้าน ธุรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ขอขอบคุณ คุณจรรยาศรี ตั้งเสถียร และคุณสมบัติ จันดาร์ภัย ที่ให้ความ ช่วยเหลือในการหาข้อมูลสำหรับประกอบการทำวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณบิดา มารดาผู้ให้กำเนิดที่คอยให้กำลังใจ และคอยสอบถามความก้าวหน้า ในการทำวิจัย รวมทั้งช่วยหาแหล่งข้อมูลเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์กลุ่มประชากรวิจัย ให้กับผู้วิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณประสิทธิ์ มีดี ที่คอยช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อ ศึกษาและเก็บข้อมูลในการทำวิจัย และคอยให้กำลังใจเป็นอย่างดีมาตลอด

กาญจนา ชัยนาม

กุมภาพันธ์ 2558

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาของกิจการ
บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย นางสาวกาญจนา ชัยนาม รหัสนักศึกษา 2518001942

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข (2) รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล
ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น (2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น และ (3) เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น

วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 15 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็น การสังเกตการณ์และจากเอกสาร วิเคราะห์โดยการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่นคือ อบจ. มีค่อนข้างน้อยเนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องระเบียบข้อบังคับและการประกอบอาชีพของสมาชิกหอการค้าเอง แต่หากประเด็นใดน่าสนใจ มีประโยชน์กับสมาชิกหอการค้า สมาชิกหอการค้าส่วนใหญ่จะเข้าไปมีบทบาทไม่ว่าจะเป็นการติดตามข่าวสารทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ. ส่วนบทบาทการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนทั่วไป หอการค้าจังหวัดจะรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของอบจ./ส.อบจ. อย่างต่อเนื่อง (2) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่นระดับ อบจ. มาจากภาครัฐและอบจ. ยังไม่ให้ความสำคัญและร่วมมือกับหอการค้าจังหวัดในด้านเศรษฐกิจมากนัก หอการค้าจังหวัดและสมาชิกยังไม่เห็นความชัดเจนในการทำงานด้านเศรษฐกิจของ อบจ. อีกทั้งยังขาดความเข้าใจในนโยบายเศรษฐกิจของอบจ. ส่วนปัญหาด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนทั่วไปหอการค้าจังหวัดยังมีบทบาทน้อย เนื่องจากข้อจำกัดด้านระเบียบข้อบังคับของหอการค้าเอง (3) แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น ต้องมีการแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด ภาครัฐ เอกชนและอบจ. ต้องเพิ่มความร่วมมือในการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับจังหวัด และประชาชน

คำสำคัญ : บทบาท หอการค้าจังหวัด นครราชสีมา การเมืองท้องถิ่น

Thesis title: The Role of Province Chamber of Commerce in Local Politics :
A Case Study Of Nakhon Ratchasima Provincial Administration
Organization

Researcher: Miss Kanjana Chainam; **ID** 2518001942;

Degree: Master of Political Scienc (Politics and Government)

Thesis advisors: (1) Dr. Senee Camsook, Associate Professor; (2) Dr. Pathan Suwan-
Mongkol, Associate Professor; **Academic year:** 2014

Abstract

This research aims (1) to study the role of the Chamber province in local politics (2) to study the problems and difficulties in carrying out the role of the Chamber province on local politics, and (3) to solve the problems and obstacles. In carrying out the role of the Chamber province in local politics.

The study used qualitative research. The sample was selected from the private placement of 15 people collect information by interviewing a comment. Observation and documentation Analyzed by descriptive approach.

The results showed that (1) the role of the Chamber province on politics is local. PAO. There are quite a few, because of limitations in the regulation of Chamber members and the profession itself. If any interesting issues Useful to Chamber members Chamber members most likely to play a role, whether it is political news. Exercise elected President. / Members of the Provincial Administration. The role of promoting the political participation of the general public. Chambers Of Commerce is encouraging the public to participate in monitoring the implementation of the PAO. / Members of the Provincial Administration. And (2) difficulties in carrying out the role of the Chamber province on politics, local jobs. The government and PAO. Not make a significant partnership with the Provincial Chamber of Commerce Economic much. Chambers Of Commerce, and members do not see a clear career in the economy of the PAO. They lack an understanding of the economic policies of the PAO. The problem of promoting the political participation of the general public Chamber province also play a role. little Due to regulations of the Chamber itself (3) solve the problems and difficulties in carrying out the role of the Chamber province on local politics. Must be amended regulations of the Chamber of the provincial government and private jobs. To increase cooperation in the implementation of the roles and duties of each party to bring benefits to the province and its people.

Keywords: Role Chambers Of Commerce Nakhon Ratchasima Local Politics.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพรรคการเมือง	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์	30
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์.....	38
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ.....	41
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	46
ความรู้เรื่ององค์การบริหารส่วนจังหวัดและข้อมูลทั่วไปจังหวัดนครราชสีมา.....	60
ความรู้เรื่องหอการค้าจังหวัด.....	63
เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ส่วนที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์	74
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ตอนที่ 1 บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น	75
ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้า ที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น	115
ตอนที่ 3 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้า ที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น	128
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	145
สรุปผลการวิจัย	146
อภิปรายผล	151
ข้อเสนอแนะ	157
บรรณานุกรม	159
ภาคผนวก	165
ก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ถามกลุ่มตัวอย่าง	167
ข ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย	173
ค ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์	175
ง ข้อบังคับหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา	179
ประวัติผู้วิจัย	194

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยนับแต่หลังเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นผลให้ระบบการเมืองไทยเปิดกว้างมากขึ้น ทำให้พ่อค้านักธุรกิจได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ที่มอบให้กับกลุ่มผู้ปกครอง อันได้แก่ ทหารและข้าราชการพลเรือน ในรูปของผลประโยชน์แอบแฝง เช่น หุ้่นลม หรือตำแหน่งกรรมการบริษัทต่างๆ การเข้ามาในลักษณะนี้เป็นลักษณะหนึ่งที่กลุ่มธุรกิจอาจจะมีส่วนอำนาจในการกำหนดนโยบายเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อธุรกิจของตนเป็นประการสำคัญผลจาก 14 ตุลาคม 2516 ก่อให้เกิดการตื่นตัวของนักธุรกิจต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ กลุ่มอิทธิพล กลุ่มสมาคม และกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจได้แสดงบทบาทต่าง ๆ ทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ (พ.ศ. 2523) ได้สนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น (ประกาศศักดิ์ ธานีพงศ์ 2528: 3-5) รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาล และเอกชนในระดับสูงยังไม่ค่อยมีแบบแผน รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ขึ้น บทบาทภาคธุรกิจเอกชนจึงได้เริ่มมีมากขึ้น การที่กลุ่มธุรกิจได้มีบทบาทด้านการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจ และการเสนอแนะข้อคิดเห็นต่อภาครัฐโดยตรงมากขึ้นจากการได้เปรียบทางเศรษฐกิจที่กลุ่มธุรกิจมีเหนือกลุ่มอื่นในสังคมรวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมไทย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ทำให้ภาครัฐมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความรู้และความเชี่ยวชาญของบุคคลในด้านธุรกิจมาร่วมกันแก้ไข ปัญหาที่เริ่มทวีความซับซ้อนขึ้นในสังคมและประการสำคัญอีกประการคือ สมาคมอาเซียนมีส่วนในการผลักดันให้สถาบันธุรกิจของไทยมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจให้แก่รัฐบาลเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน จากปัจจัยดังกล่าวจึงส่งผลให้นักธุรกิจได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะการเข้าแข่งขันสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่างๆ ทั้งระดับประเทศ และการเลือกตั้งท้องถิ่น (พิรยัทธ ศิริจันทร์ 2535: 3-6)

ฮันติงตัน (Samuel P. Huntington 1968: 49-50) ได้ชี้ให้เห็นว่าการ เติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วจะเกิดปรากฏการณ์ทางการเมือง(1) การรวมกลุ่มแบบดั้งเดิมสลายไป คนขาดสิ่งยึดมั่นและจะเป็นเงื่อนไขให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติได้ (2) เกิดพวกเศรษฐกิจใหม่ขึ้นมาและไม่ สามารถปรับตัวให้เข้ากับระเบียบสังคมเก่าได้ ยังต้องการอำนาจทางการเมืองและสถานภาพทางสังคมที่เหมาะสมกับตำแหน่งในทางเศรษฐกิจ (3) มีการย้ายถิ่นฐานมากขึ้นซึ่งเป็นการทำลายความผูกพันแบบเก่าๆ โดยเฉพาะการย้ายจากชนบทเข้าสู่เมือง จะก่อให้เกิดความรู้สึกแปลกแยก และความรุนแรงทางการเมืองขึ้นได้

(4) มีคนมีค่าครองชีพต่ำลงเพิ่มขึ้น เกิดช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยมากด้วย (5) คนบางคนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และเกิดความไม่พอใจต่อระเบียบสังคมที่มีอยู่เพิ่มขึ้น (6) สังคมจำเป็นต้องจำกัดการบริโภคเพื่อส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะเกิดให้เกิดความไม่พอใจ ในภาคประชาชน (7) การศึกษา การอ่านออกเขียนได้และการได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึงทำให้คนมีความ ทะเยอทะยานสูงขึ้นมากกว่าเดิม (8) ก่อให้เกิดความขัดแย้งในเรื่องของการแบ่งปันส่วนการลงทุน และเครื่องอุปโภค บริโภคในระหว่างท้องถิ่นหรือกลุ่มเชื้อชาติได้ (9) เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกลุ่มองค์กรในการเรียกร้องจากรัฐบาล ในขณะที่รัฐบาลเองได้มีประสิทธิภาพในการสนองตอบได้เช่นกัน

นักรัฐศาสตร์บางท่านมองว่าการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องการต่อสู้แย่งชิงกันของกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) ที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ในอันที่จะแย่งชิงกันเข้าสู่อำนาจการบริหารประเทศ หรืออย่างน้อยที่สุดก็ให้ผลผลิตจากระบบการเมือง ผลผลิตของระบบการเมือง รัฐศาสตร์ตามทัศนะของ เดวิด อีสตัน (David Easton) นักรัฐศาสตร์อเมริกัน เจ้าของแนวคิดทฤษฎีการเมืองเชิงระบบ (the Systems Theory) อันได้แก่นโยบาย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ โครงการหรือแผนงานพัฒนาของภาครัฐและภาคราชการ ซึ่งผลในทางที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มของตนมากที่สุด เราเรียกการวิเคราะห์การเมืองแนวทางนี้ว่าเป็น การวิเคราะห์เชิงกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของแนวทางการเมืองเชิงอำนาจที่จะกล่าวถึงต่อไป ความหมายของการเมืองในมุมมองนี้ จึงเป็นมองว่า การเมือง คือ การที่บุคคลใดหรือกลุ่มใดในสังคม ซึ่งอาจมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดกันก็ตาม หรือมีความเห็นเหมือนกันหรือไม่เหมือนกันก็ตาม มาทำการต่อสู้เพื่อสรรหาบุคคลมาทำหน้าที่ในการปกครองและเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจที่จะให้เขาสามารถตัดสินใจในเรื่องของส่วนรวมได้โดยชอบธรรม ซึ่งจัดเป็นแนวที่นักรัฐศาสตร์เชิงพฤติกรรมการเมือง (Political Scientist) นิยมกัน (<http://th.wikipedia.org/wiki>)

ปัจจุบันกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้ามามีบทบาทอย่างสูงต่อการเมืองไทยคงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่ากลุ่มนั้นก็คือกลุ่มทุน เดิมกลุ่มทุนนี้จะทำหน้าที่สนับสนุนด้านการเงินแก่นักการเมืองในการเลือกตั้งพร้อมกับการได้รับประโยชน์ตอบแทนจากนักการเมืองที่ได้สนับสนุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ผ่านมาทำให้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ การเกิดกลุ่มธุรกิจและชนชั้นกลาง บุคคลสองกลุ่มนี้ได้พัฒนาอิทธิพลทางการเมือง โดยการสร้างช่องทางในการเข้าไปมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย มีการนำแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์การเมืองเข้ามาใช้อธิบายถึงความสัมพันธ์ของอำนาจใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยเฉพาะพลังที่มาจากสมาคมธุรกิจ การเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในยุคอุตสาหกรรม ได้ทำให้สังคมพัฒนาช่องทางในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นทำให้มีช่องทางในการที่กลุ่มผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นนักธนาคาร นักอุตสาหกรรม สภาหอการค้า การเมืองได้กลายเป็นเกมที่กระจายไปสู่กลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายมากขึ้น และในที่สุดนักธุรกิจได้สร้างอำนาจทางการเมืองตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา กลุ่มธุรกิจได้พยายามสร้างความสำเร็จในธุรกิจของตนเองให้สู่ความยิ่งใหญ่ทางการเมือง (ฉิมชาภัทร อุ้นตรงจิตร 2552: 223-225)

สำหรับ บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ที่ผู้วิจัยเลือกนำมาเป็นกรณีศึกษานั้น เป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกลุ่มหนึ่งที่มีการแสดงบทบาทต่างๆ ในจังหวัดเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้มแข็งจริงจังกับการตรวจสอบการดำเนินงาน และมีอิทธิพลกดดันทางการเมืองในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากน้อยเพียงไร รวมถึงบทบาททางการเมืองของสมาชิกหอการค้าจังหวัดได้เข้าไปมีบทบาททางการเมืองมากน้อยเพียงไร ในลักษณะเช่นไร มีการเอื้อผลประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจและการผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจระหว่างนักธุรกิจที่เป็นสมาชิกหอการค้าจังหวัดกับนักการเมืองท้องถิ่น คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) อยู่ในระดับใด

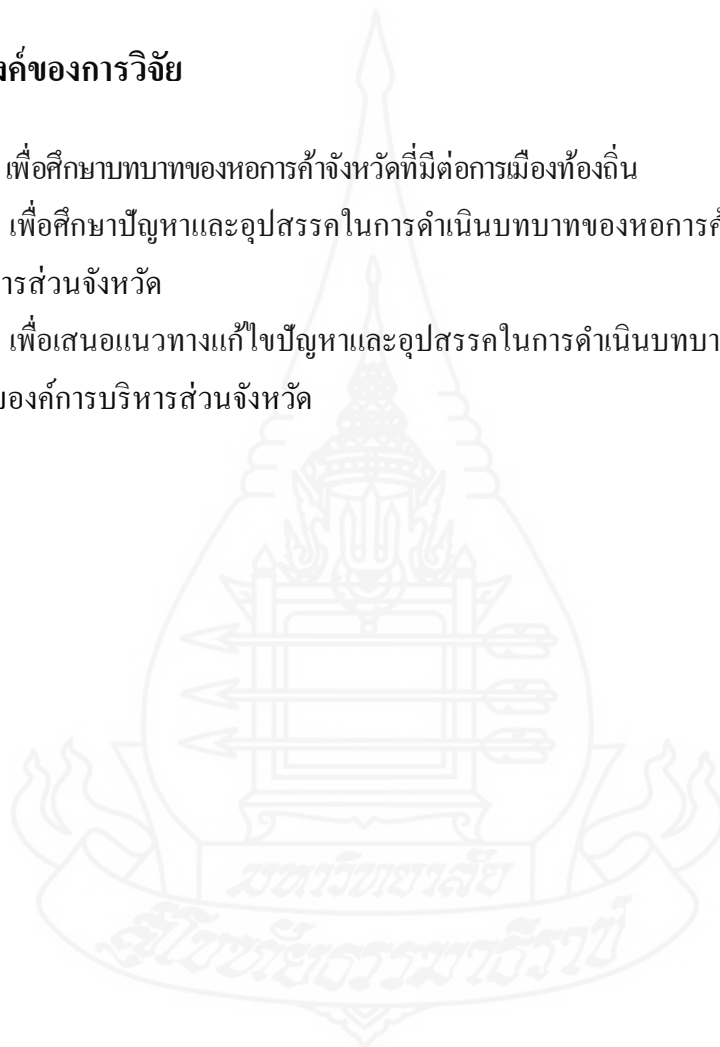
ประเด็นดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษา บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ นครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทยและมีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ มีการแบ่งการปกครองท้องถิ่นเป็นจำนวนทั้งสิ้น 334 แห่ง แบ่งออกเป็น เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 85 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล 243 แห่ง และจังหวัดนครราชสีมายังเป็นประตูที่เชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ เข้ากับจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการคมนาคมทางบกเข้าสู่จังหวัดนครราชสีมาก่อนจะเชื่อมโยงไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ตามโครงข่ายทางหลวงที่มีอยู่ ประกอบกับอัตราการเจริญเติบโตของจังหวัดนครราชสีมาที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ การค้า การอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและเกษตรกรรม สำหรับองค์การบริหารจังหวัดนครราชสีมาที่ผู้วิจัยเลือกนำมาเป็นกรณีศึกษานั้น เนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดใหญ่มีประชากรจำนวนมาก ทำให้มีงบประมาณสำหรับการบริหารและพัฒนาภายในจังหวัดโดย อบจ. เป็นจำนวนมาก อีกทั้งที่ตั้งสำนักงานของ อบจ. อยู่ในเขตเมือง และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดส่วนใหญ่มีสำนักงานและประกอบการทางธุรกิจอยู่ในเขตเมือง ด้วยเช่นกัน ประชาชน และกลุ่มตัวอย่าง มีความเหมาะสมในการศึกษาเนื่องจากทั้งสององค์กรตั้งอยู่ในเขตเมืองซึ่งมีความเจริญทางเศรษฐกิจสูง ที่สำคัญ ผู้บริหารและส.อบจ. มีความมีความสัมพันธ์กับหอการค้าจังหวัดและสมาชิกหอการค้าจังหวัดในลักษณะที่เป็นการส่วนตัว ให้เห็นได้ชัดเจน เป็นที่รับรู้ของคนในจังหวัด และสังคมการเมืองท้องถิ่น นอกจากนี้หอการค้าจังหวัดยังเป็นองค์กรสำคัญของสถาบันธุรกิจเอกชน และมีบทบาทในการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของจังหวัด นอกจากการให้บริการสมาชิก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดแล้วยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดในมิติอื่นอีกไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม โดยการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์การบริหารส่วนจังหวัด อันเป็นการขยายบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่กว้างขวางขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันเกือบทุกปัญหาที่มีความเชื่อมโยงกันในหลายภาคส่วน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเรื่อง บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา บทบาททางการเมืองดังกล่าวนับเป็นประเด็น

ที่น่าสนใจ โดยอาศัยแนวความคิดของสำนักความคิด กลุ่มทฤษฎีทางการเมือง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงพัฒนาการทางด้านบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ตลอดจนผลที่มีต่อระบบการเมือง ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา การกำหนดนโยบายสาธารณะ และโครงการของภาครัฐที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด อันจะนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบต่อไป นอกจากนี้ผลของการศึกษาที่ได้รับจะทำให้หอการค้าจังหวัดต่างๆ สามารถที่จะนำไปใช้ในการดำเนินบทบาทต่อการเมืองท้องถิ่นได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น
- 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากรที่ทำการศึกษา

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะ หอการค้าจังหวัด องค์กรภาคเอกชนภายในจังหวัด ข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์ ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา เท่านั้น

4.2 ประชากรศึกษา แบ่งประชากรเป็น 3 กลุ่มโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็น ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยแต่ละกลุ่มคำนึงถึงความเหมาะสม ความสมัครใจในการให้สัมภาษณ์ คุณวุฒิ ชื่อเสียง และประสบการณ์ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่

4.2.1 กลุ่มองค์กรภาคเอกชน

- 1) ประธานหอการค้าจังหวัด เกษกรจักริน เชตฉาย
- 2) นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว นายเสมอ จินดาพงษ์
- 3) ประธานชมรมธนาคารพาณิชย์ นางศรินันท์ คงไพบุลย์
- 4) รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา

4.2.2 กลุ่มข้าราชการ

- 1) พาณิชย์จังหวัด นายสมพร จิระโร
- 2) สรรพากรจังหวัด นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์
- 3) หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นายพิศิษฐ์ ตะพาน้อย
- 4) หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด นางสาวพัฒนาภรณ์ ไชยานุพงศ์

4.2.3 ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

- 1) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท
- 2) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - (1) นางสุพัตรา มากเมือง
 - (2) นายประสงค์ มีสวัสดิ์
 - (3) นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์
- 3) อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด น.พ.สำเริง แหงกระโทก
- 4) รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกิตติ เชาวดี
- 5) เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายคณะวัฒน์ อังคนานุวัฒน์

4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในช่วงของเกษกรจักริน เชตฉาย ดำรงตำแหน่งเป็นประธานหอการค้าจังหวัดเท่านั้น โดยให้ความสำคัญกับการเข้าไปมีบทบาทในลักษณะของ

กลุ่มผลประโยชน์ในรูปแบบของกลุ่มที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการต่างๆ และด้านบทบาท ความสัมพันธ์ของสมาชิกหอการค้าจังหวัดกับนักการเมืองภายในจังหวัด ตลอดจนรูปแบบ และวิธีการต่างๆ ในการดำเนินบทบาท อันจะนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างเป็นระบบต่อไป

5. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

5.1 หอการค้าจังหวัด หมายถึง สถาบันที่บุคคลหลายคนจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ อันมิใช่การหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ตั้งขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับสมาชิก และปกป้องรักษาผลประโยชน์ของจังหวัดโดยส่วนรวม และ ส่วนประกอบสำคัญของหอการค้าจังหวัดก็คือสมาชิกหอการค้าจังหวัด

5.2 บทบาททางการเมือง หมายถึง พฤติกรรมของการมีส่วนร่วมต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

5.3 องค์การบริหารส่วนจังหวัด คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของ ประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณะประโยชน์ในเขตจังหวัด

5.4 การเมืองท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินงานทางการเมืองการปกครองระดับย่อย ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

5.5 สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ สมาชิกสภา อบจ. หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ส.อบจ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระการทำงานคราวละ 4 ปี

5.6 นครราชสีมา หรือ รู้จักในชื่อ โคราช เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทยและมี ประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วน จังหวัด

6.2 ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อ การเมืองท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

6.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

6.4 ได้รับความรู้จากการศึกษาบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา

6.5 ได้รับความรู้ที่หอการค้าจังหวัดต่างๆ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินบทบาททางการเมืองต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเป็นแนวทางการศึกษาดังกล่าวรวมทั้งได้รวบรวม แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพรรคการเมือง
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ
7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่น
8. ความรู้เรื่ององค์การบริหารส่วนจังหวัดและข้อมูลทั่วไปจังหวัดนครราชสีมา
9. ความรู้เรื่องหอการค้าจังหวัด
10. เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

1.1 ความหมายเกี่ยวกับบทบาท

คำว่า "บทบาท" ได้มีหน่วยงานและนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายลักษณะหลายแนวความคิด ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของ "บทบาท" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท หมายถึง การทำหน้าที่ที่กำหนดไว้หรือตามสถานภาพที่ได้รับ เช่น บทบาทพ่อ แม่ บทบาทครู หรือหน้าที่ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542: 602)

เกรียงศักดิ์ ราชโคตร (2551: 26) ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาทคือ พฤติกรรมที่คาดหวังโดยผู้อื่นที่จะให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งปฏิบัติ เช่น เป็นครูต้องสอนนักเรียน เป็นตำรวจต้องพิทักษ์สันติราษฎร์หรือเป็นนักเรียนต้องเรียนหนังสือ ซึ่งการแสดงบทบาทมีลักษณะเช่นไรขึ้นอยู่กับสถานภาพที่แต่ละบุคคลดำรงอยู่ ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพเหมือนกันย่อมมีการแสดง

กฎระเบียบ เป็นต้น ในสังคมแต่ละคนจะมีบทบาทที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสถานภาพในแต่ละสถานการณ์บทบาทของแต่ละบุคคลในสังคมสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดไว้ในระเบียบอย่างชัดเจนถึงหน้าที่ที่ผู้อยู่ในบทบาทนั้นต้องปฏิบัติตามและเป็นบทบาทที่ทุกคนในสังคมคาดหวังให้ปฏิบัติ

2. บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual Role) เป็นบทบาทที่บุคคลได้กระทำจริงเมื่ออยู่ในตำแหน่งนั้นๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้าในขณะนั้นด้วย ดังนั้นการแสดงบทบาทเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับสถานภาพ ในบางครั้งบทบาทที่แท้จริงอาจมีความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่บุคคลอื่นในสังคมคาดหวังไว้ เช่น สถานภาพเป็นนักเรียนการแสดงบทบาทตามที่สังคมคาดหวังไว้คือ ต้องตั้งใจเรียนหนังสือแต่ปรากฏว่าบทบาทที่กระทำจริงอาจไม่ตั้งใจเรียนหนังสือแต่เป็นเด็กเกเรเหล่านี้ เป็นต้น

เลวินสัน (Levinson 1971: 11) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาทหมายถึง บรรทัดฐาน ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบ และอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายนี้คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปถึงการชี้บ่งถึงหน้าที่อันควรกระทำ

2. บทบาทหมายถึง ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาทหมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่กระทำโดยให้สัมพันธ์กับ โครงสร้างทางสังคม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้นๆ นั่นเอง ดังนั้น บทบาทจึงเป็นความคาดหวังทางการกระทำว่าในสถานภาพหนึ่งบุคคลควรจะมีบทบาทเช่นไร โดยมีการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญ เพื่อให้ทราบว่าแต่ละบุคคลจะต้องแสดงบทบาทจะนำมาเป็นแบบอย่างของบทบาทของตน ที่จะแสดงต่อผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ ในสังคมที่ตนเองต้องการ หรือการแสดงบทบาทและการสวมบทบาทนี้ อาจจะไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคาดหวังของสังคมก็ได้ซึ่งบุคคลแต่ละคนที่กระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2525: 39) ได้อธิบายถึงบทบาทในทางพฤติกรรมโดยจำแนกบทบาทไว้ดังนี้

1. บทบาทที่กระทำจริง (role descriptions) ได้แก่ บทบาทที่บุคคลกระทำจริงเมื่ออยู่ในบทบาทนั้น ๆ

2. บทบาทที่ถูกคาดหวัง (role expectations) ได้แก่ บทบาทที่ถูกคาดหวังว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้น ๆ ควรกระทำอย่างไร

ส่วน โคเฮน (Cohen 1978: 35) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับบทบาทไว้ดังนี้

1. บทบาทที่ถูกระบุ (Prescribed Role) เป็นบทบาทที่สังคมกำหนดไว้ให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทใดบทบาทหนึ่ง แม้ว่าบุคคลบางคนจะไม่ได้ประพฤติตามบทบาทที่คาดหวังโดยผู้อื่น เรายังคงยอมรับว่าบุคคลจะต้องปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนดให้
2. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted Role) เป็นวิธีการที่บุคคลได้แสดงหรือปฏิบัติออกมาจริงตามตำแหน่ง
3. บทบาทที่กระทำจริงเป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพได้กระทำจริง ซึ่งอาจเป็นบทบาทที่สังคมคาดหวัง หรือเป็นบทบาทที่ตนเองคาดหวัง หรืออาจเป็นบทบาทตามที่สังคมคาดหวังและตนเองคาดหวังด้วย

จากความหมายข้างต้น บทบาท คือหน้าที่ที่บุคคลต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ได้รับทางสังคม และต้องแสดงออกตามความคาดหวังของสังคม แต่ในขณะเดียวกันทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาได้มีแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทไว้ดังนี้

สุพัตรา สุภาพ (2540: 26-30) กล่าวถึงสถานภาพและบทบาท (status and role) ว่าสถานภาพเป็นตำแหน่งที่ได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ที่บุคคลมีความเกี่ยวข้องกับผู้อื่น และสังคมส่วนรวม สถานภาพจะเป็นตัวกำหนดว่า บุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบสิ่งใดในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งที่เฉพาะที่ทำให้บุคคลแตกต่างจากบุคคลอื่น และแต่ละบทบาทจะมีความสมบูรณ์หรือสมดุลกันพอควร นอกจากนี้ยังได้กล่าวไว้ว่า บทบาทจะกำหนดความรับผิดชอบของงานต่างๆ ที่ปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น ตำแหน่งพ่อ บทบาท คือ ต้องเลี้ยงดูลูก เป็นครู บทบาท คือ สั่งสอน

จากคำจำกัดความและความหมายของบทบาท ของนักวิชาการที่กล่าวไว้ข้างต้นสรุปได้ว่า “บทบาท” คือแบบแผนหรือพฤติกรรมกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานะภาพ ฐานะทางสังคมของบุคคลนั้นๆ เมื่อบุคคลถูกกำหนดให้มีสถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคมอย่างไร บุคคลนั้นก็จะแสดงสถานะทางสังคมที่ตนดำรงอยู่ ดังนั้นบทบาทจึงเป็นการกระทำของพฤติกรรมตามตำแหน่งที่ได้รับ ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมตามลักษณะการรับรู้และตามที่แสดงจริง บทบาทเป็นและมีการแสดงออกของพฤติกรรม

อุทัย หิรัญโต (2526: 199) อธิบายความหมายของบทบาท คือ หน้าที่ (Function) หรือพฤติกรรมที่คาดหวังของคนแต่ละบุคคลในกลุ่มหรือในสังคม หน้าที่หรือพฤติกรรมดังกล่าวปกติเป็นสิ่งที่กลุ่มสังคม และวัฒนธรรมบางกลุ่มในสังคมกำหนดขึ้น ดังนั้นบทบาทจึงเป็นแบบอย่างความประพฤติของคนในสถานะหนึ่งที่มีต่อคนอื่นในสถานะอื่นในสังคมเดียวกัน

จิตยา สุวรรณชฎ (2527: 4) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า บทบาทเป็นลักษณะพฤติกรรมที่กำหนด และยังได้แบ่งหน้าที่ออกเป็น "บทบาทในอุดมคติ" (Ideal Role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่ง

อารมณ์ขณะแสดงบทบาท และอุปกรณ์ของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่ ปฏิกริยาของผู้เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ได้สรุปฐานะตำแหน่ง และบทบาททางสังคมไว้ ดังนี้

1. มีสถานภาพ (Status) มีอยู่จริงในสังคม และมีอยู่ก่อนตัวตนจะเข้าไปครอง
2. มีบทบาทที่ควรจะเป็นอยู่แต่ละตำแหน่ง
3. วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีในสังคมนั้นๆ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการกำหนดฐานะตำแหน่ง และบทบาทที่ควรจะเป็น
4. ฐานะ ตำแหน่งแต่ละบทบาทนั้น ได้มาจากการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)
5. บทบาทที่ควรจะเป็น นั้น ไม่นั่นแน่นอนเสมอไปว่าจะเหมือนกัน พฤติกรรมที่เป็นจริงของคนที่ครองฐานะตำแหน่ง เพราะพฤติกรรมจริงเป็นผลของปฏิกริยาของคนที่มีต่อบทบาทที่ควรจะเป็นบุคลิกภาพของตนเอง และคนอื่นที่เข้าร่วมพฤติกรรมและเครื่องกระตุ้นที่อยู่ในเวลา และสถานที่เกิดจากการติดต่อทางสังคม

รีดดิ้ง (Reading อังใน สมศักดิ์ มณีศรี 2544: 16) ให้ความหมายบทบาททางการเมืองไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ประชาชนหรือสมาชิกของชุมชนคาดหวังว่าเป็นสิ่งที่ควรจะมีการแสดงออกของบุคคลผู้ซึ่งอยู่ในตำแหน่งทางสังคมการเมือง เช่น สมาชิกสภานิติบัญญัติ ผู้นำพรรคการเมือง ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง นักปฏิวัติ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการตกลงให้มีการกระทำนั้นตามอำนาจหน้าที่ ทั้งที่ระบุไว้ชัดเจนหรือไม่ชัดเจนเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ในการปฏิบัติงานเพื่อสังคมการเมืองดังกล่าวแล้วจะเป็นไปตามที่สังคมคาดหวังหรือไม่ก็ได้

1.2 ความสำคัญของบทบาท

1. ทำให้เกิดการแบ่งหน้าที่ระหว่างสมาชิกในสังคม ตามความถนัด ความสามารถ ตามสถานภาพที่ได้รับของแต่ละบุคคล
2. ทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบ สมาชิกในสังคมปฏิบัติตามหน้าที่ของตนไม่ก้าวก่ายกันเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามความคาดหมายมุ่งไปสู่ความสำเร็จ
3. ทำให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนตามสถานภาพและบทบาทที่ดำรงอยู่

สรุปคือ ความสำคัญของบทบาท เป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้การปฏิบัติงานของผู้ได้รับมอบหมายในสังคมให้มีสถานภาพตามที่ได้มอบหมายสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายและตามความคาดหวังไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้าเกิดขึ้น

1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2525: 56-57) ได้สรุปทฤษฎีบทบาทของนักทฤษฎีไว้ ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีบทบาทของราล์ฟ ลินตัน (Ralp Linton's role theory) ได้กล่าวว่า ตำแหน่งหรือสถานภาพเป็นผู้กำหนดบทบาท เช่น บุคคลที่มีตำแหน่งเป็นครูต้องมีการแสดงพฤติกรรม

เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์

2. ทฤษฎีบทบาทของเนเดล (Nadel's role theory) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทคือ ส่วนประกอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรม 3 ลักษณะ คือส่วนประกอบที่ส่งเสริมบทบาท เช่น ครู ต้องพูดเก่ง หรือมีอารมณ์ขัน ส่วนประกอบที่มีผลสำคัญต่อบทบาทและขาดมิได้ เช่น เป็นแพทย์ต้องรักษาคนไข้

3. ทฤษฎีบทบาทของโฮมันน์ (Homann's role theory) ได้กล่าวไว้ว่าบุคคลจะเปลี่ยน บทบาทไปตามตำแหน่งเสมอ เช่น ตลอดกลางวันแสดงบทบาทสอนหนังสือเพราะมีตำแหน่งเป็นครู สอนตอนเย็นแสดงบทบาทเรียนหนังสือ เพราะมีตำแหน่งเป็นนิสิตภาคสมทบ เป็นต้น

4. ทฤษฎีบทบาทของพาร์สันส์ (Parson's role theory) กล่าวว่าไว้ว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์ในสังคมทำให้มนุษย์ต้องเพิ่มบทบาทของตนเช่น บุคคลที่มีเพื่อนมากก็ต้องแสดงบทบาท มากขึ้นเป็นเงาตามตัว

5. ทฤษฎีบทบาทของเมอร์ตัน (Merton's role theory) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลแต่ละคน จะต้องมีตำแหน่งและบทบาทควบคู่กัน ไปซึ่งไม่เหมือนกัน บทบาทจะมีอย่างน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะ ของสังคมที่เขาสังกัดอยู่ตลอดจนลักษณะของบุคคลในแต่ละสังคม

6. ทฤษฎีบทบาทของกู๊ด (Good's role theory) กล่าวว่าไว้ว่า บทบาทคือ แบบแผนของ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของแต่ละบุคคลและบทบาทดังกล่าวควรเป็นไปตามข้อตกลงที่มีต่อ สังคมนั้นๆ

7. ทฤษฎีบทบาทของกัสกิน (Guskin's role theory) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคล แต่ละคนคือผลที่ได้จากตำแหน่งทางสังคมของเขานั้นเองและทฤษฎีบทบาทจัดเป็นข้อตกลงประการ แรกที่สถาบันต่างๆ ในสังคมคาดหวังว่าบุคคลที่ได้รับตำแหน่งต่างๆ ควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท อาจกล่าวได้ว่า บทบาท เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนด แนวทางความสัมพันธ์ของคนในสังคมกับบุคคลอื่น แสดงพฤติกรรมในสังคมตามสถานการณ์ การ แสดงออกของบุคคลต้องเป็นไปตามบทบาท

จึงกล่าวได้ว่า บทบาทและหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบตาม สถานภาพหรือตามตำแหน่งของแต่ละบุคคลที่ดำรงอยู่ตามวาระหรือตามระเบียบข้อผูกมัดที่ได้รับจาก สังคม ถ้าหากตำแหน่งหรือสถานภาพของบุคคลในสังคมเปลี่ยนแปลงไปบทบาทหน้าที่ก็จะ เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของคนที่เกิดขึ้น โดยตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ จะ โดยตั้งใจ หรือถูกบังคับ ซึ่งโดยปกติเมื่อบุคคลมีสถานภาพหรือบทบาทใดก็ต้องยอม แสดงบทบาท เพื่อให้สอดคล้องกับที่สังคมคาดหวังไว้ สถานภาพเป็น โครงสร้างของสังคม ส่วน บทบาทเป็น พฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นบุคคลควรเข้าใจในบทบาทของตนเป็นอย่างดี โดยบทบาทที่เป็น ภาระหน้าที่ของบุคคลอื่นๆ ในสังคม รวมทั้งความคิดเห็นของผู้ดำรง ตำแหน่ง หรือเป็นการปฏิบัติตาม

หน้าที่ และสิทธิของตนตามสถานภาพที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation)

มีนักวิชาการนักทฤษฎีได้ให้ความหมายและแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ลักษณะ และรูปแบบการมีส่วนร่วม ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ความสำคัญของการมีส่วนร่วม ไว้พอสังเขปดังนี้

2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองหมายถึง การแสดงออกของประชาชนทั่วไปในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ การเลือกตั้งก็ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เห็นได้ชัดเจน นอกจากนี้ก็มีการออกเสียงประชามติ และการทำประชาพิจารณ์ก็เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่งเช่นกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตย คือ ทำให้ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้มีโอกาสทราบความต้องการของกันและกันอย่างแท้จริงทำให้การดำเนินนโยบายของรัฐตอบสนองต่อผู้เป็นเจ้าของประเทศ ในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม

ในปัจจุบันคนไทยยังขาดการมีส่วนร่วมในทางการเมือง และมีขาดความสนใจทางการเมือง ซึ่งมาจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรมทางการเมือง ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ เพราะชนชั้นนำได้ผูกขาดทางการเมืองมาโดยตลอด เนื่องจากกลุ่มชนชั้นนำพยายามผูกขาดอำนาจ และกีดกันไม่ให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้เข้ามามีบทบาททางการเมือง ทำให้คนไทยบางส่วนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมีขอบเขตจำกัดในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่น้อย (วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ ,เสนีย์ คำสุข,ธ โสธร ตู้อองคำ 2552: 19-43)

บริค (Brich) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า (อ้างใน ฉิมชาภัทร อุ่นตรงจิตร 2552: 170-171) การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือการแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งมีการแสดงออกในหลายรูปแบบ การเลือกตั้งก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจเป็นเรื่องของประเด็นต่างๆ ทางการเมือง ซึ่งจะเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีตั้งแต่การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือสมาชิกกลุ่มการเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่มผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการร่วมประท้วงทางการเมือง การร่วมกลุ่มนัดหยุดงานเพื่อให้เกิดผลทางการเมือง หรือการร่วมกันด้วยวิธีการต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงนโยบายสาธารณะ รวมถึงการต่อต้านรัฐบาลในประเด็นต่างๆ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังรวมไปถึงกิจกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

เดวิด อีสตัน (David Easton 1965: 112-117) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า “การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่สำคัญของกระบวนการทางการเมือง และมีความจำเป็นสำหรับการเมืองทุกระบบและทุกระดับ เนื่องจากรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในภาวะดุลยภาพ (Equilibrium) ได้และถ้าหากกระบวนการเมืองปราศจากสิ่งเหล่านี้แล้ว การเมืองจะดำรงอยู่ไม่ได้”

ไมรอน ไวเนอร์ (Myron Weiner อ้างใน วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ 2549: 418-421) ได้ให้ความหมาย “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” (political participation) หมายถึง การกระทำใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่เพื่อผลใน การที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำ และ ยังได้รวบรวมความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นักรัฐศาสตร์ให้ไว้มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่สนับสนุนหรือเรียกร้องต่อผู้นำประเทศหรือรัฐบาลเพื่อให้ตอบสนองความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ความพยายามที่จะสำเร็จผลหรือสร้างอิทธิพล (influence) ต่อการปฏิบัติการของรัฐบาล หรือการเลือกผู้นำในวงการรัฐบาล
3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่ถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและ ขนบประเพณีของประชาชน เช่น การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การยื่นข้อเรียกร้อง และการ เดินขบวนด้วยความสงบ
4. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่มีตัวแทน (representative) การเลือก ผู้แทนเพื่อเข้าไปใช้อำนาจแทนตนเอง
5. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ความแปลกแยกหรือออกจากระบบการเมือง เนื่องจากการถูกกีดกันหรือละวางจากการยุ่งเกี่ยว (alienation) จากการเมืองเนื่องจากเห็นว่า แม้เข้าไป ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองก็ไม่ทำให้บังเกิดผลอะไรขึ้น ซึ่งตรงนี้จะแตกต่างจากความเฉื่อยชาหรือเมินเฉยทาง การเมือง (Apathy) ที่เป็นการขาดความสนใจทางการเมืองโดยสิ้นเชิง และไม่กระทำการใด ๆ ทาง การเมืองเลย
6. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ความกระตือรือร้นตื่นตัวในทางการเมืองมีความ ตื่นตัวที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยว (active) หรือพวกที่ชอบทำกิจกรรมทางการเมือง (activists) กิจกรรมเหล่านี้ รวมไปถึงการพูดคุยถกปัญหาในทางการเมือง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นการมีส่วนร่วมในรูปแบบการ เลือกตั้งเท่านั้น
7. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่มีความพยายามในการผลักดันอย่าง ต่อเนื่องและคงที่ (persistence continuum) ซึ่งอาจมีการจัดตั้งเป็นสถาบัน (institutionalized) หรือการ

ประทุขึ้นอย่างทันทีทันใด เช่น การจลาจล

8. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่มุ่งต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองมุ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ (public policies) หรือความพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของทางราชการ (bureaucratic actions) รวมถึงเป็นกิจกรรมที่เข้าไปมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของข้าราชการด้วย

9. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่เป็นกิจกรรมอันมีผลกระทบต่อการเมืองระดับชาติ (national politics) และบางส่วนอาจเป็นกิจกรรมที่กระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

10. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่เป็น การกระทำทางการเมือง (a political act)

สำหรับในความเห็นของ ไมรอน ไวนเนอร์ (Myron Weiner) เองนั้น ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า “การปฏิบัติการโดยสมัครใจใดๆ (any voluntary action) ที่ไม่ว่าจะเป็นผลสำเร็จหรือไม่ มีการจัดองค์กรหรือไม่ก็ตาม จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่อง และจะใช้วิธีการที่ถูกต้องโดยได้รับการยอมรับตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม การกระทำนั้นมุ่งประสงค์ที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายสาธารณะ การบริหารนโยบายสาธารณะ และการเลือกผู้นำทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น”

จากความหมายนี้ ไมรอน ไวนเนอร์ (Myron Weiner) ได้เน้นถึงประเด็นสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 3 ประเด็น คือ ต้องเป็นการกระทำ (action) ซึ่งมีได้หมายถึง ทศนคติหรือความรู้สึกด้วย ประเด็นที่สอง หมายถึงกิจกรรมหรือการกระทำที่เป็นไปได้โดยสมัครใจ (voluntary) จึงไม่ได้หมายรวมไปถึงการกระทำที่ไม่ได้เป็นไปโดยสมัครใจ เช่น การถูกเกณฑ์ทหาร หรือการเสียภาษี และประเด็นสุดท้าย การให้ความหมายนี้ต้องมีข้อสันนิษฐานเบื้องต้นว่า ในระบบการเมืองนั้น ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลด้วย

อรรถัย กักผล (2552: 16-17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคมและการเมือง ในอดีตการมีส่วนร่วมของประชาชนมักหมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หากแต่ในปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยทางตรง และประชาธิปไตยที่ประชาชนปกครองตนเอง ส่งผลให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีขอบเขตกว้างขวางขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) ในที่นี้หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.) เปิดให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการบริหาร และตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำ

และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้นๆ โดยหลักการ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุด ไม่ใช่เป็นการจัดเวทีการมีส่วนร่วมครั้งเดียว ตัวอย่างเช่น ในการแก้ปัญหาของชุมชน ควรเปิดให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ ดังนี้

1. เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเองและถือเป็นภาระหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนเองอยู่
2. ร่วมคิดด้วยกันว่าจะอะไรที่เป็นปัญหาของชุมชน มีสาเหตุอย่างไรจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหามีเป้าหมายอย่างไร และควรที่จะจัดการกับปัญหาใดก่อนหลัง
3. ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไร จะแบ่งงานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใดจะจัดหางบประมาณมาจากที่ใดและใครจะเป็นผู้ดูแลรักษา
4. ร่วมดำเนินงาน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง
5. ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย
6. ร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนแล้วย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัสดุสิ่งของ แต่อาจเป็นความสุขสบายความพอใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็ได้ ทั้งนี้ในการทำงานเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขหรือหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ
 - (1) การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหา/ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ
 - (2) กระบวนการมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค และขีดความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม
 - (3) การมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ/อิสรภาพที่จะตัดสินใจว่าจะเลือกหรือจัดให้มีการมีส่วนร่วมหรือไม่ ข้อสำคัญคือ การมีส่วนร่วมนั้นต้องไม่เกิดจากการบังคับ หรือขู่เข็ญจากผู้ที่เหนือกว่า

2.2 รูปแบบและลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีรูปแบบกิจกรรมที่มีหลายลักษณะ ตามเงื่อนไขและวิธีการต่างกัน ดังนี้ (ฮ้างใน ปิยะนุช เงินคล้าย และคณะ 2540: 11-13)

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอ้อม

1.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง (Direct Participation) เป็นวิธีการต่างๆ

ที่ประชาชนทำเพื่อให้เกิดผลหรือมีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล เป็นการติดต่อโดยตรงกับรัฐบาลโดยการเข้าไปดำเนินกรรมาต่างๆ ทางการเมือง เช่น การลงสมัครรับเลือกตั้ง

1.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอ้อม (Indirect Participation) เป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนไม่ได้ติดต่อกับรัฐบาลโดยตรง แต่เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ การไปร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งบางคน การเข้าร่วมพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ การร่วมลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้ง ซึ่งทั้งสองชนิดเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่ เป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกันเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ประชาชนร่วมกันทำ และเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบปกติ (Normal Political Participation) เป็นการมีส่วนร่วมโดยกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลหรือผู้บริหาร ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อเป็นการผลักดันหรือควบคุมทิศทางนโยบายการเปลี่ยนแปลงนโยบาย ให้เป็นไปในทิศทางที่ปรารถนาโดยทั่วไป เช่น การเพิ่มสวัสดิการ การคุ้มครองสวัสดิการและแรงงาน เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบก้าวร้าว (Aggressive Political Participation) หรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองในพฤติกรรมที่ไม่ปกติ (Unconventional Political Behavior) ได้แก่ กิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบการประท้วง การเดินขบวน หรือการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ เป็นรูปแบบกิจกรรมที่มุ่งจะมีอิทธิพลต่อรัฐบาล

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอิสระและสมัครใจ (Voluntary Participation) เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ตั้งใจ หรือการร่วมกิจกรรมส่งผลกระทบต่อรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่มีผลต่อนโยบายสาธารณะ หรือเป็นกิจกรรมทางการเมืองทางอ้อมโดยการเลือกบุคคลจะตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ ซึ่งเป็นการร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่มีได้ถูกบังคับมีการผูกมัดโดยคำตอบแทน หากแต่เป็นการร่วมกิจกรรมทางการเมืองด้วยความสมัครใจของตนเอง

5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบระดมหรือถูกปลุกกระดม (Mobilization) การปลุกกระดมทางการเมือง (Political Mobilization) เป็นกระบวนการที่ผู้ลงสมัครแข่งขันทางการเมือง พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มบุคคลที่กระทำกิจกรรมทางการเมืองใช้การชักจูงให้ประชาชนเข้าร่วมด้วย คือเป็นการปลุกกระดมเพื่อให้เกิดความ โน้มเอียงเพิ่มขึ้นในการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นการปลุกกระดมโดยตรง การติดต่อตัวต่อตัว การส่งจดหมายถึงตัว การใช้สื่อต่างๆ เพื่อการเข้าถึงตัวประชาชนด้วยตัวนักการเมือง หรืออาจเป็นการปลุกกระดมโดยทางอ้อมผ่านผู้อื่น เช่น เพื่อน ครอบครัว ผู้อุปถัมภ์สนิทคุ้นเคย หรือไว้วางใจชักจูงให้ประชาชนเข้าร่วมทางการเมือง

6. การมีส่วนร่วมแบบเต็ม (Full Participation) เป็นกระบวนการที่บุคคลสามารถมีอำนาจเป็นผู้ตัดสินใจสามารถที่จะกำหนดผลลัพธ์ได้ และการมีส่วนร่วมบางส่วน (Partial Participation)

ซึ่งบุคคลจะมีอำนาจในการตัดสินใจบางส่วน แต่การตัดสินใจขั้นสุดท้ายจะเป็นของผู้มีอำนาจหน้าที่เพียงผู้เดียว

ไพรัตน์ เคะชะรินทร์ (2547: 17–18) กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังนี้

1. ร่วมกันทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบ วิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไข และลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของประชาชน
3. ร่วมนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์ในการที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
6. ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของตน
7. ร่วมปฏิบัตินโยบายแผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย ร่วมติดตามควบคุมและประเมินผล บำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่กำหนดไว้โดยเอกชนหรือรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการแสดงให้เห็นพัฒนาการของการเมือง ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยคนส่วนใหญ่จะเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอ้อม สำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งในปัจจุบันขนาดของประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นทำให้ประชาชนทั้งหมดไม่สามารถเข้าไปมีส่วนหรือบทบาททางการเมืองได้โดยตรงระบบการเป็นตัวแทนทางการเมืองจึงเกิดขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสและส่วนร่วมในการเลือกผู้แทนของเขาให้เข้าทำหน้าที่แทนในการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหของส่วนรวม นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบทางอ้อม เช่น การสำรวจทัศนคติ การแสดงประชามติ การเสนอข้อคิดเห็นผ่านทางสื่อมวลชน กระทำได้ง่ายขึ้นตามยุคที่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยี ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับพื้นฐานจะมีความแตกต่างกันไปตามสัดส่วนและหลากหลายไปตามลักษณะสังคม ซึ่งมีปัจจัยหลายด้านเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นในด้าน สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรมและระดับของการพัฒนาทางการเมือง เป็นต้น หรือการจัดตั้งในรูปแบบต่างๆ เพื่อการต่อรอง เรียกร้องและการกดดันในทางการเมืองให้มีความเข้มแข็ง และมีอำนาจในการต่อรองเพิ่มขึ้น สามารถที่จะกดดันทางการเมืองทำให้ผู้บริหารต้องยอมรับฟังความต้องการของกลุ่มตน และนำไปสู่การมีส่วนร่วมในทางการเมือง มีกลุ่มทางการเมืองบางกลุ่มที่มองการเมืองเหมือนกับการทำธุรกิจการค้าที่ต้องมีต้นทุนในการปฏิบัติงานเพื่อแสวงหากำไร และทั้งในด้านที่เป็นนามธรรม คือ การได้รับทางด้านของชื่อเสียงเกียรติยศ ตำแหน่งทางด้านของหน้าที่

การงาน และผลประโยชน์ที่รูปธรรม เช่น การได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง และยังมีอีกปัญหาการมีส่วนร่วมร่วมทางการเมือง คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีความแตกต่างกันของประชาชนในประเทศจะทำให้มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนแตกต่างกัน สำหรับคนที่อยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเป็นไปด้วยการการถูกระดมเป็นสำคัญเพราะความสำนึกในตนเองไม่มี และอีกปัญหาต่อมาก็คือคนที่มียุทธพลสามารถชักจูงให้บุคคลเหล่านั้นให้เข้ามีส่วนร่วมในทางการเมือง เช่น การชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทที่สำคัญที่มีส่วนในการกระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง แต่สำหรับประชาชนผู้ที่มีสถานะทางด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลางขึ้นไปนั้นจะมีแนวโน้มการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยมีความสำนึกในหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี จากการเลือกตั้งที่ผ่านมา ภาวะวิกฤตหรือความแตกแยกที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ การจัดตั้งรัฐบาลหลังจากการเลือกตั้ง ยังหน้าเป็นห้วงขณะที่ผู้นำประเทศหลังจากการเลือกตั้ง จะสามารถแก้ปัญหาการเมืองที่เป็นอยู่ในขณะนี้ได้หรือไม่ มีการต่อสู้เพื่อยึดกุมอำนาจไว้กับฝ่ายของตนเองให้มากที่สุด ภาคประชาสังคมที่ต้องการเข้ามีส่วนร่วมในการเมือง ที่ไม่ต้องการให้รัฐมีอำนาจมากตามที่รัฐธรรมนูญเปิดทางไว้ให้ทำให้การเมืองไทยจะกลับเข้าสู่วงจรแห่งความเลื่อม คือ การแย่งกันเข้ามาเป็นรัฐบาล คือนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ในกลุ่มของนักธุรกิจนายทุนพรรคการเมือง ไม่ว่าจะแก่นักธุรกิจนายทุนระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติ และในกรณีที่ต้องจัดตั้งรัฐบาลผสม นายทุนพรรคการเมืองแต่ละพรรคก็จะต่อรองแบ่งปันผลประโยชน์และมีการแบ่งตำแหน่งรัฐมนตรีและตำแหน่งข้าราชการการเมือง แต่ในอนาคตทางด้านของภาคเศรษฐกิจและภาคสังคมน่าจะเข้มแข็งขึ้น แต่การเข้มแข็งอาจจะเกิดขึ้นได้ยากหากนักการเมืองยังเข้าไปแทรกแซง

2.3 สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 การเมืองไทยมีการเปลี่ยนแปลง 2 ช่วง คือ ระยะเวลาของระบอบอำมาตยาธิปไตย และช่วงเวลาที่เปลี่ยนไปเป็นระบอบอำมาตยาธิปไตย การเมืองไทยได้พัฒนาไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จากสังคมเกษตรกลายเป็นสังคมกึ่งอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจทำให้กระบวนการอบรมกล่อมเกลாதองสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนแปลง จากการยึดถือในชาตินิยมกลายเป็นคุณวุฒิวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าได้กระจายจากกลุ่มข้าราชการไปสู่กลุ่มประชาชนเป็นระยะเวลาที่วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าและแบบมีส่วนร่วมได้แสดงให้เห็นในกรณีเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ทำให้อำนาจระบอบอำมาตยาธิปไตยเริ่มถดถอยลง วัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป ประชาชนให้การสนับสนุนการต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ทางการเมืองพัฒนาระบบสารสนเทศที่ก้าวหน้าเป็นอีกแรงช่วยผลักดันกระบวนการกล่อมเกลาทองสังคมให้เป็นสมัยใหม่มากยิ่งขึ้นแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น มีการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับ

องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้มีการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นการร่างรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นมาได้เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมเริ่มแพร่จากชุมชนเมืองสู่คนไทยในชนบทมากขึ้นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมจึงมีมากขึ้นตามลำดับ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ 2552: 155-157)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการเพิ่มบทบัญญัติหมวด 7 ว่าด้วยการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน เพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนในกระบวนการทางการเมืองต่าง ๆ นอกจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงแล้ว ประชาชนยังมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ

นอกจากนี้แล้ว ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นที่บัญญัติไว้ในหมวดที่ 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ดังนี้

1. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นตนเอง
2. ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการส่วนท้องถิ่น
3. ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์ได้ (ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์

เดอะบุคส์ 2550: 65-66)

โธมัส อาร์ ดราย (Thomas R. Dye อ้างใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ 2549: 168) ศึกษาเปรียบเทียบด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา พบว่าประชาธิปไตยเรื่องแนวคิดของกลุ่มชนนิยมเป็นที่พึงปรารถนา และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัตินั้นมีขึ้นได้เพราะเหตุผล 6 ประการ ได้แก่

1. คนที่เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองของชุมชนมักรู้สึกว่าการเมืองสนองต่อความต้องการของพวกเขา
2. การมีส่วนร่วมในชุมชนสูงเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้คนเกิดความอดทนสูงขึ้นเท่านั้น
3. กลุ่มของประชาชนที่รวมตัวกันจะบีบบังคับให้นักการเมืองต้องตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนนั้นๆ มากขึ้น ถึงแม้ว่ากลุ่มที่รวมตัวกันจะไม่มีความรู้เรื่องของการเมืองไปทุกเรื่อง แต่เรื่องที่กระทบต่อตัวเขาและชุมชนของเขาจะรู้เรื่องเป็นอย่างดี
4. การรวมกันเป็นกลุ่มของชุมชนจะลดอิทธิพลของธุรกิจ บีบบังคับให้ธุรกิจต้องประนีประนอมกับชุมชน
5. ในด้านการพัฒนาของกลุ่มในชุมชนไม่จำเป็นต้องทำให้อัตราการมีส่วนร่วมโดยรวมสูงขึ้น และไม่ได้หมายความว่าถึงอิทธิพลของชนกลุ่มน้อยหรือคนยากจนจะเพิ่มขึ้น เพราะอาจเป็นการพัฒนาในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ
6. คนที่ไม่ได้สนใจการเมืองในชุมชน อาจไม่ใช่เพราะแปลกแยกหรือเพิกเฉย แต่เพราะเขามีสิ่งอื่นที่พวกเขาสนใจมากกว่า

2.4 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

อรรถัย กักผล (2552: 26-28) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ว่าในหน่วยงานใดก็ตามเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา เพราะการมีส่วนร่วมมีคุณประโยชน์หลากหลายประการ อย่างไรก็ตาม ประโยชน์ที่จะได้จากการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับความจริงใจและความจริงจังในการดำเนินการด้วย ประโยชน์โดยทั่วไป คือ

1. เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มขึ้นในการประกอบการตัดสินใจที่ครบถ้วนรอบคอบมากขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยให้เกิดทางเลือกใหม่ ทำให้การตัดสินใจรอบคอบและได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะการตัดสินใจที่กระทบกับประชาชนโดยตรง

2. ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น รับทราบข้อมูลคำอธิบายต่างๆ เห็นประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับ จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ แน่ใจว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมีค่าใช้จ่ายและใช้ระยะเวลา แต่เมื่อประชาชนยอมรับ การนำโครงการไปสู่การปฏิบัติจะรวดเร็วขึ้นซึ่งในประเด็นนี้จะเห็นว่าโครงการของภาครัฐที่เร่งการตัดสินใจหรือปกปิด เมื่อประชาชนทราบภายหลัง และต่อต้านบางโครงการนำไปสู่การปฏิบัติไม่ได้ ถ้าช้าเป็นปีๆ บางโครงการสามารถก่อสร้างได้เสร็จและประชาชนไม่ยอมให้เข้าไปดำเนินการ กลายเป็นอนุสาวรีย์ร้าง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายงบประมาณดังกล่าวสามารถนำไปสร้างคุณประโยชน์ได้มากมาย

3. การสร้างฉันทามติ สำหรับสถานการณ์ปัจจุบันการสร้างฉันทามติอาจเป็นเรื่องยาก สังคมเรากลายเป็นพหุลักษณะและต้องยอมรับความหลากหลายแตกต่างทางความคิด กลไกที่ช่วยให้ความแตกต่างนั้นได้มีการแลกเปลี่ยน คือ กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน ในทางหลักการ เราเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจช่วยป้องกันความขัดแย้งได้ แต่ในสังคมไทยที่ผ่านมา ภาครัฐมักดำเนินการตัดสินใจไปก่อน เมื่อประชาชนต่อต้านจึงจัดกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งช้าไปแล้ว หากเกิดเป็นความขัดแย้งขึ้น จำเป็นต้องใช้หลักการจัดการความขัดแย้งเข้ามาแทน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงสามารถช่วยลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4. ร่วมมือในการนำไปปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชนเมื่อประสบความสำเร็จ จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

5. ช่วยทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความใกล้ชิด สร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความรู้สึกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นของประชาชนไม่ใช่เป็นของนักการเมืองเท่านั้น นอกจากนั้นด้วยความใกล้ชิด ผู้บริหารท้องถิ่นจะไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของ

ประชาชน และเกิดความตระหนักรู้ในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน

6. ช่วยพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน

7. ช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น การมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มทุนทางสังคม และช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นสอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ประชาชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองได้ในหลายลักษณะ ซึ่งได้แก่ การออกไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การออกเสียงลงประชามติ การควบคุมและตรวจสอบ การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องของการทำงานของรัฐบาล การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นกับ อบจ. ซึ่งหากคนไทยมีความตื่นตัวและสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นตามช่องทางดังกล่าวนี้ จะมีส่วนช่วยทำให้สังคมระบอบประชาธิปไตยของไทยมีความเข้มแข็งขึ้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จะทำให้เกิดความสมดุลทางการเมือง ทางด้านเศรษฐกิจ และทางด้านสังคม มีส่วนช่วยผลักดันให้เป็นสังคมบูรณาการ และนำไปสู่การเป็นประชาสังคม และยังนำไปสู่การพัฒนาความเป็นสังคมให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง อีกทั้งยังเป็นการผลักดันให้เป็นการพัฒนาการเมืองแบบยั่งยืนที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างแท้จริง ประชาชนอาจเข้าร่วมทางการเมืองการปกครองได้ในหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนทรัพยากร การร่วมเป็นกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมลงประชามติ การสร้างเงื่อนไขให้ประชาชนมีส่วนร่วมต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรอิสระ พรรคการเมือง เอกชนและประชาชน การสร้างการมีส่วนร่วมต้องทำให้เกิดความศรัทธา เชื่อถือซึ่งกันและกันกระบวนการมีส่วนร่วมจะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงานและ โครงการ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านและระดับชาติและการร่างรัฐธรรมนูญ หากแต่การเข้าร่วมดังกล่าวอาจมีระดับของการเข้ามามีส่วนร่วมที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการร่างกฎหมาย หรือนโยบายระดับชาติในบางประเด็น ซึ่งประชาชนเองอาจเข้ามีส่วนร่วมได้แก่การให้ข้อมูลข่าวสาร แต่บางประเด็นสามารถเข้ามีส่วนร่วมถึงการตัดสินใจในนโยบายก็ได้ (พิชาย รัตนคิดถ ก ภูเก็ต 2541-2543: 13-24)

โดยสรุป การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีหลายลักษณะ โดยรูปแบบและวิธีการการแสดงให้เห็นให้รัฐบาล หรือองค์กรบริหารส่วนจังหวัด มองเห็นถึงความต้องการของประชาชนทั้งการร่วมกิจกรรมทางการเมืองทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งในระดับองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและระดับชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการเมืองการปกครองนำไปสู่ความเป็นธรรมาภิบาลในที่สุดหากปราศจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้วย่อมเป็นการยาก

ที่ระบอบประชาธิปไตยจะเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ตามแนวโน้มของระบอบประชาธิปไตยซึ่งกำลังดำเนินไปในทุกวันนี้ การเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของรัฐ ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย หรือเป็นสิ่งที่ต้องกระทำก่อนการตัดสินใจของรัฐ

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพรรคการเมือง

3.1 ความหมายของพรรคการเมือง

พรรคการเมือง คือกลุ่มของบุคคลที่มีความคิดเห็นทางการเมืองคล้ายๆ กันหรือมีอุดมคติทางการเมืองในแนวทางเดียวกันรวมตัวกันเพื่อให้มีการต่อสู้แข่งขันทางการเมืองตามวิถีทางการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อต่อรองผลประโยชน์ต่างๆ หรือเพื่อมุ่งหวังเข้าไปเป็นรัฐบาลทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินกลุ่มบุคคลดังกล่าวนี้ก็คือ พรรคการเมือง (Political Party) นั่นเองซึ่งก็มีผู้ให้คำนิยามของคำว่าพรรคการเมืองไว้หลายท่าน อาทิเช่น

พลาโต (Plato อ้างใน พระธรรมโกศาจารย์ 2550: 205-210) นักปรัชญาการเมืองได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการเมืองไว้ว่า “เป็นเรื่องของการแสวงหาความยุติธรรมเพื่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีงาม” ซึ่งการศึกษาทางการเมืองในสมัยนั้นเป็นการศึกษาเพื่อค้นหาเหตุผลมาสรุปเป็นแนวคิดและแนวทางปฏิบัติทางการเมืองโดยเฉพาะเป็นการวางรูปแบบที่ดีของรัฐให้กับมนุษย์ในสังคมว่าควรมีลักษณะอย่างไรและจะมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไรให้สังคมมีความยุติธรรมและสันติสุข

อริสโตเติล Ariatole (อ้างใน พระธรรมโกศาจารย์ 2550: 291-293) ได้ให้ความหมายของการเมืองว่า “เป็นการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อสาธารณะประโยชน์ แสดงทัศนคติว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็นสัตว์การเมืองจึงต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน”

แมกซ์ เวเบอร์ Max Weber (อ้างใน พลศักดิ์ จิร ไกรศิริ 2531: 22-23) นักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับการเมืองว่า “เป็นกิจกรรมหรือแนวทางของรัฐ ไม่ใช่เป็นจุดหมายของรัฐ ซึ่งกิจกรรมของรัฐหมายถึง การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจเพื่อสมารถที่จะแบ่งสรรอำนาจหน้าที่ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในส่วนของรัฐนั้นๆ”

อุทัย หิรัญโต (2524: 561) ได้ให้นิยามคำว่า “การเมือง” ไว้ว่าเป็นคำที่มีความหมายกว้างประกอบไปด้วยผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง หรือในความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไปมักจะจำกัดอยู่ในวงแคบๆ คือกิจกรรมที่เกี่ยวกับรัฐบาลและคณะรัฐมนตรีเป็นส่วนใหญ่ หรืออาจหมายถึงการปฏิบัติอย่างมีเล่ห์เหลี่ยมไม่ตรงไปตรงมาหรือปิดบังความจริงเพื่อประโยชน์ในการจูงใจคนหรือการเอาชนะฝ่ายตรงข้าม

เดโช สวานานนท์ (2545: 41) ได้ให้นิยามคำว่า “การเมือง” คือ การปฏิบัติ หรือ

การดำเนินการในศาสตร์หรือศิลป์แห่งการเมืองการบริหารรัฐหรือองค์กรทางการเมืองอื่น เช่น การบริหารพรรคการเมือง เป็นต้น

จากการให้นิยามและความหมายที่หลากหลายของนักทฤษฎีและนักวิชาการข้างต้น พอจะสรุปความหมายของการเมืองได้ว่า คือ กระบวนการการแข่งขันเพื่อให้ได้อำนาจในการเข้าบริหารรัฐ การจัดระเบียบของสังคมตลอดจนถึงการได้มาซึ่งอำนาจหรืออิทธิพล การเมืองเป็นกิจกรรมในการจัดสรรทรัพยากร สิทธิประโยชน์และมีโอกาสเกี่ยวข้องกับทุกคนในสังคมซึ่งต้องมีการอาศัยองค์กรต่างๆ เข้ามามีบทบาทและเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น พรรคการเมือง กลุ่มการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มผลักดัน ดังนั้นการเมืองจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวกับคนทุกคนในสังคม การเมืองที่ดีเป็นการเมืองที่ทุกคนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการใช้อำนาจที่มีผลกระทบและเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชน

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 มาตรา 4 ให้คำจำกัดความว่า "พรรคการเมือง" หมายความว่าคณะบุคคลที่รวมจัดตั้ง โดยได้รับการจัดตั้งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งที่จะส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องในความหมายที่นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ได้ให้ความเห็นไว้ว่า พรรคการเมือง คือ กลุ่มบุคคลที่มีความเห็นในนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในหลักการใหญ่ ตรงกันหรือมีผลประโยชน์บางอย่างร่วมกันได้รวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองร่วมกัน และเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศในที่สุดก่อตัวเป็นสถาบันหลักของประชาชนในการสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ โดยทั่วไปแล้วพรรคการเมืองจะมีอิทธิพลต่อการกระทำหน้าที่ของระบบการเมืองและโดยกลับกันระบบการเมืองก็มีอิทธิพลต่อการกระทำหน้าที่ของพรรคการเมืองด้วย

จากลักษณะดังกล่าวสรุปได้ว่า พรรคการเมือง คือ กลุ่มทางสังคมที่มีลักษณะพิเศษ ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง มีการจัดองค์กรที่เป็นระบบมีลักษณะเฉพาะ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเข้าไปดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในเพื่อเข้าไปบริหาร กำหนดนโยบายสาธารณะตามอุดมการณ์และนโยบายของพรรคการเมืองที่นำเสนอต่อประชาชน ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อประชาชนที่ให้โอกาสพรรคการเมืองนั้นเข้าไปบริหารประเทศโดยผ่านการเลือกตั้ง เพราะการหาฐานเสียงสนับสนุนจากจากมวลชนเป็นจุดสำคัญที่สร้างความเข้มแข็ง และโอกาสเข้าไปบริหารประเทศให้กับพรรคการเมืองนั้นๆ ซึ่งถือเป็นจุดประสงค์สูงสุดของการก่อตั้งพรรคการเมือง

3.2 ความสำคัญของพรรคการเมือง

ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศที่กำลังพัฒนามีความสนใจในกิจกรรมทางการเมืองในเกณฑ์ระดับต่ำ เพื่อมีความเชื่อว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องของประชาชนทั่วไป การเมืองเป็นเรื่องหรือหน้าที่

ของรัฐบาลที่ตนได้เลือกเข้าไปเพื่อทำหน้าที่แทนตนในสภา ซึ่งโดยความเป็นจริงนั้นการเมืองมีผลกระทบต่อสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจของรัฐในเรื่องของผลผลิตทางการเกษตร การกำหนดค่าเงิน การประกาศสงคราม ซึ่งก็ไม่ว่าจะหลีกเลี่ยงผลกระทบทางการเมืองได้ซึ่งผลกระทบจากการตัดสินใจทางการเมืองดังกล่าว จะส่งผลกระทบแผ่กว้างครอบคลุมทุกคนในสังคม กิจกรรมทางการเมืองที่ตกลงกันไม่ได้ จึงเกิดการแสวงหาอำนาจเพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งให้เป็นที่พอใจตามที่ต้องการ อำนาจดังกล่าวคือ อำนาจทางการเมือง การเมืองจึงเป็นสิทธิอำนาจในการตัดสินใจปัญหาสูงสุดในสังคม นโยบายหรือแนวทางแก้ไขปัญหาที่ผ่านการตัดสินใจจะต้องได้รับการปฏิบัติมีกฎหมายเป็นกลไกกำกับดูแลให้ปฏิบัติตาม อำนาจทางการเมืองจึงเป็นอำนาจของสถาบันทางการเมือง การเมืองจึงมีความสำคัญ คือ เป็นวิถีชีวิตแบบหนึ่งภายในรัฐ ที่มนุษย์ทุกคนไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบทางการเมือง เป็นกิจกรรมในการเข้าสู่อำนาจการตัดสินใจเพื่อการแก้ไขปัญหาทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการเมืองเกิดจากความจำเป็นของมนุษย์ในสังคมดังที่ อริสโตเติล (Aristotle) ได้กล่าวไว้ว่าโดยธรรมชาติของมนุษย์นั้นเป็นสัตว์การเมืองต้องมีการอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เมื่อมีการอยู่ร่วมกันพฤติกรรมหรือการกระทำอาจเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพหรือกระทบกระเทือนความเป็นอยู่ของผู้อื่นจึงมีความจำเป็นต้องมีเครื่องมือกำหนดหรือควบคุมกิจกรรมเพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม ต่อมาเมื่อสังคมมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น องค์การทางการเมืองหรือสถาบันที่เรียกว่า “รัฐ” จึงก่อขึ้นเพื่อจัดระเบียบของสังคม การเมืองจึงเกิดขึ้นและประกอบด้วยกลุ่มที่หลากหลายมีผลประโยชน์ ขบขบประเพณี มีค่านิยมที่แตกต่างกันและอยู่รวมกันในอาณาเขตกิจกรรมทางการเมืองจึงเป็นเครื่องมือในการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชนเมืองนั้นๆ

ดังนั้นการเมืองจึงเป็นวิถีแบบหนึ่งของมนุษย์ในรัฐ เมื่อการเมืองเป็นเรื่องของสาธารณะที่มีผลกระทบกับทุกคนในรัฐ ความมั่นคงของทุกคนในรัฐจึงขึ้นอยู่กับระบบการเมือง หากมีผู้นำทางการเมืองที่ดีจะช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งตรงข้ามหากมีผู้นำทางการเมืองที่ไม่ดีประชาชนส่วนใหญ่ก็จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ไม่ดีตามไปด้วย

3.3 บทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง (Political Parties)

มีหน้าที่และบทบาท (Functions and Roles) ต่างๆ ภายในระบบการเมือง (Political System) ที่มีอยู่ในโลกทั้งในระบอบการเมืองการปกครองแบบเผด็จการและระบอบการเมืองการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย ในประเทศที่มีการเมืองและการปกครองด้วยระบอบเผด็จการก็มีพรรคการเมืองเหมือนกันแต่มีบทบาทและหน้าที่เฉพาะเพื่อครองอำนาจทางการเมือง และสร้างความชอบธรรมทางการเมือง (Political Legitimacy) เท่านั้น ซึ่งแตกต่างเป็นอย่างมากจากพรรคการเมืองในระบอบการเมืองและการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย ดังจะได้นำเสนอต่อไปนี้

1. พรรคการเมืองมีบทบาทและหน้าที่กำหนดผู้สมัครเข้าแข่งขันในการเลือกตั้ง หน้าที่และบทบาทของพรรคการเมืองลักษณะนี้ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือในสังคมแบบ

ประชาธิปไตยนั้น พรรคการเมืองจะพยายามแข่งแข่งขันเพื่อให้ชนะการเลือกตั้งเพื่อจะได้เข้าควบคุมหน่วยงานสาธารณะต่างๆ ในการรณรงค์แข่งขันการเลือกตั้ง ทั้งนี้พรรคการเมืองก็จะมีหน้าที่และบทบาทเป็นผู้กำหนดตัวผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งและจะพยายามรณรงค์ชี้ชวนให้ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงได้ลงคะแนนเสียงสนับสนุนแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของฝ่ายตน

2. พรรคการเมืองทำหน้าที่มอบทางเลือกทางการเมืองให้แก่ผู้ลงคะแนนเสียง หน้าที่และบทบาทของพรรคการเมืองมักจะนำเสนอทางเลือกเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายให้แก่ผู้ลงคะแนนเสียง และวางแนวทางในการถ่ายโอนอำนาจจากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่งภายในระบบของรัฐบาล

3. พรรคการเมืองเป็นแหล่งที่มาของอำนาจทั้งปวงของรัฐในระบบการปกครองแบบอำนาจนิยมและระบอบเผด็จการ หน้าที่และบทบาทในแง่นี้ ในระบบพรรคการเมืองแบบมีพรรคการเมืองพรรคเดียวนั้น พรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวอย่างเช่นพรรคคอมมิวนิสต์ในอดีตสหภาพโซเวียต จีน เวียดนาม ลาว คิวบา และเกาหลีเหนือ หรือพรรคฟาสซิสต์ ในช่วงก่อนและระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองทั้งในเยอรมนีและอิตาลี รวมตลอดถึงในประเทศอื่นๆ ในยุโรป เอเชีย และละตินอเมริกานั้น อาจจะกลายเป็นแหล่งสำคัญของอำนาจทางการเมืองภายในรัฐหรือประเทศนั้นไปเลยก็ได้ เพราะเป็นพรรคการเมืองเหล่านี้เป็นพรรครวมอำนาจไว้กับส่วนกลาง และในบุคคลชั้นหัวกระทิงของพรรคเพียงไม่กี่คน การตัดสินใจทางการเมืองจึงมีลักษณะจากบนลงมาต่างพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวนี้จะส่งคนของตนเข้าไปเข้าควบคุมแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาดทั้งในกลไกของรัฐและกลไกของสังคม

4. พรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายประชาชนกับฝ่ายรัฐบาล บทบาทและหน้าที่ของพรรคการเมืองจะใช้วิธีการระดมคนหาชน จึงสามารถทำหน้าที่และมีบทบาทเป็นช่องทางสำหรับการขอรับการสนับสนุนหรือต่อต้านรัฐบาลอย่างใดอย่างหนึ่งจากประชาชนก็ได้ ซึ่งโดยวิธีการแบบนี้พรรคการเมืองก็จึงอาจทำหน้าที่และมีบทบาทเป็นนายหน้าหรือตัวกลางเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างประชาชนและรัฐบาลได้เป็นอย่างดี

5. พรรคการเมืองทำหน้าที่ช่วยให้ผู้อยู่ในอำนาจมีความรับผิดชอบต่อผู้ลงคะแนนเสียง บทบาทและหน้าที่ของพรรคการเมืองในลักษณะ ดำเนินการในการมอบทางเลือกให้แก่พวกที่อยู่ในอำนาจ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งในแง่นี้พรรคการเมืองก็จะมีหน้าที่และบทบาทช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรับผิดชอบต่อผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มิฉะนั้นพวกเขาจะไม่ได้รับการสนับสนุนคะแนนเสียงสนับสนุนในการเลือกตั้งในครั้งต่อไปก็ได้

6. พรรคการเมืองทำหน้าที่ระดมและคัดสรรผู้สมัครรับเลือกตั้ง หน้าที่และบทบาทของพรรคการเมืองก็จะมีบทบาท และทำหน้าที่ในการช่วยคัดเลือกและระดมผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีความรู้ความสามารถเพื่อสมัครเข้าแข่งขันเข้าสู่ตำแหน่งในหน่วยงานสาธารณะต่างๆ ส่วนผู้ลงคะแนนเสียงก็จะหมดความวิตกกังวลในเรื่องของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพราะเป็นบุคคลที่ผ่านการคัดสรรจากพรรค

การเมืองที่ตนสังกัดนั้นแล้ว ซึ่งเข้าในลักษณะที่พูดกันว่าในระบอบการปกครองที่มีพรรคการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้น “พรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค”

7. พรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นคนกลางในการประสานประโยชน์ระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคม พรรคการเมืองบางพรรคจะพยายามรณรงค์เรียกร้องผู้ลงคะแนนเสียงหลากหลายกลุ่มเพื่อให้มารวมกันเป็นพันธมิตรให้มีพลังเพียงพอที่จะเข้าปกครองประเทศได้ ในกระบวนการแบบนี้ พรรคการเมืองก็จึงมีบทบาททำหน้าที่เป็นเสมือนหนึ่งว่าเป็นนายหน้าหรือเป็นคนกลางในระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งก็อาจจะเป็นตัวตั้งตัวตีช่วยประนีประนอมผลประโยชน์ของกลุ่มที่ขัดแย้งกันในสังคมได้เป็นอย่างดี

8. พรรคการเมืองทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกพรรคของฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายอื่นๆ ปกติพรรคการเมืองที่ชนะการเลือกตั้งมาจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศนั้น จะมีสมาชิกของพรรคส่วนหนึ่งไปทำหน้าที่อยู่กับฝ่ายบริหาร กับอีกส่วนหนึ่งไปทำหน้าที่อยู่กับฝ่ายนิติบัญญัติและในส่วนอื่นๆของรัฐบาล ซึ่งสมาชิกพรรคที่อยู่ในฝ่ายบริหารของรัฐบาล อาจจะต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับเหล่าสมาชิกของพรรคของฝ่ายนิติบัญญัติและในระดับอื่นๆของรัฐบาล ทั้งนี้ โดยมีพรรคการเมืองเป็นผู้มีหน้าที่และบทบาทเป็นผู้ประสานความร่วมมือ

3.4 โครงสร้างของพรรคการเมืองมี 2 รูปแบบ คือ

1. โครงสร้างโดยตรง (Direct Structure) โครงสร้างโดยตรง หมายถึงว่า พรรคการเมืองนั้นมีโครงสร้างหรือส่วนประกอบเกิดขึ้นโดยตรง ส่วนประกอบนี้หมายถึงสมาชิกที่เป็นบุคคลธรรมดา หรือเอกชน บัณฑิตชน ที่เริ่มต้นโดยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกตามระเบียบและวิธีการที่พรรคนั้นๆ ได้กำหนดไว้ เมื่อพรรคพิจารณาใบสมัครและเห็นควรรับเป็นสมาชิก บุคคลนั้นก็มีสิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกของพรรคนั้น โดยสมบูรณ์

2. โครงสร้างโดยอ้อม (Indirect Structure) พรรคการเมืองมีโครงสร้างโดยอ้อม หมายถึงมีส่วนประกอบ (สมาชิก) เกิดขึ้นโดยทางอ้อม คือบุคคลที่ต้องการเป็นสมาชิกของพรรคนั้น จะติดต่อสมัครเป็นสมาชิกโดยตรงเหมือนพรรคโดยตรงไม่ได้ ลักษณะของพรรคการเมืองชนิดนี้ ก็คือ เป็นพรรคที่ประกอบด้วยองค์กร สมาคม สโมสร ชมรมต่างๆ เป็นกลุ่มทางเศรษฐกิจ กลุ่มวัฒนธรรม กลุ่มทางสังคม โครงสร้างโดยทางอ้อม เป็นลักษณะของพรรคแรงงานอังกฤษ (The British Labour Party) เป็นพรรคเกิดจากการรวมตัวกันระหว่างสหภาพการค้า สมาคมสหกรณ์ สมาคมมิตรภาพ กลุ่มปัญญาชน องค์กรกุศลสงเคราะห์ต่างๆ การจัดองค์กรพรรคค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน เพราะประกอบด้วยองค์กรอิสระจำนวนมากที่มาร่วมเป็นพันธมิตร เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง

พรรคการเมืองในประเทศไทยมีรูปแบบเป็น รัฐบาลผสม (Coalition government) หมายถึง คณะรัฐมนตรีในการปกครองระบบรัฐสภาซึ่งพรรคการเมืองหลายพรรคได้ร่วมมือกันจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งมีหลายต่อหลายครั้งที่นักการเมืองมักจะบ่นว่าการทำงานในรูปแบบรัฐบาลผสมนั้นทำให้งานเดินช้า

การทำงานลำบากกว่าจะตกลงกันได้ก็ใช้เวลานาน สิ่งต่างๆเหล่านี้จึงทำให้เป็นบ่อเกิดของปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่มีเรื่อยมา ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นก็หนีไม่พ้นเรื่องของ

1. ปัญหาการขาดประสิทธิภาพและความสามารถในการแก้ไขปัญหาของสังคม ยังคงเป็นจุดวิกฤติของระบบการเมืองไทยในขณะนี้ ในขณะที่สถาบันทางการเมืองรัฐสภายังคงอ่อนแอ ทำให้ระบบราชการเป็นกลไกหลักในการแก้ไขปัญหาค้นในด้านต่างๆเช่น ปัญหาการรวมอำนาจบริหาร การขาดประสิทธิภาพของระบบราชการหากผู้นำทางการเมืองไม่ตัดสินใจดำเนินการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง

2. ปัญหาการขาดระบบการเมืองที่ทำหน้าที่ เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ ระบบการเมืองของไทยมีแนวโน้มที่มีความหลากหลายมากขึ้น กล่าวคือ กลุ่มนักธุรกิจและกลุ่มนักวิชาการหรือผู้ชำนาญการจะเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจทางการเมืองกับกลุ่มข้าราชการ ทหาร พลเรือนในสัดส่วนที่มากขึ้น เรียกการเมืองแบบนี้ว่า "การเมืองแบบพหุนิยมและชนชั้นนำ"

3. การขาดอุดมการณ์ทางการเมือง การย้ายพรรคการเมืองของอดีต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้ามาร่วมกับพรรคเพียงเพราะต้องการอาศัยความสำคัญของตัวบุคคล คือ ผู้นำพรรคการเมืองรวมทั้งเงินทุนหาเสียงที่พรรคการเมืองนั้นให้การสนับสนุนตลอดจนชื่อเสียงของพรรคการเมืองนั้นอาจทำให้โอกาสได้รับเลือกตั้งมีมาก และพรรคการเมืองทำให้เห็นว่าประเด็นเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองมีความสำคัญน้อยกว่าการตั้งบุคคลที่เป็นหัวหน้าพรรค ดังนั้นปัญหาการแตกแยกภายในพรรคการเมือง การไม่มีวินัยของสมาชิกพรรคการเมืองยังคงเป็นปัญหาที่แต่ละพรรคต้องประสบ

4. ปัญหาเรื่องของนโยบายพรรค ซึ่งนโยบายแต่ละพรรคที่นำเสนอออกมานั้นล้วนแล้วแต่ถูกใจประชาชน เป็นนโยบายที่มีจุดประสงค์เรียกเสียงจากประชาชน แต่บางนโยบายนั้นก็ไม่สามารถที่จะทำได้ (<http://th.wikipedia.org/wiki/การเมือง>)

นอกจากนี้ในระบบการเมืองทุกระบบจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยพรรคการเมืองในสังคมเบ็ดเสร็จ (Totalitarian Community) จะใช้พรรคการเมืองเสมือนเครื่องมือที่จะให้ได้มาซึ่งเสียงสนับสนุนจากมวลชนในสังคมประชาธิปไตยจะใช้พรรคการเมืองเป็นเสมือนช่องทางที่จะแสดงออกหรือรวบรวมข้อเสนอต่างๆ เสมือนเป็นตัวแทนของคนในหลายๆ สังคม พรรคการเมืองจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้ก็เพราะพรรคการเมืองเป็นเสมือนเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการเรียกร้องให้มีผู้สนับสนุนจำนวนมาก (Mass Support) ในกิจกรรมจากอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลถ้ารัฐบาลใดที่มี Mass Support ก็เท่ากับว่ารัฐบาลนั้นมีเสถียรภาพ

โดยสรุป พรรคการเมืองถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะพรรคการเมืองจะทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงระหว่าง ภาครัฐ กับ ประชาชน โดยการนำปัญหาหรือความต้องการของประชาชนมาแปลงเป็นนโยบายของพรรค และนำนโยบายของ

พรรคไปปฏิบัติโดยผ่านกระบวนการทางการเมืองอันนำไปสู่ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน และพรรคการเมืองยังมีหน้าที่สำคัญอีกหลายประการ เช่น การกลั่นกรองเลือกบุคคลเข้าสมัครรับเลือกตั้ง การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่ประชาชน การทำหน้าที่เป็นรัฐบาลและปฏิบัติตามนโยบายของพรรคตามที่ได้แถลงไว้กับประชาชน เป็นตัวแทนกลุ่มผลประโยชน์ ทำหน้าที่ฝ่ายค้าน และทำหน้าที่สื่อสารทางการเมือง ส่วนสาขาพรรคการเมืองก็มีความสำคัญต่อพรรคการเมือง เป็นรากฐานของพรรคการเมือง และเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างสมาชิกกับพรรคการเมืองและเป็นกลไกในการขับเคลื่อน หรือการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรคขยายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ที่ห่างไกล ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าสาขาพรรคการเมืองเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง แต่ในความเป็นจริงมีพรรคการเมืองบางพรรคจัดตั้งสาขาพรรคโดยคำนึงถึงเพียงจำนวนสาขาพรรคเพื่อนำมาคำนวณเป็นเงินจัดสรร แต่ไม่ได้คำนึงถึงความพร้อมของประชาชน และการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ดังนั้น การทำหน้าที่ของพรรคการเมืองไทยในฐานะที่เป็นองค์กรสถาบันทางการเมืองซึ่งมีภาระความรับผิดชอบต่อสาธารณชนในการบริหารประเทศ ส่วนภาคประชาชนต้องมีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองไปสู่การเมืองภาคพลเมือง และจนถึงการส่งเสริม กระตุ้นและพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองของระบบการเมืองในรูปแบบประชาธิปไตยแบบตัวแทนให้พัฒนาไปสู่การเมืองในรูปแบบประชาธิปไตยทางตรง โดยภาคพลเมืองให้ได้ในที่สุด

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์

นักปราชญ์ชาวอังกฤษ คือ โทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes อ้างใน พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษ์ 2547: 68-69) ซึ่งมีชีวิตอยู่ระหว่าง ค.ศ. 1588 - 1679 ได้เคยกล่าวไว้ว่า “มนุษย์ทุกคนซึ่งก็เหมือนกับผู้ปกครองทุกคน ต่างก็คิดถึงผลประโยชน์ส่วนตัวของตน ของครอบครัว และของเพื่อนของตน มนุษย์มีแนวโน้มของธรรมชาติที่จะให้ผลประโยชน์ส่วนตัวมาก่อนผลประโยชน์ส่วนรวม ในระบอบประชาธิปไตยผู้ปกครองที่โง่กินหรือมักใหญ่ใฝ่สูงสามารถฉกฉวยผลประโยชน์ต่างๆ ได้อย่างมากมายมหาศาลจากการทรยศ หรือจากสงครามกลางเมือง แต่เขาจะได้ประโยชน์น้อยมากจากความสมบูรณ์พูนสุขของสาธารณชน”

4.1 ความหมายของกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่มผลประโยชน์ คือ กลุ่มที่รวมกันด้วยความสมัครใจเพื่อรักษาผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยมุ่งหวังให้รัฐบาลหรือผู้มีอำนาจปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของกลุ่ม การรวมกันเป็นกลุ่มผลประโยชน์มีลักษณะคล้ายคลึงกับการรวมกันเป็นพรรคการเมือง ความแตกต่างของกลุ่มผลประโยชน์กับพรรคการเมืองอยู่ตรงที่ พรรคการเมืองต้องการเป็นรัฐบาล เพื่อกำหนดนโยบายเสียเอง ส่วนกลุ่มผลประโยชน์ไม่ต้องการเป็นรัฐบาลเอง แต่ต้องการให้รัฐมีนโยบายสอดคล้องกับความต้องการ

ของกลุ่มของตน

เกรแฮม วู้ดตัน (Graham Wootton) อ้างใน วิทยา นภาศิริกุลกิจ, สุรพล ราชภัณฑารักษ์ 2539: 226) ได้อธิบายความหมายของกลุ่มผลประโยชน์ไว้ว่า

- กลุ่มผลประโยชน์คือ กลุ่มทุกกลุ่ม หรือองค์กรทุกองค์กรที่แสวงหาอิทธิพลเหนือนโยบายสาธารณะ (Public Policy) ตามวิธีทางที่กำหนดในขณะเดียวกันก็ปฏิเสธที่จะรับผิดชอบโดยตรงที่จะปกครองประเทศ

- กลุ่มผลประโยชน์เป็นของผู้ร่วมทัศนะที่ได้ทำการเรียกร้องต่อกลุ่มอื่น ๆ ในสังคม และเมื่อใดที่กลุ่มผลประโยชน์นี้กระทำการเรียกร้องข้อเสนอของตน โดยผ่านสถาบันใด ๆ ของรัฐบาลก็ตาม กลุ่มผลประโยชน์นี้จะกลายเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง (Political Interest Groups) และเมื่อใดที่กลุ่มผลประโยชน์ปฏิบัติการในระดับการเมือง กลุ่มนี้จะถูกเรียกว่ากลุ่มผลักดัน (Pressure Groups)

จากแนวคิดของ เกรแฮม วู้ดตัน (Graham Wootton) เชื่อว่ากลุ่มผลประโยชน์ต้องการมีบทบาทอิทธิพลซึ่งส่งผลต่อนโยบายสาธารณะภายใต้วิธีการวิถีทางของกลุ่มผลประโยชน์โดยไม่ได้มีการมุ่งหวังต่ออำนาจรัฐหรือตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้นแต่เพื่อการผลักดันประโยชน์ของกลุ่มตน

เดวิด ทรูแมน (David B. Truman) นักวิชาการชาวอเมริกัน ได้ให้ความหมายกลุ่มผลประโยชน์ไว้ว่า กลุ่มผลประโยชน์จะมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มโดยทั่วไปตรงที่การเข้าร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่มไม่ได้เป็นเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จำเป็น จุดหมายหรือผลประโยชน์ของกลุ่มเท่านั้น แต่ต้องมีทัศนคติร่วมกันด้วย ซึ่งจะประกอบด้วย (จุมพล นิมพานิช 2552: 95-96)

1. ต้องมีทัศนคติร่วมกันเห็นพ้องต้องกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน จากการประนีประนอมต่อรองภายใต้กติกาที่ยอมรับของกลุ่ม
2. ต้องมีการจัดตั้งองค์กรอย่างถาวร เช่น มีกรรมการบริหาร ระเบียบ กฎเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้นำ สมาชิก เป็นต้น
3. ต้องมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม
4. ต้องมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายกลุ่ม

แนวคิดกลุ่มผลประโยชน์ของ เดวิด ทรูแมน (David B. Truman) ได้นำเสนอแนวคิดทางสังคมวิทยาอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมนุษย์อยู่ลำพังไม่ได้จึงอยู่รวมกันเป็นกลุ่มภายในกลุ่มจะมีกิจกรรมต่างๆ ที่มนุษย์ต้องเข้าไปมีบทบาทร่วมกัน การมีกิจกรรมในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งก็เพราะผลประโยชน์ของกลุ่มสอดคล้องกับผลประโยชน์ของตนเอง เนื่องจากผลประโยชน์ของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน การรวมกลุ่มกันเพื่อปกป้องผลประโยชน์จึงมีมากมายหลายกลุ่มแตกต่างกันไปตามลักษณะผลประโยชน์และจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

เดวิด ทรูแมน (David B. Truman) ได้ให้คำนิยามของกลุ่ม (Group) หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมของมนุษย์ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าทำกิจกรรมเพื่ออะไร และได้อธิบายลักษณะของกลุ่ม

ผลประโยชน์อีกด้านการร่วมกิจกรรมของกลุ่มไม่ได้เป็นเพียงเพื่อผลประโยชน์และจุดมุ่งหมายร่วมกันเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการมีแนวคิดทัศนคติร่วมกันอีกด้วย กลุ่มผลประโยชน์จึงเป็นการรวมตัวที่มีความมั่นคงมากกว่ากลุ่มทั่วไป เพราะกิจกรรมที่กลุ่มผลประโยชน์ร่วมกันทำต่างมีจุดมุ่งหมายในผลประโยชน์และทัศนคติเหมือนกัน ลักษณะดังกล่าวจึงทำให้ความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มผลประโยชน์มีความแน่นแฟ้นและมั่นคงกว่าสมาชิกกลุ่มธรรมดาทั่วไป

4.2 กลุ่มผลประโยชน์กับการเมือง

กลุ่มผลประโยชน์ คือ องค์กรที่เกิดจากการรวมกลุ่มของประชาชนแสดงออกต่อปัญหาทางการเมืองในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กลุ่มต้องการ กลุ่มผลประโยชน์ (Interest group) หมายถึง กลุ่มหรือองค์กรหรือพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเพื่อปกป้องผลประโยชน์เป็นการเฉพาะ โดยปกติกลุ่มไม่มีความประสงค์จะเป็นรัฐบาล หรือร่วมจัดตั้งรัฐบาล แต่มุ่งที่จะผลักดันผลประโยชน์เฉพาะบางประการของพวกตนให้รัฐบาลเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษ (เดโซ สวานานนท์ 2545: 13)

กลุ่มผลประโยชน์กับพรรคการเมือง (ทวี สุรฤทธิกุล, เสนีย์ คำสุข 2549: 474-477) พรรคการเมืองเป็นการเกิดจากการรวมกลุ่มของประชาชน แสดงออกต่อปัญหาทางการเมืองในเรื่องต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กลุ่มต้องการ พรรคการเมืองบางพรรคจะไม่ถือกำเนิดมาจากกลุ่มผลประโยชน์แต่เมื่อมีการจัดตั้งขึ้นมาก็มีเป้าหมายที่สำคัญในการสร้างความมั่นคงให้กับพรรคเพื่อให้พรรคดำรงอยู่และต่อสู้ทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความนิยมการให้การสนับสนุนกับกลุ่มชนเพื่อเป็นพลังในการต่อสู้ในรัฐสภา โดยเฉพาะการได้เป็นรัฐบาลจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มต่างๆ เพื่อผลักดันนโยบายและความชอบธรรมในการดำเนินงานเป็นพลังในการสร้างเสถียรภาพให้รัฐบาล ซึ่งในหลายประเทศที่กลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ มักเรียกร้องนำเสนอ นโยบายต่างๆ ให้รัฐบาลตัดสินใจ และนำไปกำหนดเป็นนโยบาย ขณะเดียวกันนักการเมือง รัฐมนตรีก็จะแจ้งหรือขอความเห็นชอบแก่กลุ่มต่างๆ เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยซึ่งเรียกว่าเป็น การต่อรองผลประโยชน์ ซึ่งพรรคการเมืองเป็นตัวกลางในการเชื่อมต่อกับกลุ่มผลประโยชน์เข้ากับผู้บริหาร รัฐบาล และข้าราชการ บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มพยายามมีบทบาทหรือมีกิจกรรมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อสร้างอิทธิพลในการกำหนดนโยบายเพื่อให้เห็นนโยบายของรัฐเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเจรจาต่อรองระหว่างกลุ่มต่าง ๆ กลุ่มผลประโยชน์พยายามเข้ามามีอิทธิพลทางการเมือง พยายามเข้าถึงองค์กรกำหนดนโยบายและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลงานบทบาทของรัฐบาล โดยเฉพาะกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อต้องการจำกัดอำนาจรัฐบาล ต้องการให้รัฐสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกลุ่มตน (นิชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร 2552: 144-146)

กลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเมืองไทยในปัจจุบันถ้าพิจารณาตามกรอบแนวคิดของการจำแนกประเภทกลุ่มผลประโยชน์ของ Gabriel Almond และ Bingham Powell

จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่รวมตัวกันชั่วคราวหรือไว้บรรทัดฐาน เช่น กลุ่มประท้วง รัฐบาล กลุ่มผลประโยชน์ที่ไม่ได้จัดตั้งในรูปสมาคม เช่น เชื้อชาติ กลุ่มชาวไทยมุสลิม กลุ่มชาวจีน กลุ่มผลประโยชน์ที่รวมตัวกันในรูปของสถาบัน ได้แก่กลุ่มข้าราชการ กลุ่มทหาร นักการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ที่จัดตั้งในรูปสมาคม เช่นสมาคมวิชาชีพ สมาคมการค้า ต่างก็มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางการเมืองไทยทั้งสิ้น

4.3 ความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่มผลประโยชน์เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อเสถียรภาพและพัฒนาการเมืองของไทย ในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย (Policy Making) ด้วยวิธีการเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ Gabriel Almond and Bingham Powell นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยบอสตัน สหรัฐอเมริกา ได้แบ่งประเภทของกลุ่มผลประโยชน์ ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (จุมพล หนิมพานิช 2552: 92-106)

1. กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นสถาบัน เช่น บริษัท กลุ่มธุรกิจ กองทัพ ข้าราชการ
2. กลุ่มผลประโยชน์ที่มีการจัดตั้ง เช่นสหภาพแรงงาน สมาคมพ่อค้า หอการค้า
3. กลุ่มผลประโยชน์ที่ไม่มีการจัดตั้ง ไม่มีการรวมตัวกันในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น กลุ่มชนชั้น กลุ่มเครือข่าย
4. กลุ่มผลประโยชน์ที่ไว้บรรทัดฐาน รวมตัวกันเมื่อเกิดวิกฤตร้ายแรง เช่นกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ กลุ่มผู้ประท้วง

เกรแฮม วู้ดตัน (Graham Wootton อ้างถึงใน วิทยา นภาศิริกุลกิจ,สุรพล ราชกันหารักษ์ 2539: 247-250) ได้แบ่งแยกกลุ่มผลประโยชน์ที่มีความเกี่ยวข้องกัน ไม่ว่าจะเป็น กลุ่มเศรษฐกิจ กลุ่มความมั่นคง กลุ่มวัฒนธรรม กลุ่มการเมือง ไว้ดังนี้

1. กลุ่มเศรษฐกิจ ได้แก่ กรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรม เหมืองแร่ ลูกจ้างสำนักงาน บริษัท และกลุ่มชาวนา
2. กลุ่มความมั่นคง ได้แก่ สถาบันที่ตั้งขึ้นเพื่อความมั่นคงโดยรัฐ สถาบันด้านยุติธรรม
3. กลุ่มวัฒนธรรม ได้แก่ กลุ่มองค์กรครอบครัว ศาสนา การศึกษา
4. กลุ่มการเมือง ได้แก่ องค์กรนิติบัญญัติ กระทรวง ทบวง กรม เป็นต้น

ในการแบ่งประเภทของกลุ่มผลประโยชน์นั้นอาจแบ่งได้เป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ กลุ่มผลประโยชน์กึ่งอาชีพและกึ่งอุดมการณ์

- กลุ่มผลประโยชน์ทางอาชีพ ได้แก่ องค์กรของนายจ้างด้านธุรกิจอุตสาหกรรม องค์กรทางเกษตรกรรม และองค์กรผู้ใช้แรงงาน
- กลุ่มผลประโยชน์กึ่งอาชีพและกึ่งอุดมการณ์ ได้แก่ กลุ่มที่มีอุดมการณ์เดียวกัน กลุ่ม

ปัญญาชน สมาคมทหารผ่านศึก กลุ่มเยาวชน องค์กรสตรีและครอบครัว กลุ่มศาสนา

- กลุ่มผลประโยชน์ทางอาชีพเป็นองค์กรหรือสมาคมที่รวบรวมบุคคลที่มีอาชีพเดียวกัน มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจเหมือนกันเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มมีเป้าหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มให้มากที่สุด กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอีกกลุ่ม เนื่องจากมนุษย์ต้องมีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจต้องเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพมีความเกี่ยวข้องกับการเมือง รวมถึงการเข้ามามีบทบาทในวิถีทางการเมืองของรัฐด้วย

กลุ่มผลประโยชน์กับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทำให้มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลประโยชน์ เศรษฐกิจของไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอดเวลา กล่าวคือ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503-2515 เศรษฐกิจของไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีเสถียรภาพ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวตรงกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2503-2515)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งในด้านของ โอกาส และข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ต่อการพัฒนาประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมของคน และความพร้อมของระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมที่จะรับกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทัน

จากการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจตามแผนพัฒนาฯ ฉบับต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ได้ทำให้เศรษฐกิจของไทยมีการขยายตัวที่นำไปสู่การผูกพันกับระบบเศรษฐกิจโลก โครงสร้างการผลิตภายในประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงจากการผลิตทางด้านเกษตรมาเป็นทางด้านอุตสาหกรรมการค้า และการบริการเพิ่มขึ้นระบบเศรษฐกิจไทยได้เปลี่ยนเป็นระบบเศรษฐกิจแบบแลกเปลี่ยนที่ใช้เงินหรือทุนนิยมมากขึ้น เงินและระบบเงินได้เข้ามามีอิทธิพลในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันผลของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจดังกล่าวแม้จะมีข้อดีแต่ก็มีข้อเสียดังที่มีปรากฏในกรณีของกรรมกรชนากลายเป็นเพียงผู้ผลิตที่ดำรงชีวิตเสมือนเพียงหุ่นยนต์ในกระบวนการผลิต นอกจากนั้นชาวยังถูกขับออกจากผืนที่ดินทำกิน ราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำด้วยกลไกการตลาดที่ถูกผูกขาดโดยพ่อค้าคนกลางและนายทุน จึงทำให้เกิดกลุ่มใหม่ ๆ ที่ปริมาณของกลุ่มใหม่ ๆ เหล่านี้ได้ขยายตัวออกมาอย่างรวดเร็ว กลุ่มใหม่ ๆ ดังกล่าวได้แก่ กลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจหรือกลุ่มธุรกิจเหล่านี้ต่อมาได้มีการรวมตัวเป็นหอการค้าทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นสมาคมอุตสาหกรรมไทย สมาคมธนาคารไทย และสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ตลอดจนสมาคมหรือชมรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ โรงแรมและการท่องเที่ยว เป็นที่น่าสังเกต คือ กลุ่มผลประโยชน์ใหม่ ๆ ซึ่งได้แก่กลุ่มธุรกิจที่ได้จัดตั้งและขยายตัวในระยะหลัง ๆ จึงมิใช่จะเพิ่มในแง่ของปริมาณอย่างรวดเร็วเท่านั้น หากแต่ยังเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพลสูงกว่ากลุ่มผลประโยชน์ดั้งเดิมที่เป็นกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มชาวนาชาไร่

และกลุ่มกรรมกร หรือกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจเหล่านี้ อาทิ หอการค้าไทยและสมาคมธนาคารไทยล้วนแต่เป็นองค์กรหรือสถาบันของภาคเอกชนที่มีตัวแทนเข้าร่วมอยู่ในคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.)

ดังนั้น จึงเป็นที่แน่ชัดว่ากลุ่มผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นใหม่และขยายตัวอย่างรวดเร็วในระยะหลังซึ่งได้แก่กลุ่มธุรกิจดังกล่าว จึงมิใช่เป็นเพียงการรวมตัวกันเพื่อปกป้อง และแสวงหาประโยชน์ภายในกลุ่มเท่านั้น หากแต่ยังเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลหรือสามารถส่งอิทธิพลต่อนโยบายและการบริหารงานของรัฐอีกด้วย ความเจริญก้าวหน้าของกลุ่มผลประโยชน์ใหม่ ซึ่งได้แก่ กลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจหรือกลุ่มธุรกิจประเภทการค้า อุตสาหกรรม และการบริการต่าง ๆ นอกจากจะเป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงการก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมของสังคมไทยแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงความล้าหลังในบทบาทของกลุ่มชนาชาวนาชาวนาไร กลุ่มแรงงาน รวมทั้งกลุ่มต่าง ๆ ของภาคประชาชนด้วย

ผลของการที่กลุ่มธุรกิจได้เข้ามามีบทบาท และอิทธิพลทั้งในทางเศรษฐกิจและในทางการเมือง ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและผลกระทบทางการเมืองต่อการพัฒนาของกลุ่มดังนี้

1. การก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจก็คือ เมื่อเศรษฐกิจของไทยมีการขยายตัว และมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้ทำให้กลุ่มธุรกิจที่ถือว่าเป็นคนกลุ่มใหม่ได้เติบโตและได้เข้ามามีบทบาททางเศรษฐกิจ ในรูปของการผูกขาดและครอบงำอำนาจทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันกลุ่มได้พยายามเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทำให้มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของกลไกในระบบเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรการใช้ทรัพยากร และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อการกระจายรายได้ทางสังคมที่ทําอย่างไร จึงจะทําให้ประชาชนทุกคนได้รับประโยชน์ทางระบบเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง และผลกระทบต่อการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ

2. การก่อให้เกิดผลกระทบทางการเมืองก็คือ ประการแรก กลุ่มธุรกิจเมื่อเข้าไปมีบทบาทและอิทธิพลทางการเมืองก็พยายามเข้าไปมีบทบาทในการตัดสินใจทางการเมืองที่สำคัญได้แก่ การกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจการเมือง ซึ่งการเข้าไปมีบทบาทตรงนี้ของกลุ่มธุรกิจ โดยทั่วไปเข้าไปในรูปของการรวมตัวเป็นกลุ่ม เป็นองค์กร เป็นสมาคม ซึ่งที่ผ่านมามีได้ระบบเศรษฐกิจการเมืองที่เป็นอยู่ ทำให้กลุ่มองค์กร สมาคมทางธุรกิจ อันได้แก่ หอการค้า สมาคมการค้า สมาคมธนาคารไทย เป็นต้น ได้มีโอกาสเติบโตขยายตัวและพัฒนาได้มากกว่ากลุ่มสหภาพแรงงาน และสหกรณ์การเกษตร ด้วยเหตุผลคือ

ประการที่หนึ่ง เกิดการเลื่อนตัวของระบบเศรษฐกิจเข้าสู่ระบบทุนนิยม

ประการที่สอง รัฐบาลสนับสนุนส่งเสริมสมาคม และหอการค้าโดยรัฐบาลได้ให้

ความสำคัญต่อบทบาทของสมาคม และหอการค้า ในแง่ดังกล่าวจึงถือว่าการเกิดขึ้นและการดำรงอยู่ขององค์กรทั้ง 2 เป็นที่ยอมรับในระบบเศรษฐกิจการเมืองและสังคมปัจจุบัน

ประการที่สาม สมาคมและหอการค้ามีบุคลากรและทรัพยากรที่มีความพร้อมกว่า ในขณะที่สภาพแรงงานถูกขัดขวางและถูกทำลายทั้งในทางตรง และทางอ้อมมาโดยตลอดจากนายจ้างและจากอำนาจรัฐ เช่นเดียวกันกับสหกรณ์การเกษตรที่ส่วนใหญ่ยังคงตกอยู่ภายใต้การครอบงำของระบบราชการมากเกินไปจึงทำให้พึ่งตนเองไม่ได้ นอกจากนี้การดำเนินงานยังขาดประสิทธิภาพ และยังคงอยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ของทางราชการมาโดยตลอด

อย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งได้แก่ สมาคม หอการค้า สมาคมธนาคารไทย หอการค้าเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากพัฒนาการทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะความเจริญและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้านการผลิต การค้า และการเงิน แต่กลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้มักแสดงออกในรูปของการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของตนทางธุรกิจ และกลุ่มของตนมากกว่าการแสดงออกเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่

ประการสุดท้าย การที่กลุ่มธุรกิจเข้ามามีบทบาททางการเมือง ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมือง ได้มีการสนับสนุนพรรคการเมืองใหญ่ ๆ โดยทางกลุ่มการเมืองได้รับผลตอบแทนคือ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ ในขณะที่เดียวกันมีกลุ่มธุรกิจจำนวนไม่น้อยได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองบางกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยความบริสุทธิ์ใจ เสียสละ เพื่อเกียรติคุณและชื่อเสียงของครอบครัว (จุมพล หนิมพานิช 2552: 303-326)

ดังนั้น หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา จึงเป็นการร่วมตัวกันของกลุ่มผลประโยชน์ที่มีเป้าหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของสมาชิกหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาถือว่าเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งรังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ (2531: 120-123) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการกำหนดประสิทธิภาพของกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจดังนี้

1. ขนาดของกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่มผลประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพในการผลักดันนโยบาย มักเป็นกลุ่มขนาดเล็ก และมีต้นทุนในการรวมกลุ่มต่ำ ในขณะที่เดียวกันการรวมกลุ่มผลประโยชน์ขนาดใหญ่ก็สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้เช่นกันหากมีการกระจายผลประโยชน์โดยทัดเทียมกัน

2. ขอบข่ายของผลประโยชน์ชัดเจน

กลุ่มผลประโยชน์มีขอบข่ายที่จำกัดอย่างชัดเจนจะมีประสิทธิภาพในการผลักดันนโยบายในระดับสูง กลุ่มผลประโยชน์ที่มีการรวมกลุ่มที่ชัดเจนจะมีเอกภาพและมีความมั่นคง

3. ฐานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มผลประโยชน์

กลุ่มผลประโยชน์ที่มีอำนาจในการผลักดันนโยบายได้ จะต้องเป็นกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ เพราะการผลักดันนโยบายต้องมีต้นทุนที่ต้องเสีย ฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกมิได้พิจารณาเฉพาะแต่ฐานะเท่านั้น

แต่จะพิจารณาถึงอนาคตของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่กลุ่มผลประโยชน์ประกอบด้วย

1. พลังต่อรองอำนาจทางการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์

การมีสายสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ เป็นพื้นฐานสำคัญของการต่อรองอำนาจทางการเมือง โดยที่กลุ่มผลประโยชน์ต้องให้การอุปถัมภ์ทางการเงินแก่ชนชั้นนำทางอำนาจ นอกจากนี้กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่กลุ่มผลประโยชน์มีต่อระบบเศรษฐกิจก็นับเป็นพลังต่อรองที่สำคัญ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างกว้างขวาง แต่บางกรณีกิจกรรมที่เป็นพลังการต่อรองก็เป็นกิจกรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามกลไกอย่างแท้จริง เช่น การปลุกระดมมวลชนให้เดินขบวน การให้เงินแก่สื่อมวลชนเพื่อสร้างประชาคม รวมถึงการพึ่งพรรคการเมืองฝ่ายค้านและชนชั้นนำทางอำนาจที่มีผลประโยชน์ตรงข้ามกับรัฐบาล

2. กลุ่มผลประโยชน์ที่มีผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญและฉลาด

กลุ่มผลประโยชน์ที่มีความสำเร็จในการผลักดันนโยบายจะเป็นกลุ่มที่มีผู้นำที่มีความฉลาด รู้จักมีความสัมพันธ์กับชนชั้นทางอำนาจ และพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาล รวมถึงความพยายามที่จะเข้าไปเป็นกลไกทางอำนาจเอง เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จตามเป้าหมายของการรวมกันเป็นกลุ่มผลประโยชน์

ดังนั้นแรงจูงใจด้านผลประโยชน์และอุดมการณ์เป็นแรงที่ช่วยผลักดันให้ได้มาและรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม เกิดการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม กลุ่มผลประโยชน์เป็นกลุ่มสถาบันทางการเมือง ที่ต่อสู้เพื่อให้ได้ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ด้วยการแสดงออกให้ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายของรัฐได้รับรู้วัตถุประสงค์ และพยายามผลักดันให้เกิดเป็นนโยบาย หรือนำไปสู่การปฏิบัติ

จุมพล หนิมพานิช ได้อธิบายความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์ต่อการเมืองไว้ว่ากลุ่มผลประโยชน์เป็นกลุ่มการเมืองที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลที่มีวัตถุประสงค์ ทศนคติ และผลประโยชน์ร่วมกัน มารวมตัวกันเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยผ่านกระบวนการทางการเมือง ซึ่งผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นได้ต้องมีการระดมทรัพยากรเพื่อสร้างกำลัง และเพื่อใช้กำลังเพื่อมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะหรือนโยบายของรัฐบาล การมารวมตัวของกลุ่มผลประโยชน์ตามความเป็นจริงแล้ว เพื่อต้องการมีอิทธิพลเหนือการวางหรือการกำหนดนโยบายของรัฐบาล กลุ่มผลประโยชน์จะกลายเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองก็ต่อเมื่อมีการเรียกร้องหรือมีการแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ ซึ่งการเรียกร้องหรือการแสดงออกซึ่งผลประโยชน์มักเป็นการเรียกร้อง หรือการแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ต่อรัฐบาล ต่อกลไกของรัฐ ซึ่งในสังคมพหุนิยมการได้มาซึ่งผลประโยชน์ดังกล่าวมักจะเป็นผลมาจากการต่อสู้แข่งขันกับกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งผลประโยชน์ที่จะได้มา จะได้มามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ ขนาดของกลุ่ม สถานภาพทางสังคม ความสามัคคีของกลุ่ม และภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ (จุมพล หนิมพานิช 2552: 50-59)

สรุปว่ากลุ่มผลประโยชน์เป็นกลุ่มของคนที่มีอาชีพและมีอุดมการณ์เดียวกันที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อจะรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม กลุ่มผลประโยชน์สมัยใหม่เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เน้นหนักไปในทางเศรษฐกิจ และจะปรากฏอยู่ในประเทศอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ สมาชิกของกลุ่มผลประโยชน์สามารถรวมตัวกัน หรือมีความผูกพันกัน ได้โดยเหตุผลที่ว่า มีผลประโยชน์ร่วมกันทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง ที่รวมกัน โดยเหตุผลทางการเมือง คือมีผลประโยชน์ร่วมกันในทางอุดมการณ์ทางการเมือง กลุ่มผลประโยชน์สมัยใหม่เมื่อพิจารณาโครงสร้างของกลุ่ม ผู้นำกลุ่ม และสมาชิกของกลุ่มแล้ว จะเห็นว่ามีสมาชิกเข้าร่วมเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มผลประโยชน์แบบดั้งเดิม ส่วนผู้นำของกลุ่มผลประโยชน์นี้จะได้ตำแหน่ง โดยการต่อสู้ทางการเมืองภายในกลุ่ม ทำให้กลุ่มลักษณะเช่นนี้มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยมากกว่ากลุ่มผลประโยชน์อื่น

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์

5.1 ความหมายของระบบอุปถัมภ์ (The patron system)

อุปถัมภ์ (patron) เป็นคำที่มาจากภาษาสเปน หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจ สถานภาพและมีอิทธิพล ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มิอำนาจด้อยกว่านั้นคือ ผู้รับอุปถัมภ์ (client) โดยผู้อุปถัมภ์ให้ผลประโยชน์แก่ผู้รับอุปถัมภ์ และหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับตอบแทนกลับมาในรูปแบบของสินค้า ความภักดี การสนับสนุนทางการเมืองจากผู้รับอุปถัมภ์ของตน ส่วนใหญ่แล้วผู้อุปถัมภ์หนึ่งคนจะมีผู้รับอุปถัมภ์หลายคน เช่น ระบบศักดินาไทย ซึ่งเจ้านายคนหนึ่งจะมีไพร่หลายคน (สุจิต บุญบงการ 2545: 47)

ดังนั้น ระบบอุปถัมภ์ (Supporter) ก็คือความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคนหรือสองกลุ่มที่เอื้อประโยชน์ให้แก่กันและกัน โดยมีฐานะทางสังคมต่างกัน โดยคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงกว่าจะใช้อิทธิพล และสิ่งที่ตนมีอยู่คุ้มครองให้ผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้มีฐานะต่ำกว่า ซึ่งต้องตอบแทนด้วยการให้ความจงรักภักดี เป็นแบบช่วยเหลือตอบแทนซึ่งรวมทั้งการอุทิศตนรับใช้แก่ผู้อุปถัมภ์

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์

สก๊อต (Scott อ้างใน อมรา พงศาพิชญ์ และปรีชา คุวินทร์พันธ์ 2539: 47) ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับอุปถัมภ์ และผู้อุปถัมภ์ อัจฉริยะได้ตีในกรณีของความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคนที่ความสัมพันธ์มีลักษณะเป็นกลไก (Instrumental Relationship) โดยบุคคลหนึ่งมีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจสูงกว่า เรียกว่าผู้อุปถัมภ์ จะใช้อิทธิพลทรัพยากรของตนในการช่วยปกป้องคุ้มครองหรือให้ผลประโยชน์ หรือทั้งสองอย่างแก่บุคคลที่มีสภาพต่ำกว่า คือ ผู้รับอุปถัมภ์ ซึ่งจะต้องตอบแทนโดยการให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ หรือ การให้บริการส่วนตัวต่อผู้อุปถัมภ์

ระบบอุปถัมภ์ เป็นระบบของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีอำนาจทรัพย์สินสมบัติหรือ บารมีกับ "ผู้รับอุปถัมภ์" ที่ต้องพึ่งพา "ผู้อุปถัมภ์" ที่อยู่เหนือกว่า และสามารถบันดาลสิ่งของของตน ต้องการได้ เป็นการสนองตอบต่อกันที่อยู่บนพื้นฐานของข้อกำหนดทางศีลธรรม (Moral basis) ระบบ อุปถัมภ์ได้รับการพิจารณาว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของโครงสร้างสังคมไทยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การ อุปถัมภ์กันระหว่างเจ้าของที่ดินกับผู้เช่า เจ้านายกับลูกน้อง เจ้าพ่อกับมือปืน หัวคะแนนกับการเลือกตั้ง และการซื้อเสียง ข้าราชการกับนักการเมืองและนักธุรกิจ (อมรา พงศาพิชญ์ และปรีชา คูวินทร์พันธุ์ 2538: 185-217)

ในทางการเมืองซึ่งใช้คำว่าระบบอุปถัมภ์ หมายถึง การได้รับสิทธิพิเศษจากผู้ใหญ่หรือ ญาติของตน เป็นระบบที่มีความตรงข้ามกับความชอบธรรมซึ่งนิยมใช้เป็นหลักในปัจจุบัน (เดโช สวานานนท์ 2545: 204)

ประชาชนกับการเลือกนักการเมือง ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ประชาชนคนไทย ที่เลือก นักการเมืองเข้ามา ยังอยู่บนระบบอุปถัมภ์ มิมีมุมมองที่สิ้น ไม่ได้คิดถึงเหตุการณ์การยาวๆ ว่าคนที่เลือกดี จริงหรือไม่ แค่เลือกคนนี้ได้ทันทีก็คือ เงินซื้อเสียง ช่วยลูกให้ได้เข้าโรงเรียนดัง หรือได้ทำงานที่ดี หรือ อาจจะยังสร้างถนน สาธารณูปโภคเข้าหมู่บ้าน แค่นี้ที่คนคิด คนต่างจังหวัดยังมีความรู้สึก ความมีส่วนร่วม ในด้านการเมืองน้อยมาก สำหรับสังคมคนชนบทเมื่อรับของหรือรับการอุปถัมภ์ของเขามาแล้วต้อง ตอบแทนบุญคุณ ซึ่งประชาชนชนบทกลุ่มนี้มีจำนวนมากเป็นส่วนใหญ่ของประเทศเสียด้วย เมื่อประชาชน ขาดความรู้ ก็ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มนายทุน นักการเมืองที่มีความรู้ ความเก่ง ความฉลาดแกมโกง กว่ามาก นี่คือสภาพโดยรวม ของประชาชนไทย ที่เลือกนักการเมืองไทย เพราะฉะนั้นเราจึงไม่สามารถ ปฏิเสธ ได้ว่า เลือกตั้งก็ครั้ง โอกาสที่กลุ่มผู้มีอิทธิพล กลุ่มทุนสูง ย่อมเข้ามาอีก ประเทศชาติก็จะไม่ สามารถที่จะพัฒนาในด้านของระบอบประชาธิปไตยได้ทัดเทียมกับอารยประเทศ ความสัมพันธ์เชิง อุปถัมภ์ในสังคมไทย ปัจจุบันค่อนข้างจะเป็นไปตามระบบอุปถัมภ์ไม่ใช่ระบบคุณธรรม ปัญหาอิทธิพล ของระบบอุปถัมภ์ที่มีต่อผลการเลือกตั้ง และปัจจัยจากระบบอุปถัมภ์ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง ซึ่งเป็น ปรัชญาการณที่สวนทาง หรือกลับตรงกันข้ามกับการเลือกตั้งในสนามภูมิภาค เชื่อกันว่า ถ้าจะให้ได้เป็น ผู้แทนฯ ต้องมี คือ เงิน ความดี และอำนาจรัฐ ถ้าต้องการใช้เงิน ก็จะมีคนเอาเงินมาส่งเลย เมื่อใช้เงินหมด ก็เป็นหนี้บุญคุณต้องตอบแทนเจ้าของเงินในการเลือกตั้งครั้งต่อไป การเน้นความสำคัญของระบบ ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทำให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่สนใจตรวจสอบคุณภาพของนักการเมือง ระบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ในสังคมไทย ที่ทำให้จำเป็นต้องมีทรัพยากรทางการเงินในการสร้างสาย สัมพันธ์ และเครือข่ายทางการเมือง ระบบอุปถัมภ์บนพื้นฐานของเงิน หรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ได้กลายเป็นคุณลักษณะสำคัญของการเมืองไทยไปแล้ว

5.3 ลักษณะระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยเป็นความสัมพันธ์ที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์

เน้นความสัมพันธ์ส่วนตัว เปิดโอกาสเฉพาะกลุ่มของตัวเอง เลือกที่รักมักที่ชัง จนกลายเป็นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้องก่อน จึงขาดความเสมอภาค ความยุติธรรม และความเป็นธรรม โดยเฉพาะเรื่องการจรรงรักภักดี ทำให้สังคมไทยไม่สามารถแยกแยะเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวมออกจากกันได้ ไม่เข้าใจเรื่องผลประโยชน์ส่วนรวม หรืออาจเรียกได้ว่า ขาดจิตสาธารณะ และขาดความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ไม่พร้อมให้สาธารณะตรวจสอบ เนื่องจากทำงานเพื่อนายหรือเพื่อตัวเองเพื่อครอบครัว ไม่ได้ทำเพื่อส่วนรวม

ระบบอุปถัมภ์เป็นฐานของสถาบันสังคมการเมืองการปกครองบริหารของไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณ ภายใต้ระบบดังกล่าวจะมีผู้อุปถัมภ์คอยให้คุณให้โทษกับคนที่ติดตามให้การสนับสนุน-ตน หรือที่เรียกว่าผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ โดยต่างคนได้ประโยชน์จากกันและกัน ในทำนองน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า ส่วนใหญ่ผู้อุปถัมภ์จะเป็นผู้ซึ่งมีฐานะทางสังคมสูง มีอำนาจและบารมีทั้งในทางการเงินและการปกครองบริหาร ขณะเดียวกันบุคคลซึ่งอยู่ในฐานะดังกล่าวก็จำเป็นต้องมีลูกน้องคอยประดับบารมี รวมตลอดทั้งคอยช่วยเหลือในการทำงาน ทำราชการ เพราะจะอยู่โดดเดี่ยวแต่ผู้เดียวไม่ได้ หรือที่เรียกว่าระหว่างนายกับลูกน้อง โดยฝ่ายที่เป็นผู้อุปถัมภ์จะต้องผูกใจลูกน้องได้ด้วยกรณีใจนักเลง เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อลูกน้อง ทั้งในทางตำแหน่ง หน้าที่ ในทางการเงิน รวมตลอดทั้งแสดงความเป็นผู้นำให้ลูกน้องเกิดความเลื่อมใส ขณะเดียวกันก็ต้องมีความใจกว้าง ผู้อุปถัมภ์ยังต้องมีศิลปะแห่งการปกครองบริหาร กล่าวคือต้องรู้จักการใช้พระเดชและพระคุณ พระคุณได้แก่การเอื้ออำนวยประโยชน์ ให้ความเมตตา ให้ความเอื้อเพื่อแผ่ดูแลให้มีความสุขกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกับลูกน้อง

จิร โชค วีระสัย ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ว่าเกิดจากการมีกลุ่มลูกหลาน และกลุ่มล่อแหลม โดยระบุว่าประเทศที่เป็นประชาธิปไตยก่อนข้างสมบูรณ มักมีกลุ่มหรือองค์การต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวพันกับครอบครัวหรือ วงศาคณาญาติเป็นจำนวนมาก ส่วนประเทศที่ยังไม่มีการพัฒนาประชาธิปไตยเต็มที่มีระบบสังคมที่ถือกลุ่มวงศาคณาญาติขนาดใหญ่ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นกลุ่มลูกหลาน แทนที่จะเป็นกลุ่ม หลากหลาย ตามทฤษฎีพหุนิยม การมีกลุ่มลูกหลาน (Nepotistic groups) มากย่อมหมายถึง การช่วยเหลืออุปถัมภ์สนับสนุนกันในหมู่เครือญาติ และเกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ เพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมาต่อส่วนรวม (จิร โชค วีระสัย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ 2540: 279)

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ไว้ว่า เป็นวัฒนธรรมของประเทศที่กำลังพัฒนาเป็นแบบสมัยเก่า การบริหารบ้านเมืองถูกกำหนดโดยความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนตัวที่รวมเอาลักษณะหลายอย่างมาผสมผสานกัน ในทางรัฐศาสตร์หมายความว่า นักการเมืองและข้าราชการมีพันธะต่อญาติ เพื่อน และผู้สนับสนุน ซึ่งขัดกับบทบาทของสังคมสมัยใหม่ เพราะสังคมสมัยใหม่ไม่ยึดตัวบุคคล และพยายามรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้นการคอร์รัปชัน

ของประเทศกำลังพัฒนาจึงมาจากความคิดของคนที่มีพันธะทางสังคมที่ต้องปฏิบัติต่อกัน (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ 2548: 244)

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์นี้ถือเป็นแนวคิดสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจถึงความเป็นมา พัฒนาการ รวมไปถึงบทบาทของกลุ่มธุรกิจการเมืองในประเทศไทย และที่สำคัญคือ กระบวนการประสานประโยชน์ทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจของกลุ่มธุรกิจการเมืองนั่นเอง

กล่าวโดยสรุป ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบหนึ่งที่มีความเป็นมาและ พัฒนาการมาอย่างยาวนาน ร่วมกับสังคมไทยมาตั้งแต่เริ่มแรก โดยเป็นระบบความสัมพันธ์ของคนสองฝ่าย ซึ่งมีความไม่เท่าเทียมกัน ฝ่ายที่อยู่เหนือกว่า คือ มีทรัพยากรมากกว่า หรือสูงศักดิ์ มีอำนาจมากกว่า จะอยู่ในฐานะอุปถัมภ์ ฝ่ายที่อยู่ต่ำกว่าคือ ผู้ที่มีทรัพยากรน้อยกว่า หรือมีอำนาจด้อยกว่าจะ เป็นผู้ใ้ได้อุปถัมภ์ ต่างฝ่ายต่างมีการแสวงหาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันในลักษณะต่างตอบแทน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย ความสัมพันธ์ลักษณะนี้อยู่ได้ไม่ใช่เพราะต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์เท่านั้น แต่ต้องมีอุดมการณ์ที่ช่วยเชื่อมโยงความสัมพันธ์อย่างนี้เอาไว้ ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยเริ่มมีขึ้นในระบบสังคม และแพร่กระจายไปสู่ระบบการเมือง ผ่านทางชนชั้นนำทางการเมืองและชนชั้นนำทางเศรษฐกิจ โดยเป็นการอุปถัมภ์ระหว่างชนชั้นนำทางการเมืองด้วยกัน หรือระหว่างชนชั้นนำทางเศรษฐกิจด้วยกัน แต่ใน ระยะหลังนี้จะเห็นได้ว่า มีการพัฒนาของระบบอุปถัมภ์ โดยเป็นการอุปถัมภ์ระหว่างกลุ่มชนชั้นนำทางการเมืองกับชนชั้นนำทางเศรษฐกิจด้วย โดยระบบอุปถัมภ์นี้แม้เวลาและรูปแบบการปกครองจะเปลี่ยนแปลงไปแต่ความสัมพันธ์ในลักษณะแบบอุปถัมภ์ก็ยังคงมีอยู่ ปรากฏออกมาในรูปแบบของเครือข่าย เส้นสาย ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะในภาครัฐเท่านั้นแต่ยังรวมถึงองค์กรต่างๆ ทั่วไปในสังคม

6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

6.1 ความหมายและแนวคิดของนโยบายสาธารณะ

แนวคิดนโยบายสาธารณะ (Public Policy) ได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทั้งในประเทศและต่างประเทศให้คำจำกัดความและความหมายของนโยบายสาธารณะไว้มากมายหลายท่าน ดังตัวอย่างพอสังเขปดังต่อไปนี้

ทินพันธุ์ นาคะตะ (2526: 102) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ คือ โครงการที่รัฐบาลกำหนดขึ้นเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติในการจัดสรรคุณค่าต่าง ๆ ให้แก่สังคมจากความหมายของนโยบายสาธารณะทั้งสามกลุ่มสามารถสรุปความหมายได้ว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง

1. นโยบายสาธารณะเป็นกิจกรรมของรัฐบาลที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. สังคมส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากนโยบายสาธารณะ หรือบางนโยบายมีผลกระทบต่อคนเกือบทุกคนเช่น นโยบายเกี่ยวกับภาษี การป้องกันประเทศ เป็นต้น

3. นโยบายสาธารณะเป็นกระบวนการ กล่าวคือ เป็นเหตุการณ์ต่อเนื่อง ยากที่จะชี้ชัดจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุดของนโยบายก็ไม่แน่นอน นักวิชาการเห็นตรงกันว่านโยบายสาธารณะมีลักษณะที่ต่อเนื่อง มีการแปรเปลี่ยนและมีวิวัฒนาการ

Colebatch (อ้างใน ประชญา เวสารัชช์ 2549: 6) ให้ความหมายของนโยบายตามความหมายการนำไปปฏิบัติ ว่าเป็นการแถลงล่วงหน้าในเรื่องของการกระทำ หรือข้อผูกพันของรัฐบาล เกี่ยวกับด้านกิจกรรมหรือการกระทำของรัฐบาลในอนาคต เช่น นโยบายการศึกษา หรือนโยบายอุตสาหกรรม นโยบายต้องเป็นที่เปิดเผยมีการประกาศล่วงหน้าก่อนมีการดำเนินการ

นโยบายสาธารณะ ความหมาย Thomas R. Dye (อ้างใน ประชญา เวสารัชช์ 2549: 8) ให้ความหมายของคำว่า นโยบายสาธารณะไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลสามารถเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ สำหรับส่วนที่รัฐเลือก ที่จะกระทำนั้นจะครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดของรัฐบาลทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจวัตร และที่เกิดขึ้นในบางโอกาส ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำบรรลุเป้าหมายด้วยดี ในการให้บริการแก่สมาชิกในสังคมในส่วนที่รัฐบาลเลือกที่จะไม่กระทำก็ถือว่าเป็นสาระสำคัญของนโยบาย และยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติ เป้าหมายของ นโยบายสาธารณะเพิ่มเติมอีก

เดวิด อีสตัน (Davis Easton, 1965: 129) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ คือ อำนาจในการจัดสรรค่านิยมของสังคมทั้งมวลและผู้ที่มีอำนาจในการจัดสรร คือ รัฐบาล และสิ่งที่รัฐบาลตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำเป็นผลมาจาก “การจัดสรรค่านิยมของสังคม”

นโยบายสาธารณะ ความหมาย ไอรา ซาคินสกี (Ira Sharkansky 1970: 1) คือ กิจกรรมที่กระทำโดยรัฐบาล ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล ครอบคลุมประเด็นสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือขอบข่ายของการบริหารสาธารณะด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การจัดสวัสดิการ การคมนาคม กฎข้อบังคับของบุคคลและหน่วยงานในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น วินัยของทหาร ข้อบังคับควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมการควบคุมกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ หรือ การกระทำทางการเมืองอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงวิธีการนำเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภา การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ สามารถสรุปความหมายได้ว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมของรัฐบาลที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สังคมส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากนโยบาย-สาธารณะ หรือบางนโยบายมีผลกระทบต่อคนเกือบทุกคนเช่น นโยบายเกี่ยวกับภาษี การป้องกันประเทศ นโยบายสาธารณะเป็นกิจกรรมที่รัฐบาลตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ โดยการกำหนดทางเลือกจะต้องพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการตัดสินใจที่จะกระทำ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก

ไม่ใช่การตัดสินใจเพียงเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และกิจกรรมที่รัฐบาลตัดสินใจเลือกที่จะกระทำนี้ จะต้องเป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนจำนวนมากและมีผลลัพธ์ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของสังคม ทั้งปัญหาความขัดแย้งหรือความร่วมมือของประชาชน โดยกิจกรรมนั้น จะต้องกระทำให้ปรากฏเป็นจริงเป็นการกระทำที่มีแบบแผน มีระบบ และมีกระบวนการอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และสม่ำเสมออันจะครอบคลุมทั้งกิจกรรมภายในประเทศและกิจกรรมระหว่างประเทศ และต้องผ่านการต่อรองหรือประนีประนอมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องแล้ว และที่สำคัญ คือ จะต้องเป็นกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย อันอาจจะก่อให้เกิดผลทั้งทางบวกและทางลบต่อสังคมได้โดยทั้งหมดทั้งมวลผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะ หรือ กิจกรรมนั้น ๆ ได้แก่ ผู้นำฝ่ายการเมือง หรือ รัฐบาลนั้นๆ (ปรัชญา เวสารัชช์ 2549: 8-12)

นโยบายสาธารณะ เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารประเทศของรัฐบาล ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 กำหนดให้การแถลงนโยบายโดยผู้มีอำนาจหน้าที่เป็นนโยบายระดับชาติ ระดับภูมิภาค หรือนโยบายระดับท้องถิ่นแล้วแต่กรณี โดยถ้อยคำแถลงต้องมีผลในทางปฏิบัติ ผู้แถลงต้องมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่จะทำให้การแถลงนโยบายเกิดผล เช่น รัฐบาล นายกรัฐมนตรี ผู้บริหารระดับสูง ผู้บัญชาการเหล่าทัพ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกอบจ. นโยบายต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ นโยบายสาธารณะอาจมีการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้มีอำนาจในการตัดสินใจผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย เช่น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ผู้นำฝ่ายการเมือง ผู้นำในการบริหาร

เนื่องจากนโยบายสาธารณะเป็นการแถลงให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ นโยบายสาธารณะจึงถือได้ว่าเป็นคำสัญญา ความตั้งใจ เจตนาที่ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะแสดงความจริงใจในการดำเนินการเพื่อให้เกิดผล เมื่อมีการแถลงนโยบายเพราะการแถลงดังกล่าวเป็นเงื่อนไขของความมุ่งมั่นและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีอำนาจในการบริหาร ซึ่งนโยบายสาธารณะเป็นเกณฑ์วัดประสิทธิภาพในการทำงานของผู้กำหนดนโยบาย โดยประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากนโยบาย หรือจากสังคมซึ่งจะเป็นผู้ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินนโยบายตามที่ได้แถลงต่อสาธารณะ นโยบายสาธารณะเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติ และเป็นตัวกำหนดทิศทางหรือแนวทางที่ต้องมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการต่อไปให้เกิดผล (ปรัชญา เวสารัชช์ 2549: 11-15)

6.2 ประเภทของนโยบายสาธารณะ

มีการแบ่งประเภทของนโยบายสาธารณะออกได้หลากหลายลักษณะ เช่น นโยบายด้านบริการ เป็นนโยบายที่ให้บริการด้านต่างๆ โดยรัฐหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เช่น การคมนาคม ด้านสาธารณสุข เป็นต้น นโยบายด้านการจัดระเบียบ เป็นนโยบายที่มีเนื้อหาและวัตถุประสงค์เพื่อ

ต้องการจัดระเบียบของสังคมให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย ประชาชนมีการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข ซึ่งนโยบายสาธารณะประเภทนี้จะเป็นกฎ ข้อบังคับ คำสั่งต่าง ๆ นโยบายด้านการจัดสรรทรัพยากร เป็นนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะดำเนินการจัดสรรปันส่วนทรัพยากรในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางสังคม และความสงบสุขของสังคม นอกจากนี้ยังมีการแบ่งนโยบายตามสาระ ได้แก่ (ปรัชญา เวสารัชช์ 2549: 11-14)

1. แบ่งประเภทตามลักษณะเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของนโยบาย นโยบายเกี่ยวกับการจัดระเบียบกฎเกณฑ์ นโยบายเกี่ยวกับการกระจายทรัพยากร คือ นโยบายเพื่อควบคุมหรือบังคับประชาชน นโยบายเกี่ยวกับการกระจายทรัพยากร นโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรเสียใหม่
2. แบ่งประเภทตามลักษณะขอบข่ายผลกระทบของนโยบาย คือ นโยบายเฉพาะกลุ่มและนโยบายส่วนรวม
3. แบ่งประเภทตามลักษณะกระบวนการของนโยบาย เยเฮซเกิล ดรอร์ (Yehetzkel Dror) ได้แบ่งประเภทของนโยบายสาธารณะไว้ 3 ประเภท ได้แก่ ขั้นกำหนดนโยบายต้นแบบ (Met policy making stage) เป็นการตัดสินใจว่าจะให้มีการกำหนดนโยบายสาธารณะอะไรบ้าง และโดยวิธีการอย่างไร ขั้นการกำหนดนโยบาย (Policy making stage) เป็นขั้นตอนของการแก้ไขปัญหาเฉพาะด้านของสังคม ไม่ใช่การแก้ไขปัญหาทั้งหมดของ ขั้นภายหลังการกำหนดนโยบาย (Post policy making stage) เป็นขั้นตอนที่ต้องดำเนินการต่าง ๆ ตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้
4. แบ่งประเภทตามลักษณะกิจกรรม หรือภารกิจสำคัญของรัฐบาล มีนโยบายป้องกันประเทศ นโยบายต่างประเทศ นโยบายการศึกษา นโยบายสวัสดิการ นโยบายการรักษาความสงบภายใน นโยบายทางหลวง นโยบายภาษีอากร นโยบายประกันสังคม นโยบายสาธารณะสุข และนโยบายทางเศรษฐกิจ

6.3 ความสำคัญของนโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะเป็นการกำหนดขึ้นของรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในการบริหารในระดับต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วนั้น ถือเป็น การกำหนดขึ้นเพื่อการบริหารราชการทั้งในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค ซึ่งนโยบายสาธารณะมีความสำคัญหลายประการดังต่อไปนี้

ประการแรก รัฐบาล เมื่อผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อการกำหนดนโยบายบริหารประเทศก็คือ รัฐบาล หากรัฐบาลกำหนดนโยบาย ในเรื่องของนโยบายหากผู้ที่รับผิดชอบกำหนดนโยบายที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทั้งในด้านสังคม และการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพผู้ที่กำหนดหรือจัดทำนโยบายก็จะได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากประชาชน โดยเฉพาะผู้รับผิดชอบนโยบายสามารถผลักดันให้นโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ย่อมจะได้รับความนิยมนจากประชาชนทั่วไป แต่ถ้าหากการกำหนดนโยบายไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ประชาชนอาจมีการรวมตัวกันคัดค้าน

กกดดันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจผู้บริหาร ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นโยบายสาธารณะมีผลต่อเอียร์ภาพของผู้บริหาร

ประการที่สอง ข้าราชการ ผู้มีอำนาจหรือรัฐบาลเป็นผู้กำหนดและผลักดันนโยบายให้มีการนำไปปฏิบัติโดยข้าราชการนโยบายจึงมีความสำคัญต่อข้าราชการในฐานะผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ หรือเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานของข้าราชการ

ประการสุดท้าย ประชาชน ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย นโยบายถูกกำหนดโดยผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมาย หรือรัฐบาลซึ่งก็เป็นตัวแทนของประชาชน เมื่อกำหนดนโยบายข้าราชการนำไปปฏิบัติ ผู้ที่ได้รับผลจากการปฏิบัติคือประชาชน นโยบายจึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกผู้บริหาร หรือรัฐบาล และมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (ฐปนรรต พรหมอินทร์ 2549: 136-139)

นโยบายสาธารณะจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานและเป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกโดยรวม โดยทั่วไปแล้วนโยบายสาธารณะจะถูกกำหนดโดยชนชั้นปกครอง เช่น รัฐบาล หรือผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมายให้เป็นฝ่ายบริหาร เป็นต้น ดังนั้นนโยบายสาธารณะ (Public Policy) เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเป็นสำคัญ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศนั้น รายละเอียดของเนื้อหาสาระในตัวนโยบายจะบ่งชี้ถึงการพัฒนาการป้องกันปัญหา และการแก้ไขปัญหาเป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดจะมีผลโดยตรงต่อการบริหารของระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ประชาชนทั่วไป และระบบสังคมของประเทศ

ดังนั้นนโยบายสาธารณะที่ดีจะต้องสอดคล้องกับค่านิยมและความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และเมื่อถูกนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็จะทำให้ประชาชนอยู่กันอย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเสมอภาคทั่วหน้ากัน ในทางตรงกันข้ามหากนโยบายสาธารณะนั้นไม่ดีก็จะส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือนร้อน ยากจน ด้อยการศึกษา และมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำต้อยลงได้ เช่นกันความสำคัญในฐานะที่รัฐบาลใช้นโยบายสาธารณะเป็นเครื่องมือเพื่อการบริหารและพัฒนาประเทศรัฐบาลสามารถใช้นโยบายสาธารณะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในงานด้านต่าง ๆ มากมายของรัฐบาล อันได้แก่ การใช้เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจะกำหนดแนวทางในการพัฒนาประเทศว่าต่อไปในอนาคตประเทศจะเดินไปในทิศทางใดทั้ง สังคม และการเมืองด้านเศรษฐกิจ รัฐบาลจะมุ่งเน้นให้ประเทศยังคงเป็นประเทศเกษตรกรรมหรือจะผันตัวเองเป็นประเทศอุตสาหกรรม และถ้าจะเป็นประเทศอุตสาหกรรม เราจะมุ่งเป็นอุตสาหกรรมประเภทใดเป็นหลัก จะเน้นการผลิตหรือจะเน้นด้านเทคโนโลยี ในด้านสังคม ประเทศเราจะเปิดหรือประเทศปิด ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจะเป็นอย่างไร แนวทางการศึกษาของคนในชาติจะพัฒนาไปในทิศทางใด มุ่งเน้นให้เป็นผลผลิตที่สนับสนุนต่อองานภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือจะเป็นผลผลิตที่สามารถแข่งขัน

ในระดับนานาชาติได้ ในด้านการเมืองนโยบายที่ดีจะพัฒนาการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรมได้มากยิ่งขึ้น ลดการซื้อเสียงขายสิทธิ์ลง และเพิ่มความไว้วางใจต่อระบบการเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น ใช้เป็น เครื่องมือในการตอบสนองความต้องการของประชาชน ประชาชนมีความต้องการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการศึกษา การมีงานทำ การมีรายได้ที่มั่นคง การมีชีวิตที่อยู่ดีกิน มีความสุขทั่วหน้า รัฐบาลมีหน้าที่ที่จะต้องตอบสนองในสิ่งเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสในการศึกษาที่ทัดเทียมกันทั้งคนในเขตเมืองและคนในเขตชนบท คนฐานะดีและคนฐานะจน รัฐต้องจัดให้มีระบบสวัสดิการ รวมทั้งสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนได้มีสุขภาพที่ดีอย่างทั่วหน้า นโยบาย ประกันสังคมก็เป็นส่วนหนึ่งที่ตอบสนองด้านความมั่นคงให้กับประชาชนโดยถ้วนทั่วไป ใช้เป็น เครื่องมือในการแก้ปัญหาที่สำคัญของประชาชน หากประชาชนประสบปัญหาเร่งด่วนที่ยากจะแก้ไขได้ด้วยตนเอง เช่น ในเรื่องของผู้ประสบภัยอันตรายทางธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นแผ่นดินไหว น้ำท่วม หรือภัยแล้ง รัฐจะต้องออกนโยบายหรือมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์เหล่านี้ให้กับประชาชนอย่างทันถ่วงที รวมทั้ง ปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ รัฐบาลก็ต้องมีมาตรการที่จะเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรเหล่านี้ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดทางด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมเรื่องสวัสดิการและสาธารณสุขต่อสังคมให้เกิดความเสมอภาคในสังคม รวมทั้งรัฐจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเต็มที่ทางการเมือง โดยไม่จำกัดเพศ ศาสนา การศึกษา เชื้อชาติ และสีผิว ใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายความเจริญไปยัง ชนบท นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญอีกตัวหนึ่งที่จะสร้างความเท่าเทียมกันให้กับประชาชนทั่วประเทศทั้ง โดยใช้นโยบายการกระจายอำนาจทางการเมือง การปกครอง การบริหาร และการคลังไปให้ประชาชน ในชนบท เพื่อให้ประชาชนเหล่านั้นสามารถที่จะกำหนดขอบเขต และกรอบในการบริหารพัฒนาของตนเองออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งจะต้องมีการกระจายสาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมทั้งการคมนาคมสื่อสารด้วย ความสำเร็จของนโยบายลักษณะนี้ จะเป็นการหยุดการล้นไหลของแรงงานชนบท เข้ามาในเมืองหลวง และเป็นความสำเร็จของการมีนโยบายสาธารณะที่ดี

7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และการปกครองส่วนท้องถิ่น

7.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

เดโช สวานานนท์ (2545: 14) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การไม่รวมอำนาจในการบริหารไว้ที่ส่วนกลางแต่เพียงแห่งเดียว แต่จะกระจายอำนาจลงไปยังท้องถิ่นเพื่อให้มีการปกครองกันเอง แม้รัฐธรรมนูญจะได้กำหนดรูปแบบของรัฐให้เป็นรัฐเดี่ยว แต่ก็ได้กำหนดเรื่องของการกระจายอำนาจไว้ในนโยบายของรัฐในมาตรา 78 ว่ารัฐต้องกระจายอำนาจให้

ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจกรรมท้องถิ่นได้เอง แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 1 ของ รัฐธรรมนูญเป็นหลัก

ธนศวร์ เจริญเมือง (2551: 186-189) ได้แบ่งลักษณะของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ ดังนี้

1. การแบ่งอำนาจ (Deconcentration) หมายถึง การลดทอนอำนาจมิใช่กระจุกอยู่ที่เดียว โดยเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ท้องถิ่นมีสิทธิ จัดการดูแลได้แก่ ระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลสุขภาพจิต ทรัพย์สิน และการ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

2. การมอบอำนาจ (Devolution) หมายถึง การที่ท้องถิ่นได้รับอำนาจในการดำเนินการ ทุกอย่างตัดสินใจการแก้ไขปัญหา การคิดโครงการและมาตรการต่างๆ ทั้งหมดโดยท้องถิ่นเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น การกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization) หมายถึง หลักการ ที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น ที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการบริหารราชการ ส่วนกลาง ให้จัดหาบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร เป็นการมอบอำนาจให้ทั้งในด้าน การเมืองและการบริหาร เป็นเรื่องที่ท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติให้ เป็นไปตามนโยบายท้องถิ่นของตนเองได้

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2526: 3) ให้ความหมายว่า การกระจายอำนาจทางการปกครอง (Decentralization) แบ่งออกเป็น 2 กรณี สรุปได้ดังนี้

1. การแบ่งอำนาจทางการปกครอง (Decentralization) คือ การมอบอำนาจหน้าที่ของ รัฐบาลไปให้ข้าราชการในส่วนภูมิภาค ได้มีอำนาจและความรับผิดชอบตามแต่รัฐบาลจะมอบหมายให้ ภายในเขตพื้นที่ที่ได้กำหนดขึ้น โดยให้มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจ ตัดสินใจแก้ไขปัญหาตลอดจนการ ริเริ่มได้ ในกรอบแห่งนโยบายของรัฐบาลที่ได้วางไว้ มีลักษณะสำคัญ ๆ คือ

1.1 ใช้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งไปจากส่วนกลาง ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ฯลฯ เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะอยู่ในระบบของการบริหารงานบุคคลของรัฐบาลกลาง

1.2 ใช้งบประมาณซึ่งส่วนกลางเป็นผู้อนุมัติและควบคุมให้เป็นไปตามวิธีการ งบประมาณแผ่นดิน

1.3 บริหารภายใต้ นโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐบาลกลาง

1.4 บริหารงานโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งไปจากส่วนกลาง ได้รับมอบหมาย อำนาจจากส่วนกลางที่จะทางกรวินิจฉัยสั่งการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีอยู่การแบ่ง อำนาจทางการปกครอง ดังกล่าวนี ถือว่าเป็นการมอบอำนาจหน้าที่ (Delegation of Authority) ของ รัฐบาลกลางนั่นเอง ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการอันหนึ่งของการกระจายอำนาจทางการปกครอง โดยให้ เจ้าหน้าที่ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบต่อรัฐบาลกลาง และระบบการปกครองท้องถิ่น

เช่นนี้เรียกได้ว่า การปกครองท้องถิ่น โดยรัฐบาล (Local State Government)

2. การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง (Devolution) เป็นการมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจปกครองตนเองอย่างแท้จริง เป็นการมอบอำนาจทั้งในทางการเมืองและการบริหาร เป็นเรื่อง que ท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของท้องถิ่นของตนเอง ได้หลักสำคัญคือต้องเป็นการมอบอำนาจให้ทั้งอำนาจทางการเมือง (Political Decentralization) และอำนาจในการบริหาร (Administrative Decentralization) ซึ่งเป็นการปกครองตนเองที่คนในท้องถิ่นนั้น จะได้มีสิทธิมีเสียงทางการเมือง มีการเลือกตั้ง มีการกำหนดนโยบาย มีการควบคุมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารและการปกครองท้องถิ่นนั้น เป็นไปตามเจตจำนงหรือความต้องการของคนในท้องถิ่นให้มากที่สุด

ฉะนั้นกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) จึงหมายถึง การที่รัฐบาลกลางยินยอมมอบอำนาจ (Devolution) การปกครองและการบริหารในกิจการต่างๆ ให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่น ดำเนินการปกครองตนเอง (Local Self Government) โดยประชาชนในท้องถิ่นจะเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ดังกล่าว ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจทั้งทางการเมืองและการบริหารในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายของท้องถิ่นตนเอง ซึ่งหลักการกระจายอำนาจของประเทศไทย ปรากฏตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มีบทบัญญัติที่กำหนดเป็นนโยบาย และหลักการที่สำคัญของรัฐในการกระจายอำนาจ ไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 (3) กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดจน โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น”

7.2 ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) ถือเป็นหลักการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยมีหลักการที่สำคัญคือ การโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยมีความเป็นอิสระพอสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย การกระจายอำนาจจึงเป็นผลที่ทำให้เกิดการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย โดย ลิจิต ชีรเวกิน (2535: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญกับการกระจายอำนาจไว้ใน 2 ประเด็น คือ

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาประเทศ และการพัฒนาโครงสร้างส่วนฐาน คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือ รากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจ มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความเป็นอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ต้องมีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรท้องถิ่นอย่างแท้จริง

การกระจายอำนาจ จึงเป็นหลักการอย่างหนึ่งของระเบียบการปกครองประเทศโดยมีหลักการสำคัญ คือ การโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้คนในท้องถิ่นดำเนินการเองโดยอิสระภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

ดังนั้น จะเห็นว่า การกระจายอำนาจการปกครองทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจอิสระจากส่วนกลาง ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายทั้งทางการเมืองและการบริหารในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย หรือความต้องการของตนเอง โดยมีองค์กรของประชาชนในท้องถิ่น แยกออกจากรัฐบาลกลางเป็นผู้ดำเนินงาน มีงบประมาณ รายได้ทรัพย์สินและบุคลากรเป็นของตนเอง และคณะผู้บริหารจัดการมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ การกระจายอำนาจการปกครองดังกล่าวก่อให้เกิดรูปแบบการปกครองที่เรียกว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์กรหรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานของประชาชนเป็นผู้ดำเนินงานเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ดังที่กล่าวมาข้างต้น หน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานปกครองท้องถิ่น แม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะสามารถแก้ไขปัญหา และสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากกว่าการปกครอง โดยรัฐบาลกลางก็ตาม แต่การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นให้เหมาะสมกับความสามารถและความพร้อมของท้องถิ่น ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะถ้ากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบมากเกินไป อาจทำให้การปกครองท้องถิ่นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การกระจายอำนาจไปยังหน่วยงานปกครองท้องถิ่นดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้บริบทและรูปแบบของการกระจายอำนาจในแต่ละสภาพความต้องการหรือความพร้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ

7.3 ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.)

ได้มีผู้ให้ความหมายและคำนิยามไว้มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านั้นต่างมีหลักการสำคัญที่มีความคล้ายคลึงกัน แต่จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของรายละเอียดปลีกย่อยซึ่งมีดังนี้

จอห์น สจิวต์ มิลล์ (John Stuart mill) ให้ความเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นการศึกษาทางการเมือง เป็นแหล่งสร้างความสามัคคีในท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถือเป็นการปกครองในระดับต้นของประชาธิปไตย (ชเนศวร์ เจริญเมือง 2550: 40)

Jack C. Plano and Others (อ้างใน ประธาน คงฤทธิศึกษากร 2535: 6) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการปกครองท้องถิ่นว่าเป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองของชุมชนต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครอง

ระบบประชาธิปไตย ซึ่งกล่าวในทางทฤษฎีและแนวความคิดทางปกครอง จะเห็นได้ว่ารัฐบาลซึ่งเป็นกลไกในการบริหารการปกครองของรัฐนั้น

โกวิท พวงงาม (2550: 13) ได้สรุปว่าการปกครองท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีลักษณะการกระจายอำนาจจากส่วนกลางหรือรัฐบาลลงไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีขอบเขตการปกครองท้องถิ่นที่ชัดเจน รวมไปถึงมีอำนาจหน้าที่ สิทธิตามที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนที่อยู่ในเขตการปกครองจะมีสิทธิในการเลือกผู้แทนของตนเข้าไปบริหารจัดการ พัฒนาพื้นที่ของตน หรือที่เรียกการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น “การกระจายอำนาจทางการเมือง”

ชูวงศ์ ฉายะบุตร ได้สรุปแนวความคิดของนักวิชาการและนักปกครองที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า คำนิยามความหมายของการปกครองท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน จะต่างคือสำนวนและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้ แฮริส จี. มอนตากู (Haris G. Montagu) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปลอดจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

วิลเลียม วี ฮอลโลเวย์ (William V. Holloway) ให้ความหมาย ของการปกครองท้องถิ่นว่า “เป็นองค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอนมีประชากรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน” สอดคล้องกับนักคิดอีกหลายท่าน อาทิ โจน เจ. คลาร์ก (John J. Clark 1957: 87-89) และแฮริส จี. มอนตากู Harris G. Mongtagu (อ้างใน ชูวงศ์ ฉายะบุตร 2539: 25) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นไว้ว่าเป็นหน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่ง พื้นที่ใดโดยเฉพาะ โดยได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบ โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยงานการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

จากที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองระดับรองในท้องถิ่นมีการจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายและบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ โดยมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ

หน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้นๆ และจะเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจอิสระจากรัฐบาลกลางในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ มีพื้นที่การปกครองที่แน่นอนและชัดเจน มีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่น มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน และมีงบประมาณ รายได้ ทรัพย์สินและบุคลากรของตนเอง ดังนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นจนทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม อันเป็นเป้าหมายสำคัญที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องบรรลุให้เป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นตามหลักการปกครองท้องถิ่นจะมีการกิจและหน้าที่หลัก คือ การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบาย

ดังนั้นหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องกำหนดนโยบายให้ตรงกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น และบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายที่วางไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง เมื่อเป็นเช่นนี้การปกครองท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับความศรัทธาจากประชาชนในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่น และศรัทธาต่อท้องถิ่น ประชาชนจะรู้สึกว่ามีความผูกพัน มีส่วนได้เสียต่อถิ่นอาศัย ดังนั้น การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจึงจำเป็นต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชเนศวร์ เจริญเมือง (2550: 49) สรุปแนวคิดไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นแบบประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ การปกครองท้องถิ่นแบบประชาธิปไตยจะก่อให้เกิดผลด้านบวกหลายด้านต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นประเด็นที่น่าเสนอเกี่ยวกับทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น มีความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการพัฒนาประชาธิปไตยหัวใจของการปกครองท้องถิ่นนั้น หากกล่าวให้ถึงที่สุดแล้ว ก็คือคำถามที่ว่า การปกครองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับระบอบประชาธิปไตย การจัดสรรอำนาจระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นกับรัฐบาลกลางควรเป็นอย่างไร และการปกครองท้องถิ่นควรมีความเป็นประชาธิปไตยแค่ไหนนั่นเอง ในประวัติศาสตร์ของโลกตะวันตก มีแนวคิดที่แตกต่างกันถึง 3 สำนักกว่าด้วยประเด็นนี้ ผิดกับในสังคมไทยที่มีเพียงความเห็นเดียว คือ

สำนักแรก เป็นแนวความคิดของฝ่ายคัดค้านการปกครองตนเองของท้องถิ่น โดยเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นหลักการที่ขัดขวางระบอบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้งเนื่องจากเห็นว่าการ

ปกครองส่วนท้องถิ่นกับระบอบประชาธิปไตยมีความขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิงผลที่จะตามมาคือระบบการบริหารประเทศตามแนวคิดดังกล่าวเป็นการรวมศูนย์อำนาจ

สำนักที่สอง เห็นว่าหลักการประชาธิปไตยได้แก่ การปกครองโดยเสียงข้างมาก (Majority Rule) และความเสมอภาค (Equality) นั้นไม่อาจตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของการปกครองท้องถิ่นได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นมีลักษณะคับแคบ เห็นแก่ท้องถิ่นตนเป็นหลัก (Parochial) หลากหลาย (Diverse) มีแนวโน้มจะเป็นแบบคณาธิปไตย (Potentially Oligarchic) และมีลักษณะฉ้อฉลอำนาจ (Corrupt)

สำนักที่สาม เห็นว่าระบอบประชาธิปไตยกับการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวพันกันอย่างยิ่ง ประชาชนต้องมีเสรีภาพ ประชาชนซึ่งเสียภาษีต้องมีสิทธิมีเสียงในการบริหารบ้านเมือง ต้องรู้ว่าผู้บริหารจะทำอะไร ผู้บริหารควรปรึกษาหารือกับประชาชนในกิจการสาธารณะต่าง ๆ และไม่ว่าประชาชนจะอยู่ในเมืองหรือหมู่บ้านล้วนมีเสรีภาพในการบริหารท้องถิ่นเพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่นเอง (Dilly's M. Hill อ้างใน ธเนศวร์ เจริญเมือง 2550: 38)

การปกครองท้องถิ่นมีความจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย เพราะมันช่วยให้คนในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้เสนอปัญหาและหาทางแก้ไข ซึ่งงานเช่นนี้ไม่อาจให้รัฐบาลกลางทำ จอห์น สจิวจ มิลล์ (John Stuart Mill) ให้ความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นจึงเป็นการศึกษาทางการเมือง และเป็นแหล่งสร้างความสามัคคีในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นปัจจัยอันดับต้นๆ ของประชาธิปไตย

ในทัศนะของ แพนเทอร์ บริก (Panter Brick) การปกครองท้องถิ่นเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับประชาธิปไตยระดับชาติ (a necessary condition of national democracy) เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ออกความเห็น (creating a democratic climate of opinion) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนของตนเอง (Panter Brick อ้างใน ธเนศวร์ เจริญเมือง 2550: 40)

โทนี ไบร (Tony Byrne) ได้ให้ความหมายและลักษณะสำคัญขององค์กรปกครองไว้อย่างน้อย 5 ประการคือ

1. การปกครองท้องถิ่นต้องมีการเลือกตั้ง หรือในบางแห่งอาจจะไม่มีการเลือกตั้งก็ได้แต่ต้องเป็นชุมชนที่มีขนาดเล็กจนทุกคนในชุมชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ เช่น Parish หรือ Community ในอังกฤษ และคณะบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งเหล่านี้จะเข้ามาทำหน้าที่ที่จะเข้าไปทำหน้าที่ และเข้าเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ซึ่งมีการจ้างบุคคลอื่น ๆ เข้ามาทำงานในตำแหน่ง
2. งานประจำต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น จ้างเสมียน จ้างนักบัญชี จ้างวิศวกร หรือแม้แต่พนักงานเก็บขยะ
3. การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีได้หลากหลายภารกิจหน้าที่ (Mulit purpose) หรือมีเพียงภารกิจหน้าที่เดียวโดยเฉพาะก็ได้ (Individual local authority) กล่าวคือ การจัดตั้งองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งขึ้น โดยยึดเขตพื้นที่เป็นหลัก (area) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ทำงานทุกอย่างหรือเกือบทั้งหมดในพื้นที่นั้น หรืออีกกรณีหนึ่งคือ การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อภารกิจบางอย่างเป็นการเฉพาะ เช่น เขตบริหาร โรงเรียนท้องถิ่น เขตบริหารการดับเพลิงแห่งท้องถิ่น เขตบริหารการจราจรแห่งท้องถิ่น เขตการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและทัศนียภาพแห่งท้องถิ่น เป็นต้น

4. การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีขนาดเล็ก และจำกัดอยู่ภายในชุมชนท้องถิ่น (Local Scale) เพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้ง่ายและใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่น

5. การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีโครงสร้าง ทั้งภายนอกและภายในที่ชัดเจน(Defined Structure) เช่นบางประเทศ อาจมีการปกครองท้องถิ่น แบบชั้นเดียว (Single-Tier System) หรือในบางประเทศมีการปกครองท้องถิ่นแบบสองชั้น (Two-Tier System) นอกจากนี้ยังต้องมี ความสัมพันธ์กัน ระหว่างการปกครองท้องถิ่นในระดับที่ต่างกัน และความสัมพันธ์กับการปกครองส่วนอื่น ๆ ที่ชัดเจน (โกวิท พวงงาม 2550: 11)

7.4 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น (อบจ.)

โกวิท พวงงาม (2550: 10) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น คือ

1. เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการในการจัดการบริการสาธารณะแทนรัฐบาล
2. เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539: 26 – 27) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าการบริหารประเทศ จะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริหารให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็จะสามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมากทั้งในด้านการเงิน และตัวบุคคลตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่เพียงอย่างเดียวอาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วยการจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็น โดยให้อำนาจท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีหารายได้ให้กับท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนจากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

7.5 พัฒนาการการปกครองท้องถิ่น (อบจ.) ของไทย

ประเทศไทยได้ใช้หลักการจัดระเบียบการปกครองท้องถิ่นของไทย ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 มาจนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้ (ธเนศวร์ เจริญเมือง 2550: 88-104)

ช่วงแรก ตั้งแต่การปฏิรูประบบราชการสมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ช่วงนี้รัฐยังรวมศูนย์อำนาจการปกครองไว้ที่ส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่เป็นการบริหารท้องถิ่นโดยใช้ข้าราชการประจำ การแบ่งอำนาจให้ภูมิภาค และกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นยังมีน้อย ในส่วนกลางมีการจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ส่วนภูมิภาคมีการจัดตั้งแขวง อำเภอ เมือง ส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ สุขาภิบาลท่าฉลอม กับสุขาภิบาลหัวเมือง โดยได้ตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ. 127 (พ.ศ.2451) ขึ้น มีกรรมการสุขาภิบาลเป็นข้าราชการประจำในท้องถิ่นทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ และบริหาร มีการแบ่งสุขาภิบาลเป็น 2 ประเภท คือ สุขาภิบาลเมือง และสุขาภิบาลตำบล มีหน้าที่หลักที่สำคัญ คือ รักษาความสะอาดในพื้นที่ ป้องกันและรักษาความเจ็บไข้ บำรุงรักษาดนิน จัดการศึกษาขั้นต้นที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ มีการจัดตั้งสุขาภิบาลขึ้นในหัวเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศ

ช่วงที่สอง หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 มีการริเริ่มการปกครองท้องถิ่นในเขตเมืองก่อน ถึงแม้จะมีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่น แต่ผู้บริหารของสุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังมาจากข้าราชการและ ผู้บริหาร อบต. มาจากกำนัน ไม่ใช่มาจากการเลือกตั้งของราษฎร การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงไม่สามารถทำได้เต็มที่ นอกจากนั้นเริ่มมีการจัดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานครเมื่อปี 2518 เมืองพัทยาเมื่อปี 2521 ต่อมาก็ได้มีการปรับรูปแบบขององค์กร ปกครองท้องถิ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น พ.ร.บ. กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 พ.ร.บ. สภาคำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ช่วงที่สาม ปี 2540 - ปัจจุบัน เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จึงได้กำหนดเรื่องการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นไว้ชัดเจนขึ้น โดยให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานของตนเองมากขึ้น ผู้บริหารและสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง เพิ่มเติมหน้าที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีท้องถิ่น และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีกฎหมาย

รองรับการกระจายอำนาจที่ชัดเจน มีการโอนอำนาจการปกครอง บริหารจัดบริการสาธารณะในองค์กร หรือนิติบุคคลดำเนินการแทน ภายในอาณาเขตของแต่ละท้องถิ่น ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น โดยมีอิสระพอสมควร เป็นหลักที่ถือเอาเสรีภาพของประชาชนที่จะปกครองตนเองเป็นที่ตั้ง มีการปรับปรุงกฎหมายของ ท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และจัดตั้งองค์กรรองรับเพื่อให้การกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่นเกิดขึ้นอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม ภายใต้กรอบเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบฉบับต่างๆ ซึ่งเมื่อมีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ท้องถิ่นก็จะมีอำนาจอิสระในการบริหารงานของตนเองได้มากขึ้น โดย ส่วนกลางก็ยังมีกลไกในการกำกับดูแลการดำเนินการของท้องถิ่นผ่าน คณะกรรมการระดับต่างๆในรูปแบบไตรภาคี ทำให้ การใช้อำนาจจาก ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เกิดดุลยภาพที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

7.6 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.)

อนุก เหล่าธรรมทัศน์ (2545: 46-48) การปกครองท้องถิ่น คือ ประชาธิปไตยท้องถิ่น ด้านประชาธิปไตยนี้สำคัญที่สุด การคิดว่าท้องถิ่นเป็นประชาธิปไตยท้องถิ่น ไม่ใช่เป็นองค์ประกอบท้องถิ่น นี้ก็คือ ธรรมเนียม จารีตเดิม หรือวิถีคิดเดิมของบรรดาคนที่มีความรู้ คนที่มีการศึกษา ในช่วงก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 นั่นเองเช่น รัชการที่ 7 ท่านทรงพูดถึงปัญหาที่ประเทศไทยยังเป็น ประชาธิปไตยยังไม่ได้ และท่านก็บอกว่า ถ้าจะเร่งรีบมีประชาธิปไตย เร่งให้รัฐธรรมนูญกับราษฎรไทย ท่านเห็นว่า มีอยู่สองเรื่องที่จะต้องทำ อย่างหนึ่งคือ ต้องเร่งรีบให้การศึกษาการเมืองแก่ประชาชน กับอีกหนึ่ง ต้องสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น เพราะฉะนั้นความเห็นพระปกเกล้า ที่ตีความ คือ ท่านว่ารากฐาน หรือหัวใจของประชาธิปไตย คือ ประชาธิปไตยท้องถิ่น ถ้ามีประชาธิปไตยท้องถิ่น ก็จะต้องทำให้คนมีทักษะมีฉันทะมีสำนึกที่จะเป็นพลเมือง แล้วนอกจากนี้ก็เป็นสร้างประชาธิปไตยซึ่งได้แก่

1. การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกรู้ว่าตนมีความเกี่ยวพันมีส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัยอันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด

2. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนรู้จักท้องถิ่นการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน โดยเป็นการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยประชาชนออกเสียงประชามติ (Reference) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความ

สำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น และมีส่วนรับรู้ถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาท้องถิ่นของตน

3. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการกระจายอำนาจ เนื่องจากภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ขณะที่แต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน ประชาชนจึงเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด และกิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่น ไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น ๆ และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง ทั้งนี้การแบ่งเบาภาระดังกล่าวทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ ๆ หรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม และมีความคล่องตัวในการดำเนินงานของรัฐบาลจะมีมากขึ้น

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ และทรัพยากร ความต้องการของประชาชน และปัญหาต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดีคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั่นเอง

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย

6. การปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (ชวงส์ ฉายะบุตร 2539 : 28-32)

7. การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝน ให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการ ของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป (ชูศักดิ์ เทียงตรง 2518: 6-7)

โดยสรุป ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแบ่งออกเป็นสองด้าน คือ ด้านการเมืองการปกครอง และการบริหาร กล่าวคือในด้านการเมืองการปกครองนั้นเป็นพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเรียนรู้การปกครองตนเอง ส่วนด้านการบริหารนั้น เป็นการแบ่งเบา

ภาครัฐบาล และประชาชนในท้องถิ่น ได้หาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยกลไกการบริหารต่าง ๆ ทั้งในแง่ของการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการจัดการ

7.7 รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับการปกครองท้องถิ่นของไทยในปัจจุบัน มี 2 รูปแบบด้วยกันคือ

1. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นทั่วไป ได้แก่

1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล

1.2 เทศบาล มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล

2. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีฐานะเป็นทบวงการเมือง และนิติบุคคล โดยในประเทศไทยมีอยู่ 2 แห่งคือ

2.1 กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างการบริหาร คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร และสภาเขต

2.2 เมืองพัทยา มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเมืองพัทยา นายกเมืองพัทยา

การปกครองท้องถิ่นของไทยในปัจจุบันมีหลายรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น โดยในสภาวะการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้ทำให้ประชาชนมีความตื่นตัว และมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบกับการพัฒนาของประเทศได้ทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญขึ้นเป็นลำดับ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มที่และมีอำนาจการปกครอง แต่ทั้งนี้ การที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบใดก็ตาม จำเป็นจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนขีดความสามารถทางการบริหารบุคคล การเงิน และการคลังของท้องถิ่นเหล่านั้น ประกอบกันด้วย การกระจายอำนาจการบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาล และเพื่อให้การดำเนินการให้บริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งถึงรวดเร็ว และประการสำคัญอีกประการหนึ่ง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย (จักษ์ พันธ์ชูเพชร 2557: 191-202)

7.8 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.)

โดยทั่วไปการปกครองท้องถิ่นจะมีบทบาทสำคัญ (ปธาน สุวรรณมงคล 2547: 7-8) ดังนี้

1. บทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาการเมือง ในฐานะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันทางการเมืองหนึ่ง จึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ที่เป็นของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา แนะนำติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีความรับผิดชอบและโปร่งใส

2. บทบาทจัดให้มีการบริการสาธารณะ ในฐานะที่เป็นองค์กรที่ได้รับมอบหมายภารกิจจากรัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่ในการจัดให้มีการบริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น การบริการสาธารณสุข ปโภค โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำและระบบประปา การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งการให้การบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชน เช่น การจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐาน การสาธารณสุข เป็นต้น

3. บทบาทในการกระตุ้นการพัฒนาท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจะมีบทบาทสำคัญในการระดมความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชน และการกระตุ้นชุมชนท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันกำหนด โดยเฉพาะการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยเป็นผู้สร้างบรรยากาศให้เกิดการลงทุนจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ

4. บทบาทในการประสาน การปกครองท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นองค์กรสำคัญที่ทำหน้าที่ประสานระหว่างนโยบายของรัฐบาลกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ที่มีที่มาจากสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับทั้งท้องถิ่นและประเทศชาติโดยส่วนรวม

5. บทบาทในการให้ความคุ้มครอง การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในการให้ความคุ้มครอง ปกป้องสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยกัน เช่น การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น

บทบาทของการปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.) สำหรับในปัจจุบันการปกครองท้องถิ่นเป็นแบบประชาธิปไตยโดยพื้นฐาน ผู้นำท้องถิ่นควรมาจากการเลือกตั้งและการปกครองท้องถิ่นเช่นนี้จะมีส่วนส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยระดับชาติ ซึ่งเป็นความคิดเชิงบวกที่ได้รับความนิยมโดยทั่วไป และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยหลักการแล้ว บทบาทการปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย นักปรัชญาตะวันตกจำนวนมากเห็นว่าประชาธิปไตยท้องถิ่น (Local

democracy) เป็นรากฐานของประชาธิปไตยระดับชาติ โดยมีหลักการที่ว่า “การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของประชาธิปไตยของประเทศ” ซึ่งแนวคิดที่ว่า การปกครองท้องถิ่นมีความจำเป็นในระบบของประชาธิปไตย เนื่องจากจะทำให้คนในท้องถิ่นสามารถเสนอและหาทางแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้เอง จอห์น สจิวต์ มิลล์ (John Stuart Mill) ให้ความเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการศึกษาทางการเมือง และเป็นแหล่งสร้างความสามัคคีในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นปัจจัยอันดับต้น ๆ ของประชาธิปไตย ในทัศนะของแพนเทอร์ บรีค (Panter Brick) การปกครองท้องถิ่นเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับประชาธิปไตยระดับชาติ เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ออกความเห็น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนของตนเอง (ชเนศวร์ เจริญเมือง 2550: 40)

การศึกษาเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นเป็นการศึกษาโดยใช้แนวปฏิบัติ (Normative approach) และแนวคิดแบบรัฐศาสตร์ศึกษาเชิงประจักษ์ (Empirical studies) โดย จอห์น สจิวต์ มิลล์ (John Stuart Mill) ท้องถิ่น (อ้างถึง ในชเนศวร์ เจริญเมือง 2551: 43) ที่ว่าการปกครองท้องถิ่นกับประชาธิปไตยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่งคือ การปกครองตนเองในระดับท้องถิ่นเท่ากับประชาธิปไตย นอกจากนี้การปกครองท้องถิ่นยังมีฐานะเป็นเครื่องมือให้ประชาชนได้ใช้ปกครองตนเอง ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นก็คือประชาธิปไตยในท้องถิ่น และเป็นประชาธิปไตยโดย ประชาชนด้วย หัวใจของการสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น และการพัฒนาประชาธิปไตยท้องถิ่นก็จำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจ ดังนั้นศึกษาประชาธิปไตยท้องถิ่นจึงเหมือนกับการศึกษาการปกครองท้องถิ่นประชาธิปไตยท้องถิ่นเป็นประชาธิปไตยที่ประชาชนปกครองตนเอง (Self-government democracy) แต่เดิมประชาธิปไตยเป็นรูปแบบการปกครองของชุมชนเล็ก ๆ หรือของเมืองนคร และไม่ได้เป็นการปกครองแบบใช้ผู้แทน หากประชาชนดูแลจัดการชุมชนเองหมด จึงเรียกว่าประชาชนปกครองตนเอง (Self-government) เมื่อเข้าสู่สังคมยุคสมัยใหม่ ประชาธิปไตยที่ใช้ในปัจจุบันจึงเป็นประชาธิปไตยแบบผ่านผู้แทน ไม่ได้เป็นประชาธิปไตยแบบยุคดั้งเดิมในชุมชนเล็ก ๆ รักและผูกพันกับท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม นักปราชญ์ชาวตะวันตกจำนวนมากยังเห็นว่าประชาธิปไตยท้องถิ่นเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยระดับชาติ (อเนก เหล่าธรรมทัศน์ 2550: 10-12)

การปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดการศึกษาทางการเมือง โดย อเล็กซิส เดอ ต็อกเกอวิลล์ (Alexis de Tocqueville 1945 อ้างใน อเนก เหล่าธรรมทัศน์ 2557: 66) “การประชุมระดับเมือง มีความหมายต่อเสรีภาพมาก เหมือนกับที่โรงเรียน มีความหมายต่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพราะการประชุมระดับเมืองนั้นทำให้ประชาชนมีโอกาสไขว่คว้าหาเสรีภาพได้ มันสอนให้ประชาชนรู้จักการใช้เสรีภาพอย่างมาก” การประชุมของคนทั้งเมืองถือเป็นจุดเริ่มต้นของการฝึกให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง

ดังนั้น องค์กรปกครองท้องถิ่น (อบจ.) จะต้องมีการกำหนดนโยบายให้มีความสอดคล้องตรงกับปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น และต้องมีการบริหารงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

และเป้าหมายของนโยบายที่วางไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ผลของการดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง เมื่อเป็นเช่นนี้การปกครองท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชนในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่น และศรัทธาต่อท้องถิ่น ประชาชนจะรู้สึกว่ามีความผูกพัน ในอันจะเป็นการสร้างสรรค์พลเมืองที่รับผิดชอบให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวมต่อไป

8. ความรู้เรื่ององค์การบริหารส่วนจังหวัดและข้อมูลทั่วไปจังหวัดนครราชสีมา

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด ตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาลและ อบต. รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อน

8.1 ประวัติการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การจัดรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและวิวัฒนาการตามลำดับ โดยจัดให้มีสภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ฐานะของสภาจังหวัด ขณะนั้น มีลักษณะเป็นองค์กรแทนประชาชน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่คณะกรรมการจังหวัด ยังมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 ขึ้น โดยมีความประสงค์ที่จะแยกกฎหมายเกี่ยวกับสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะสำหรับสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินั้น ยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทของสภาจังหวัดไปจากเดิม กล่าวคือ สภาจังหวัดยังคงทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของคณะกรรมการจังหวัดเท่านั้น จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบบริหารราชการส่วนจังหวัดของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ โดยตรงแทนคณะกรรมการจังหวัดเดิม โดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เนื่องจากบทบาทและการดำเนินงานของสภาจังหวัดในฐานะที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้คำแนะนำและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของจังหวัด ไม่สู้จะได้ผลสมตามความมุ่งหมายเท่าใดนัก จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับปรุงบทบาทของสภาจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการปกครองตนเองยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2498 อันมีผลให้เกิด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ขึ้นตามกฎหมายโดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล แยกจากจังหวัด ในฐานะที่เป็นราชการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ต่อมาได้มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง

8.2 อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่พัฒนาจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การอาชีพ สาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น

1. จัดสร้างระบบสาธารณูปโภคที่เทศบาลและ อบต. ทำไม่ได้ เพราะขาดงบประมาณ เช่น สร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย
2. จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องทั้งเทศบาลและ อบต. เช่น การก่อสร้างถนนสายหลัก
3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น จัดรถบรรทุกน้ำ ช่วยเหลือพื้นที่แห้งแล้ง
4. การใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น เช่น จัดให้มีสถานที่พักผ่อน สวนสาธารณะ
5. การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

8.3 การเลือกผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ประชาชนในแต่ละจังหวัดสามารถเลือกตัวแทนเข้ามาบริหาร อบจ. ได้โดยตรงโดยการเลือกตั้งนายก อบจ. และสมาชิกสภา อบจ. การเลือกตั้งนายก อบจ. ถือเป็นเขตเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครนายก อบจ. ได้ 1 คนการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ. ถือเป็นเขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้ง อำเภอที่มีสมาชิกสภา อบจ. ได้มากกว่า 1 คนจะแบ่งเขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้ง เท่าจำนวนสมาชิกสภา อบจ. ที่มีในอำเภอนั้นผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครได้เขตเลือกตั้งละ 1 คน ส่วน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบบริหารกิจการของ อบจ. ที่มีปลัด อบจ. เป็นหัวหน้า พนักงานทั้งหมดใน อบจ. และนายกอบจ. แต่งตั้งรองนายกซึ่งมิใช่สมาชิกสภา อบจ. เป็นผู้ช่วย เหลือในการบริหารงาน มีวาระการทำงานคราวละ 4 ปี

สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภา อบจ. หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ส.อบจ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระการทำงานคราวละ 4 ปี มีหน้าที่ดังนี้

1. พิจารณาและออกกฎหมายของ อบจ. เรียกว่า “ข้อบัญญัติ อบจ.” เช่น การจัดเก็บภาษีน้ำมันและยาสูบ
2. ตรวจสอบควบคุมการบริหาร อบจ. เช่น ตรวจสอบการใช้เงินในโครงการต่าง ๆ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดโดยรวมจากแผนของทั้งเทศบาลและ อบต. เช่น การสร้างถนน

3. ให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งมาจากภาษีของประชาชน ทั้งภาษีทางตรงที่ อบจ. จัดเก็บ เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีทางอ้อม เช่น จากการซื้อสินค้า โดยนำส่วนที่เป็นภาษีกลับคืนมาพัฒนาท้องถิ่น

ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น เราเรียกว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีที่มาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง

(<http://th.wikipedia.org/wiki>)

8.4 ข้อมูลทั่วไปจังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมา หรือรู้จักในชื่อ โคราช เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทยและมีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดกับขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

8.5 การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา

มีการแบ่งการปกครองท้องถิ่นเป็นจำนวนทั้งสิ้น 334 แห่ง แบ่งออกเป็น เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 85 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล 243 แห่ง

8.6 เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา

โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา มีโครงสร้างที่สำคัญ ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และการค้าส่งค้าปลีก ซึ่งมีอัตราสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ 22.46, 19.82 และ 14.91 ตามลำดับ ในภาคการเกษตร จังหวัดมีพื้นที่เกษตรกรรมทั้งสิ้น 8,931,032 ไร่ แบ่งเป็น ปลูกข้าว จำนวน 4,329,724 ไร่ พืชไร่จำพวกข้าวโพด มันสำปะหลังปอ ฝ้าย และข้าวฟ่าง จำนวน 3,793,602 ไร่ และปลูกพืชสวน 632,170 ไร่ มีครัวเรือนเกษตรกรรมทั้งสิ้น 326,587 ครัวเรือน โดยมีพืชเศรษฐกิจ 3 อันดับแรก คือ ข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด การเลี้ยงไหม โดยเฉพาะที่อำเภอปักธงชัยเป็นแหล่งผ้าไหมที่ขึ้นชื่อ อาชีพการทำป่าไม้ และการประมงน้ำจืดตามลุ่มน้ำ

ในภาคอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2553 จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานทั้งสิ้น 2,398 โรงงาน มีมูลค่าการลงทุน ประมาณ 119 ล้านบาท ซึ่งโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรม การเกษตรมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 18.84 อุตสาหกรรมขนส่งเฉลี่ยร้อยละ 12.27 อุตสาหกรรมโลหะเฉลี่ยร้อยละ 11.38 และอุตสาหกรรมอาหารเฉลี่ยร้อยละ 10.02 สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ มีแร่ที่สำคัญคือ หินบะซอลต์ หินปูน และ เกลือหิน โดยเฉพาะเกลือหิน พบมากในตอนเหนือและตอนกลางของจังหวัด

ปี พ.ศ. 2555 (year 2012) จังหวัดนครราชสีมา มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product - GPP) เท่ากับ 239,202 ล้านบาท อยู่ในลำดับที่ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อคน (GPP per capita) เท่ากับ 95,195 บาท อยู่ในลำดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคการเงินการธนาคาร จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนสำนักงานของธนาคารทั้งสิ้น 129 สำนักงาน เงินรับฝากรวมทุกประเภท (มี.ค.2557)ทั้งสิ้น 115,893 ล้านบาท และ เงินให้สินเชื่อรวมทุกประเภท (มี.ค.2557)ทั้งสิ้น 123,798 ล้านบาท (<http://th.wikipedia.org/wiki>)

9. ความรู้เรื่องหอการค้าจังหวัด

9.1 การแบ่งประเภทของหอการค้า

ตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 ได้แบ่งประเภทของหอการค้าออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. หอการค้าไทย หรือเป็นหอการค้าประจำจังหวัดของกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งรวมบรรดาพ่อค้า นักธุรกิจ ที่ประกอบวิสาหกิจในสาขาต่าง ๆ ดำเนินงานอยู่ในขอบข่าย วัตถุประสงค์ตามข้อบังคับของหอการค้าไทย

2. สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นสถาบันทางการค้าที่เป็นศูนย์รวมของสมาคมการค้า และหอการค้าต่างประเทศ รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญต่อสมาชิก และเศรษฐกิจของประเทศ

3. หอการค้าต่างประเทศในประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยพ่อค้า นักธุรกิจชาวต่างประเทศ ที่เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย หอการค้าต่างประเทศในไทยมีมาเมื่อ พ.ศ. 2441 จัดตั้งโดยชาวยุโรปที่เข้ามาทำการค้าขายกับประเทศไทย และใช้ชื่อว่าหอการค้ากรุงเทพ (Bangkok Chamber of Commerce) มีสมาชิกที่เป็นชาวยุโรปทั้งหมดซึ่งเป็นหอการค้าที่มีได้มีการจดทะเบียน เพราะในยุคนั้นเป็นยุคที่ชาวยุโรปมีสิทธิสภาพนอกอาณาเขต

ต่อมาได้มีหอการค้าจีนเกิดขึ้น และหอการค้า และหอการค้าชนิดอื่นก็ตั้งขึ้นตามมา เพื่อที่จะเป็นการส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ของเหล่าสมาชิกที่อยู่ในสังกัดของหอการค้า นั้น ๆ หอการค้าต่างประเทศเป็นสถาบันการค้าเอกชนที่มีสมาชิกถือสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง และตามมาตรา 14 ในพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 ได้ระบุไว้ว่า หอการค้าต่างประเทศจะจัดตั้งขึ้นและดำรงอยู่ได้ เพียงชาติละหนึ่งหอ เฉพาะแต่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น และต้องเป็นสมาชิกหอการค้าไทยทุกหอดด้วย ปัจจุบันมีหอการค้าต่างประเทศจำนวน 11 หอการค้าด้วยกันคือ

1. หอการค้าไทย-จีน

1. หอการค้าญี่ปุ่น-กรุงเทพฯ
2. หอการค้าฟิลิปปินส์-ไทย
3. หอการค้าออสเตรเลีย-ไทย
4. หอการค้าอินเดีย-ไทย
5. หอการค้าอังกฤษ
6. หอการค้าอเมริกันในประเทศไทย
7. หอการค้าฝรั่งเศส-ไทย
8. หอการค้าเยอรมัน-ไทย
9. หอการค้าไทย-เกาหลี
10. หอการค้าไทย-อิตาลี

4. หอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดเป็นศูนย์กลางของผู้ประกอบการวิสาหกิจในจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งการจัดตั้งหอการค้าจังหวัดจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่มีหอการค้าจังหวัดตั้งอยู่และต้องเป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติไทย เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเงินจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น และเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจในทางการค้า อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ หรือต้องเป็นสมาคมการค้าที่มีสมาชิกซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด หรือต้องเป็นรัฐวิสาหกิจหรือสหกรณ์ นักธุรกิจของจังหวัดนั้น ๆ และการค้าจังหวัดสามารถให้บริการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกได้อย่างทั่วถึงได้ตามกฎหมายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 ได้กำหนดให้

ก. อธิบดีกรมการค้าภายใน เป็นนายทะเบียนกลาง มีสำนักงานกลางอยู่กรมการค้าภายใน เพื่อควบคุมการจดทะเบียนหอการค้าทั่วราชอาณาจักร และเป็นนายทะเบียนหอการค้าประจำกรุงเทพมหานครด้วย และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานครเป็นนายทะเบียนหอการค้าจังหวัดเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทันกับวิวัฒนาการของประเทศหรือของโลก

ข. หอการค้าจังหวัด ตั้งได้เพียงจังหวัดละหนึ่งหอ ฉะนั้นหอการค้าจังหวัดตั้งอยู่ในจังหวัดใดก็ใช้ชื่อจังหวัดนั้นติดท้าย เช่น หอการค้าจังหวัดขอนแก่น หอการค้าเชียงใหม่ ฯ เป็นต้น ยกเว้นหอการค้ากรุงเทพ เรียกว่า “เรียกว่าหอการค้าไทย”

ค. หอการค้าจังหวัดต้องเป็นสมาชิก หอการค้าไทยหอการค้าเป็นสถาบันนิติบุคคลตามกฎหมาย มีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ และการค้าของจังหวัด เป็นสถาบันที่เปรียบเสมือนแกนกลางสำคัญของนักธุรกิจในจังหวัด เป็นที่รวมของพ่อค้าผู้ประกอบการวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ การประกอบการวิสาหกิจการค้า การเงิน การอุตสาหกรรม และการเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นสถาบันหรือตัวแทนในการเจรจาต่อรองทำความตกลงทางการค้าเพื่อประโยชน์ของสมาชิก รวมไปถึงบทบาทเชิงวิชาการ ในอันที่จะส่งเสริมให้

พ่อค้าในจังหวัดได้รับรู้วิทยาการการจัดการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหอการค้าจังหวัด ถือเป็นองค์กรสำคัญของสถาบันธุรกิจเอกชนในท้องถิ่น ซึ่งสามารถแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบในการพัฒนาเศรษฐกิจจากภาครัฐบาลได้ทางหนึ่ง

9.2 บทบาทของหอการค้าจังหวัดในปัจจุบัน

หอการค้าจังหวัดเป็นสถาบันนิติบุคคลตามกฎหมาย มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของจังหวัด เป็นแกนกลางที่สำคัญของนักธุรกิจใจในจังหวัด เป็นที่รวมของผู้ประกอบวิสาหกิจต่าง ๆ ได้แก่ การค้า อุตสาหกรรม การเงิน และเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นตัวแทนที่มีบทบาทในการเจรจาต่อรองทำความเข้าใจความตกลงทางการค้า อันเป็นการรักษาประโยชน์ทางการค้าร่วมกันของจังหวัด และมีหน้าที่ส่งเสริมในภาควิชาการเกี่ยวกับการค้าให้พ่อค้าในจังหวัด ตลอดจนเผยแพร่แลกเปลี่ยนทัศนะในด้านเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เกิดความสามัคคีและความเข้าใจอันดีต่อกัน เกิดความสำนึกในคุณค่าของตัวเองที่มีต่อสังคม ลดความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนโดยเสียสละให้ส่วนรวม ซึ่งเป็นพื้นฐานอันหนึ่งของความเจริญก้าวหน้าก่อให้เกิดความมั่นคงในชาติ

หอการค้าจังหวัด เป็นองค์กรสำคัญของสถาบันธุรกิจเอกชน สามารถแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีส่วนช่วยในการเป็นแหล่งข้อมูลทางเศรษฐกิจระดับจังหวัด และมีบทบาทในการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นและจังหวัด ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกของหอการค้าจังหวัดได้ ดังนั้นบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่สำคัญ จึงสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทในการปรับปรุง (Improve) แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการค้าในส่วนรวมของจังหวัด หรือท้องถิ่น
2. บทบาทในการส่งเสริม (Promote) เพื่อที่จะให้การค้าขายของท้องถิ่นนั้น หรือจังหวัดนั้น
3. บทบาทในการรักษาผลประโยชน์ (Protect) ทางการค้าของสมาชิกและผลประโยชน์โดยส่วนรวมของจังหวัด
4. บทบาทในการพัฒนา (Development) โดยการศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด ในรูปแบบที่จะอำนวยความสะดวกสูงสุดต่อชุมชน ซึ่งจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ

นอกจากนั้นบทบาทของหอการค้าจังหวัด ในปัจจุบัน เป็นที่คาดหวังจากสังคม และส่วนราชการมากขึ้น นอกจากการให้บริการสมาชิกและมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดแล้ว ยังต้องการให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดในมิติอื่นอีก ทั้งด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม โดยการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทุกระดับอันเป็นการขยายบทบาทของหอการค้าฯ ที่กว้างขวางขึ้น เนื่องจากในปัจจุบัน เกือบทุกปัญหาที่มีการเชื่อมโยงกันในหลายภาค นครราชสีมา (รายงานประจำปี 2555 : 136-144)

9.3 ประวัติการก่อตั้งหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา

หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2523 ชาวจังหวัดนครราชสีมา ยังไม่มีความคุ้นเคยหรือรู้จัก “หอการค้า” ในขณะนั้นนักธุรกิจภายในจังหวัดนครราชสีมา ได้รวมตัวกันเป็นเพียงกลุ่ม และชมรมต่างๆ ซึ่งยังไม่มีกฎหมายรองรับ ในชมรมต่างๆ เหล่านี้ ได้มีชมรมนักธุรกิจจังหวัดนครราชสีมาเป็นชมรมที่มีสมาชิกจำนวนมากกว่าทุกชมรม และมีความคิดสร้างสรรค์ ในเชิงเศรษฐกิจมาก กว่าทุกชมรม มีการประชุม และพบปะสมัครกันเป็นประจำทุกเดือน โดยมีนายจิรินทร์ รัชฎะเศรษฐ์ และนายวิรัตน์ ดันจินดาประทีป ในขณะนั้น ใน กรรมการชมรมนักธุรกิจ จังหวัดนครราชสีมา ได้มีมติเสนอ ให้มีการจัดตั้งเป็นหอการค้าจังหวัด เพื่อให้กฎหมายรองรับการดำเนินงานของชมรมนักธุรกิจ ภายในจังหวัด

10. เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางการเมืองที่พอจะนำมาเสนอ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาได้ ดังนี้

ตระกูล มีชัย (2525) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มธุรกิจเอกชนและกลุ่มข้าราชการโดยศึกษาผลกระทบจากการที่นักธุรกิจเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น หลังจากการพังทลายของระบอบเผด็จการ เมื่อ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 พบว่า

1. การที่นักธุรกิจเข้ามามีบทบาททางการเมืองมี 2 ลักษณะ คือ การเข้ามาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนโดยตรง กับการให้เงินสนับสนุนนักการเมือง
2. การสนับสนุนพรรคการเมืองหนึ่งใดนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ หากเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมากกว่า
3. ปัจจุบันให้การยอมรับบทบาทของนักธุรกิจในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจมากขึ้นมีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

ส่วนด้านมูลเหตุที่ผลักดันให้กลุ่มธุรกิจเอกชนเข้ามามีบทบาททางการเมืองนั้นเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงทางอำนาจการเมืองไปในทิศทางที่เปิดมากขึ้น นักธุรกิจทั้งกลุ่มที่เคยแอบอิงกับกลุ่มอำนาจเดิมและนักธุรกิจที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอำนาจเดิมและนักธุรกิจที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอำนาจเดิม ต่างก็แสวงหาอำนาจคุ้มครองทางการเมืองใหม่ตามระบอบการเมืองซึ่งเปิดมากขึ้นจึงผลักดันให้เข้ามามีบทบาททางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อมมากขึ้น ส่วนปัญหาและ

วิกฤติการณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ย่อมจะกระทบถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ไม่มากก็น้อย ดังนั้นนักธุรกิจส่วนหนึ่งจึงพยายามแสวงหาอำนาจทางการเมืองเพื่อที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูล การตัดสินใจ ตลอดจนเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและทิศทางการเศรษฐกิจเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง รวมถึงการต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศก็ถือว่าเป็นอีกเหตุผลหนึ่งซึ่งผลักดันให้เข้ามามีบทบาททางการเมือง แต่ก็เป็นส่วนน้อยหรือไม่ก็เป็นการอ้างเพื่อความชอบธรรมหรือเพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีในการเข้ามามีบทบาททางการเมืองหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งประเภทของกลุ่มธุรกิจที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่

1. กลุ่มนายทุนผูกขาด เป็นกลุ่มธุรกิจอิทธิพล หมายถึง กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ต่าง ๆ ที่มีอำนาจการผูกขาดอยู่ในกลุ่มนักธุรกิจการเงิน การธนาคาร อุตสาหกรรม ธุรกิจการส่งสินค้าออก นำเข้า
2. กลุ่มนายทุนทั่วไป เป็นกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก ตลอดจนกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่เติบโต โดยไม่ได้อยู่ในการคุ้มครองของกลุ่มผู้นำบางกลุ่ม โดยกลุ่มเหล่านี้ต้องการ ให้มีการค้าแบบเสรี จึงเข้ามาผลักดันทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อประสงค์ที่จะใช้อำนาจทางการเมืองผลักดันนโยบายของรัฐบาลไปในทางที่เปิดโอกาสให้ธุรกิจของตนดำเนินการได้ประโยชน์สูงสุด
3. กลุ่มนายทุนระดับท้องถิ่น โดยส่วนใหญ่มีภูมิเชื้อสายจีน ซึ่งมักถูกกีดกันทางด้านสถานภาพทางสังคม การอาศัยผู้นำท้องถิ่นในการเอื้ออำนาจด้านธุรกิจ คือมีบทบาททางการเมืองโดยตรงส่วนบทบาททางอ้อมอาจจะเป็นไปในรูปของการรวมกลุ่มกันเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มหรือสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นที่ตนอยู่ เป็นต้น ตระกูล มีชัย (2525: 212-230)

สุเนตรธรา สังข์สุวรรณ (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง (กรอ.) กับบทบาทในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจไทย ผลของการศึกษาเกี่ยวกับ กรอ. นี้ได้พบว่า กรอ. เกิดขึ้นมาด้วยการ ผลักดันจากปัจจัยด้านอุปสงค์และอุปทาน ซึ่งปัจจุบันด้านอุปสงค์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือเป็นการผลักดันของกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ต้องการหาผลประโยชน์จาก กรอ. เพื่อให้ กรอ. เป็นองค์กรที่จะช่วยเหลือแก้ไขปัญหา และปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มตน ส่วนปัจจัยด้านอุปทานมีหลายปัจจัย คือ การเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจที่สำคัญหลายประการ ปัจจัยทางด้านการเมือง ซึ่ง รัฐบาลต้องการสนับสนุนจากองค์กรอื่น ๆ ที่มีอยู่ในระบบการเมือง โดยเฉพาะจากนักวิชาการและภาคเอกชน ตลอดจนปัจจัยภายนอกก็มีส่วนในการ ผลักดันให้เกิด กรอ. โครงสร้างของ กรอ. มีลักษณะเป็นคณะกรรมการร่วม (Joint Committee) ดังนั้นรูปแบบโครงสร้างของ กรอ. จึงมีลักษณะเป็นคณะกรรมการร่วมจากฝ่ายรัฐและเอกชน อย่างไรก็ตาม อำนาจในการตัดสินใจยังอยู่ที่ฝ่ายราชการ แต่ภาคเอกชนก็จะใช้โอกาสที่ได้ใกล้ชิดกับบุคคลเหล่านี้ เพื่อ เสนอแนะและผลักดันนโยบายต่าง ๆ ที่เป็นผลประโยชน์ของกลุ่มตน ผ่านกระบวนการของ กรอ. ได้เช่นกัน ดังนั้นแม้ว่า กรอ. จะมีหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือใน

ประเด็นปัญหาต่างๆ จะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์โดยส่วนรวมก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้วการดำเนินงาน ของ กรอ. ส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปในด้านการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อ การประกอบธุรกิจในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ การลดหย่อนภาษี การให้สิทธิ พิเศษต่าง ๆ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้กลุ่มธุรกิจเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วนผลักดันผลประโยชน์ และความต้องการของกลุ่มตนผ่านกระบวนการของ กรอ. เพื่อกำหนดเป็นนโยบายของรัฐโดยได้ละเลยเรื่องการส่งเสริมภาคการ เกษตร การส่งเสริมอุตสาหกรรมและการจ้างงานในชนบท นอกจากนี้ลักษณะการดำเนินงานของ กรอ. เป็นเวลาเกือบ 10 ปีนั้น มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะการดำเนินงานอยู่ในช่วงสมัยของ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นประธานกับ กรอ. ในสมัยที่พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นประธาน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของ กรอ. แตกต่างกัน กล่าวคือ ในช่วงเริ่มแรกของ กรอ. มีผลการดำเนินงานค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นผลจาก แรงผลักดัน และความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งขณะนั้นเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจหลายประการ ทำให้การประกอบกิจการประสบปัญหาและอุปสรรคมาก จึงทำให้การดำเนินงานของ กรอ. มีบทบาทมากในระบบ เศรษฐกิจ แต่เมื่อถึงสมัยรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ความต้องการ กรอ. ทั้ง ของภาครัฐและกลุ่มธุรกิจได้ลดลงมาก เนื่องจากนักธุรกิจเอกชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในคณะรัฐบาล สถานการณ์ทางเศรษฐกิจขณะนั้นดีมาก ทำให้ กรอ. ไม่มีความจำเป็นต่อกลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจเหมือนในสมัยก่อน เพราะกลุ่ม ผลประโยชน์สามารถแสดงความต้องการผ่านนักธุรกิจการเมืองที่อยู่ในคณะรัฐ บาลได้โดยตรง จากเหตุผลดังกล่าวนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้บทบาทของ กรอ. ในอนาคตจะลดน้อยลงไป และเมื่อถึงสมัยรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร ได้มีแผนการที่จะฟื้นฟูบทบาทของ กรอ. ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง นายสถาพร กวิตานนท์ เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นเลขานุการ กรอ. อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย โดยมีความพยายามจะให้การดำเนินงานทั้งในทาง เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศกับ ไปสู่ยุคสมัยของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อีกครั้งหนึ่ง ในขณะนี้จึงไม่แน่นอนว่าทิศทางของ กรอ. ต่อไปจะเป็น อย่างไร เพราะต้องพิจารณาปัจจัยทางด้านอุปสงค์ และอุปทาน ในแง่มุมมองของ เศรษฐกิจการเมืองในแต่ละยุคสมัย

อัศววิทย์ ชันธุ์แก้ว (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาธุรกิจภูมิภาคกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าสาเหตุสำคัญที่นักธุรกิจภูมิภาคเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะเป็นผู้ถือครองปัจจัยความมั่งคั่งซึ่งสามารถเปลี่ยนเป็นอำนาจทางการเมืองได้โดยง่าย รูปแบบของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมีทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตรงและโดยอ้อม นักธุรกิจภูมิภาคเป็นผู้ถือครองและควบคุมเครือข่ายอุปถัมภ์ในท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยการซื้อขายต่าง ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้เกิดจากการประกอบธุรกิจและการใช้ชีวิตคลุกคลีอยู่กับประชาชนในพื้นที่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักธุรกิจภูมิภาคกับการเมืองดำเนิน ไปในลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และนักธุรกิจเองก็ได้ประโยชน์บางประการจากการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองในระดับภูมิภาค

อัญมณี ปินใจ (2546 : 180-194) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “บทบาทหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ ต่อนโยบายสาธารณะ” จากการศึกษาพบว่า หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ถือว่าเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทค่อนข้างน้อยต่อการผลักดันนโยบายสาธารณะ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่จะเน้นการผลักดันนโยบายสาธารณะผ่านทางคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.) ในระดับจังหวัดและนักการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ มากกว่าการผลักดันด้วยตัวเอง นอกจากนี้ยังพบว่า หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการกับกลุ่ม กรอ. ข้าราชการ และนักการเมืองในจังหวัดเชียงใหม่อีกด้วย จากการศึกษาทำให้เห็นว่ากลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่มีในท้องถิ่น มีบทบาทน้อยต่อการผลักดันนโยบายสาธารณะ แต่ต้องมีการพึ่งพิงกลุ่มนักการเมือง เพื่อช่วยเป็นแรงผลักดันให้แนวนโยบายของกลุ่ม ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาในระดับส่วนกลางต่อไป

สุพรรณิ เกลื่อนกลาด (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง กลุ่มผลประโยชน์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา 4 เทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์กลุ่มผลประโยชน์เครือข่ายความสัมพันธ์การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ และการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลดังกล่าวข้างต้น จากการศึกษาพบว่าสมาชิกใน “กลุ่มการเมือง” ก่อนเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นต่างมีการสะสมทุนในภาคธุรกิจโดยมีระดับความมั่นคงทางการเงินในระดับหนึ่ง แล้วจึงเข้าสู่การเมืองในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา “กลุ่มธุรกิจ” ได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองโดยตรงมากขึ้น ในลักษณะของการทำธุรกิจควบคู่ไปกับการทำงานทางการเมือง โดยการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมืองกับนักการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่น และรวมถึงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางธุรกิจ การศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ของ “กลุ่มผลประโยชน์” กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีลักษณะการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ใน 3 ระดับ คือ 1) กลุ่มการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้ค้ำประกันคะแนนเสียงให้กับพรรคการเมือง 2) นักการเมืองระดับชาติมีความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางธุรกิจกับกลุ่มธุรกิจในท้องถิ่น โดยเป็นผู้ประสานการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) กลุ่มการเมืองในท้องถิ่นมีความพยายามที่จะสร้างเครือข่ายทางการเมืองให้ครอบคลุมการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยการส่งคนในครอบครัวและเครือญาติลงสมัครรับเลือกตั้งในการเมืองท้องถิ่นทั้ง 3 ระดับคือ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ธีรภัทร์ ลอยวิรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราชต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า 1.หอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราชเริ่มมีพัฒนาการด้านกลุ่มผลประโยชน์ในสมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มีวัตถุประสงค์หลักในการรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มคนเป็นหลัก นอกจากนี้ยังพบได้ว่าบทบาทด้านกลุ่มผลประโยชน์ยังไม่เด่นนัก เนื่องจากมีบทบาทในด้านงานการกุศล งานพบปะสังสรรค์ขาดความ

กระตือรือร้นและขยันขันแข็งในการเรียกร้องผลประโยชน์ในการรักษาผลประโยชน์ 2. ลักษณะความสัมพันธ์ของหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช กับภาครัฐ กลุ่มนักการเมือง และสื่อมวลชนเป็นความสัมพันธ์ลักษณะองค์กรปกติ พ่อค้ายักธุรกิจจะมีความคุ้นเคยกับระบบอุปถัมภ์กับผู้มีอำนาจและบรรดาศักดิ์ในท้องถิ่น มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน 3. หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช จะใช้วิธีการเข้าถึงรัฐบาลเพื่อสร้างอิทธิพลกดดันให้ภาครัฐกำหนดนโยบายสาธารณะให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตนโดยการ ลอบบี้ (Lobbies) กลุ่มองค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน ผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเครือข่ายที่ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูง โดยมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ และมีการใช้ช่องทางวิธีการให้ได้มาของผลประโยชน์ตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของการกำหนดนโยบายสาธารณะให้ได้ตามที่กลุ่มตนต้องการ

จากแนวความคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น จะสามารถนำมาเป็นตัวกำหนดในการศึกษา บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้สมาชิกของหอการค้าจังหวัด และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย ได้รับรู้บทบาทที่เป็นจริงเพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของจังหวัดนครราชสีมา ให้มีประสิทธิภาพนโยบายสูงสุดต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และบทบาทในด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับประชาชนทั่วไปภายในจังหวัดนครราชสีมา ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยพิจารณาจากปรากฏการณ์ และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น รวมทั้งการสังเกตการณ์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการแสดงออกถึงบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น โดยศึกษาเฉพาะบทบาทของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประชากรวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1.1 ประชากร

1.1.1 กลุ่มองค์กรภาคเอกชน

1.1.2 กลุ่มข้าราชการ

1.1.3 กลุ่มผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกโดยเฉพาะเจาะจง จากบุคคลที่มีคุณสมบัติที่แจ่มไว้ในประชากร โดยแต่ละกลุ่มคำนึงถึงความเหมาะสม ตามภารกิจหน้าที่ และตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ได้ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ ดังนี้

1.2.1 กลุ่มองค์กรภาคเอกชน

- 1) ประธานหอการค้าจังหวัด นายจักริน เชิดฉาย
- 2) นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว นายเสมอ จินดาพงษ์
- 3) ประธานชมรมธนาคารพาณิชย์ นางศิรินันท์ คงไพบูลย์
- 4) รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด นายจรูญ จิตต์อำนาญวัฒนา

1.2.2 กลุ่มข้าราชการ

- 1) พาณิชย์จังหวัด นายสมพร จิระโร
- 2) สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์
- 3) หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นายพิศิษฐ์ ตะพาน้อย

4) หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงศ์

1.2.3 ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

- 1) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรวาท
- 2) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - (1) นายประสงค์ มีสวัสดิ์
 - (2) นางสุพัตรา มากเมือง
 - (3) นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์
- 3) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายแพทย์สำเริง แหยมกระโทก
- 4) รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด กิตติ เชาว์ดี
- 5) เลขานุการนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายคณะวัฒน์ อังสนานันวัฒน์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบบันทึกหัวข้อสัมภาษณ์ แบบบันทึกภาคสนามของผู้วิจัย และอุปกรณ์ภาคสนาม

2.1 แบบบันทึกหัวข้อสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแบบมีโครงสร้าง โดยตั้งคำถามเป็นแบบสัมภาษณ์ เรื่อง บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวประกอบไปด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นคำถามประเด็นเกี่ยวกับ บทบาทหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น ในประเด็นว่าด้วย 1.) บทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2.) บทบาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกอบจ./สมาชิกอบจ. 3.) บทบาทที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 4.) บทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตอนที่ 3 เป็นคำถามประเด็นเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในประเด็นว่าด้วย 1.) ด้านการแสดงบทบาทของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้า 2.) ปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด/สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด 3.) ปัญหาจากประชาชน ตอนที่ 4 เป็นคำถามประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรคบทบาทของหอการค้าที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในประเด็นว่าด้วย 1.) แก้ไขปัญหาด้านการแสดงบทบาทของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้า 2.) แก้ไขปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด/สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด 3.) แก้ไขปัญหาจากประชาชน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล หลังจากที่ได้จัดทำแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์แล้ว เพื่อใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอความร่วมมือจากสำนักบัณฑิตศึกษา

ขอความร่วมมือจากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทำหนังสือถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ดำเนินการเก็บข้อมูล

นัดหมายวัน และเวลาการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กล่าวคือการใช้แบบสัมภาษณ์ที่กำหนดหัวข้อหรือคำถามไว้ล่วงหน้า และบันทึกถ้อยคำของผู้ให้สัมภาษณ์ลงในแบบสอบถาม และใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง คือการตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า และใช้การบันทึกเสียงประกอบเพื่อความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตการณ์ รวบรวมเอกสารชั้นต้นของหอการค้าจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และค้นคว้าหนังสือ งานวิจัย และวารสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล

4.1.1 ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บข้อมูล โดยหลังจากเก็บข้อมูลได้แต่ละครั้ง จะนำมาถอดเทปบันทึกอย่างละเอียด เรียบเรียง และเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน

4.1.2 เมื่อเก็บข้อมูลเสร็จแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะทำการบันทึกข้อมูล โดยมีการจำแนกข้อมูลเป็นหัวข้อ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ต่อ จนเก็บข้อมูลได้ครบ โดยนำข้อมูลที่เรียบเรียงแล้วมาอ่านทบทวนอย่างละเอียด ทำความเข้าใจกับข้อมูล แยกประเด็นสาระต่างๆ ออกเป็นหมวดหมู่

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยแนวคิด และทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ เพื่อทำความเข้าใจในสภาพ สาเหตุ ในกรณีที่ต้องการศึกษา หรือตามวัตถุประสงค์การวิจัย ในรูปแบบพรรณนาความ (Descriptive analysis) เพื่ออธิบายสิ่งที่เกิดขึ้น โดยเน้นความคิดเห็น และข้อมูลที่ได้จากผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นหลัก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยขอนำเสนอ 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 กลุ่ม ซึ่งได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยแต่ละกลุ่มคำนึงถึงความเหมาะสม ความสมัครใจในการให้สัมภาษณ์ คุณวุฒิ ชื่อเสียงและประสบการณ์ ประกอบด้วย

1. กลุ่มองค์กรภาคเอกชน ในพื้นที่ คือ เกษตรกรจักริน เติตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัด นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว นางศรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัด นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน
2. กลุ่มข้าราชการด้านการพาณิชย์ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา คือ นายสมพร จิระโรพาณิชย์จังหวัด นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนางสาวพัฒนาภรณ์ ไชยานุพงศ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน
3. ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา คือ นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด น.พ.สำเริง แหยมกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายคณะวัฒน์ อังคนานูวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายรักษาดิ กิริวัฒน์ สักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 คือ บทบาทหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น (อบจ.) ตอนที่ 2 คือ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น (อบจ.) และตอนที่ 3 คือ แนวทางแก้ไขปัญหา

และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ.)

ตอนที่ 1 บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น (อบจ.)

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบว่า บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น มีบทบาทค่อนข้างน้อยต่อการมีส่วนร่วมจากข้อจำกัดในเรื่องของระเบียบข้อบังคับของหอการค้า การประกอบอาชีพของสมาชิกหอการค้าเอง แต่บางประเด็นที่ไม่ขัดกับระเบียบข้อบังคับ และเป็นประเด็นที่น่าสนใจ มีประโยชน์กับสมาชิกหอการค้าจังหวัดก็เข้าไปมีบทบาทต่อการเมืองท้องถิ่น สามารถแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1.1 การติดตามข่าวสารทางการเมือง

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นได้ว่าในด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองนั้น ทุกกลุ่มตัวอย่างตอบไปในทิศทางเดียวกันว่ามีความสนใจ และให้ความสนใจในการติดตามข่าวสารทางการเมืองค่อนข้างสูง มีการแลกเปลี่ยนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองระหว่างกันเป็นประจำทั้งในกลุ่มสมาชิกหอการค้าจังหวัด และประชาชนทั่วไปภายในจังหวัด โดยมีรายละเอียดความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองบ้างในบางโอกาส หรือบางการเลือกตั้งที่กระแสทางการเมืองมีความน่าสนใจ หรือผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายอบจ./สมาชิกอบจ. เป็นผู้มีชื่อเสียง และเป็นที่ยึดถือของประชาชนในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เฉิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เรื่องของข่าวสารทางการเมืองมีความสนใจ และติดตามในบางครั้งก็จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องของข่าวสารทางการเมืองระหว่างกันในกลุ่มของสมาชิกหอการค้าในประเด็นของข่าวสารทางการเมืองที่มีความน่าสนใจ และมีความเกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจการเมืองในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวย วัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การติดตามข่าวสารทางการเมืองเท่าที่ปรากฏก็มีบ้างแต่ก็เป็นส่วนน้อยที่ให้ความสนใจในการติดตามข่าวสารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ส่วนมากที่พบจะมีความสนใจข่าวสารทางด้านการเมืองที่มีความเชื่อมโยงกับด้านเศรษฐกิจ” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านข่าวสารก็มีการติดตามมากพอสมควร แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าข่าวสารนั้นเกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับใดด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พานิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับข่าวสารทางการเมืองหอการค้า และสมาชิกให้ความสนใจติดตามแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันค่อนข้างมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าข่าวสารการเมืองทั่วไปก็มีความสนใจ และถ้าหากเป็นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับด้านของเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับหอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดก็จะมีความตื่นตัว และสนใจข่าวสารนั้นมากเป็นพิเศษ” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การติดตามข่าวสารทางการเมืองของสมาชิกหอการค้าจังหวัดจากที่พบคือมีความสนใจ และมีการติดตามข่าวสารกันมากพอสมควร” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เรื่องการติดตามข่าวสารทางการเมืองมีการติดตาม และให้ความสนใจในข่าวสารในด้านการเมืองสูงไม่เฉพาะแต่หอการค้าจังหวัด และสมาชิกหอการค้าจังหวัดเท่านั้น ตามที่ได้พบหรือพูดคุยสนทนากับคนในจังหวัดในปัจจุบันให้ความสนใจ และพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองระหว่างกันค่อนข้างสูง” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรักษาดิ กิวิวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นการติดตามข่าวสารทางการเมืองสมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะมีความสนใจในระดับปานกลางแต่ถ้าเป็นข่าวสารด้านการเมืองแล้วมีประเด็นเกี่ยวข้องกับทางด้านเศรษฐกิจค่อนข้างจะมีความสนใจมากเป็นพิเศษในด้านนี้” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ตามที่ปรากฏก็มีความสนใจในประเด็นข่าวสารทางการเมือง และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกันในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัดด้วยกันเอง” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

1.2 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./ส. อบจ.

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ามีการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. สมาชิกหอการค้าจังหวัดมีส่วนร่วมในด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งค่อนข้างสูง เพราะด้วยความสนใจทางการเมืองการปกครอง และยังเป็นการทำหน้าที่ตามสิทธิพลเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตยด้วย ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดให้คนที่มิสัญชาติไทย (ผู้แปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี) ทุกคนที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน ไม่มีลักษณะต้องอย่างหนึ่งอย่างใดใน

การเลือกตั้ง คือ ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ผู้ต้องโทษคุมขังโดยหมายศาล หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย อยู่ระหว่างการเพิกถอน สิทธิในการเลือกตั้ง ถือเป็นหน้าที่ต้องไปเลือกตั้งเมื่อกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่แล้ว ซึ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ เราต้องไปใช้สิทธิลงคะแนนในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ปกครองช่วยรักษาผลประโยชน์ และ คุณแลทุกข์สุขของประชาชน สำหรับประเด็นเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./สมาชิกกอบจ. มี รายละเอียดความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สมาชิกหอการค้าจังหวัดมีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับที่มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นในจังหวัด ก่อนข้างสูงและยังถือว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองไทยทุกคนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าและสมาชิกของหอการค้ามีความตื่นตัว และเข้าร่วมใช้สิทธิเลือกตั้งในทุกระดับที่มีการ จัดการเลือกตั้งขึ้นในจังหวัด และยังถือเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ของพลเมืองตามที่ได้มีกฎหมาย กำหนดไว้ว่าการเลือกตั้งคือหน้าที่” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “มีการ ไปใช้สิทธิตามหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมายกำหนด และเกิดจากความสนใจทางการเมืองการ ปกครองของประชาชนทั่วไป และสมาชิกของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าว ว่า “โดยปกติการไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. ก็มีการไปใช้สิทธิ เลือกตั้งก่อนข้างมากตามหน้าที่ของพลเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าและสมาชิกของหอการค้ามีความสนใจ และเข้าร่วมใช้สิทธิเลือกตั้งในทุกระดับ ตามหน้าที่ของพลเมือง และตามความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยส่วนตัวด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สมาชิกหอการค้าจังหวัดมีความสนใจในการเข้าใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับก่อนข้างสูง ซึ่งถือ เป็นการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่แทนตนเองตามหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมายกำหนด” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การเลือกตั้งในทุกระดับสมาชิกหอการค้าจะให้ความสนใจเข้าร่วมใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นส่วนมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “โดยทั่วไปแล้วสมาชิกหอการค้าจังหวัดมีการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งในทุกระดับที่มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับเรื่องของการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งมีค่อนข้างสูง และอีกประการคือการเลือกตั้งถือเป็นหน้าที่ของพลเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูงไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับใดก็ตามต่างก็ให้ความสนใจ และเข้าร่วมไม่ว่าจะด้วยความสนใจทางการเมืองเป็นการส่วนตัวอยู่แล้ว และยังถือว่าการเลือกตั้งคือหน้าที่ของพลเมืองไทยที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ในปีที่มีการจัดการเลือกตั้งต้องไปใช้สิทธิเลือกผู้แทนของตน” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ.และส.อบจ. สมาชิกของหอการค้าจังหวัดให้ความสนใจ และมีความตื่นตัวในการเข้าร่วมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกันค่อนข้างสูง” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาทในด้านนี้สมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะร่วมใช้สิทธิในการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่น(อบจ.) เพื่อทำหน้าที่แทนตนเองในการปกครองรักษาผลประโยชน์แทนตนเองในด้านต่างๆ” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะให้ความสนใจ และไปร่วมใช้สิทธิเลือกตั้งตามหน้าที่ของพลเมืองในการเลือกตั้งทุกระดับที่จัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งขึ้นในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

1.3 การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นได้ว่าการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองนั้น ทุกกลุ่มตัวอย่างตอบไปในทิศทางเดียวกันว่าถ้าในนามของหอการค้าจังหวัด ไม่มีการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองเนื่องจากมีกฎข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด เรื่องของ

วัตถุประสงค์การจัดตั้งหอการค้า คือ ไม่ประกอบกิจการค้าหรือไม่ ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมือง แต่ถ้าหากเป็นส่วนตัวของสมาชิกก็จะมีการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองบ้างแต่ก็มีไม่มากนักสำหรับการเข้ามามีบทบาททางการเมืองในด้านนี้ ส่วนอีกประการก็เนื่องจากยังไม่ให้ความสำคัญกับการมีบทบาททางการเมืองมากเท่าการมุ่งประกอบอาชีพทางด้านธุรกิจที่มีผลกำไรเห็นได้เด่นชัด โดยมีรายละเอียดความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง นั้นทางหอการค้าจังหวัดจะไม่เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ถ้าหากเป็นการส่วนตัวสมาชิกหอการค้าจังหวัดสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองก็มีบ้างแต่ไม่ชัดเจนว่ามีมากน้อยเท่าไร” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ถ้าหากว่าเป็นหอการค้าจังหวัด จะไม่เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองเพราะมีระเบียบของหอการค้ากำหนดไว้อยู่แล้วในเรื่องวัตถุประสงค์ของหอการค้า ตามข้อ 7 คือ ไม่ประกอบกิจการค้าหรือไม่ ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมือง แต่หากเป็นการร่วมกิจกรรมทางการเมืองในด้านอื่น ๆ หอการค้าจังหวัดก็จะมีการเข้าร่วม และเป็นผู้นำในด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับสมาชิกของหอการค้า และประชาชนทั่วไปเป็นประจำ” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิริพันธ์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดไม่ได้มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง แต่ถ้าหากเป็นส่วนตัวของสมาชิกก็มีบ้างสำหรับผู้ที่มีความสนใจในเรื่องการเมืองการปกครองก็จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแต่ก็พบว่ามีน้อยมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรรุญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองไม่พบว่ามีกรเข้าเป็นสมาชิกในนามของหอการค้าจังหวัด แต่ถ้าเป็นส่วนตัวของสมาชิกหอการค้าจังหวัดก็อาจจะมีการบ้างแต่ก็ไม่ชัดเจนว่ามีกรเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองมากหรือน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ตามที่ปรากฏไม่มีการเข้าสมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองหากเป็นหอการค้าอาจเนื่องจากระเบียบข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดเอง หรือเพราะด้วยการประกอบอาชีพของสมาชิกหอการค้าที่มุ่งเน้นด้านการทำธุรกิจ การค้าขายมุ่งแสวงหากำไร และยังไม่เห็นบทบาทของ

พรรคการเมืองที่อยู่ในจังหวัดในด้านการช่วยผลักดันด้านเศรษฐกิจให้เห็นอย่างเด่นชัดจึงเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองค่อนข้างน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในนามของหอการค้าจังหวัด ไม่มีการเข้าไปเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ได้ เพราะมีกฎข้อบังคับเรื่องการจัดตั้งหอการค้าจังหวัดว่าเป็นไปเพื่อทำประโยชน์ทางธุรกิจการพาณิชย์ การให้การแนะนำปรึกษาทางด้านเศรษฐกิจกับทางราชการภายในจังหวัด หอการค้าจังหวัดไม่ตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการค้าหรือหากำไร ไม่ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ทางการเมืองมีความเป็นกลางทางการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 กล่าวว่า “ถ้าเป็นในนามหอการค้าจังหวัดจะไม่เข้าไปมีบทบาทในด้านนี้เพราะอาจจะไปด้วยข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด ข้อจำกัดในเรื่องของเวลาของสมาชิกหอการค้าจังหวัดที่มุ่งการประกอบอาชีพเป็นหลักมากกว่าการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง หรือร่วมในกิจกรรมอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของตนเอง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ของหอการค้า ในประเด็นนี้ไม่น่าจะมีเพราะว่ามีกฎข้อบังคับของการค้ากำหนดไว้เรื่องของการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาการจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้หอการค้าจังหวัด ไม่ได้มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง แต่หากเป็นส่วนตัวสมาชิกก็มีบ้างสำหรับผู้ที่มีความสนใจในเรื่องการเมืองการปกครองก็จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง แต่ก็พบว่ามีน้อยมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นหอการค้าจังหวัดแล้วจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องทางการเมืองหรือเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง อยู่แล้ว สมาชิกหอการค้าส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องของการประกอบอาชีพของตนคือด้านธุรกิจที่ค่อนข้างจะมีเวลาน้อยในการร่วมกิจกรรมด้านอื่นๆ ในท้องถิ่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของกลุ่มสมาชิกหอการค้า” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหียงกระโทก อดีตนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ไม่ปรากฏว่ามีการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ในนามขององค์กรหอการค้าจังหวัด แต่ถ้าเป็นสมาชิกในนามส่วนตัวก็มีบ้างแต่น้อยมาก เพราะส่วนมากนักธุรกิจในพื้นที่เองจะเน้นในเรื่องของการทำธุรกิจมากกว่าที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมือง โดยตรงถึงแม้ในปัจจุบันนี้

ภาคธุรกิจ หรือภาคส่วนอื่นในสังคมจะให้ความสนใจในด้านการเมืองการปกครองในทุกระดับทั้งระดับประเทศ และการเมืองระดับท้องถิ่นก็ตาม เนื่องจากอาจเพราะขาดการสนับสนุน หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองจากภาคส่วนของการเมืองเอง และส่วนราชการยังมีการให้ความรู้ในด้านนี้ค่อนข้างน้อย และไม่ครอบคลุมทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรักษาทิ กิวิวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นหอการค้าจังหวัดในประเด็นการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง จะไม่มีการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเพราะด้วยระเบียบข้อบังคับของทางหอการค้าเองด้วย และสมาชิกหอการค้าจังหวัดเองยังให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพของตนเองมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ซึ่งมองว่าอาจไม่เกิดประโยชน์กับตนเองนัก” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เรื่องการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง หอการค้าจังหวัดเองไม่สามารถเข้าเป็นได้เพราะด้วยข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด อีกทั้งหอการค้าจังหวัดยังเป็นภาคธุรกิจที่ก่อตั้งขึ้นโดยต้องปฏิบัติในเรื่องของความเป็นกลางทางการเมือง และรวมถึงภารกิจหลักของหอการค้าเองนั้นจะมุ่งในด้านของการส่งเสริมทางด้านของการค้าการลงทุนในท้องถิ่นกับกลุ่มสมาชิกมากกว่าการมุ่งดำเนินการในด้านอื่น ๆ แต่ในปัจจุบันหอการค้าจังหวัดเองก็จะมีกิจกรรมทางการเมืองกับทั้งทางจังหวัด และอบจ. มากขึ้น เช่น เป็นกรรมการในการจัดเสวนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นทางการเมือง จัดเวทีแสดงวิสัยทัศน์ของนักการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้ง นายกอบจ./สมาชิกอบจ. ร่วมกับทางราชการและสถานศึกษาในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหอการค้าจังหวัดจะไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง เนื่องจากหอการค้าเป็นองค์กรเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกร และเศรษฐกิจ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา รวมถึงประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการไม่ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อความต่อความเป็นกลางทางการเมือง แต่ถ้าเป็นการส่วนตัวของสมาชิกหอการค้าที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับองค์กรสมาชิกของหอการค้าจังหวัดก็มีการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

1.4 การให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นได้ว่าในด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าถ้าในนามของ

หอการค้า และสมาชิกของหอการค้าไม่มีการเข้าไปให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง โดยตรงเนื่องจากมีกฎข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดได้บัญญัติในเรื่องของวัตถุประสงค์การจัดตั้งหอการค้า แต่กิจกรรมทางการเมืองที่ไม่ขัดระเบียบข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดก็จะมีให้การสนับสนุนกับทุกพรรคทุกกลุ่มการเมือง อย่างเท่าเทียมกัน เช่น การจัดเวทีให้กับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ. ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนครราชสีมา ได้แสดงวิสัยทัศน์ร่วมกับมหาลัทธิราชภัฏนครราชสีมา เป็นต้น โดยมีรายละเอียดความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดจะให้การสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองที่ไม่ขัดกับระเบียบข้อบังคับของการจัดตั้งหอการค้า หากเรื่องใดขัดกับระเบียบ หรือกฎหมายเลือกตั้งกำหนดไว้ก็จะไม่เข้าไปมีบทบาท หรือให้การสนับสนุนทางการเมืองกับพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง จะวางตัวเป็นกลางทางการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เจริญฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หากเป็นการให้การสนับสนุนกับพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง หอการค้าจังหวัดจะให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมทางการเมืองกับทุกพรรคทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน โดยการให้การสนับสนุนต้องไม่ขัดระเบียบข้อบังคับของหอการค้า และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ที่ผ่านมาจากหอการค้าจังหวัดได้ร่วมกันกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ร่วมจัดงานแสดงวิสัยทัศน์ ผู้สมัครเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นการร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่ไม่ขัดระเบียบข้อบังคับหอการค้าจังหวัดและกฎหมายเลือกตั้ง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิริพันธ์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้ไม่เคยปรากฏว่ามีการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ทั้งหอการค้าจังหวัด หากเป็นสมาชิกของหอการค้าจังหวัด โดยส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวกับองค์กรก็ให้การสนับสนุนบ้างแต่ไม่ชัดเจนว่ามากน้อยแค่ไหน” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นการสนับสนุนในนามของหอการค้าจะไม่มีการให้การสนับสนุนมากนักตามที่ปรากฏ จะเป็นการให้คำปรึกษาด้านเศรษฐกิจ และการให้ใช้สถานที่ในการแสดงวิสัยทัศน์ของนักการเมือง/กลุ่มการเมือง ในเวลาที่มีการลงสมัครรับเลือกตั้ง ส่วนการสนับสนุนในด้านอื่น ๆ ไม่พบว่ามีการให้การสนับสนุน” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นตัวหอการค้าจังหวัดคงไม่มีการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ได้มากนักเพราะเห็นว่าเป็นการทำงานกันคนละด้าน ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกันมากนัก ถ้าหากเป็นส่วนตัวก็จะ

เป็นการสนับสนุนในฐานะญาติ หรือมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันแต่ให้การสนับสนุนด้านใดบ้างก็ยังไม่แน่ชัดนักสำหรับประเด็นนี้” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 กล่าวว่า “ประเด็นนี้ไม่ปรากฏว่ามีการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ในด้านใด ๆ แต่หากเป็นขอข้อคิดเห็นด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดก็มีให้ความช่วยเหลือบ้างในบางประเด็น” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจะไม่เข้าไปมีบทบาทในการให้การสนับสนุนทางการเมืองกับพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง เพราะเป็นภาคเอกชนที่ตั้งขึ้นเพื่อรับปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิก ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกปฏิบัติกิจการอื่นๆ ตามแต่จะมีกฎหมาย หรือตามที่ราชการมอบหมายเท่านั้น” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหียงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดจะมีการให้การสนับสนุนในด้านของการให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะแนวทางด้านของเศรษฐกิจภายในจังหวัดกับพรรคการเมืองแต่ถ้าในประเด็นอื่นที่หอการค้าจังหวัดไม่ได้มีส่วนในการดำเนินการ หรือมีความรู้ความเข้าใจมากพอก็จะไม่เข้าไปมีบทบาทจะเน้นเฉพาะในด้านที่มีความถนัดมากกว่า” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ก็จะเป็นการให้การสนับสนุนในประเด็นที่ไม่ขัดกับกฎข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดส่วนใหญ่จะเป็นการให้การสนับสนุนในเรื่องของการให้ข้อเสนอแนะทางด้านเศรษฐกิจในจังหวัดมากกว่าการให้การสนับสนุนด้านอื่น ๆ” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ทางหอการค้าจังหวัดจะให้การสนับสนุนกับทุกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ถ้ามีการขอความร่วมมือให้ช่วยในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ภาคการเมืองจัดขึ้นโดยที่ไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของทางหอการค้าจังหวัด และธรรมเนียมปฏิบัติของทางภาคเอกชน และองค์กรทางการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับหอการค้าจังหวัดถ้าการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองที่ไม่ขัดกับกฎข้อบังคับต่างๆ ก็จะทำให้การสนับสนุนทุกๆ พรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ถ้ามีการขอความร่วมมือมายังหอการค้าจังหวัดส่วนมากตามที่ปรากฏก็เป็นในด้านของให้ข้อเสนอแนะ

ข้อคิดเห็นในด้านของเศรษฐกิจในภาพรวมภายในจังหวัดมากกว่าด้านอื่น” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อคิดเห็นแตกต่างจากผู้ให้ข้อคิดเห็นส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นว่ามีคามน่าสนใจดังต่อไปนี้

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าและสมาชิกหอการค้าไม่เข้าไปมีบทบาททางการเมืองในด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง เนื่องจากเห็นว่า การเข้าไปมีบทบาทด้านนี้ก็จะไม่ทำให้หอการค้าหรือสมาชิกได้รับประโยชน์ใดๆ จากการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง มากนัก”

2. บทบาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกอบจ./ส. อบจ.

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นได้ว่าบทบาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งในนายกอบจ./ส.อบจ. กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคธุรกิจและข้าราชการ ได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าในบางบทบาทที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น หอการค้าเข้าไปมีบทบาทได้โดยที่ไม่ได้ขัดต่อกฎระเบียบข้อบังคับของหอการค้า และกฎหมายเลือกตั้ง แต่สำหรับประเด็นที่มีกฎข้อบังคับห้ามไว้ทางหอการค้า ก็จะไม่เข้าไปมีบทบาทที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส่วนในกลุ่มของผู้บริหาร /ส.อบจ. ก็ได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ หอการค้าจังหวัดจะไม่เข้าไปมีบทบาทในการเลือกตั้ง เพราะว่าหอการค้าเป็นองค์กรของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจในด้านต่างๆ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกร การเงิน และเศรษฐกิจ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ไม่ประกอบกิจการค้า หรือไม่ ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมือง แต่ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในกรณีที่ไม่เกี่ยวกับหอการค้านักธุรกิจที่เป็นสมาชิกของหอการค้า นั้นโดยส่วนตัวแล้วก็มีการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองบ้างในการเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ. ก็จะ มีบทบาทในรูปแบบของการช่วยเหลือสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง การให้คำปรึกษา สำหรับการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองของนักธุรกิจที่เป็นสมาชิกของหอการค้าจังหวัดนั้น เนื่องจากเพราะเป็นญาติหรือมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นการส่วนตัวกับนายกอบจ./ส.อบจ. จึงทำให้เข้าไปมีบทบาทในการเลือกตั้ง หรือช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยมีรายละเอียดความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

2.2.1 การเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ.

สำหรับประเด็นนี้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก กลุ่มข้าราชการและนักธุรกิจที่เป็นสมาชิกของหอการค้าจังหวัด ได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ

สมาชิกหอการค้าจังหวัดมีบทบาทในการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. หากมีการขอความร่วมมือจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้ร่วมเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่จัดขึ้นภายในจังหวัด พร้อมทั้งการเข้าเป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์การจัดการเลือกตั้งคูเรื่องความสุจริต โปร่งใสในการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด และผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งควบคู่กับการไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเองในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนกลุ่มที่สอง คือกลุ่มผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่าหอการค้า และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะไม่มีบทบาททางการเมืองในด้านเข้าเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับใดก็ตามที่มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นในจังหวัด เพราะการทำหน้าที่ดังกล่าวจะเป็นการทำหน้าที่ของ กกต. ประจำจังหวัดกับส่วนราชการ โดยกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ. ไม่ได้เข้าทำหน้าที่ในด้านนี้ แต่ถ้ามีทางราชการมอบหมายให้ช่วยก็สามารถทำได้ แต่ทางหอการค้า และสมาชิกเองก็จะไม่มีบทบาทในด้านเข้าไปสังเกตการณ์การเลือกตั้งในทุกครั้งที่จัดขึ้นในจังหวัด และร่วมใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งตามหน้าที่ของพลเมืองที่ดีมากกว่าจะเข้าไปมีบทบาทโดยตรงในฐานะของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าก็มีการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในบางการเลือกตั้งที่ทางราชการ หรือ กกต. ขอมายให้ช่วยเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แต่บทบาททางการเมืองด้านนี้ของหอการค้าจังหวัดค่อนข้างจะเข้าไปมีบทบาทน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวย อดีตรองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดจะไม่มีการเข้าร่วมเป็นกรรมการประจำหน่วย หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับจัดการเลือกตั้งในด้านอื่นๆ จะมีก็เพียงเป็นผู้สังเกตการณ์การจัดการเลือกตั้งกับผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามหน้าที่ของพลเมืองเท่านั้น” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในข้อนี้หอการค้ามีการเข้าร่วมเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบ้างในบางครั้งที่มีการจัดการเลือกตั้งภายในจังหวัดแต่ที่พบจะไม่มีหอการค้า หรือสมาชิกหอการค้าจังหวัดเข้ามีบทบาทในฐานะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ. จะเป็นเพียงผู้ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งมากกว่า” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ข้อนี้ไม่แน่ชัดว่าหอการค้ามีการเข้าร่วมเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

นายกอบจ./ส.อบจ. แต่สมาชิกหอการค้าจังหวัดสามารถเข้าเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้ เพราะการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งต้องเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นกลางทางการเมือง ดังนั้นจึงถือได้ว่าไม่ผิดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอการค้า” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ก็มีบ้างเป็นบางครั้งก็ หอการค้าหรือสมาชิกของหอการค้าจังหวัดเข้าร่วมเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในกรณีที่ทาง กกต.จังหวัดขอให้ช่วยเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แต่โดยส่วนมากการเข้ามามีบทบาทในด้าน การเลือกตั้งของหอการค้าจังหวัดจะเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งมากกว่าเข้าเป็น คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งโดยตรง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

ส่วนกลุ่มผู้บริหาร/ส.อบจ. ได้ให้ข้อคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มของธุรกิจกับกลุ่ม ข้าราชการ ดังรายละเอียดข้อคิดเห็นที่น่าสนใจดัง ต่อไปนี้

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และ นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขต อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา น.พ.สำเริง แหยมกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัด นครราชสีมา นายกิตติพงษ์ พงษ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นาย กิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้หอการค้าจังหวัด ไม่ได้มีบทบาทในด้านนี้เพราะการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ. ถ้าเป็นใน นครราชสีมาไม่มีการเข้าทำหน้าที่ เพราะหน้าที่นี้ทางคณะกรรมการเลือกตั้งจะมีการแต่งตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจะเป็นหน่วยงานของทางราชการในพื้นที่ที่มีหน่วยเลือกตั้งตั้งอยู่เข้า เป็นคณะกรรมการประจำตามหน่วยเลือกตั้งนั้นๆ ส่วนสมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะเข้าไปมีบทบาท ทางการเมืองในฐานะของผู้ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งมากกว่า”

2.2.2 การให้การสนับสนุนผู้สมัครเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ.

ในการให้การสนับสนุนผู้สมัครเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. ประเด็นนี้มีการให้ ข้อคิดเห็นแยกเป็น 2 ประเด็น คือ ถ้าเป็นในนามของหอการค้าจังหวัดนั้นในการช่วยสนับสนุนในการ หาเสียงเลือกตั้งจะไม่มีการช่วยสนับสนุนในประเด็นนี้อย่างแน่นอนอนด้วยข้อจำกัดในด้านการแสดง บทบาททางการเมืองต้องอยู่ในกรอบระเบียบข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด และในด้านการเมืองการ เลือกตั้งมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับหอการค้าค่อนข้างน้อยอยู่แล้ว แต่หากเป็นการขอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ ที่หอการค้าและสมาชิกมีความรู้ มีประสบการณ์ หรือไม่ขัดต่อกฎระเบียบข้อบังคับของหอการค้า จังหวัด คือ ในด้านของเศรษฐกิจ การพาณิชย์ ภายในจังหวัด ด้านนี้หอการค้าจังหวัดเองก็จะเข้าไปมี ส่วนช่วยเหลือ และให้การสนับสนุน ส่วนในประเด็นที่เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับองค์กร

ของหอการค้าจังหวัดก็จะมีการให้การช่วยสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. บ้าง ในบางครั้งแต่ก็เป็น การช่วยสนับสนุนที่ไม่เป็นการส่งเสริมคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่ อย่ างใด โดยมีข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1) การสนับสนุนด้านการเงิน

การสนับสนุนด้านการเงินสำหรับในประเด็นนี้ทุกกลุ่มตัวอย่างได้ให้ ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ หอการค้าจังหวัดจะไม่เข้าไปมีบทบาทในด้านของการให้การ สนับสนุนด้านการเงินสำหรับการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับใดก็ตามภายในจังหวัด แต่ถ้า เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับหอการค้าจังหวัดอาจมีการให้การสนับสนุนบ้างอาจจะเป็นการ สนับสนุนโดยการให้เปล่า ด้วยหวังในเรื่องผลประโยชน์ หรือสนับสนุนด้วยจุดประสงค์อื่นใดนั้นก็ อาจจะ มีบ้างแต่ก็ไม่ได้มีปรากฏให้เห็นชัดเจนแต่ก็เป็นเรื่องส่วนบุคคลไม่ได้เกี่ยวข้องกับ อย่ างใดกับ หอการค้าจังหวัด ดังกลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างองค์กรภาคธุรกิจภายในจังหวัด และประธานหอการค้าจังหวัด ได้ ในข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับประเด็นด้านบทบาทในการให้การสนับสนุนนักการเมือง ในด้านการเงิน ดังนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา นาง ศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา นายจักริน เนิตฉาย ประธานหอการค้า จังหวัดนครราชสีมา นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ “สำหรับประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดไม่มีการให้การสนับสนุนทางการเงินอย่างแน่นอน เพราะผิดกับหลักการในเรื่องการจัดตั้งหอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดเองก็มีระเบียบระบุไว้ชัดเจน อยู่แล้วในเรื่องของการไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองไม่ว่าในระดับใดก็ตามต้องเป็นองค์กรที่มีความเป็นกลาง ทางการเมืองหากเป็นการขอคิดเห็นขอเสนอแนะด้านเศรษฐกิจหอการค้าก็ยินดีให้ความร่วมมืออยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นเรื่องส่วนตัวเขาจะให้การสนับสนุนกันก็มีบ้างอาจจะด้วยการหวังผลประโยชน์ การให้ด้วย ความเสน่ห้หา หรือประการใดก็ตาม ถ้าไม่นำองค์กรเข้าไปเกี่ยวข้องก็มีก็ไม่ได้ถือว่าเป็นบทบาททาง การเมืองของหอการค้าจังหวัดในด้านนี้ ส่วนในด้านของประธานหอการค้าจังหวัดได้ให้ข้อคิดเห็น เพิ่มเติมถึงเรื่องของงบประมาณรายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ ของการค้าจังหวัดนั้นได้มา จากค่าสมาชิก และจากการจัดกิจกรรมเพื่อระดมทุนไม่ได้มีเงินสนับสนุนจากภาคส่วนอื่น หรือจาก ทางราชการ ถ้าพึ่งแค่ใช้จ่ายในการดำเนินงานของหอการค้าเองยังไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน ของหอการค้าจังหวัดจะให้นำเงินไปสนับสนุนให้กับทางการเมืองคงเป็น ไปไม่ได้ถึงแม้จะไม่มีกฎ หรือระเบียบของหอการค้าจังหวัดห้ามไว้ก็ตาม”

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นครราชสีมา นางสาวพัฒนาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 และนายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นบทบาทเกี่ยวกับการให้การสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับ ท้องถิ่น (นายกอบจ./ส.อบจ.) ด้านการสนับสนุนด้านการเงินนั้น ในฐานะที่เป็นข้าราชการที่อยู่ในพื้นที่ ไม่ปรากฏว่ามีการให้การสนับสนุนด้านการเงินกับนักการเมืองภายในท้องที่จังหวัดใช้เงินทุนในการ เลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ. เพราะด้วยข้อจำกัดทางด้านระเบียบข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดเอง และ ระเบียบว่าด้วยเรื่องของการเลือกตั้งด้วย(สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร/ส.อบจ. ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน น่าสนใจดังต่อไปนี้

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอ สูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอ ขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา น.พ.สำเริง แหยมกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และ นายกิตติพงษ์ พงษ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายกิตติ เชาว์ดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การที่หอการค้าจังหวัดมีบทบาทเกี่ยวกับการ เลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ. ด้านการสนับสนุนด้านการเงินในนามของหอการค้าจังหวัดเองไม่ให้การ สนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นในด้านนี้อยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นส่วนตัวก็มีอยู่แล้วอาจเป็นพรรคพวกกันจะ ใ้กู้ ให้เปล่า หรือมีผลประโยชน์ตอบแทนนั้นก็แล้วแต่ระดับของความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล เพราะก็เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าโดยส่วนตัวใครมีความสนิทสนมกับใครมีความสัมพันธ์อันญาติกับ ใครก็ต้องมีการช่วยเหลืออุปถัมภ์กันเป็นธรรมดา แต่ก็ไม่ได้สนับสนุนกันเอิกเกริกนัก เพราะเป็นการ แข่งขันกันเองภายในจังหวัดการให้การสนับสนุนก็เป็นที่รู้กันอยู่แล้วสนับสนุนแล้วนักการเมืองที่ตนให้ การสนับสนุนจะสามารถชนะการเลือกตั้งได้หรือไม่ เพราะนักธุรกิจก็เป็นที่ทราบกันอยู่ว่าจะทำอะไร เขาก็หวังในเรื่องของกำไรอยู่เสมอจึงเข้าไปมีบทบาทน้อยมาก”

2) การช่วยสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ.

ในด้านการให้การสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. กลุ่ม ตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นแยกเป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ มีการช่วยสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง ภายใต้อำนาจของกฎหมายเลือกตั้งที่ทำได้ ส่วนอีกประเด็น เป็นการให้การสนับสนุนเป็นส่วนตัว ที่ไม่เกี่ยวกับองค์กรก็มีการให้การสนับสนุนกันตามความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคล ดังกลุ่มตัวอย่างได้ ให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา นายจักริน เนิตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดจะไม่เข้าไปมีบทบาทในการช่วยสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้งในทุกระดับเกินกว่าข้อบังคับหอการค้าและกฎหมายเลือกตั้งกำหนด แต่ถ้ามีการขอการสนับสนุนขอความร่วมมืออย่างเป็นทางการมาทางหอการค้าจังหวัดก็จะให้การสนับสนุนให้ความร่วมมือได้แต่ต้องไม่ขัดกับกฎหมายเลือกตั้ง และให้การสนับสนุนกับทุกพรรคการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน เช่น การให้ใช้สถานที่แสดงวิสัยทัศน์กับนักการเมือง/กลุ่มการเมือง”

กลุ่มผู้บริหาร/ส.อบจ. มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันได้ให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา น.พ.สำเร็จ แหียงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายรักชาติ กิวิวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา นายกิตติพงษ์ พงษ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการมีบทบาทในการสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. หอการค้าจังหวัดจะไม่มีบทบาทในด้านนี้มากนัก แต่ถ้าเป็นเรื่องส่วนตัวระหว่างนักธุรกิจที่เป็นสมาชิกหอการค้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน หรือเครือข่ายดีก็จะมี การช่วยเหลือให้การสนับสนุนกันบ้างซึ่งก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติอันนี้ถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ได้เกี่ยวข้องกับองค์กรที่สังกัดอยู่”

3) การเป็นที่ปรึกษาให้ นายกอบจ./ส.อบจ.

สำหรับการเป็นที่ปรึกษาให้กับ นายกอบจ./ส.อบจ. นั้นกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นแยกเป็น 2 ประเด็น คือ การให้คำปรึกษาในนามของหอการค้าจังหวัดจะเป็นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องของนโยบายทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด และอีกประเด็นคือ การเป็นที่ปรึกษาให้กับ นายกอบจ./ส.อบจ. เป็นการส่วนตัวไม่เกี่ยวข้องกับหอการค้าจังหวัดแต่เรื่องที่ให้คำปรึกษาไม่ได้เน้นที่เรื่องของเศรษฐกิจภายในจังหวัด แต่เพียงเรื่องเดียวจะมีในเรื่องอื่น ๆ ด้วยตามความถนัดและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นเรื่องให้คำปรึกษาด้านเศรษฐกิจก็จะมีบ้างแต่เป็นการขอคำปรึกษาในภาพรวมของเศรษฐกิจภายในพื้นที่ แต่การขอคำปรึกษานั้นส่วนมากไม่เป็นทางการจะเป็นกรณีถ้าหากเจอกันก็ถาม ๆ กันมากกว่าที่ทิศทางแนวโน้มการลงทุน หรือการทำธุรกิจภายในพื้นที่จังหวัดมีการพัฒนาไปในด้านไหนภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การให้คำปรึกษาถ้าด้านเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าเป็นที่ปรึกษาที่มีการให้คำปรึกษากับ นายกอบจ./ส.อบจ. โดยตรงที่ขอคำปรึกษาขอข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การพาณิชย์ภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นการให้คำปรึกษากับนายกอบจ./ส.อบจ. ก็จะพบน้อยมากถ้าระหว่างหอการค้าจังหวัดกับ นายกอบจ./ส.อบจ. โดยตรง แต่ถ้าเป็นระหว่างหอการค้าจังหวัดกับองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด ก็มีบ้างจะเป็นในด้านของเศรษฐกิจภายในจังหวัดแต่ก็ไม่ใช่เป็นการถามพุดคุยกันในภาพรวมมากกว่า” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ก็มีการให้คำปรึกษาบ้างในกรณีหาก นายกอบจ./ส.อบจ. ขอคำปรึกษาส่วนมากเท่าที่ปรากฏก็จะเป็นการให้คำปรึกษาในด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดที่หอการค้ามีความฉันทนส่วนการให้คำปรึกษาในด้านอื่นๆ ไม่เคยปรากฏว่ามี” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เท่าที่ทราบก็เป็นการให้คำปรึกษากับ นายกอบจ./ส.อบจ. ในด้านเศรษฐกิจในจังหวัดส่วนด้านอื่นไม่ชัดเจนว่ามีหรือไม่” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ตามที่ได้ปรากฏการเป็นที่ปรึกษาให้กับ นายกอบจ./สมาชิ กอบจ. ก็มีการให้คำปรึกษาในด้านที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมากกว่าสำหรับเรื่องอื่นไม่ชัดเจนว่ามี การเป็นที่ปรึกษาให้กับนายกอบจ./ส.อบจ. ” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาทในด้านการเป็นที่ปรึกษาให้กับ นายกอบจ./ส.อบจ. ถ้าเป็นหอการค้าจังหวัดเองก็จะเป็นการให้คำปรึกษาในด้านที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจภายในจังหวัดประเด็นนี้การให้คำปรึกษาก็จะไม่เป็นทางการถ้าเจอกันถ้ามีความรู้จักกันอยู่แล้วก็จะถาม ๆ กันมากกว่าถึงแนวโน้มทิศทางของเศรษฐกิจในพื้นที่ว่ามีทิศทางไปในทางใด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นหอการค้าจังหวัดการให้คำปรึกษาจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจภายในพื้นที่แต่ถ้าเป็นการส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับหอการค้านักธุรกิจที่เป็นสมาชิกของหอการค้าที่มีเครือข่ายในการทำงานการเมืองหรือมีความสัมพันธ์อันดีกับ นายกอบจ./ส.อบจ. ก็จะมีการเข้าไปเป็นที่ปรึกษาอยู่บ้าง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “มีการให้คำปรึกษาในด้านเศรษฐกิจบ้างแต่ในด้านอื่นก็ไม่พบว่าการให้การปรึกษาจากทางหอการค้าจังหวัดโดยตรง” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ถ้าเป็นที่ปรึกษาให้กับ นายกอบจ./ส.อบจ. ก็มีการให้คำปรึกษาบ้างแต่เป็นแบบไม่เป็นทางการส่วนมากก็จะประเด็นทางด้านเศรษฐกิจในภาพรวมมากกว่าที่จะเป็นรูปแบบของนโยบาย” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าในประเด็นนี้ถ้ามีการขอคำปรึกษาจาก ส.อบจ. ก็จะเป็นประเด็นทางด้านเศรษฐกิจแต่ด้านอื่นไม่พบว่าการให้คำปรึกษาจากทางหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

4) การให้การสนับสนุนด้านอื่นๆ

จากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน เกี่ยวกับบทบาทในการให้การสนับสนุนในด้านอื่นๆ ถ้าเป็นหอการค้าจังหวัดเองนั้นจะให้การสนับสนุนเพียงแค่ว่าด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดส่วนในด้านอื่นๆ ไม่ได้มีการให้การสนับสนุนในนามของหอการค้าจังหวัดแต่ถ้าเป็นการส่วนตัวไม่เกี่ยวข้องกับหอการค้าจังหวัดก็มีการช่วยกันบ้างแต่ก็ช่วยเหลือกันไปตามระดับของความสัมพันธ์กับ ผู้บริหาร/ส.อบจ. โดยมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจดังนี้

กลุ่มนักธุรกิจและหอการค้าจังหวัดได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันในประเด็นนี้ คือ นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา นายจักริน เจริญาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาทการให้การสนับสนุนกับ ผู้บริหาร/ส.อบจ. นั้นหากนอกเหนือบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วทางหอการค้าเองก็ไม่ได้ให้การสนับสนุนด้านใดกับผู้บริหาร/ส.อบจ. หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่อย่างใด แต่ในเรื่องการให้การสนับสนุนส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับหอการค้าก็มีการให้การสนับสนุนบ้างแต่ก็ขึ้นอยู่กับระดับของความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคล เพราะบางคนอาจเป็นเครือข่ายดี หรือเพื่อนที่มีความสนิทสนมมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างผู้บริหาร/ส.อบจ. กับนักธุรกิจที่เป็นสมาชิกของหอการค้าแต่ระดับ

ของการให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนนั้นอยู่ในระดับใดนั้นในฐานะประธานหอการค้าเองไม่ปรากฏชัดเจน และถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่ได้นำเอาองค์กรที่สังกัดอยู่เข้าไปเกี่ยวข้องก็ถือว่าเขาสามารถทำได้ แต่ถ้านักธุรกิจที่เป็นสมาชิกของหอการค้าจังหวัดเข้าไปมีบทบาทแล้วส่งผลคือต่อหอการค้าจังหวัดในทางอ้อมก็มีบ้างแต่ก็ไม่มากนัก”

นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 กล่าวว่า “สำหรับหอการค้าจังหวัดไม่ชัดเจนว่ามีการให้การสนับสนุนในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการให้การสนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในการให้การสนับสนุน ส.อบจ. นอกเหนือจากประเด็นอื่น ๆ ที่ได้ให้ความเห็นไปนั้นไม่ปรากฏว่าหอการค้าจังหวัดได้ให้การสนับสนุนในด้านใดที่เห็นได้ชัดเจน นอกจากในด้าน การให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตร และอุตสาหกรรมภายในจังหวัดที่สมาชิกของหอการค้าประกอบกิจการอยู่” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้ถ้าเป็นหอการค้าจังหวัดเองก็จะพบเฉพาะในด้านการสนับสนุนข้อมูลหรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านของเศรษฐกิจภายในจังหวัดแต่ถ้าในด้านอื่นๆ ที่หอการค้าจังหวัดได้เข้ามามีบทบาทให้การสนับสนุนทางการเมืองนั้นพบน้อยมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “นอกเหนือจากประเด็นที่ได้ให้ข้อคิดเห็นไว้สำหรับการให้การสนับสนุนด้านอื่นๆ กับนักการเมืองก็มีบ้าง แต่หอการค้าจังหวัดเขาก็ให้การสนับสนุนอยู่ในขอบเขตที่ไม่ขัดต่อกฎหมายเลือกตั้งกำหนดไว้” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เขตอำเภอสูงเนิน กล่าวว่า “เนื่องจากข้อจำกัดของหอการค้าในด้านของแสดงบทบาททางการเมืองที่ค่อนข้างจำกัด และด้วยการประอาชีพอของสมาชิกหอการค้าจังหวัดที่มุ่งเน้นเรื่องของการประกอบกิจการเพื่อมุ่งหวังในเรื่องของความเจริญก้าวหน้าในกิจการมากกว่าการมีบทบาทในด้านอื่นที่ไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ หรือเกิดผลกำไร” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรวาท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นการให้การสนับสนุนก็จะเป็นเรื่องสถานที่ในการหาเสียง การแสดงวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ถ้าหากมีการขอใช้สถานที่ของหอการค้าจังหวัดซึ่งก็

เป็นการสนับสนุนที่อยู่ในกรอบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับกฎหมายเลือกตั้งได้กำหนดไว้” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

3. บทบาทที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3.1 การเข้าไปมีบทบาทก่อนนโยบายทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

การศึกษาข้อมูลจากเอกสารรายงานการประชุมส่วนราชการ อบจ. และเอกสารรายงานประจำปีของหอการค้าจังหวัด โดยบทบาทในฐานะผู้นำทางเศรษฐกิจภายในจังหวัดซึ่งมีสมาชิกประกอบการอยู่ในพื้นที่จังหวัดมากกว่า 900 ราย ซึ่งถือเป็นการรวมกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพทางธุรกิจการค้าที่มีความหลากหลายจึงมีบทบาทมากในด้านของนโยบายเศรษฐกิจในจังหวัด โดยส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอแนวทางในการจัดทำนโยบายและแก้ไขปัญหาตามความต้องการของสมาชิกหอการค้าจังหวัด โดยการประชุมระดมข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากสมาชิกหอการค้าจังหวัด โดยการจัดทำเป็นนโยบายเสนอแนะตามความสำคัญ และความต้องการของสมาชิกหอการค้าจังหวัด นำเสนอต่อที่ประชุมตามวาระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การพาณิชย์ โดยหอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำเสนอนโยบายที่ได้ร่วมกันจัดทำดังกล่าว โดยอาศัยบทบาทของการเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของหอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดได้ทำการเสนอนโยบายและร่วมแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจให้กับส่วนราชการ อบจ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังเป็นการช่วยประสานงาน และชี้แจงต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ การพาณิชย์ในจังหวัดนครราชสีมาได้รับทราบ และนำข้อเสนอแนะเพื่อจัดทำเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจของจังหวัดดังนั้นในบทบาทของผู้นำทางเศรษฐกิจของหอการค้าจังหวัด และในฐานะเป็นกรรมการด้านเศรษฐกิจของจังหวัด ก็ต้องอาศัยบทบาทอำนาจหน้าที่ภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด สนองตอบตามความต้องการของสมาชิกหอการค้าจังหวัด ในลักษณะตามอำนาจหน้าที่ตามที่มีอยู่ได้กำหนดไว้ ซึ่งบทบาทของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ในด้านนโยบายเศรษฐกิจก็สามารถที่จะช่วยพัฒนาจังหวัดในด้านเศรษฐกิจอีกองค์กรหนึ่งด้วย

3.1.1 การร่วมผลักดันนโยบาย

สำหรับประเด็นการร่วมผลักดันนโยบาย กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือการร่วมผลักดันนโยบายก็จะเป็นการผลักดันนโยบายด้านเศรษฐกิจที่ทางสมาชิกของหอการค้าประกอบการอยู่ และในฐานะที่หอการค้าเป็นคณะกรรมการทางเศรษฐกิจจังหวัดแต่เป็นการผลักดันนโยบายในภาพรวมที่กลุ่มสมาชิกหอการค้าประกอบการอยู่ในจังหวัดไม่ได้เน้นเจาะจงด้านใดโดยตรง แต่การร่วมผลักดันด้านนโยบายเศรษฐกิจระหว่างหอการค้าจังหวัดกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ยังมีการร่วมมือกันทำงานด้านนโยบายยังค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับทางจังหวัด ดังมีข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาทในด้านการร่วมผลักดันนโยบายหอการค้าจังหวัดเองจะมีบทบาทในด้านของนโยบายทางเศรษฐกิจมีการเข้าร่วมผลักดันนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจภายในจังหวัดทั้งในระดับจังหวัด และกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และหอการค้าจังหวัดยังมีส่วนช่วยในการเป็นแหล่งข้อมูลทางเศรษฐกิจในระดับจังหวัดอีกด้วย แต่เรื่องของนโยบายทางหอการค้าจังหวัดและหอการค้าไทยจะมีการร่วมมือกันกับองค์กรเครือข่ายร่วมนำเสนอผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจกับทางรัฐบาลอีกทางหนึ่งด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิริพันธ์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาทในด้านการร่วมผลักดันนโยบายหอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้ามีการเข้าร่วมในด้านนี้โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เพราะสมาชิกหอการค้าเองก็เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ และเป็นนักธุรกิจที่ประกอบการภายในจังหวัดจึงทราบดีถึงแนวทางทิศทางการพัฒนาในด้านของเศรษฐกิจในพื้นที่เป็นอย่างดี” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับในประเด็นนี้จะมีบางวาระที่ทางหอการค้าจังหวัดเข้าร่วมประชุมกับทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ส่วนมากจะเป็นการร่วมประชุมด้านเศรษฐกิจกับทางจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ เพราะโดยตำแหน่งหอการค้าจังหวัดเองเป็นคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจของจังหวัด (กรอ.)” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “โดยหน้าที่ได้รับการแต่งตั้งให้หอการค้าจังหวัดเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด หอการค้าจังหวัดจึงมีส่วนอย่างมากในด้านการร่วมผลักดันนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์ภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะมีส่วนเป็นอย่างมากในด้านบทบาทการร่วมผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจของจังหวัดพร้อมทั้งยังเป็นคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจของจังหวัดด้วย (กรอ.)” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดมีส่วนร่วมในการผลักดันทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด และหอการค้าจังหวัดเองก็เป็นภาคเอกชนที่มีสมาชิกมีความรู้ และประสบการณ์ทางด้านเศรษฐกิจมีส่วนช่วยอย่างมากในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามความต้องการภายในจังหวัดเอง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การมีบทบาททางการเมืองของหอการค้าในด้านการร่วมผลักดันนโยบายก็จะมิบทบาทในบางนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับหอการค้าจังหวัด โดยเฉพาะนโยบายทางเศรษฐกิจหอการค้ามีบทบาทมากในด้านนี้เพราะหอการค้าเป็นศูนย์กลางสมาชิกผู้ประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ และมีส่วนร่วมในการผลักดันแนวทางนโยบายทางเศรษฐกิจภายในจังหวัดเป็นอย่างมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในด้านการเข้าร่วมผลักดันนโยบายหอการค้าจังหวัดก็มีการเข้ามามีบทบาท โดยเฉพาะนโยบายทางด้านเศรษฐกิจที่หอการค้าจังหวัดเป็นคณะกรรมการเศรษฐกิจร่วมจะมีส่วนในการนำเสนอ และร่วมผลักดันนโยบายทางด้านเศรษฐกิจกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งทางหอการค้าจังหวัดเองมีสมาชิกที่ประกอบกิจการในหลายๆ ด้านภายในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และการพาณิชย์อื่นๆ ที่มีความรู้ความสามารถในทางด้านเศรษฐกิจทำให้การพัฒนาจังหวัดทางด้านเศรษฐกิจมีทิศทางที่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริงเนื่องจากการได้รับการเสนอแนะผลักดันนโยบายด้านเศรษฐกิจโดยภาคธุรกิจที่อยู่ภายในจังหวัดเอง” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดจะมีบทบาทมากในด้านของการเข้าร่วมผลักดันนโยบายทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นกับส่วนราชการในระดับจังหวัด และกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การเข้ามามีบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในด้านนโยบายทางหอการค้าเองจะมีส่วนในการร่วมผลักดันด้านนโยบายทางเศรษฐกิจภายในจังหวัดร่วมกับทางจังหวัด และกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในบางวาระที่มีความเกี่ยวข้องกับทางหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นการมีบทบาทต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ด้านการร่วมผลักดันนโยบายก็จะมีในด้านของนโยบายทางเศรษฐกิจ ประธานหอการค้าจังหวัด และกรรมการของหอการค้าจังหวัดเป็นกรรมการทางด้านเศรษฐกิจ โดยตำแหน่งอยู่แล้วจึงมีบทบาทในด้านนี้โดยตรง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.2 การร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบาย

บทบาทของหอการค้าจังหวัด ในการร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายก็เป็นจะเป็นนโยบายเศรษฐกิจที่มีความสอดคล้องกับการประกอบกิจการของกลุ่มสมาชิกของหอการค้า และกับภาคส่วนอื่นในจังหวัดที่ประกอบอาชีพ หรือกิจการที่มีความเชื่อมโยงกันด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด แต่บทบาทด้านนี้ระหว่างหอการค้าจังหวัดกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีค่อนข้างน้อย เพราะองค์การบริหารส่วนจังหวัด เองไม่ได้มีกิจการที่ทำงานด้านเศรษฐกิจโดยตรง และการร่วมมือด้านนี้กับทางจังหวัดหอการค้าจังหวัดในฐานะกรรมการด้านเศรษฐกิจของจังหวัดจะมีบทบาทมากกว่ากับทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังมีข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาททางด้านการร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายก็จะมีส่วนร่วมในด้านที่ทางหอการค้า และสมาชิกดำเนินกิจการมากกว่าในด้านอื่นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับหอการค้าจังหวัดจะมีน้อยเพราะด้วยประสบการณ์ และงานที่ทำในหอการค้าจังหวัดเองด้วย แต่ถ้าเป็นนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของทางหอการค้าจังหวัดก็จะเข้ามามีส่วนในการแก้ไขปรับปรุงนโยบาย แต่บทบาททางด้านนี้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีน้อยเมื่อเทียบกับทางจังหวัดที่ทางหอการค้าเป็นคณะกรรมการร่วมภาครัฐร่วมเอกชน (กรอ.)” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เนิตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ถ้าเป็นปรับปรุงนโยบายด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด หอการค้าจังหวัดจะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องบางประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้า และที่เกี่ยวข้องกับการค้าภายในจังหวัดเพื่อช่วยให้นโยบายทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดมีความสอดคล้องเป็นไปตามความต้องการ และทิศทางการทำธุรกิจ การพาณิชย์ที่ตรงตามสถานะของเศรษฐกิจของจังหวัดในปัจจุบัน” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศรินันท์ คงไพบุลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ก็มีการเข้าร่วมแก้ไขปรับปรุงในเรื่องของนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกันกับหอการค้าจังหวัด และสมาชิกหอการค้าจังหวัดส่วนมากก็ด้านเศรษฐกิจการพาณิชย์ต่าง ๆ แต่ด้านอื่นก็มีการร่วมแก้ไขปรับปรุงบ้างแต่น้อยมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้เป็นบางวาระที่ทางหอการค้าจังหวัด และสมาชิกจะเข้าร่วมในการแก้ไขปรับปรุงนโยบาย ส่วนมากที่เข้าร่วมก็จะเป็นผู้สังเกตการณ์มากกว่า” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นทางด้านการเข้าร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกัน

ทางการพาณิชย์ และเศรษฐกิจภายในจังหวัดของหอการค้าจังหวัดในฐานะกรรมการเศรษฐกิจมีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไขนโยบายทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากแต่ถ้าเป็นนโยบายด้านอื่นๆ จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงค่อนข้างน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ถ้าเป็นหอการค้าจังหวัดเข้าร่วมผลักดันนโยบายก็จะมีในด้านของนโยบายทางด้านเศรษฐกิจแต่ด้านอื่นก็มีบ้างแต่ค่อนข้างน้อยอาจ เพราะนโยบายในด้านอื่น ๆ ไม่มีความเชื่อมโยง หรือเกี่ยวข้องกับทางหอการค้าจังหวัดทำให้การมีบทบาททางการเข้าร่วมผลักดันนโยบายที่เห็นเด่นชัดก็จะมีแต่ด้านของเศรษฐกิจ การพาณิชย์ในจังหวัดเท่านั้น” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดเองมีส่วนอย่างมากในการร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายทางเศรษฐกิจของจังหวัด เพราะการพัฒนาในด้านใดก็ตามที่มีผู้ร่วม และเสนอแนะนโยบายนั้นเป็นผู้มีความรู้ในด้านนั้นก็จะทำให้นโยบายที่มีการร่วมนำเสนอตรงตามความต้องการมีทิศทางที่ถูกต้องซึ่งหอการค้าจังหวัดเองก็มีส่วนอย่างมาก เพราะสมาชิกของหอการค้ามีประสบการณ์ทางเศรษฐกิจและประการภายในจังหวัดทำให้เข้าใจถึงสถานะการลงทุน และประกอบกิจการต่าง ๆ ในจังหวัดเป็นอย่างดี” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การเข้าร่วมปรับปรุงนโยบายก็จะเป็นในด้านของนโยบายทางเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าจังหวัดได้เข้ามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขนโยบายกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดบ้างเป็นบางวาระที่มีความเกี่ยวข้องกับทางหอการค้า และสมาชิกของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นในการร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายหอการค้าจังหวัดจะมีการเข้าร่วมในการปรับปรุงแก้ไขนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับทางด้านเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าจังหวัดได้เข้าร่วมผลักดัน โดยที่หอการค้าจังหวัดเองมีสมาชิกที่มีความรู้ และประสบการณ์ทางเศรษฐกิจ ได้เข้าไปมีบทบาทในการร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายให้มีความสอดคล้องกับการประกอบการของกลุ่มสมาชิกของหอการค้า และธุรกิจในภาพรวมภายในจังหวัดให้มีทิศทางในการดำเนินงานที่ถูกต้องตามภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจะมีบทบาทในการร่วมแก้ไขปรับปรุงในด้านของนโยบายเศรษฐกิจของจังหวัดในภาพรวมเนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเองไม่ได้มีกองงานที่ทำงานด้านเศรษฐกิจโดยตรง หากมีประเด็น

ขที่มีความเกี่ยวข้องกับหอการค้าก็จะมีร่วมกันช่วยปรับปรุงในเรื่องของเศรษฐกิจในภาพรวมให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ.2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “การเข้าร่วมในการปรับปรุงนโยบายก็จะเป็นด้านเศรษฐกิจทางหอการค้าได้ร่วมผลักดันให้เป็นนโยบายทางเศรษฐกิจในฐานะกรรมการทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด เพื่อให้นโยบายมีความสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจ และวิสาหกิจต่างๆ ในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประโยชน์ในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.3 การส่งเสริมให้สมาชิกหอการค้าเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นด้านนโยบาย

บทบาทของหอการค้าจังหวัด ในด้านการส่งเสริมให้สมาชิกหอการค้าเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นด้านนโยบาย กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ มีการระดมข้อคิดเห็นในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัด นำประเด็นสำคัญที่สรุปร่วมกันนำเสนอเป็นนโยบายเศรษฐกิจของจังหวัด ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปแบบการประชุมร่วมกันภายในระหว่างสมาชิกของหอการค้าจังหวัดเอง และนำข้อสรุปจากการร่วมประชุมกันของสมาชิกนำเสนอเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจนำเสนอต่ออบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เจริญชัย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ทางหอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะมีการร่วมประชุม และแสดงความคิดเห็นรวบรวมความคิดเห็นสรุปเป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจนำเสนอต่อ อบจ. และการประชุมร่วมกับทางจังหวัด เพื่อเป็นข้อเสนอแนะ และร่วมปรับปรุงนโยบายเศรษฐกิจให้มีความสอดคล้องกับการประกอบกิจการของนักธุรกิจ และผู้ที่ทำการพาณิชย์ อุตสาหกรรม เกษตรกรรมที่มีความเชื่อมโยงกันภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “มีการส่งเสริมให้ร่วมผลักดันนโยบายด้านเศรษฐกิจแต่จะเป็นการเสนอกันในการประชุมกันในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัดได้ข้อสรุปเสนอเป็นนโยบายต่อ อบจ. และทางราชการส่วนการร่วมผลักดันนโยบายในด้านอื่นๆ มีค่อนข้างน้อยมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้จะเป็นการร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านนโยบายกันในกลุ่มสมาชิกของหอการค้า นำข้อสรุปมาใช้เสนอเป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจนำเสนอต่อจังหวัดและอบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด

นครราชสีมา กล่าวว่า “การส่งเสริมให้สมาชิกของหอการค้าแสดงความคิดเห็นด้านนโยบายมีการส่งเสริมด้านของนโยบายทางเศรษฐกิจ ส่วนในด้านอื่นก็จะเป็นนโยบายที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับทางด้านของเศรษฐกิจกับกลุ่มสมาชิกของหอการค้า” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด

นครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นการส่งเสริมให้สมาชิกหอการค้าร่วมแสดงความคิดเห็นด้านนโยบายตามที่ปรากฏเป็นการร่วมประชุมระดมความคิดเห็นในกลุ่มของสมาชิกของหอการค้าด้านเศรษฐกิจเมื่อได้ข้อสรุปนำเสนอเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจ โดยกรรมการของหอการค้าจังหวัดต่อ อบจ. และระดับจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 กล่าวว่า “มีการ

ส่งเสริมให้สมาชิกนำเสนอนโยบายทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดโดยร่วมแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าแล้วนำเสนอเป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจกับ อบจ. และจังหวัดในการประชุมร่วมภาครัฐร่วมเอกชน” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “จะมีการระดม

ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะกันในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัดนำข้อสรุปมาจัดทำเป็นนโยบายเพื่อนำเสนอในการประชุมร่วมระดับจังหวัด และ กับอบจ. แต่ถ้าร่วมผลักดันในนโยบายด้านอื่น ๆ นั้นค่อนข้างมีส่วนร่วมผลักดันนโยบายน้อยมาก หากมีการเข้าร่วมก็จะเป็นฐานะของผู้สังเกตการณ์” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอ

สูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาทในการส่งเสริมให้สมาชิกของหอการค้าเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นหอการค้าจังหวัด และสมาชิกมีส่วนเป็นอย่างมากในการนำเสนอ และเข้าร่วมผลักดันในด้านของนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะหอการค้าจังหวัดนั้นมีสมาชิกที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ และยังเป็นคนในจังหวัดด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2557)

นางสุพัชรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอบาง

ทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การส่งเสริมให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นด้านนโยบายโดยได้มีการร่วมประชุมกันในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัดช่วยกันนำเสนอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดรวมทั้งแนวโน้มทิศทางการลงทุนการประกอบกิจการพาณิชย์ด้านต่าง ๆ ภายในจังหวัดสรุปข้อคิดเห็นเพื่อนำเสนอเป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดนำเสนอต่อกับ อบจ. และในระดับจังหวัดเพื่อผลักดันให้เป็นนโยบายทางเศรษฐกิจของจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ด้านนี้หอการค้าจังหวัด และสมาชิกจะเข้าร่วมในการประชุมเสนอความคิดเห็นเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงในด้านของปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสมาชิกหอการค้าจังหวัด แนวโน้มทิศทางการประกอบธุรกิจการพาณิชย์ภายในจังหวัด แล้วนำข้อสรุปที่ได้ประชุมร่วมกัน นำเสนอเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจกับร่วมกันกับอบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ทางหอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะมีการประชุมแสดงความคิดเห็นร่วมกันนำเสนอเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจต่อกับอบจ. เพื่อผลักดันให้เป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การส่งเสริมให้สมาชิกหอการค้าเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นด้านนโยบายจะเป็นรูปแบบการประชุมร่วมกันในกลุ่มสมาชิกหอการค้าร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกลุ่มสมาชิกด้วยกันนำข้อคิดเห็นเสนอเป็นแนวคิดนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับในด้านการส่งเสริมให้สมาชิกของหอการค้าจังหวัดร่วมแสดงความคิดเห็นด้านนโยบายก็จะมีการประชุมร่วมกันเกี่ยวกับนโยบายทางด้านเศรษฐกิจนำเอาข้อสรุปทำมาให้กับทางกรรมการของหอการค้าจังหวัดนำเสนอเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจกับจังหวัด และกับกับอบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.4 การตรวจสอบการดำเนินการตามนโยบาย

ในประเด็นการตรวจสอบการดำเนินการตามนโยบาย สำหรับหอการค้าจังหวัด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปใน 2 แนวทางกัน แนวทางแรก คือในด้านการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายนี้ค่อนข้างมีการตรวจสอบการดำเนินงานนโยบายน้อยแต่ถ้าเป็นสมาชิกเองที่มีความรู้จักสนิทสนมกับอบจ. เป็นการส่วนตัวก็จะมีการสอบถามบ้างในเรื่องที่ทางหอการค้าได้ผลักดันนโยบายทางด้านเศรษฐกิจกับกับอบจ. ส่วนอีกแนวทาง คือการตรวจสอบการดำเนินงานของกับ อบจ. ในฐานะเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันซึ่งหอการค้าจังหวัดเป็นผู้นำในด้านนี้ โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจจากกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกษมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านของการตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายทางเศรษฐกิจของหอการค้าจังหวัดนั้นค่อนข้างมีน้อยเมื่อมีการผลักดันนโยบายร่วมกันแล้วก็จะไม่ได้มีการติดตามต่อว่ากับ อบจ. ได้นำสิ่งกลุ่มสมาชิกหอการค้าจังหวัดเสนอไปใช้เป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดหรือไม่” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับบทบาทของหอการค้าจังหวัดในประเด็นการตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายทางหอการค้าจังหวัดเองก็มีการติดตามว่าทาง อบจ. ได้ดำเนินการตามนโยบายทางเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าจังหวัดได้ผลักดันให้เป็นนโยบายทางเศรษฐกิจของจังหวัดว่ามีการดำเนินการในเรื่องใดบ้างถ้าเป็นนโยบายที่หอการค้าจังหวัดนำเสนอ และเห็นว่ามีความสำคัญและเป็นนโยบายที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานทางธุรกิจ และการพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดให้ก้าวหน้าแต่ก็จะได้ติดตามการดำเนินงานของ อบจ. ในทุกนโยบาย ส่วนอีกด้านในฐานะเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันก็จะตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. ในเรื่องของความโปร่งใสในการทำงาน การพัฒนาจังหวัดให้ประชาชนโดยทั่วไปได้รับประโยชน์จากการพัฒนาได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมหรือไม่” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิริพันธ์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “มีการติดตามแต่น้อยมากส่วนมากนำนโยบายเสนอต่อ อบจ. แล้วก็แล้วกันส่วนใหญ่ในกลุ่มของสมาชิกหอการค้าจังหวัดเองก็จะแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านต่าง ๆ ในการดำเนินการทางธุรกิจแล้วก็ดำเนินการกันเองในกรอบ หรือทิศทางที่ได้เคยปรึกษากันในกลุ่มมากกว่า” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาญวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายนั้นก็จะเป็นเรื่องนโยบายทางเศรษฐกิจในภาพรวมที่มีประโยชน์กับกลุ่มสมาชิก และจังหวัดก็มีการติดตามบ้างแต่ก็ไม่มากนัก เน้นในเรื่องการดูความโปร่งใสในการทำงานมากกว่า” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ส่วนมากเรื่องการตรวจสอบจะไม่ปรากฏว่ามีการติดตามหรือตรวจสอบว่าได้นำนโยบายที่ทางหอการค้าจังหวัดนำเสนอไปใช้จริงหรือไม่” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การติดตามการดำเนินงานด้านนโยบายก็มีบ้างแต่ค่อนข้างน้อยจะมีก็ที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการของสมาชิกของหอการค้าหรือที่ดูแล้วมีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจในภาพรวมภายในจังหวัดที่มีการติดตามแต่ที่เห็นบทบาทของหอการค้าจังหวัดเด่นชัดก็จะเป็นด้านการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายให้เกิดความสุจริตโปร่งใส” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

กลุ่มผู้บริหาร/ส.อบจ. ที่ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังมีข้อคิดเห็นที่น่าสนใจ คือนายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นครราชสีมา นายรักชาติ กิวิวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา นาย กิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายกิติ เชาว์ดี รองนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นในเรื่องการตรวจสอบการดำเนินนโยบายก็ จะเป็นการติดตามในด้านของนโยบายทางเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าได้ผลักดันให้เป็นนโยบายทางด้าน เศรษฐกิจกับอบจ. แต่การติดตามส่วนมากจะไม่เป็นการติดตามนโยบายที่เป็นทางการ คือ ในกลุ่ม สมาชิกของหอการค้าจังหวัดก็มีความสนิทนสนมเป็นการส่วนตัวกับ ส.อบจ. ก็จะมีการสอบถามกัน ว่านโยบายทางด้านเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าจังหวัดได้นำเสนอต่อ อบจ. มีการดำเนินการไปถึงไหน แล้ว จะเป็นการติดตามนโยบายทางอ้อมมากกว่าที่จะมีแบบเป็นทางการแต่ถ้าเป็นด้านอื่นก็มีบ้างแต่ น้อยมาก”

3.2 การติดตามการดำเนินงานในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ หากเป็นในด้านการ ติดตามการดำเนินงานในภาพรวมของ อบจ. หอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดได้มี การติดตามการดำเนินงานในภาพรวมเฉพาะในด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด ส่วนในด้านอื่นๆ หอการค้าจังหวัด และสมาชิกเองไม่มีความรู้เข้าใจในนโยบายที่เพียงพอจึงไม่เข้าไปมีส่วนในการ ติดตามการดำเนินนโยบาย ส่วนอีกด้านจะเป็นการติดตามเรื่องของความสุจริต โปร่งใสในการทำงาน ของ อบจ. ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับหอการค้าจังหวัดในฐานะผู้มีส่วนทางด้านธุรกิจ การพาณิชย์ของจังหวัด และในฐานะของ สมาชิกเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชันก็จะมีการตรวจสอบการดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ และด้าน อื่นๆ ในภาพรวมควบคู่กันไปด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เฉิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับใน ประเด็นเรื่องของการติดตามการดำเนินงานในภาพรวมของ อบจ. สำหรับประเด็นนี้ก็จะมีการ ติดตามในบางประเด็นที่เป็นเรื่องของเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัด แต่ในอีกด้าน คือในฐานะที่ หอการค้าจังหวัดเองเป็นเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชันในเรื่องของการติดตามการดำเนินงานทางเราก็มี การติดตามควบคู่กันไปด้วยในทุกด้านเพื่อดูความสุจริต โปร่งใสในการดำเนินงานของอบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การ ติดตามการดำเนินงานของ อบจ. โดยภาพรวมจะเป็นด้านของเศรษฐกิจที่ทางหอการค้า และสมาชิกได้ ประกอบการทางด้านเศรษฐกิจอยู่แต่ภาพรวมในส่วนด้านอื่นๆ ไม่ได้มีการติดตาม” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “มีการติดตามการดำเนินงานของ อบจ. ในภาพรวมและหอการค้าจังหวัดเองเป็นองค์กรต่อต้านการคอร์รัปชันก็จะคอยติดตาม และตรวจสอบการทำงานเพื่อให้เกิดความสุจริตโปร่งใสกับทุกองค์กร และทุกภาคส่วนอยู่แล้ว” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “มีการเข้าติดตามการดำเนินงานในภาพรวมทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดเนื่องจากหอการค้าจังหวัดเป็นที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจของจังหวัดอยู่แล้ว” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ตามที่ปรากฏในประเด็นการติดตามการดำเนินงานของ อบจ. ในภาพรวมจะเป็นภาพรวมทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด แต่ในด้านการติดตามนโยบายด้านอื่นไม่ชัดเจนว่าได้มีการติดตามหรือไม่” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “จากที่ได้มีการทำงานร่วมกันบ้างกับหอการค้าจังหวัดก็จะพบการติดตามในด้านนโยบายทางเศรษฐกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของสมาชิกของหอการค้าส่วนในด้านนโยบายอื่นนั้นไม่ได้มีการติดตามจากทั้งหอการค้าจังหวัด และกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การติดตามการดำเนินงานในภาพรวมของ อบจ. มีการติดตามบ้างแต่ค่อนข้างน้อย นโยบายที่ทางหอการค้าติดตามการดำเนินงานก็จะเป็นการติดตามในด้านของเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่น” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นเรื่องของการติดตามการดำเนินงานโดยภาพรวมของ อบจ. ก็เป็นในด้านเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าจังหวัด และกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัดได้ติดตามส่วนในด้านอื่น ๆ ที่เป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การพาณิชย์ภายในจังหวัด หอการค้าจังหวัดก็จะให้ความสนใจ และติดตามการดำเนินงานอยู่บ้าง” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการติดตามการทำงาน of อบจ. จะมีน้อยมากในด้านนี้เพราะ อบจ. เองไม่ได้มีกองงานที่เกี่ยวข้องกับทางหอการค้าโดยตรงจะมีที่เกี่ยวข้องบ้างก็เป็นด้านเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดมากกว่าเน้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นหลัก” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิววัฒน์ เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นการติดตามการดำเนินงานในภาพรวมสำหรับหอการค้าจังหวัดจะมีบทบาทในประเด็นนี้ค่อนข้างน้อยอาจจะด้วยการทำงานของหอการค้าจังหวัด และสมาชิกจะเน้นด้านเศรษฐกิจ แต่ทาง อบจ. เองไม่ได้เน้นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียวแต่จะมีนโยบายการพัฒนาจังหวัดในภาพรวมจึงทำให้ยังไม่มีมีการตรวจสอบการดำเนินงานมากนัก” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.3 การติดตามการดำเนินงานของผู้บริหาร/สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สำหรับในประเด็นเรื่อง การติดตามการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การติดตามการดำเนินงานของผู้บริหาร/สมาชิกอบจ. นั้นจะเป็นการติดตามการดำเนินงาน ในด้านการนำนโยบายทางเศรษฐกิจที่ทางหอการค้าจังหวัดได้นำเสนอเป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด ผู้บริหาร/ส.อบจ. ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับจังหวัดแท้จริง หรือไม่มีทิศทางการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับเศรษฐกิจของจังหวัดในปัจจุบันเพียงไรพร้อมกันนี้ก็มีการตรวจสอบความสุจริตโปร่งใสในการดำเนินงานควบคู่กันไปด้วย ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าเป็นการติดตามการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. จะเป็นการติดตามการดำเนินงานในภาพรวมมากกว่าติดตามการดำเนินงานในด้านอื่นๆ” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เฉิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการติดตามการดำเนินงานของผู้บริหาร/ส.อบจ. นั้นทางหอการค้าจังหวัดจะติดตามการดำเนินงานในภาพรวมรวมทั้งการติดตามการดำเนินงานให้มีความสุจริตโปร่งใส นำประโยชน์ให้เกิดกับส่วนรวมและจังหวัด ทั้งในฐานะที่หอการค้าจังหวัดเป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันด้วยอีกด้านหนึ่ง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านการติดตามการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. ตามที่ปรากฏจะมีการตรวจสอบในเรื่องของการดำเนินงานให้มีความสุจริตโปร่งใสไม่ให้มีเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์เข้าไปเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในจังหวัดเกิดประโยชน์กับส่วนรวมอย่างแท้จริงในด้านนี้ทางหอการค้าจังหวัดเองเป็นผู้นำและมีส่วนในการตรวจสอบการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. เป็นอย่างมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นการติดตามการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. จะเป็นการติดตามในการดำเนินงานในภาพรวมในด้านการพัฒนาจังหวัดในด้านอื่นไม่พบว่าเน้นหนักหรือเจาะจงการ

ดำเนินงานในด้านใดมากนักส่วนมากจะเป็นในรูปของผู้สังเกตการณ์ในการดำเนินงาน” (สัมภาษณ์ วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ถ้าเป็นการติดตามการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. ก็จะเป็นการติดตามในด้านการพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจแต่จะมีการติดตามการดำเนินงานโดยทั่วไปในเรื่องของความโปร่งใสในการดำเนินงานของผู้บริหาร/ส.อบจ. ควบคู่กันไปด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ตามที่ปรากฏถ้าเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของผู้บริหาร/ส.อบจ. โดยตรงมีน้อยมากส่วนใหญ่จะเป็นการเข้าสังเกตการณ์การดำเนินงานในภาพรวมมากกว่าตรวจสอบการดำเนินงานโดยตรง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการติดตามการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. ก็มีบ้างในฐานะที่หอการค้าจังหวัดเขา เป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน แต่ตามที่ปรากฏไม่มีประเด็นที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยในการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. เพราะด้วยการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/สมาชิกอบจ. เองก็มีขั้นตอนการทำงานที่อยู่ในกรอบระเบียบข้อบังคับของกฎหมายที่สามารถตรวจสอบได้อยู่แล้วในเรื่องความโปร่งใส” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ทั้งในฐานะนักการเมืองท้องถิ่น และเป็นกรรมการที่ปรึกษาของหอการค้าจังหวัด ตามที่ปรากฏพบจะเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของ ผู้บริหาร/ส.อบจ. หอการค้าจังหวัดก็ จะมีการตรวจสอบการดำเนินงานทั้งในด้านของเศรษฐกิจในภาพรวมที่ทางผู้บริหาร/ส.อบจ. ได้ทำการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับจังหวัดควบคู่ไปกับการตรวจสอบการดำเนินงานของ ส.อบจ. เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมีการทำงานที่ปราศจากเรื่องของผลประโยชน์ใด ๆ เข้าไปเกี่ยวข้องของ ผู้บริหาร/ส.อบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.4 การร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด

บทบาทของหอการค้าจังหวัดในด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับ อบจ. กลุ่มตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ ไม่ว่าจะเป็บทบาทในด้านการร่วมแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับ อบจ. หอการค้าจังหวัดจะมีบทบาทกับ อบจ. ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับทางจังหวัด ซึ่งหอการค้าเป็นคณะกรรมการร่วมภาครัฐร่วมเอกชน (กรอ.) จะมีบางวาระที่ อบจ. กับหอการค้าจังหวัดร่วมกันดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจในภาพรวมร่วมกัน ดังมีข้อคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้จะเป็นการร่วมให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในเรื่องของเศรษฐกิจในจังหวัดแต่ก็จะมีเป็นบางวาระเท่านั้นที่เข้าร่วมในการประชุมกับทาง อบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับในประเด็นนี้ก็จะมีเฉพาะในด้านของการเสนอแนะในเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับทางด้านเศรษฐกิจการค้า ประเด็นนี้ทางหอการค้าจังหวัดมีบทบาทในการช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการค้าโดยภาพรวมของจังหวัด ส่วนในอีกด้านทางหอการค้าจังหวัดก็เป็นคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจร่วมกับทางจังหวัดก็จะมีการประชุมประชุมร่วมแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงปัญหาด้านเศรษฐกิจร่วมกับทางจังหวัด ซึ่งทางหอการค้าก็จะมีส่วนร่วมในด้านนี้กับทั้งสองหน่วยงานแต่ถ้ากับทางจังหวัดหอการค้าก็ค่อนข้างจะมีการเข้าร่วมในประเด็นทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าทาง อบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านนี้ทางหอการค้าจังหวัดจะเข้าไปมีส่วนในการให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะกับ อบจ. ในด้านเศรษฐกิจบ้างในบางวาระ” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรรยา จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในฐานะหอการค้าจังหวัดเป็นกรรมการร่วมทางด้านเศรษฐกิจจังหวัดก็จะมีเข้าร่วมให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกับทางจังหวัดแต่กับ อบจ. ก็มีเป็นบางวาระแต่น้อยมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับ อบจ. หอการค้าจังหวัดจะให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเฉพาะในด้านของเศรษฐกิจส่วนในด้านอื่นทางหอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดไม่ปรากฏว่ามีการให้ข้อเสนอแนะแต่อย่างใด” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นการร่วมแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับ อบจ. มีการเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะในด้านนโยบายเศรษฐกิจกับ อบจ. แต่การให้ข้อเสนอแนะในประเด็นอื่นๆ จะมีน้อยมาก อีกทั้งหอการค้าจังหวัดเองเป็นคณะกรรมการร่วมภาครัฐ และเอกชน (กรอ.) หอการค้าก็จะมีบทบาทมากในด้านเศรษฐกิจกับทางจังหวัดในภาพรวมอีกทางหนึ่ง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านการให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับ อบจ. ถ้าเป็นส่วนของการค้าเองก็จะมีในเรื่องของเศรษฐกิจภายในจังหวัดที่หอการค้าจังหวัดเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหา” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การเข้าร่วมนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาจะเป็นในด้านประเด็นทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าส่วนในด้านอื่นๆ จะมีส่วนในการนำเสนอ หรือแก้ไขปัญหาให้กับ อบจ. ก่อนข้างจะน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดจะมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เน้นไปในด้านเศรษฐกิจมากกว่า เพราะหอการค้าจังหวัด และก็สมาชิกของหอการค้าก็มีความรู้ประสบการณ์ในด้านเศรษฐกิจ และยังประกอบธุรกิจภายในจังหวัดด้วยจึงเป็นองค์กรเอกชนที่มีบทบาทในด้านนี้แต่บทบาทการร่วมข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหาในประเด็นอื่นๆ ก็มีบ้างแต่บทบาทไม่เด่นชัดเท่ากับด้านเศรษฐกิจ” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดก็จะเข้ามามีบทบาทในด้านการให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงนโยบายด้านเศรษฐกิจกับ อบจ. เป็นบางวาระเพราะด้วย อบจ. เองไม่ได้มีหน่วยงานด้านเศรษฐกิจโดยตรงหากมีการร่วมงานด้านเศรษฐกิจจะเป็นการร่วมกันทำงานในภาพรวมมากกว่ามีเป้าหมายหลักเป็นด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดโดยตำแหน่งเขาเป็นคณะกรรมการเศรษฐกิจของจังหวัดการมีบทบาทในด้านการให้ข้อเสนอแนะ และร่วมปรับปรุงแก้ไขนโยบายทางด้านเศรษฐกิจกับทางจังหวัดจะมีบทบาทมากกว่ากับองค์การบริหารส่วนจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

4. บทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

4.1 การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองต่อประชาชน

สำหรับบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองต่อประชาชน กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ หอการค้าจังหวัดจะไม่มีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองโดยตรงกับประชาชนทั่วไป

จะเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารทางอ้อมผ่านทางสมาชิกของหอการค้าจังหวัด ข่าวสารจะมีความเกี่ยวข้องกับการร่วมมือกันทำงานด้านเศรษฐกิจ กับภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดทั้งส่วนราชการ เอกชน โดยให้ข้อมูลข่าวสารผ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร เว็บไซต์ของหอการค้าจังหวัด ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เจริญ ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การให้ข้อมูลข่าวสารทางหอการค้าไม่ได้ให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชน โดยตรงแต่จะให้ข้อมูลข่าวสารกับสมาชิกของหอการค้าถือเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารทางอ้อมกับประชาชนให้รับทราบข่าวสารต่างๆ โดยผ่านทางหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ของหอการค้าจังหวัดแต่ประเด็นของข่าวก็จะเป็นการร่วมมือกันทำงานในด้านต่าง ๆ กับ อบจ. หรือกับองค์กรอื่นที่ทางหอการค้าร่วมมือกันทำงานประเด็นข่าวจะเป็นการร่วมมือกันทำงานทั่วไปไม่ได้เป็นประเด็นข่าวสารที่เน้นด้านการเมืองโดยตรง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับประชาชนทั่วไปทางหอการค้าจังหวัดไม่มีบทบาทในด้านนี้เพราะด้วยการทำงานของหอการค้าจังหวัดจะเป็นองค์กรที่ส่งเสริมด้านการพาณิชย์ของสมาชิก อำนวยความสะดวกในการทำงานระหว่างสมาชิกกับทางราชการไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยทั่วไปนอกจากได้รับมอบหมายจากทางราชการ” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดเองจะไม่ได้ให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับประชาชน โดยตรงแต่เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารของหอการค้าที่เข้าไปมีบทบาทในการดำเนินงานทางการเมืองกับ อบจ. ในบางประเด็น โดยผ่านทางหนังสือพิมพ์ หรือเว็บไซต์ของทางหอการค้าเป็นการให้ข้อมูลกับสมาชิกของหอการค้าจังหวัดมากกว่าเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชนโดยทั่วไป” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับประชาชน เป็นการให้ข้อมูลผ่านทางวารสาร และหนังสือพิมพ์ของหอการค้าจังหวัดแต่เนื้อหาไม่ได้เน้นเกี่ยวกับการเมืองโดยตรงแต่จะเป็นการประชาสัมพันธ์การทำงานร่วมกันระหว่างหอการค้าจังหวัดกับ อบจ. มากกว่า” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับประชาชน โดยการทำงานของหอการค้าจังหวัดแล้วจะเป็นการนำเสนอการทำงานร่วมกันระหว่างหอการค้าจังหวัดกับ อบจ.

ให้ข่าวสารข้อมูลการทำงานร่วมกันผ่านทางหนังสือพิมพ์ของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางหนังสือพิมพ์ของหอการค้าแต่ละเป็นการให้ข่าวสารการทำงานร่วมกันระหว่างหอการค้าจังหวัดกับ อบจ. ในด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดมากกว่าแต่ในด้านอื่นจะมีน้อยมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหียงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองต่อประชาชนจะเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านทางหนังสือพิมพ์ และสื่ออื่นๆ ที่ทางหอการค้ามี แต่ผู้รับข่าวสารจะเป็นสมาชิกของหอการค้ามากกว่าที่จะเป็นประชาชนทั่วไปข่าวจะเน้นเนื้อหาในการร่วมกันทำงานด้านเศรษฐกิจในจังหวัด แต่ในด้านอื่นก็จะ มีบ้างแต่เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการพาณิชย์ภายในจังหวัด”(สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองไม่พบว่ามีกรให้ข้อมูลในด้านนี้โดยตรง แต่ถ้ามีการให้ข้อมูลก็เป็นข้อมูลการร่วมมือกันทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นที่ทางหอการค้าจังหวัดร่วมมือกับทาง อบจ. ผ่านทางหนังสือพิมพ์ของหอการค้า และทางเวปไซด์ของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

4.2 การประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./ส. อบจ.

บทบาทของหอการค้าจังหวัดในการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งถ้าหากเป็นการประชาสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชนทั่วไปในจังหวัดจะไม่มีบทบาทในด้านนี้โดยตรงแต่จะเป็นทางอ้อมผ่านทางสมาชิกของหอการค้าจังหวัดซึ่งในอีกบทบาทของสมาชิกก็คือประชาชนในจังหวัดเช่นกัน ดังมีข้อคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เฉิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดเองจะไม่เข้าไปรณรงค์ให้ประชาชนโดยทั่วไปโดยตรง แต่ถ้าเป็นการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกของหอการค้าจังหวัดให้ร่วมใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ตามหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมายกำหนดไว้ หอการค้าจังหวัดก็จะช่วยประชาสัมพันธ์ตามกรอบที่หอการค้าจังหวัดสามารถทำได้โดยไม่ขัดต่อหลักวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. หอการค้าจังหวัด

มีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งเฉพาะในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าไม่ได้ประชาสัมพันธ์โดยทั่วไปให้ประชาชนในจังหวัดได้รับทราบ” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในข้อการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. ในข้อนี้ ตามที่ปรากฏไม่พบว่าหอการค้าจังหวัดมีการรณรงค์ให้ประชาชนทั่วไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะมีเพียงการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ตามที่ได้ปรากฏก็เป็นเพียงการประชาสัมพันธ์ วัน เวลาและสถานที่ที่ทางกกต. จัดให้เป็นสถานที่ลงคะแนนเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. แต่ถ้าเป็นการรณรงค์โดยหอการค้าจังหวัดกับประชาชนทั่วไปไม่พบว่ามีการรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะมีก็เพียงประชาสัมพันธ์ให้กับสมาชิกของหอการค้าได้รับทราบเท่านั้น” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ทางหอการค้าจังหวัดเองจะมีบทบาทน้อยมากในการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. เพราะถือว่าการรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองของนักการเมือง และหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเลือกตั้งที่ทางหอการค้าจังหวัดเองก็ยังมีข้อจำกัดในด้านการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองจึงแสดงบทบาทได้เท่าที่ข้อบังคับของหอการค้าให้ปฏิบัติได้ แต่หากทางหอการค้าจังหวัดมีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งก็จะมีการรณรงค์ให้สมาชิกของหอการค้าจังหวัดได้รับทราบถึงสถานที่ลงคะแนนเลือกตั้งเท่านั้น” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาว์ดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ถ้าเป็นการประชาสัมพันธ์รณรงค์กับประชาชนทั่วไปไม่พบว่ามีในด้านการประชาสัมพันธ์รณรงค์การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่กับสมาชิกหอการค้าเองเขาก็มีการประชาสัมพันธ์ผ่านแผ่นพับที่ได้รับจากพรรคการเมือง หรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

4.3 การรณรงค์ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

4.3.1 การเข้าร่วมผลักดันนโยบาย

บทหอการค้าจังหวัดในด้านการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองกับ อบจ. ในด้านการเข้าร่วมผลักดันนโยบาย จะมีน้อยมากโดยหอการค้าเองหากเป็นในด้าน

การร่วมผลักดันนโยบายก็จะมีในด้านของเศรษฐกิจกับด้านที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันกับอาชีพของกลุ่มสมาชิกหอการค้าประกอบการอยู่เป็นส่วนใหญ่ ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เติตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นดังกล่าวหอการค้าจังหวัดไม่มีบทบาทในการรณรงค์ให้ประชาชนโดยทั่วไปมีส่วนร่วมในการปกครองกับ อบจ. ในด้านการเข้าร่วมผลักดันนโยบายได้โดยตรง แต่หากมีประเด็น หรือปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับการทำงานระหว่างกันก็จะมีการประชุมขอความคิดเห็นจากองค์กรและภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด หากเป็นการรณรงค์ในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัดในการขอความเห็นด้านนโยบายทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด หอการค้าจังหวัดมีการรณรงค์อยู่แล้ว” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ถ้าการรณรงค์กับประชาชนโดยทั่วไปในด้านนโยบายไม่พบว่ามีการรณรงค์จากทางหอการค้าจังหวัดแต่จะเป็นทางอ้อมผ่านทางสมาชิกของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ทางหอการค้าเองมีการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมืองเฉพาะในกลุ่มสมาชิกของหอการค้าในด้านการระดมความคิดเห็นทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดแต่เป็นเฉพาะในกลุ่มของสมาชิกหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองกับ อบจ. ในด้านการเข้าร่วมผลักดันนโยบายหอการค้า และสมาชิกของหอการค้าไม่ได้เข้าไปมีบทบาทในด้านนี้เพราะถือว่าเป็นเรื่องของทางการเมือง และภาครัฐมากกว่าที่สามารถมีบทบาททางด้านนี้โดยตรงแต่การรณรงค์ก็มีผลทางอ้อมโดยผ่านสมาชิกของหอการค้า” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ไม่พบว่าหอการค้าจังหวัดเข้าไปมีบทบาทในการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในด้านการร่วมผลักดันนโยบายไม่ว่าจะด้านใดๆ จะมีแต่การส่งเสริมให้สมาชิกของหอการค้าจังหวัดร่วมกันระดมความคิดเห็นข้อเสนอแนะทางเศรษฐกิจเพื่อนำเสนอเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจกับ อบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นางสุพัทธา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดจะไม่เข้าไปมีบทบาทกับประชาชนโดยตรงแต่จะเป็นการรณรงค์กับกลุ่มสมาชิกของหอการค้าจังหวัดในด้านการร่วมผลักดันนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดจะไม่เข้าไปมีบทบาทในการรณรงค์ให้ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของหอการค้าจังหวัดเข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมผลักดันนโยบายจะมีแต่การระดมข้อคิดเห็นกันในกลุ่มของสมาชิกของหอการค้าจังหวัดเอง ในการขอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในด้านของเศรษฐกิจในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ไม่ปรากฏว่ามีการส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในด้านนโยบายเพราะในด้านนี้หากประชาชนทั่วไปเขาไม่มีความเข้าใจในเรื่องของนโยบายโดยเฉพาะหากเป็นด้านเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์โดยตรงแล้วนั้นก็เป็นเรื่องยากที่ทางหอการค้าจังหวัดเขาจะเข้าไปมีบทบาทในด้านนี้กับประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของหอการค้า” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

4.3.2 การตรวจสอบการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ในการตรวจสอบการดำเนินการของ อบจ. ในประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดจะมีบทบาทมาทั้งการรณรงค์ให้สมาชิก และกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในจังหวัดได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. ให้มีการดำเนินงานที่มีความสุจริต โปร่งใสภายใต้กรอบระเบียบของกฎหมาย ในฐานะที่หอการค้าจังหวัดเป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันด้วย ดังมีข้อคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นการตรวจสอบการดำเนินการของ อบจ. หอการค้าจังหวัดก็จะมีการรณรงค์กับประชาชนทั่วไปให้เข้าร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. ในฐานะที่ทางหอการค้าจังหวัดเป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านการคอร์รัปชัน” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เฉิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดก็จะมีการรณรงค์ให้สมาชิกหอการค้าจังหวัด และประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. ซึ่งหอการค้าจังหวัดเป็นองค์กรภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยส่วนตัวในฐานะของประธานเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชันจังหวัดนครราชสีมา ก็จะรณรงค์การมีส่วนร่วมกับประชาชนทั่วไปให้ตื่นตัวกันในเรื่องของการต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยการจัดโครงการต่างๆ ภายในจังหวัดโดยการร่วมมือกับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ส่วนราชการ สถานศึกษา ร่วมกันทำโครงการต่างๆ และได้รับการตอบรับและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกภาคส่วนในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ.2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาญวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับเรื่องการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการ

ดำเนินการของ อบจ. นั้นหอการค้าจังหวัดเขาจะดำเนินการในด้านนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้การดำเนินงานของ อบจ. เองก็มีการดำเนินงานที่มีความสุจริตโปร่งใสมากขึ้น" (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเภาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองกับ อบจ. โดยตรง เป็นการรณรงค์ทางอ้อมผ่านทางสมาชิกของหอการค้าจังหวัด แต่การตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. จะมีการตรวจสอบในฐานะที่ทางหอการค้าจังหวัดเป็นเครือข่ายต่อต้านการคอร์รัปชันก็จะรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านนี้ค่อนข้างมาก” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. หอการค้าจังหวัดจะเข้าไปมีบทบาทในด้านนี้มาก และยังเป็นผู้นำในด้านการรณรงค์ต่อต้านการคอร์รัปชันภายในจังหวัดด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

ส่วนความเห็นของผู้บริหาร/ส.อบจ. มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา น.พ.สำเร็จ แหียงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับหอการค้าจังหวัดก็จะมีการรณรงค์ให้สมาชิกของหอการค้า และประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินการของ อบจ. ในฐานะที่ทางหอการค้าเป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน สำหรับ อบจ. ในด้านของการดำเนินงานนั้นสามารถตรวจสอบในเรื่องของความสุจริต โปร่งใสในการทำงานได้อยู่แล้ว เพราะการทำงานของ อบจ. จะอยู่ในกรอบระเบียบ กฎหมายโดยเคร่งครัด มีการทำงานเป็นขั้นตอนผ่านการกลั่นกรอง ตรวจสอบการดำเนินงานด้านต่าง ๆ จากคณะกรรมการของ อบจ.”

4.3.3 การตรวจสอบการดำเนินงานทางการเมืองของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในด้านการตรวจสอบการดำเนินงานทางการเมืองของ สอบจ. หอการค้าจะมีการตรวจสอบการทำงานควบคู่กันระหว่าง อบจ./สมาชิกอบจ.อย่างต่อเนื่อง และมีการรณรงค์ให้องค์กรต่าง ๆ ในจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการ

ดำเนินงานร่วมกับหอการค้าจังหวัด ซึ่งก็ได้รับความสนใจ และให้ร่วมมือกับทางหอการค้าในด้านนี้เป็นอย่างดี ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ถ้าเป็นตรวจสอบการดำเนินการของ สมาชิกอบจ. ก็มีการรณรงค์ให้มีการตรวจสอบการทำงานของของ สมาชิกอบจ. บ้างแต่ถ้าหากเป็นหอการค้าจังหวัด หรือว่าประธานของหอการค้าก็จะมีตรวจสอบการทำงานทั้ง อบจ. และส.อบจ. ควบคู่กันอยู่แล้ว” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เติตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้หอการค้าจังหวัดในฐานะเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันจะรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดให้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่ทางเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชันจัดขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานทั้ง อบจ./ส.อบจ. เพื่อให้เกิดความโปร่งใสการดำเนินงานในด้านต่างๆ นำประโยชน์เกิดกับจังหวัด โดยปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาญวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การรณรงค์ให้มีการตรวจสอบการดำเนินงานของ สมาชิกอบจ. กับประชาชนทั่วไปในประเด็นนี้หอการค้าจะเป็นผู้นำ และมีการตรวจสอบการทำงานอย่างต่อเนื่องมีผลงานในด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันให้เห็นผลงาน ได้เด่นชัดทำให้การดำเนินงานของอบจ./ส.อบจ. ที่มุ่งผลประโยชน์จากการทำงานการเมืองทำได้ยาก การพัฒนาในจังหวัดนำประโยชน์ให้กับจังหวัดและประชาชนอย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ก็จะเป็นการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานทั้งในส่วนของอบจ./ส.อบจ. ควบคู่กัน” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านนี้ทางหอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำในด้านการตรวจสอบการดำเนินการของอบจ./ส.อบจ. มีการรณรงค์ภายในจังหวัดให้ร่วมกันตรวจสอบการดำเนินงานให้มีความโปร่งใส” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ด้วยฐานะของหอการค้าจังหวัดที่เป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันก็จะมีการรณรงค์ให้ประชาชนในจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของทั้งส่วนราชการ อบจ./ ส.อบจ. การตรวจสอบก็จะเป็นในภาพรวมด้านการดำเนินงาน ในด้านนี้ก็ถือว่าทางหอการค้าเขาก็ทำได้ดีตาม

หน้าที่ของเขา ส่วนอบจ./ ส.อบจ. ก็ทำงานตามกรอบของกฎหมายระเบียบอย่างเคร่งครัดซึ่งการทำงานก็มีความสุขจิตโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงษ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจังหวัดจะมีการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ ส.อบจ. ในด้านของการดำเนินงานให้มีความโปร่งใสปราศจากการแสวงหาผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งทางหอการค้าจังหวัดจะมีบทบาทเป็นผู้นำในด้านการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. และส่วนราชการซึ่งก็ได้รับความร่วมมือให้ความสนใจเข้าร่วมกับหอการค้าจังหวัดจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมามากขึ้นตามลำดับ” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

การศึกษาข้อมูลจากการสังเกตการณ์ในการจัดกิจกรรมของหอการค้าจังหวัด พบว่ามีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ./ส.อบจ. กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการคอร์รัปชันที่จัดขึ้นพร้อมกันทั่วประเทศ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนคนไทยทุกคนตระหนักถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากขบวนการคอร์รัปชันที่กำลังกัดกินประเทศไทยมาทุกยุคสมัยโดยการจัดงานรณรงค์ดังกล่าวทางหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาได้ร่วมกับภาคเอกชนทุกภาคส่วนภายในจังหวัดจัดขึ้น ภายใต้ชื่อ งาน "ต่อต้านคอร์รัปชัน จุดเปลี่ยนโคราช จุดเปลี่ยนประเทศไทย" ภายในกิจกรรมมีการรวมตัวกันกล่าวคำปฏิญาณตนต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศ ด้วยมาตรการ 3 ไม่ คือ ไม่รับ-ไม่จ่าย-ไม่ยอม เพื่อให้การทุจริตคอร์รัปชันหายไปจากประเทศไทย การรณรงค์ต่อต้านคอร์รัปชัน เพื่อแสดงพลังขององค์กรภาคเอกชน ภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน โดย หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา และองค์กรภาคีต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมา ได้มีการดำเนินการ เพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางในการส่งเสริมให้หน่วยงานภาคี และภาคประชาสังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อสร้างความโปร่งใสของท้องถิ่น ให้สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ประชาชนในทุกกระดับมีความกระตือรือร้น และรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเป็นธรรม ทั้งถึง และมีความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้รับความสนใจเข้าร่วมจากประชาชนทั่วไปในจังหวัดอย่างพร้อมเพรียงกัน

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทำให้พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น มีหลากหลายประการสามารถแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการแสดงผลของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้า

2.1.1 หอการค้าและสมาชิกของหอการค้ามักไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือการมีส่วนร่วมทางเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1) คิดว่าการที่จะสนับสนุนให้บุคคลอื่นลงสู่การเลือกตั้งแล้วคงไม่ก่อประโยชน์หรือทำให้หอการค้า และสมาชิกของตนได้รับประโยชน์แต่อย่างใด

ในประเด็นนี้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันแต่แยกเป็น 2 แนวทาง ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าประเด็นดังกล่าวไม่น่าจะเป็นปัญหาในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดเพราะด้วยระเบียบข้อบังคับของการจัดตั้งหอการค้า ในข้อไม่ดำเนินกิจกรรมใดๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมือง หอการค้าก็จะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ส่วนอีกประเด็นหากไม่มีกฎข้อบังคับเข้ามาเกี่ยวข้อง ภาคธุรกิจยังคงไม่เห็นความชัดเจนในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจในจังหวัดของ อบจ. หากให้การสนับสนุนแล้วจะช่วยให้เรื่องของธุรกิจได้มากขึ้นเพียงไรจึงไม่เข้าไปมีบทบาทในประเด็นดังกล่าว ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เติดยาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับในประเด็นนี้ไม่น่าจะเป็นปัญหาและอุปสรรค แต่หอการค้าจังหวัดเองยังมีข้อจำกัดในเรื่องของระเบียบปฏิบัติในการเข้าไปมีส่วนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองไม่ว่าในระดับใดก็ตาม นอกจากนี้ได้รับมอบหมายจากทางราชการให้ช่วยในบางกรณีที่ไม่ขัดกับระเบียบข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด อีกประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจหอการค้าจังหวัดก็มีภาคีเครือข่ายทั้งส่วนกลาง และภูมิภาคที่ร่วมกันผลักดันร่วมดำเนินงานด้านเศรษฐกิจอยู่แล้วจึงไม่มีความจำเป็นที่จะสนับสนุนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อหวังการตอบแทนระหว่างกัน ภายหลังจากได้รับเลือกตั้ง ถึงแม้จะไม่มีการห้ามไม่ให้ปฏิบัติก็ตาม” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวย อดีตนายก อบจ. นครราชสีมา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ปัญหาอยู่ที่ระเบียบข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดอีกทั้งนักการเมืองเองก็ยังไม่มีความชัดเจนในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างชัดเจนภายในจังหวัด หอการค้าจังหวัดเห็นว่าหากให้การสนับสนุนหรือเข้าไปมีบทบาททางการเมืองแล้วเขาจะทำประโยชน์ให้กับทางหอการค้าจังหวัดได้มากเพียงไร จึงไม่เข้ามามีบทบาทในด้านนี้” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ไม่คิดว่าเป็นอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด เพราะหอการค้าจังหวัดเองจะไม่เข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมทุกด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่แล้ว ด้วยข้อบังคับของหอการค้าระบุไว้ว่าต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นดังกล่าวที่ทำให้หอการค้าจังหวัดไม่เข้ามามีบทบาททางการเมืองได้นั้น เพราะหอการค้าจังหวัดเองก็จะมีกฎระเบียบที่กำหนดในเรื่องความเป็นกลางทางการเมือง ถ้าในนามของหอการค้าจังหวัดจะไม่มีทำให้การสนับสนุนบุคคลใดทางการเมืองอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นองค์กรต่อองค์กรที่เป็นทางการเมืองมีการขอความร่วมมือ หรือขอการสนับสนุนทางการเมืองที่ไม่ขัดระเบียบข้อบังคับหอการค้าจังหวัดก็จะให้ความร่วมมือให้การสนับสนุนอยู่แล้ว” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าหากเป็นหอการค้าจังหวัดอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองก็จะอยู่ที่ข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดในบางข้อ แต่สำหรับสมาชิกของหอการค้าเองมองว่าการให้การสนับสนุนกับนักการเมืองคงไม่ทำให้ได้ประโยชน์ในด้านนี้จึงมุ่งแต่ด้านการประกอบกิจการของตนมากกว่าการมีบทบาททางการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ปัญหาในประเด็นนี้อยู่ที่เวลาของสมาชิกของทางหอการค้าที่มุ่งในด้านการประกอบธุรกิจเพื่อผลกำไรมากกว่าการให้การสนับสนุนนักการเมืองซึ่งคิดว่ามีประโยชน์กับภาคธุรกิจค่อนข้างน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้คิดว่าไม่ใช่ปัญหาในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด แต่ด้วยข้อบังคับระเบียบของหอการค้าจังหวัด และธรรมเนียมที่ปฏิบัติเขาก็จะไม่เข้ามามีบทบาททางการเมืองในด้านนี้อยู่แล้ว” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

2) เป็นการเสียเวลาและค่าใช้จ่ายอย่างมาก จึงไม่ต้องการเป็น กรรมการ หรือทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น การนับคะแนน, การสังเกตการณ์, การรณรงค์ให้ประชาชนในจังหวัดมีส่วนร่วม, การเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็นทางการเมือง, การเผยแพร่ความรู้ทางการเมือง, การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น, การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารทางการเมือง

ในประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในบางข้อ ซึ่งข้อที่เป็นปัญหาและอุปสรรคนั้น คือ ปัญหาในด้านระเบียบข้อบังคับของหอการค้าในการห้ามเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง สำหรับประเด็นใดที่ไม่ติดปัญหาข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดก็จะเข้าไปมีบทบาททางการเมือง เช่น การเข้าร่วมสังเกตการณ์การจัดการเลือกตั้ง การร่วมรับฟังความคิดเห็น

ทางการเมืองการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันระหว่าง อบจ. กับหอการค้าจังหวัด เป็นต้น ดังรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เติจฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้บางข้อก็ถือเป็นอุปสรรคในการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด แต่หากในบางข้อที่ไม่ใช่อุปสรรคในการมีบทบาททางการเมือง หอการค้าเองก็สามารถเข้าไปมีบทบาทได้ เช่น การสังเกตการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นทางการเมือง ก็มีบ่อยครั้งระหว่างสมาชิกหอการค้าและสมาชิกกอบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาญวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นดังกล่าวทางหอการค้าจังหวัด และสมาชิกเขาจะไม่เข้าไปมีบทบาทแต่หากจะมีบทบาทก็ในฐานะของผู้สังเกตการณ์เลือกตั้งมากกว่าการเข้าไปมีบทบาทโดยตรงในทุกๆ ด้านที่กล่าวมา” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้บางข้อหอการค้าจังหวัดก็สามารถเข้าไปมีบทบาททางการเมืองโดยไม่ขัดต่อกฎข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด เช่น เรื่องการสังเกตการณ์ หรือการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันกับนักการเมือง หรือ อบจ. ก็ตาม ประเด็นนี้จึงไม่คิดว่าจะจะเป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการมีบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดหมดทุกประเด็นที่กล่าวมา” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นที่กล่าวมาไม่ถือว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองทุกข้อ มีข้อที่ไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับของหอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดก็จะเข้าไปมีบทบาททางการเมือง เช่น เรื่องการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันตามที่พบจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจที่มีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างทางหอการค้าจังหวัดเอง กับกอบจ./ส.อบจ. ” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในเรื่องนี้ไม่น่าจะเป็นปัญหา และอุปสรรคทุกข้อ มีบางข้อที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดก็สามารถเข้าไปมีบทบาททางการเมืองได้หากประเด็นมีความน่าสนใจมากพอต่อการเข้าไปมีบทบาทของหอการค้า” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “อาจจะเป็นข้อจำกัดในเรื่องของเวลา และรูปแบบของการทำงานทำให้หอการค้า สมาชิกของหอการค้าไม่ได้เข้ามามีบทบาทในประเด็นดังกล่าว แต่หากเป็นผู้สังเกตการณ์

ตามที่ปรากฏก็มีการเข้าสังเกตการณ์การเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

2.1.2 ความรู้ความสามารถของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้าอาจไม่เพียงพอที่จะนำไปพัฒนาทางการเมืองร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

1) ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและการวางแผนบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ในเรื่องขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และการวางแผนบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่เป็นปัญหาคือในเรื่องของการวางนโยบายทางเศรษฐกิจของ อบจ. จะเน้นในภาพรวมไม่ได้เจาะจงด้านใดให้เห็นอย่างเด่นชัด อีกทั้งตัวสมาชิกของหอการค้าจังหวัดยังไม่มีความเข้าใจ ในเรื่องของหลักการดำเนินนโยบายที่ อบจ. จัดทำรวมถึงเรื่องของความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่าง อบจ. กับหอการค้าจังหวัดยังมีความร่วมมือกันค่อนข้างน้อย ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้คิดว่าเป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาทต่อการเมืองของหอการค้านโยบายของ อบจ. จังหวัด เนื่องจากหอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจเฉพาะที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ แต่่นโยบายในด้านอื่นยังไม่มีความเข้าใจเท่าที่ควร” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เติณฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้ที่เป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาทต่อการเมืองของหอการค้าจังหวัด คือ บางนโยบายของ อบจ. หอการค้าจังหวัด และสมาชิกหอการค้ายังไม่เห็นความชัดเจนในเรื่องของหลักการของนโยบายทำให้การเข้าไปมีบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดค่อนข้างมีน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ที่เป็นอุปสรรคในด้านนี้อาจเนื่องจากหอการค้าจังหวัด และอบจ. จะมีการทำงานร่วมกันในด้านเศรษฐกิจค่อนข้างน้อย ด้านของนโยบายในภาพรวมทางเศรษฐกิจของ อบจ. จึงยังขาดการให้ความสนใจจากทางหอการค้า และสมาชิก” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ที่เป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาทต่อการเมืองของหอการค้าจังหวัด เพราะหอการค้าจังหวัด และสมาชิกจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักการที่

เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจในจังหวัด แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงนโยบายการบริหารของ อบจ. ในด้านอื่นๆ” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการคลังภายในจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เพราะหอการค้าและสมาชิกของหอการค้ายังไม่มีความเข้าใจในหลักการ และนโยบายของ อบจ. มากพอจึงไม่เข้ามาจับบทบาททางการเมืองกับทาง อบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านนโยบายทาง อบจ. จะมีการวางนโยบายในภาพรวมไม่ได้เน้นด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียวแต่จะเป็นการวางนโยบายในทุกด้านให้มีความสอดคล้องกัน ทำให้หอการค้าและสมาชิกอาจจะไม่เข้าใจในหลักการของนโยบายจึงทำให้เป็นปัญหา และอุปสรรคในการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาว์ดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับในประเด็นนี้ทาง อบจ. จะมีการวางนโยบายในภาพรวมที่มีความเชื่อมโยงในทุกๆ ด้าน และอบจ. เองก็ไม่มีหน่วยงานที่ทำงานด้านเศรษฐกิจโดยตรงทำให้บทบาททางด้านนโยบายทางเศรษฐกิจระหว่างหอการค้าจังหวัดกับ อบจ. ค่อนข้างมีน้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

2) *ไม่ต้องการเสนอตัวหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อเรียกให้มีการตรวจสอบประเมินผลโครงการต่างๆ ในจังหวัด*

ในประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในประเด็นเรื่องไม่ต้องการเสนอตัวหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อเรียกให้มีการตรวจสอบประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในจังหวัด ทุกกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ประเด็นดังกล่าวไม่น่าจะเป็นปัญหาในการแสดงบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดเนื่องจากทุกครั้งที่เกิดมีประเด็นหรือปัญหาขึ้นระหว่างการดำเนินงานของ อบจ. ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในจังหวัดเกิดปัญหาขึ้น หอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำในการรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนร่วมกันตรวจสอบร่วมกันหาข้อพิสูจน์ด้านการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ที่อบจ. ดำเนินงานอยู่นั้นเพื่อให้เกิดความถูกต้อง โปร่งใส ในการดำเนินงาน ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจจากกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

นายจักริน เจริญชัย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ข้อนี้ไม่น่าจะเป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด เพราะหากมีประเด็น หรือมีข้อสงสัยในเรื่องของความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานไม่ว่าด้านใดก็ตาม หอการค้าจังหวัดในฐานะเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชันก็จะเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานพร้อมทั้ง

รณรงค์ให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดเข้ามีส่วนร่วมกันตรวจสอบการดำเนินการร่วมกับหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ไม่คิดว่าประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหา เพราะตามที่ปรากฏหากการดำเนินงานใน จังหวัดเกิดมีข้อสงสัยในการดำเนินงานเกิดขึ้นทางหอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำรณรงค์ให้ภาคส่วน ต่างๆ ในจังหวัดร่วมกับหอการค้าจังหวัดตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกันด้วยทุกครั้งที่มีข้อสงสัยในการ ดำเนินงานเกิดขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ น่าจะไม่ใช่ปัญหา และอุปสรรคของหอการค้าตามที่ปรากฏหากมีประเด็นในการดำเนินงานของ อบจ. หากมีข้อสงสัยหอการค้าจังหวัด และสมาชิกก็จะเป็นผู้นำร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ในจังหวัดร่วมกัน ทำการตรวจสอบการดำเนินงานของอบจ.” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นดังกล่าวไม่คิดว่าเป็นปัญหาในการดำเนินบทบาททางการเมืองของ หอการค้าจังหวัด หากการดำเนินงานของ อบจ. มีการดำเนินการที่มีข้อสงสัย หอการค้าเขาก็จะมีส่วน ในด้านของการตรวจสอบการดำเนินในฐานะที่เป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน แต่ประเด็นที่ เป็นข้อสงสัยให้มีการตรวจสอบทาง อบจ. มีน้อยมาก หรือแทบจะไม่มีเลยเพราะการดำเนินงานของ อบจ. จะมีกฎระเบียบข้อบังคับในการทำงานควบคุมให้มีการทำงานที่สุจริต โปร่งใสน่าประโยชน์เกิด กับจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงศ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้น่าจะไม่ใช่ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินบทบาททาง การเมืองของหอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดเองหากมีการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในจังหวัดที่ทำ ประโยชน์ให้กับส่วนรวมในจังหวัดหอการค้าจังหวัดเขาจะเป็นผู้นำในการเข้าร่วมสังเกตการณ์ ร่วม ตรวจสอบดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

3) ไม่ต้องการแสดงตัวตนที่แท้จริง ในการที่จะนำเอา ข้อร้องเรียน จากประชาชน และสมาชิกของหอการค้าไปสู่การพิจารณาของกระบวนการยุติธรรม หรือเพื่อนำไปกดดันต่อรองกั บนักการเมือง

ในประเด็นนี้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่าประเด็น ดังกล่าวไม่น่าจะเป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด หอการค้าจังหวัดเองจะเป็นผู้นำในการนำข้อร้องเรียนจากประชาชนทั่วไป และสมาชิกของหอการค้าเข้า สู่การพิจารณาเพื่อความยุติธรรมให้กับผู้ร้องเรียน และผู้ถูกร้องเรียน โดยมีรายละเอียดจากกลุ่ม ตัวอย่างที่มีความน่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “คิดว่าประเด็นนี้ไม่ใช่ปัญหา และอุปสรรคของหอการค้าจังหวัด หากมีข้อร้องเรียนไม่ว่าจากประชาชนทั่วไปหรือสมาชิกของหอการค้าก็ตาม หอการค้าจังหวัดจะนำประเด็นข้อร้องเรียนต่าง ๆ เข้าสู่กระบวนการการตรวจสอบเพื่อหาข้อเท็จจริงให้กับผู้ที่เสนอข้อร้องเรียน” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เติตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ไม่คิดว่าเป็นปัญหาสำหรับประเด็นนี้หอการค้าเองหากได้รับข้อร้องเรียนไม่ว่าจะเป็นจากประชาชน หรือสมาชิกของหอการค้าก็ตาม หอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำในการนำข้อเสนอร้องเรียนเข้าพิจารณาในกระบวนการยุติธรรมเพื่อให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้องเรียน และผู้ที่ถูกร้องเรียน” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ทุกครั้งที่มีการร้องเรียนจากสมาชิกหอการค้า จากประชาชนทั่วไปหอการค้าจะนำประเด็นที่ได้รับการร้องเรียนนำไปเข้าสู่การพิจารณาเพื่อช่วยหาข้อยุติที่เป็นธรรมให้กับผู้ร้องเรียน เห็นว่าประเด็นดังกล่าวคงไม่ใช่ปัญหาในด้านการแสดงบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เท่าที่ปรากฏหากมีข้อร้องเรียน หอการค้าจังหวัดเขาก็จะเป็นผู้นำในการนำข้อร้องเรียนเข้าสู่การแก้ไขเพื่อให้มีความถูกต้อง เป็นธรรมกับผู้ร้องเรียน และผู้ที่ถูกกล่าวหาในประเด็นนี้คิดว่าไม่น่าจะเป็นปัญหาในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้า” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหียงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ไม่น่าจะเป็นปัญหาในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ตามที่ปรากฏหอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำในการรวบรวมประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่มีผู้ร้องเรียนผ่านทางหอการค้าจังหวัดนำเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ช่วยหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันในส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าจะมีบทบาทเป็นผู้นำในการนำข้อร้องเรียนจากประชาชนหรือสมาชิกของหอการค้า นำเข้าสู่การพิจารณากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในจังหวัด คิดว่าประเด็นดังกล่าวไม่ได้เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดแต่อย่างใด” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

2.2 ปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด /สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.2.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ให้ความสำคัญต่อบทบาทของหอการค้า

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดนั้น กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มสมาชิกของหอการค้าได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เรื่องการประสานความร่วมมือระหว่างหอการค้าจังหวัดกับ อบจ. ก่อนข้างจะมีน้อย ส่วนอีกประเด็นคือเรื่องของนโยบายทางเศรษฐกิจที่ยังไม่มีความชัดเจนของ อบจ. ส่วนอีกกลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการ ผู้บริหารและสมาชิกอบจ. ได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ในเรื่องของนโยบายที่ อบจ. จัดทำขึ้นจะเป็นการจัดทำในภาพรวมมีความครอบคลุมในทุกภาคส่วนในจังหวัด ไม่เน้นการพัฒนาด้านใดเป็นหลักให้ความสำคัญเท่าๆ กันเน้นให้เกิดประโยชน์กับประชาชนโดยทั่วไปเป็นหลัก ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจจากกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

นายจักริน เติมฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด เนื่องจากการทำงานของทั้งหอการค้า และอบจ. ยังมีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันค่อนข้างน้อย ด้านนโยบายทางเศรษฐกิจของ อบจ. ยังไม่มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหอการค้าที่มีชัดเจนเท่าที่ควร” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้หอการค้าจังหวัด และอบจ. มีความร่วมมือกันดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ ค่อนข้างน้อยทำให้บทบาทของหอการค้าจังหวัดมีต่อ อบจ. จึงมีบทบาทน้อยตามไปด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะพาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ที่เป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าอาจเพราะ อบจ. จัดทำนโยบายทางด้านเศรษฐกิจในภาพรวมไม่ได้มีการเจาะจงนโยบายไปที่กลุ่มธุรกิจที่เป็นสมาชิกของหอการค้าจังหวัดโดยตรงทำให้หอการค้าจังหวัดเข้ามามีบทบาทกับ อบจ. น้อย” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ที่คิดว่าเป็นปัญหา เนื่องจากรื่องของการประสานการทำงานร่วมกันระหว่างหอการค้ากับ อบจ. ยังมีค่อนข้างน้อย ตามที่ปรากฏความร่วมมือระหว่างหอการค้ากับทางจังหวัดจะมีมากกว่ากับ อบจ. ในทุกด้าน” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ที่เป็นปัญหา และอุปสรรคน่าจะเป็นเรื่องการทำงานด้านนโยบายเศรษฐกิจมากกว่าเนื่องจากทาง อบจ. เองมีการกำหนดนโยบายที่เป็นภาพรวมไม่ได้มีการเน้นจัดทำนโยบายที่สอดคล้องกับการประกอบการของสมาชิกของหอการค้าโดยตรง จึงอาจทำให้เห็นว่า อบจ. ยังไม่ได้ให้

ความสำคัญกับการประกอบการของสมาชิกหอการค้าเท่าที่ควร” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงศ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ทาง อบจ. จะเน้นในด้านพัฒนาจังหวัดในทุกๆ ด้านไม่ได้เน้นที่การพัฒนาทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ทำให้มองว่า อบจ. ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจมากนัก” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับ อบจ. การจัดทำนโยบาย จะให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนในจังหวัดโดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง น้ำประปา ไฟฟ้า ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ของจังหวัดซึ่งก็เป็นประโยชน์ในทางอ้อมกับภาคส่วนอื่นในจังหวัดอีกทางหนึ่งด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ที่มองว่า อบจ. ไม่ให้ความสำคัญต่อบทบาทของหอการค้าเนื่องจาก อบจ. ไม่มีหน่วยงานในสังกัดที่ทำงานด้านเศรษฐกิจโดยตรง การทำงานในด้านการพัฒนาจังหวัดเราจะทำในภาพรวมเน้นให้ได้รับประโยชน์ทั่วถึงครอบคลุมทั่วทุกภาคส่วนในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

2.2.2 การประสานงานของรัฐ กับหน่วยงานเอกชนไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและไม่มี กลไกในการติดตามผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน

ในประเด็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในเรื่อง การประสานงานของรัฐ กับหน่วยงานเอกชน ไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และไม่มีกลไกในการติดตามผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน กลุ่มตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เนื่องจากการประสานความร่วมมือกันทำงานระหว่างหอการค้าจังหวัด และหน่วยงานของรัฐยังมีน้อยทำให้เกิดปัญหา และอุปสรรคในด้านการประสานงานซึ่งก็จะส่งผลถึงเรื่องของการขาดกลไกการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามไปด้วย โดยมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเพราะด้วยการทำงานของรัฐ และเอกชนจะมีความร่วมมือในการดำเนินงานน้อย จึงทำให้ขาดในเรื่องของกลไกการติดตามการทำงานร่วมกันที่มีความชัดเจน” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาญวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากการทำงานร่วมกัน

ระหว่างภาครัฐและเอกชนยังมีน้อยขาดกลไกในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน”
(สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเภาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับที่เป็นปัญหาอาจเป็นเรื่องของการทำงานมีร่วมกันน้อยระหว่างรัฐกับ เอกชน ทำให้ไม่แผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนร่วมกัน” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับการประสานงานกันระหว่างรัฐกับเอกชนก็มีการประสานร่วมมือกัน ทำงาน แต่จะมีปัญหาอยู่บ้างในเรื่องของกลไกการติดตามความก้าวหน้าในการทำงานร่วมกัน”
(สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นดังกล่าว หากเป็นเรื่องของการประสานงานระหว่างรัฐ และเอกชนก็มีการประสานกันเป็นอย่างดี แต่จะติดขัด อยู่บ้างในด้านของกลไกการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการร่วมกัน” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ตามที่ปรากฏการประสานงานระหว่างรัฐและเอกชนการ ประสานงานยังไม่มีแบบแผนในการประสานงานที่มีความชัดเจน ขาดกลไกในการติดตาม ความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่เป็นระบบ” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้แนวทางในการทำงานร่วมกันนั้นยังไม่มีมีความชัดเจน และยังขาดในเรื่องของ การติดตามความก้าวหน้าในการทำงานจึงเป็นประเด็นที่ทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน บทบาททางการเมืองของหอการค้ากับท้องถิ่นในบางครั้ง” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ที่เป็นปัญหา และอุปสรรคน่าจะเกิดจากแต่ละ หน่วยงานหรือองค์กรต่างคนก็ต่างทำงานกันทำให้ขาดในเรื่องของการประสานการทำงานร่วมกันซึ่ง ส่งผลให้เกิดปัญหา และอุปสรรคขึ้นได้” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “การประสานงานระหว่างรัฐเอกชนมีการประสานงานที่ดี แต่ในด้านของการ ติดตามความก้าวหน้ายังขาดผู้ดำเนินงานในการติดตามความก้าวหน้าในการทำงานร่วมกันระหว่าง ของทั้งสององค์กร” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

2.3 ปัญหาจากประชาชน

2.3.1 หอการค้าไม่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทางการปกครองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างแท้จริง

ในประเด็นที่เป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ ไม่คิดว่าประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด เพราะหากมีประเด็นปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานไม่ว่าจะจากหน่วยงานใดในจังหวัดก็ตาม หอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำในการรณรงค์ให้ประชาชนทั่วไปในจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกับทางหอการค้าจังหวัดอยู่แล้ว ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เฉิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้ที่ไม่คิดว่าเป็นปัญหาในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดเนื่องจากบางประเด็นที่ทางหอการค้าเห็นเป็นประโยชน์กับจังหวัด และประชาชนทั่วไป หอการค้าจังหวัดก็จะเป็นผู้รณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ในจังหวัด และ อบจ. แต่ก็ไม่ได้รณรงค์การมีส่วนร่วมในทุกประเด็น เพราะด้วยข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้านของหอการค้าเองจึงทำให้มีบทบาทค่อนข้างน้อยกับประชาชนทั่วไป” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรรยา จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ไม่คิดว่าประเด็นนี้เป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด เท่าที่ปรากฏหอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำในการรณรงค์ให้ประชาชนในจังหวัดมีส่วนร่วมในประเด็นต่างๆ มาโดยตลอด” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้ไม่น่าเป็นปัญหาในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้า เพราะตามที่ปรากฏประเด็นใดที่หอการค้าเห็นว่ามีความสำคัญกับท้องถิ่นเข้าไปมีบทบาททำแล้วเป็นประโยชน์กับประชาชน หรืออาจเป็นเรื่องของความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานของ อบจ. หอการค้าก็จะเป็นผู้นำในการรณรงค์ให้ประชาชนและสมาชิกของหอการค้าได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงาน และร่วมกันตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ. อยู่เป็นประจำ” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ไม่น่าใช่ปัญหาเพราะทางหอการค้าเองตามที่ปรากฏก็มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนทั่วไปในจังหวัดรวมทั้งการทำกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ในจังหวัดและร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ด้วยเสมอ” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “บทบาทในด้านการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองกับ อบจ. ตามที่ปรากฏก็มีเรื่อง

การรณรงค์ร่วมกันตรวจสอบการดำเนินงานในภาพรวมของ อบจ. แต่บทบาทส่งเสริมการมีส่วนร่วมในด้านอื่น ค่อนข้างจะมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมน้อยคิดว่าในประเด็นนี้ไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการรณรงค์การมีส่วนร่วมกับประชาชนทั่วไปของหอการค้าจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

2.3.2 ประชาชนมีทัศนคติต่อการดำเนินการต่างๆ ของหอการค้าเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจเป็นหลัก

ประเด็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในเรื่องประชาชนมีทัศนคติต่อการดำเนินการต่างๆ ของหอการค้าเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจเป็นหลัก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเห็นว่าประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองเพราะด้วยการทำงานของหอการค้าเองที่ทำให้ประชาชนทั่วไปเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการร่วมกลุ่มกันเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตนเท่านั้น เพราะเห็นได้จากประกอบธุรกิจหรือการทำกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มสมาชิกหอการค้าที่มีการพัฒนา และเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วอย่างเห็นได้ชัด ส่วนกลุ่มที่ให้ข้อคิดเห็นว่าประเด็นดังกล่าวไม่ใช่ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าเนื่องจากในปัจจุบันการดำเนินงานหรือประกอบอาชีพต่าง ๆ ในจังหวัดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยง และเอื้อประโยชน์ต่อกัน หอการค้าเองก็จะเข้าไปมีบทบาทร่วมกันภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรม เกษตรกรรมก็ตาม หอการค้าก็มีบทบาทในการส่งเสริม และร่วมกันพัฒนาร่วมกับภาคส่วนดังกล่าว ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เติดยาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้ไม่คิดว่าเป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมือง แต่ประชาชนทั่วไปอาจจะเห็นว่าการรวมกลุ่มกันของนักธุรกิจจัดตั้งขึ้นเป็นหอการค้าจังหวัดก็เพื่อทำประโยชน์ให้เฉพาะกลุ่มสมาชิกหอการค้าเท่านั้น แต่สำหรับหอการค้ายังมีบทบาทส่งเสริมในด้านอื่นอีกหลายด้าน เช่น อุตสาหกรรม เกษตร การเงิน และการพาณิชย์ ซึ่งด้านต่าง ๆ เหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนในจังหวัด แต่ประชาชนทั่วไปอาจไม่ได้เห็นการทำงานของหอการค้าเด่นชัดเท่ากับด้านเศรษฐกิจซึ่งในปัจจุบันทางหอการค้าเองก็มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในด้านการดำเนินงานของหอการค้าจังหวัดให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบโดยผ่านทาง หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ ของทางหอการค้าเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินบทบาทของภาคธุรกิจที่ไม่ได้มุ่งประโยชน์เฉพาะกลุ่มตนแต่ยังช่วยพัฒนาในด้านอื่นๆ ในจังหวัดอีกหลายด้าน” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้ไม่น่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดทางการเมือง ในปัจจุบันนี้หอการค้าจังหวัดมีบทบาทมากในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการ

เมืองไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตามที่มีในจังหวัดเห็นได้จากการณรงค์ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางหอการค้าจัดขึ้นก็จะมีการรณรงค์ให้ประชาชนในจังหวัดมีส่วนร่วมด้วยทุกครั้ง” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ประเด็นนี้ไม่คิดว่า เป็นปัญหาเพราะตามที่ปรากฏทางหอการค้าจังหวัดจะเป็นผู้นำรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม กิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่ทางหอการค้าจัดทำขึ้น ก็จะมีประชาชนในจังหวัดให้ความสนใจ และเข้าร่วมกับทางหอการค้าในการทำกิจกรรมค่อนข้างสูง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ที่เป็นปัญหาอาจจะด้วยการทำงานของหอการค้าเองที่ทำให้ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้ ประกอบการด้านธุรกิจเห็นการดำเนินงานที่เพื่อประโยชน์ของสมาชิกหอการค้ามากกว่าเน้นในการช่วยเหลือสนับสนุนในส่วนอื่น ๆ ที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจหรือเป็นสมาชิกของหอการค้าจังหวัด โดยตรง” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน่าจะมาจากการดำเนินงานของสมาชิกของหอการค้าที่ประกอบธุรกิจภายในจังหวัด ต่างก็มุ่งในเรื่องการทำธุรกิจเพื่อหวังเพียงแค่ผลกำไรมากกว่าการทำงานด้านอื่นๆ เพื่อประโยชน์กับส่วนรวมในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

ตอนที่ 3 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น

3.1 แก้ไขปัญหาด้านการแสดงบทบาทของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้า

3.1.1 ทำให้หอการค้าและสมาชิกของหอการค้าตระหนักถึงการเป็นผู้นำในการพัฒนาการทางเมืองร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในประเด็นที่ทำให้หอการค้า และสมาชิกของหอการค้าตระหนักถึงการเป็นผู้นำในการพัฒนาการทางเมืองร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ เห็นด้วยกับประเด็นนี้เพราะเหตุว่า การมีความตระหนักในการเป็นผู้นำในการพัฒนา เป็นสิ่งที่ควรทำ โดยเฉพาะสมาชิกหอการค้าจังหวัดเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์จะเป็นผู้นำที่ดีในการนำความรู้ความสามารถมาช่วยพัฒนาในด้านเศรษฐกิจของจังหวัดให้มีความเจริญก้าวหน้า มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะหากสมาชิกหอการค้าจะมีความรู้ประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจหากเป็นผู้นำในการพัฒนาโดยเฉพาะผู้นำในด้านเศรษฐกิจในจังหวัดการพัฒนาในด้านนี้ก็จะมีความมีประสิทธิภาพมากขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เจริญชัย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะหอการค้า และสมาชิกมีเป็นองค์กรที่รวบรวมผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางเศรษฐกิจของจังหวัดหากเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาจะก็จะเกิดประสิทธิภาพมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับจังหวัดอื่นๆ ในภูมิภาคเพิ่มมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากมีกลุ่มองค์กรภาคเอกชนร่วมเป็นผู้นำในการพัฒนาจะทำให้จังหวัดมีการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจเพิ่มมากยิ่งขึ้นเพราะมีผู้มีความรู้และประสบการณ์ร่วมในการพัฒนา” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นนี้เพราะสมาชิกของหอการค้ามีประสบการณ์ และมีความรู้ทางด้านธุรกิจหากตระหนักถึงความเป็นผู้นำก็จะสามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาช่วยในการพัฒนาธุรกิจภายในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะภาคเอกชนที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ มีความตระหนักในความเป็นผู้นำด้านการพัฒนา โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ หากผู้นำมีความรู้ประสบการณ์โดยตรงก็จะมีส่วนที่จะช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจภายในจังหวัดมีการพัฒนาได้อย่างยั่งยืนและมีศักยภาพต่อไป” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นนี้เพราะว่าภาคธุรกิจหากมีความตระหนักในความเป็นผู้นำในการมีส่วนร่วม และเป็นผู้นำในการพัฒนา โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจซึ่งหอการค้าเองก็เป็นแหล่งรวมผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ หากเป็นผู้นำในการพัฒนาที่สามารถนำความรู้ประสบการณ์ในด้านเศรษฐกิจมาช่วยทำให้การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดมีความเจริญและมีการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้นด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะว่าหากการมีความตระหนักในความเป็นผู้นำในการพัฒนาจังหวัดก็จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนเพิ่มขึ้น นอกเหนือไปจากภาครัฐถือเป็นการส่งเสริมในการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาให้เกิดขึ้นในจังหวัด และมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทั่วไปที่อยู่ในจังหวัดอย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการเป็นผู้นำในการพัฒนาหากมีความรู้ มีประสบการณ์มีการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาผลที่เกิดขึ้นก็จะมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์กับส่วนรวมอย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.2 ลดปัญหาการที่หอการค้าและสมาชิกของหอการค้าเข้าไปผูกพันกับ

นักการเมืองในเชิงผลประโยชน์

ในประเด็นเรื่องการลดปัญหาการที่หอการค้าและสมาชิกของหอการค้าเข้าไปผูกพันกับนักการเมืองในเชิงผลประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ หากการทำงานเพื่อส่วนรวมร่วมกันระหว่างเอกชน กับนักการเมืองหากไม่มีเรื่องของการทำงานร่วมกันเพื่อหวังผลประโยชน์ตอบแทนเข้ามาเกี่ยวข้อง การทำงานร่วมกันในการพัฒนาจังหวัดก็จะเกิดประโยชน์กับประชาชนในจังหวัดได้อย่างแท้จริงและทั่วถึงในทุกพื้นที่ ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หากลดการผูกพันในด้านผลประโยชน์ระหว่างนักการเมือง และเอกชนการพัฒนาก็ำนำประโยชน์ให้เกิดกับส่วนรวมอย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการทำงานเพื่อส่วนรวมไม่ควรนำเรื่องของผลประโยชน์ในด้านใด ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง จึงจะทำให้ส่วนรวมได้รับประโยชน์ที่แท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากลดความผูกพันในเรื่องของผลประโยชน์จากการทำงานร่วมกัน ส่วนรวมก็จะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หากไม่มีเรื่องของผลประโยชน์มาเกี่ยวข้องการพัฒนาท้องถิ่นก็จะปราศจากการทุจริต และเกิดความโปร่งใสในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากลดความผูกพันเรื่องของผลประโยชน์ไม่ให้มีในจังหวัดการดำเนินงานในจังหวัดก็จะพัฒนาโดยปราศจากเรื่องผลประโยชน์เข้ามามีเกี่ยวข้องการดำเนินงานก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นตามไปด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นนี้หากไม่มีเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องในการ

ดำเนินงานร่วมกันระหว่างนักการเมืองกับสมาชิกของหอการค้าก็จะมีความสุจริตโปร่งเกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ถ้าหากไม่มีปัญหาเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง การพัฒนาที่จะนำประโยชน์ถึงชุมชน และประชาชนอย่างเสมอภาคได้อย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.3 เพิ่มการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

ในประเด็นข้อเสนอแนะ เรื่องเพิ่มการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นแตกต่างกันออกเป็น 2 ประเด็น โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเรื่องของการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมือง เพราะการประชาสัมพันธ์จะทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบถึงการดำเนินงานการพัฒนาจังหวัดในด้านต่าง ๆ ของนักการเมืองว่ามีการดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์กับประชาชนด้านใดบ้าง ส่วนอีกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับประเด็นนี้เพราะเหตุว่า หากมีการประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมือง จะเป็นการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักการเมืองที่เกินจากความเป็นจริงก็เป็นได้ ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

นายจักริน เนิตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในประเด็นนี้เห็นด้วย เพราะการประชาสัมพันธ์การทำงานจะทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และเห็นผลงานของนักการเมือง ซึ่งหากเป็นการดำเนินงานร่วมกันกับทางหอการค้าจังหวัดก็จะมี การประชาสัมพันธ์ผลงานให้สมาชิก และประชาชนทั่วไปได้รับทราบผ่านทางหนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ของหอการค้าจังหวัดอยู่เป็นประจำ” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “หากมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์การทำงานร่วมกันระหว่างเอกชนกับ อบจ. ให้ประชาชนทั่วไปทราบถึงผลการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ./ส.อบจ. ได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นนี้ เพราะจะทำให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานว่าได้ทำการพัฒนาจังหวัดนำความเจริญสู่จังหวัดด้านใดบ้าง จากการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทางการเมือง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หากมีการประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมืองจะทำให้ประชาชนได้ทราบถึงผลงานของนักการเมืองว่าคนที่ตนเลือกตั้งมาได้ทำประโยชน์อะไรให้เกิดกับ

จังหวัดบึงความคืบหน้าในการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ในจังหวัดเป็นไปถึงระดับไหนจากการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “การประชาสัมพันธ์จะทำให้ประชาชนได้ทราบถึงการทำงานของนักการเมืองในด้านต่าง ๆ ที่ทำประโยชน์ให้กับประชาชนและจังหวัด ทำให้การทำงานของนักการเมืองมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบการทำงานได้” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวคือ นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา และนางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ไม่เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวเพราะเรื่องของการประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมืองไม่น่าจะใช้น้ำที่ของหอการค้าจังหวัดแต่ น่าจะเป็นส่วนการเมืองมากกว่าที่มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมืองให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และเห็นผลการดำเนินงานของตัวแทนของตนที่เลือกเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเองในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด”

3.1.4 ให้ความร่วมมือกับนักการเมืองอย่างเปิดเผย

ในประเด็นแนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการแสดงบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดในด้านการให้ความร่วมมือกับนักการเมืองอย่างเปิดเผย กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ เห็นด้วยกับการให้ความร่วมมือกันทำงานอย่างเปิดเผย ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานร่วมมือกันมีความสุจริต โปร่งใสเกิดประโยชน์กับส่วนรวมอย่างแท้จริง ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการทำงานร่วมกันอย่างเปิดเผยจะทำให้เกิดความโปร่งใสในการทำงานเพิ่มขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การร่วมมือกับนักการเมืองในการดำเนินงานอย่างเปิดเผยจะทำให้เห็นได้ถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานส่งผลทำให้เกิดความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ มีความสุจริต โปร่งใสเกิดขึ้นด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะว่าหากภาคธุรกิจกับนักการเมืองท้องถิ่นร่วมมือกันทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยความเปิดเผยการทำงานร่วมกันในด้านอื่น ๆ ก็จะมีความโปร่งใสตามมาในทุกๆ ด้าน” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการทำงานร่วมกันอย่างเปิดเผยก็จะเกิดการทำงานที่มีความ สุจริต โปร่งใสการดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นก็จะมีการเพิ่มประสิทธิภาพขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การทำงานร่วมกันอย่างเปิดเผยจะทำให้งานมีความโปร่งใสปราศจากการหวังผลประโยชน์จากการ ทำงานร่วมกันจากรัฐ และเอกชน การพัฒนาจะนำประโยชน์กับส่วนรวมให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการทำงานร่วมกันอย่างเปิดเผยจะทำให้งานมีความโปร่งใส เกิดประสิทธิภาพจากการร่วมกันทำงานปราศจากเรื่องการทำงานร่วมกันเพื่อการแสวงหา ผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.5 เป็นผู้นำประชาชนในการนำเสนอนโยบายทางเศรษฐกิจต่อองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด และการตรวจสอบการดำเนินนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในประเด็นแก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้า จังหวัดในการเป็นผู้นำประชาชนในการนำเสนอนโยบายทางเศรษฐกิจต่อองค์การบริหารส่วน จังหวัด และการตรวจสอบการดำเนินนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ผู้นำในการพัฒนาหากมีความรู้ มีประสบการณ์ก็จะสามารถนำ ประสบการณ์มาช่วยในการพัฒนาในด้านนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้าน เศรษฐกิจหากผู้นำในการพัฒนามีประสบการณ์ก็จะมีส่วนเป็นอย่างมากในผลักดันนโยบายการ พัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืนต่อไป ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สมาชิกหอการค้าจังหวัดมีความรู้ และประสบการณ์ทางด้านเศรษฐกิจหากเป็นผู้นำด้านนโยบาย การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดก็จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ตรงตามภาวะการณ์ของเศรษฐกิจในปัจจุบัน ของจังหวัดได้เป็นอย่างดี” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วย กับประเด็นดังกล่าวหอการค้า จะเป็นผู้นำในการตรวจสอบการดำเนินงานควบคู่กับการผลักดัน นโยบายทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าเป็นองค์กรที่รวมกลุ่มผู้ประกอบการด้านเศรษฐกิจ และมีบทบาทในด้านเศรษฐกิจใน

จังหวัดหากร่วมเป็นผู้นำในด้านการเสนอ นโยบายด้านเศรษฐกิจจะสามารถทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยพัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากเป็นผู้นำที่มีความรู้ด้านเศรษฐกิจหากเป็นผู้นำในการนำเสนอ นโยบายเศรษฐกิจพร้อมทั้งร่วมกันตรวจสอบการนำนโยบายไปปฏิบัติจะทำให้เห็นนโยบายที่นำไปปฏิบัติ เกิดประโยชน์ต่อจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้าและสมาชิกมีความรู้ ประสบการณ์ทางด้านเศรษฐกิจจำนวนมาก ท้องถิ่นสามารถนำความรู้ความสามารถมาช่วยพัฒนาเศรษฐกิจด้านนโยบายให้มีความมั่นคง และยั่งยืนต่อไปได้” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะผู้นำหากมีประสบการณ์ในด้านเศรษฐกิจโดยตรงจะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การพัฒนาท้องถิ่นไม่ จะเป็นด้านใดหากได้ผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์ก็จะทำให้การพัฒนา มีความเจริญยั่งยืน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่เป็นอีกด้านที่นำรายได้มาสู่จังหวัดหากได้ผู้นำที่มีประสบการณ์มีความรู้มา ช่วยในการพัฒนาด้านนโยบาย การพัฒนาที่เพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หอการค้ามีสมาชิกที่ประกอบการด้านธุรกิจหากร่วมเป็นผู้นำในการนำเสนอ นโยบายด้าน เศรษฐกิจก็จะมีส่วนช่วย อบจ. ในด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่ม ขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒนศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากมีผู้นำเสนอ นโยบายที่มีประสบการณ์โดยตรงทางด้าน เศรษฐกิจ การนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะอยู่ในกรอบและทิศทางที่ตรงตามความต้องการ และมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “ในการพัฒนาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของประชาชน

และการประกอบอาชีพในจังหวัด ผู้นำที่ร่วมนำเสนอนโยบายหากเป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ในด้านนั้นๆ การพัฒนาย่อมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.6 ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบโดยเคร่งครัด

ในประเด็นแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบโดยเคร่งครัด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เห็นด้วยกับประเด็นนี้เพราะหากการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนมีการดำเนินงานที่อยู่ในกรอบระเบียบข้อบังคับของกฎหมายอย่างเคร่งครัด การดำเนินงานก็จะเกิดความสุจริตโปร่งใส มีความร่วมมือกันดำเนินงานที่ปราศจากการแสวงหาผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพของการดำเนินงานก็จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เนิตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวหากการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนอยู่ในกรอบระเบียบข้อบังคับของกฎหมายอย่างเคร่งครัดการดำเนินงานก็จะมีความสุจริตโปร่งใสเพิ่มขึ้น เป็นไปตามหลักการบริหารงานที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นนี้เพราะการทำที่อยู่ในกรอบระเบียบกฎหมายงานที่ทำก็จะนำประโยชน์ให้กับจังหวัดอย่างแท้จริง เกิดความสุจริตโปร่งใสในการทำงานมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การปฏิบัติงานที่อยู่ในกรอบระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด จะทำให้การปฏิบัติงานร่วมกันมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบการทำงานได้” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นนี้หากการบริหารงาน หรือการปฏิบัติงานที่อยู่ภายใต้กรอบระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัดทำให้องค์กรอื่นๆ เห็นผลของงานที่ปฏิบัติเกิดตัวอย่างในด้านการทำงานที่ดีมีระเบียบให้กับองค์กรอื่นๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หากการทำงานไม่ว่าด้านใดก็ตามมีการดำเนินงานที่อยู่ในกรอบข้อบังคับของกฎหมาย การดำเนินงานก็จะมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงกับส่วนร่วม งานที่ทำจะมีความสุจริตโปร่งใสตามหลักการบริหารงานที่ดีเกิดขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากการดำเนินงานที่อยู่ในกรอบข้อบังคับของกฎหมาย การดำเนินงานก็จะเกิดความโปร่งใสไม่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ทำให้ประโยชน์กับส่วนรวมอย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.7 กำหนดหลักการทางธุรกิจเพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในจังหวัด

ในประเด็นเรื่องการกำหนดหลักการทางธุรกิจ เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในจังหวัด กลุ่มตัวอย่างมีข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว เห็นว่าในการพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัด หากผู้มีประสบการณ์ทางด้านเศรษฐกิจร่วมมือในการพัฒนาจะทำให้มีกรอบในการกำหนดหลักการ และเป้าหมายของการพัฒนาที่มีความชัดเจนการพัฒนาที่จะประสบความสำเร็จคล่องตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะว่าการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในจังหวัด ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์ โดยเฉพาะสมาชิกของหอการค้าจังหวัดซึ่งเป็นคนในจังหวัด ก็ย่อมนำความรู้ และประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจมาช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเจริญยั่งยืนถูกต้องตามหลักการและเป้าหมายที่วางไว้” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านการพัฒนาธุรกิจไม่ว่าในระดับใดหากมีผู้ร่วมพัฒนาที่มีความรู้ และประสบการณ์ก็จะสามารถช่วยในเรื่องของการกำหนดหลักการและเป้าหมายของการพัฒนาที่มีความถูกต้องเหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดได้เป็นอย่างดี” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 กล่าวว่า “เห็นด้วยหากมีการกำหนดหลักการที่มีความชัดเจน มีเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกันมีหลักการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มีความชัดเจนในเรื่องของการดำเนินงานว่าการดำเนินงานจะเป็นไปในทิศทางใดแล้วนั้นการดำเนินงานร่วมกันก็จะสัมฤทธิ์ผลไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืนต่อไป” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการทำงานที่มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน ผู้ปฏิบัติงานก็สามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเป้าหมายในการดำเนินงานที่ถูกต้องตรงตามหลักการ” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสุพัตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “หากมีการกำหนดหลักการที่มุ่งการพัฒนาจังหวัดที่ชัดเจน การพัฒนาที่จะบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนได้ตรงตามความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยสำหรับประเด็นนี้เพราะหากมีการกำหนดหลักการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีความชัดเจน การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจในจังหวัด ก็จะมีทิศทาง มีเป้าหมายการพัฒนาที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงศ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การกำหนดหลักการทางธุรกิจเพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาชุมชนในจังหวัด หากมีการกำหนดหลักการให้มีความสอดคล้องกับเศรษฐกิจในจังหวัด การพัฒนาที่เพิ่มศักยภาพให้เกิดขึ้นกับเศรษฐกิจภายในจังหวัดอย่างยั่งยืน” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิววัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวหากมีการกำหนดหลักการและแนวทางการพัฒนาที่มีความชัดเจนการดำเนินงานตามหลักการที่ได้กำหนดไว้จะมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.1.8 ร่วมมือกันตรวจสอบและควบคุมภาคธุรกิจไม่ให้แสวงหาผลประโยชน์จากการเมืองภายในจังหวัด

ในประเด็นข้อเสนอแนะเรื่อง ร่วมมือกันตรวจสอบและควบคุมภาคธุรกิจไม่ให้แสวงหาผลประโยชน์จากการเมืองภายในจังหวัด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เห็นด้วยกับการร่วมมือกันตรวจสอบ ควบคุมไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์จากการดำเนินงานร่วมกัน เพราะหากมีการตรวจสอบการดำเนินงานจากหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด การดำเนินงานร่วมกันของนักการเมือง กับภาคธุรกิจภายในจังหวัด ก็จะไม่มีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อหวังผลประโยชน์ จากการดำเนินงานร่วมกันของทั้งสองหน่วยงานจะทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานร่วมกันอย่างทั่วถึง และครอบคลุม ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจจากกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

นายจักริน เนิตฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วย หากมีการร่วมมือกันตรวจสอบการดำเนินงานของทั้งนักการเมือง และนักธุรกิจจะทำให้การดำเนินงานเพื่อหวังจะแสวงหาผลประโยชน์ให้กับกลุ่มพรรคพวกของตนทำได้ยาก และทำให้การดำเนินงานทางเมืองปราศจากเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “หากทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการตรวจสอบการดำเนินงานของนักการเมือง การดำเนินงานก็必将มีความสุจริตโปร่งใสประชาชนทั่วไปก็จะได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง” (สัมภาษณ์ วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะหาก การดำเนินงานแล้วมีการตรวจสอบการดำเนินงานกัน ในหลายภาคส่วนผู้ที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ ส่วนตนก็จะไม่มีช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ให้กับ ส่วนรวม” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ในด้านการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาคธุรกิจและ อบจ. หากมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ ตรวจสอบการดำเนินงานระหว่างสองหน่วยงาน การดำเนินงานก็จะเกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบ ได้” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูง เนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากมีการตรวจสอบการดำเนินงานจากหน่วยงานอื่นการ ดำเนินงานของนักธุรกิจกับนักการเมือง ก็จะดำเนินงานร่วมกันไปด้วยความสุจริตโปร่งใส” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงศ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “การร่วมมือกันตรวจสอบไม่ให้ภาคธุรกิจแสวงหาผลประโยชน์จากการเนิน งานร่วมกับนักเมือง การร่วมมือกันตรวจสอบเป็นเครื่องมืออีกประการที่ช่วยป้องกันการแสวงหา ผลประโยชน์ แต่ต้องมีการตรวจสอบการดำเนินงานอย่างจริงจังและมีความต่อเนื่อง” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.2 แก้ไขปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด /สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3.2.1 การประสานงานระหว่างภาคราชการและเอกชนส่วนราชการต้องให้

ความสำคัญ ให้เกียรติภาคเอกชนในการทำงานร่วมกัน

ในประเด็นข้อเสนอแนะ เรื่อง การประสานงานระหว่างภาคราชการและ เอกชนส่วนราชการต้องให้ความสำคัญ ให้เกียรติภาคเอกชนในการทำงานร่วมกัน ทุกกลุ่มตัวอย่างให้ ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวด้วยเหตุว่า การทำงานร่วมกัน ระหว่างภาคราชการ และเอกชน หากทางราชการให้ความสำคัญกับความร่วมมือกันในการดำเนินงาน การประสานความร่วมมือก็จะเกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น และหอการค้าจังหวัดยังมี ส่วนช่วยแบ่งเบาภาระทางราชการในการช่วยพัฒนาจังหวัดในทางเศรษฐกิจและด้านอื่นๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพอีกองค์กรหนึ่งด้วย ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจจากกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะว่าหากภาครัฐให้ความสำคัญกับภาคเอกชนในการประสานความร่วมมือกันจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจของจังหวัดที่เอกชนมีความรู้ และประสบการณ์หากมีการประสานความร่วมมือที่ดีระหว่างกันการพัฒนาในด้านนี้ก็จะมีความมีประสิทธิภาพมากขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว เนื่องจากภาคเอกชนเป็นองค์กรที่มีบทบาทในด้านเศรษฐกิจในจังหวัดหากมีความร่วมมือประสานงานกันในการดำเนินงานภาครัฐเห็นถึงความสำคัญของภาคเอกชนภาคเอกชนเองก็จะนำความรู้ และประสบการณ์ในด้านเศรษฐกิจมาช่วยพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดร่วมกับส่วนราชการอีกองค์กรหนึ่งด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ภาคเอกชนเป็นองค์กรที่มีบทบาทเป็นอย่างมากในด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด หากภาคราชการให้ความสำคัญในความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัด ด้านเศรษฐกิจเอกชนก็จะมีส่วนช่วยเป็นอย่างมากในประเด็นดังกล่าว” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พานิชย์จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการทำงานร่วมกันหากให้เกียรติให้ความสำคัญต่อการร่วมดำเนินงานไม่ว่าในด้านใดก็ตามก็จะได้รับความร่วมมือในการดำเนินไปได้ด้วยความราบรื่น เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นโดยลำดับ” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายประสงค์ มีสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะการประสานงานจะประสบความสำเร็จหรือดำเนินการร่วมกันด้วยดีกับทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญซึ่งกัน และกันในการทำงาน” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเร็จ แหงกระโทก อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “สำหรับประเด็นนี้เห็นด้วยเพราะการประสานในด้านการดำเนินงานร่วมกันหากให้ความสำคัญ ให้เกียรติซึ่งกันและกันในการแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ การประสานงานระหว่างกันก็จะได้รับความร่วมมือดียิ่งขึ้นช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานร่วมกัน” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วน การดำเนินงานจะเกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน เกิดประโยชน์กับส่วนรวม และการดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ร่วมกัน” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.2.2 ควรกำหนดรูปแบบ และระบบการประสานงานที่ชัดเจน ซึ่งรวมถึงการติดตามผลความ ก้าวหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

ในประเด็นข้อเสนอแนะ เรื่อง การกำหนดรูปแบบ และระบบการประสานงานที่ชัดเจน ซึ่งรวมถึงการติดตามผลความ ก้าวหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจของจังหวัด กลุ่มตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นแบ่งเป็น 2 แนวทาง กลุ่มแรกที่ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เห็นด้วยกับการกำหนดรูปแบบการประสานงานที่มีความชัดเจน และมีการติดตามความก้าวหน้าในดำเนินงานทางเศรษฐกิจของจังหวัด ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานด้านเศรษฐกิจปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ผู้รับผิดชอบมีความกระตือรือร้นในการทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการตรวจสอบติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงาน ส่วนอีกกลุ่มตัวอย่างให้ข้อคิดเห็นเรื่องของการประสานงานมีรูปแบบที่มีความชัดเจนอยู่แล้ว แต่ยังคงขาดเรื่องการติดตามการดำเนินงานขอให้เน้นในเรื่องของการติดตามการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ และมีการติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง ดังมีข้อคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายจักริน เติมฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับการกำหนดรูปแบบการประสานงานที่มีความชัดเจนเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางศิรินันท์ คงไพบูลย์ ประธานชมรมธนาคารจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากมีรูปแบบประสานงานระหว่างกันที่มีความชัดเจน ส่งผลถึงประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง การประกาศทางธุรกิจจะเกิดผลอย่างชัดเจนช่วยให้นำรายได้เข้าสู่จังหวัดเพิ่มมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับเรื่องที่มีรูปแบบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ผู้ปฏิบัติงานจะสามารถทำงานได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด แต่หากเป็นเรื่องของการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานยังค่อนข้างมีน้อยควรเพิ่มการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์ สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 กล่าวว่า “ในประเด็นดังกล่าวไม่ชัดเจนว่าเป็นการแก้ปัญหา แต่อยากให้เพิ่มในเรื่องของการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และทำอย่างต่อเนื่องมากขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การกำหนดรูปแบบการทำงานที่มีความชัดเจนประสิทธิภาพของการทำงานก็จะมีมากยิ่งขึ้น ทำให้การติดตามความก้าว

หน้าสามารถทำได้ แต่ต้องมีหน่วยงานตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และต้องมีความต่อเนื่องในเรื่องของการตรวจสอบการดำเนินงาน” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากการทำงานมีรูปแบบการประสานงานระหว่างกันที่ชัดเจน การติดตามความก้าวหน้าของงานก็จะทำได้ถูกต้องตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยหากมีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจนมีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทางเศรษฐกิจภายในจังหวัดก็จะบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การดำเนินงานร่วมกันจะมีรูปแบบของการประสานงานที่ดีอยู่แล้ว แต่ยังคงในเรื่องของการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานร่วมกันอยู่บ้างในบางประเด็น” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

3.3 แก้ไขปัญหาจากประชาชน

3.3.1 รัฐควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในประเด็นข้อเสนอแนะในเรื่องที่รัฐควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการพัฒนาจังหวัด คือ ทำให้ผู้บริหารภายในจังหวัด และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสทราบความต้องการของกัน และกันอย่างแท้จริงทำให้การดำเนินนโยบายของ อบจ. ตอบสนองต่อผู้เป็นเจ้าของในด้านต่างๆ ได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะว่าประชาชนจะได้รู้สึกมีส่วนร่วมกับการพัฒนาจังหวัดมีความรู้สึกเป็นเจ้าของในการตัดสินใจต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจักริน เถิดฉาย ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะหากมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับประชาชนทั่วไป จะทำให้มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่เกิดจากการร่วมมือกันทุกภาคส่วนไม่ได้เกิดจากภาครัฐเพียงส่วนเดียว” (สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล อบจ. จะทำให้ประชาชนอยากเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาจังหวัดของตนเองมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นายพิศิษฐ์ ตะเกาน้อย หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดของตน และการพัฒนาจังหวัดตรงตามความต้องการของประชาชนในจังหวัดอย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับประเด็นนี้เพราะการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบจ. เพราะประชาชนเป็นคนในพื้นที่ย่อมรู้ดีกว่าในพื้นที่ของตนขาดอะไรต้องการให้มีการพัฒนาด้านใดให้เหมาะสมตรงตามความต้องการของคนในพื้นที่อย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นางสุพัศตรา มากเมือง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอ ขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนกับ อบจ. จะทำให้มีส่วนร่วมในเรื่องของนโยบายการพัฒนาที่นำเสนอโดยประชาชนในจังหวัดเพื่อให้มีนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในจังหวัดเอง” (สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพราะจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการตัดสินใจ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดของตนเอง” (สัมภาษณ์วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า “หากมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากภาครัฐประชาชนจะมีความตระหนัก และรู้สึกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจรู้สึกว่าการพัฒนาตนเองเป็นส่วนหนึ่งของ อบจ. มากขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะหากประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบจ. ประชาชนจะอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนา และจะมีส่วนช่วยด้วยความกระตือรือร้นยิ่งขึ้นไปด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญและเป็นปัญหาอีกประการคือการเรียนรู้ของประชาชนเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังมีน้อย จึงทำให้ประชาชนทั่วไปไม่เข้าใจในเรื่องของบทบาทหน้าที่ของตนว่าควรมีส่วนร่วมทางการเมืองมากน้อยแค่ไหน ซึ่งมองว่า อบจ. มีความใกล้ชิดและตอบสนอง

ความต้องการของประชาชนทั่วไปได้มากกว่าภาคเอกชน ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วทุกภาคส่วนในจังหวัดต่างก็ตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยทั่วไปอยู่แล้วหากเพียงว่าจะป็นรูปแบบใดเท่านั้นเอง จึงจำเป็นต้องมีการให้การเรียนรู้เรื่องของการมีส่วนร่วมกับประชาชนทั่วไปทั้งในทางด้านการเมืองเศรษฐกิจ และสังคมควบคู่กันไปด้วยสำหรับหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องภายในจังหวัดทุกหน่วยงาน

3.3.2 **ควรมีการเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีของภาคเอกชนให้ประกอบธุรกิจโดยมีความรับผิดชอบต่อทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้**

ในประเด็นข้อเสนอแนะในเรื่องควรมีการเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีของภาคเอกชนให้ประกอบธุรกิจโดยมีความรับผิดชอบต่อทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือเห็นด้วยกับปฏิบัติงานภายใต้หลักการบริหารงานที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อ งานที่ทำจะมีความสุจริตโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ดังมีรายละเอียดจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

นายเสมอ จินดาพงษ์ นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะว่าการปฏิบัติงานภายใต้หลักการบริหารงานที่ดีงานจะเกิดความโปร่งใส เกิดประโยชน์กับจังหวัดอย่างแท้จริง” (สัมภาษณ์วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การมีระบบการบริหารงานที่ดีมีความรับผิดชอบต่อในการดำเนินงานก็จะทำให้เกิดประโยชน์กับจังหวัดและประชาชนโดยทั่วไป” (สัมภาษณ์วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

นางสาวพัทธภรณ์ ไชยานุพงษ์ หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การสร้างระบบการบริหารงานที่ดีมีความรับผิดชอบต่อ จะทำให้เกิดการพัฒนาและเกิดความเป็นธรรมในการบริหารงานควบคู่กันไปด้วย” (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

นายสมพร จิระโร พาณิชยจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “เห็นด้วยเพราะหากทุกภาคส่วนปฏิบัติงานได้ตามที่กล่าวมางานที่ทำก็จะเกิดประโยชน์ต่อจังหวัด และส่วนรวม” (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557)

น.พ.สำเริง แหงกระโทก อดีตนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การบริหารจัดการที่ดีงานที่ทำร่วมกันเน้นให้เกิดคุณภาพ และเกิดประโยชน์กับประชาชนเน้นการมีส่วนร่วม มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหาร เป็นแบบอย่างที่ดี เน้นให้ประชาชนเข้าใจในหลักการบริหารมากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติพงศ์ พงศ์สุรเวท ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “ควรมีการเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีของภาคเอกชนให้ประกอบ

ธุรกิจ โดยมีความรับผิดชอบทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนมีระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้พร้อมทั้งการมุ่งเน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพเน้นการมีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น” (สัมภาษณ์วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557)

นายกิตติ เชาวดี รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า “การมีระบบการบริหารงานที่ดี และมีความรับผิดชอบ ระบบของการทำงานมีความโปร่งใสเกิดการมีส่วนร่วมกันในทุกภาคส่วนภายในจังหวัด” (สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557)

จากการสัมภาษณ์และนำมาวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า ผู้เกี่ยวข้องทุกคนต่างก็มีแนวคิดแตกต่างกันไปตามแต่ที่กลุ่มต่างๆ เห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวโดยมุ่งหวังเพียงเพื่อการดำเนินบทบาทตามสิทธิ และหน้าที่ของกลุ่มของตนที่ได้รับทางสังคม ซึ่งยังขาดเรื่องของการให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การขาดผู้มีทักษะในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ภาครัฐ จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการคิดและวิธีการทำงาน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการทำงานร่วมกันกับภาคเอกชน ในฐานะผู้ส่งเสริม และสนับสนุนที่มุ่งอำนวยความสะดวกในเรื่องข่าวสารข้อมูล และปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงกฎ ระเบียบที่ไม่จำเป็น และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบ ธุรกิจ ปรับบทบาทของภาคเอกชนสร้างความรับผิดชอบของต่อสังคม สร้างกลไกความเชื่อมโยงในระบบการทำงานร่วมกัน โดยองค์กรหลักของภาคเอกชน ควรมีการจัดตั้งสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางความร่วมมือขององค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อประสานเชื่อมโยงการทำงานของภาคเอกชนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น ทั้งจากในลักษณะอันเกิดจากการแสดงบทบาทของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้า ปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด/สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และปัญหาจากประชาชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 กลุ่ม ซึ่งได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยแต่ละกลุ่มคำนึงถึงความเหมาะสม ความสมัครใจในการให้สัมภาษณ์ คุณวุฒิ ชื่อเสียง และประสบการณ์ ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วบุคคลที่ร่วมมือในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. กลุ่มองค์กรภาคเอกชน

- 1.1 ประธานหอการค้าจังหวัด นายจักริน เจริญฉาย
- 1.2 นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว นายเสมอ จินดาพงษ์
- 1.3 ประธานชมรมธนาคารพาณิชย์ นางศิรินันท์ คงไพบูลย์
- 1.4 รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด นายจรูญ จิตต์อำนวยวัฒนา

2. กลุ่มข้าราชการ

- 2.1 พาณิชย์จังหวัด นายสมพร จิระโร
- 2.2 สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1 นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์
- 2.3 หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด นายพิศิษฐ์ ตะพาน้อย
- 2.4 หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด นางสาวพัฒนาภรณ์ ไชยานุพงศ์

3. กลุ่มผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- 3.1 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท
- 3.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - 3.2.1 นายประสงค์ มีสวัสดิ์
 - 3.2.2 นางสุพัตรา มากเมือง
 - 3.2.3 นายรักษชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์
- 3.3 นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายแพทย์สำเริง แหงกระโทก
- 3.4 รองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด กิตติ เชาวดี

3.5 เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายคณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์

1. สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์ และค้นคว้าเอกสารสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น (อบจ.)

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น การมีบทบาทแบ่งเป็น 2 บทบาท คือ บทบาทแรก เป็นการมีบทบาททางการเมืองในฐานะของหอการค้าจังหวัด ได้แก่ การติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง การให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง ในประเด็นดังกล่าวพบว่า หอการค้าจังหวัดและสมาชิกของหอการค้าจังหวัดจะมีบทบาททางการเมืองเฉพาะในด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. หอการค้าจังหวัดและสมาชิกจะมีบทบาททางการเมืองในประเด็นดังกล่าวค่อนข้างสูงโดยความสมัครใจและถือเป็นสิทธิหน้าที่ของพลเมืองที่ต้องปฏิบัติ ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการแสดงบทบาทของ โคเฮิน (Cohen 1978) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทที่ถูกกำหนด (Prescribed Role) เป็นบทบาทที่สังคมกำหนดไว้ให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทใดบทบาทหนึ่ง แม้ว่าบุคคลบางคนจะไม่ได้มีประพฤติดำเนินตามบทบาทที่คาดหวังโดยผู้อื่น เราก็ยังคงยอมรับว่าบุคคลจะต้องปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนดให้

ส่วนอีกบทบาท คือ เป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวข้องกับองค์กรที่สังกัดอยู่ ได้แก่ บทบาททางการเมืองในด้านการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง การให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง สมาชิกหอการค้าส่วนใหญ่จะมีบทบาททางการเมืองในประเด็นดังกล่าวพอสมควรแต่ก็ไม่ได้มีปรากฏมากนักสำหรับบทบาททางการเมืองด้านนี้ เนื่องจากสมาชิกหอการค้าจังหวัดยังไม่ให้ความสำคัญกับการมีบทบาททางการเมืองด้านนี้มากเท่าการมุ่งประกอบอาชีพที่มีผลตอบแทนในรูปของผลกำไรเห็นได้เด่นชัด ส่วนในด้านบทบาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ได้แก่ การเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง การให้การสนับสนุนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. ในด้านสนับสนุนการเงิน สนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้ง การเป็นที่ปรึกษาให้กับ นายกอบจ./ส.อบจ. บทบาทด้านนี้หอการค้าจังหวัดจะมีบทบาททางการเมืองค่อนข้างน้อยหรือแทบจะไม่เข้าไปมีบทบาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งเลย หากเข้ามีส่วนร่วมก็จะเป็นฐานะของผู้สังเกตการณ์การการจัดการเลือกตั้งมากกว่า แต่หากด้านบทบาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกอบจ./ส.อบจ. เป็นเรื่องส่วนตัวของสมาชิกหอการค้าจังหวัดค่อนข้างจะมีบทบาทในด้านนี้พอสมควรไม่ว่าจะเป็นการให้การสนับสนุนในด้านการเงินการหาเสียงเลือกตั้ง การเป็นที่ปรึกษาให้กับนักการเมืองเป็นการให้การสนับสนุนทั้งในฐานะเครือญาติ

ผู้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การให้ความช่วยเหลือให้การสนับสนุน อาจเป็นการให้เปล่าหรือเพื่อหวัง
 ได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการสนับสนุนเมื่อภายหลังได้รับการเลือกตั้งเข้ามาจะช่วยเอื้อประโยชน์กับ
 ตนเองในการประกอบธุรกิจการค้าจึงเข้าให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ กับนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ
 แนวคิดของ โทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes อ้างใน พงศเพ็ญ ศกุนตาทักษ์ 2547) ได้กล่าวไว้ว่า “มนุษย์
 ทุกคนซึ่งก็เหมือนกับผู้ปกครองทุกคน ต่างก็คิดถึงผลประโยชน์ส่วนตัวของตน ของครอบครัว และของ
 เพื่อนของตน มนุษย์มีแนวโน้มของธรรมชาติที่จะให้ผลประโยชน์ส่วนตัวมาก่อนผลประโยชน์ส่วนรวม
 ในระบอบประชาธิปไตยผู้ปกครองที่โงกกันหรือมีกใหญ่ใฝ่สูงสามารถฉกฉวยผลประโยชน์ต่างๆ ได้
 อย่างมากมายมหาศาลจากการทรยศ หรือจากสงครามกลางเมือง แต่เขาจะได้ประโยชน์น้อยมากจาก
 ความสมบูรณ์พูนสุขของสาธารณชน” และยังสอดคล้องกับงานของ ตระกูล มีชัย (2525) พบว่า นักธุรกิจ
 พยายามแสวงหาอำนาจทางการเมืองเพื่อที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูล การตัดสินใจ ตลอดจนเข้าไปมีบทบาท
 ในการกำหนดนโยบายและทิศทางเศรษฐกิจเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง รวมถึงการต้องการ
 มีชื่อเสียงเกียรติยศก็ถือว่าเป็นอีกเหตุผลหนึ่งซึ่งผลักดันให้เข้ามามีบทบาททางการเมือง แต่ก็เป็นส่วนน้อย
 หรือไม่ก็เป็นการอ้างเพื่อความชอบธรรมหรือเพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีในการเข้ามามีบทบาททางการเมือง
 หรือมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่านั้น

ส่วนบทบาทที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดในด้าน การมีบทบาทต่อนโยบาย
 เศรษฐกิจ ในด้านการผลักดันนโยบาย ร่วมแก้ไขปรับปรุง การร่วมแสดงความคิดเห็น การตรวจสอบการ
 ดำเนินการตามนโยบาย รวมทั้งการติดตามการดำเนินงานในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 จากการศึกษาพบว่า หอการค้าจังหวัดมีบทบาทในด้านนโยบายทางเศรษฐกิจกับองค์การบริหารส่วน
 จังหวัดไม่มากนัก หากมีก็จะเป็นการร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบายเศรษฐกิจ การพาณิชย์ในจังหวัด ซึ่งเป็น
 นโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของสมาชิกหอการค้าจังหวัด ไม่ได้มีการผลักดัน
 นโยบายที่ความครอบคลุมทั่วถึงทุกสาขาอาชีพภายในจังหวัด อีกประการ คือ ความร่วมมือทางด้าน
 เศรษฐกิจ การพาณิชย์กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ยังมีความร่วมมือระหว่างกันค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับ
 ทางจังหวัด ซึ่งหอการค้าจังหวัดได้รับการแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด(
 กรอ.) มีลักษณะเป็นคณะกรรมการร่วม (Joint Committee) รูปแบบโครงสร้างของ กรอ. มีลักษณะเป็น
 คณะกรรมการร่วมจากฝ่ายรัฐและเอกชน อย่างไรก็ตามอำนาจในการตัดสินใจยังอยู่ที่ฝ่ายราชการ แต่
 ภาคเอกชนก็จะใช้โอกาสที่ได้ใกล้ชิดกับบุคคลเหล่านี้ เพื่อเสนอแนะ และผลักดันนโยบายต่างๆ ที่เป็น
 ผลประโยชน์ของกลุ่มตน ผ่านกระบวนการของ กรอ. ได้เช่นกัน ดังนั้นแม้ว่า กรอ. จะมีหลักเกณฑ์การ
 พิจารณาให้ความช่วยเหลือในประเด็นปัญหาต่างๆ จะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์โดย
 ส่วนรวมก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้วการดำเนินงาน ของ กรอ. ส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปในการแก้ไขปัญหา
 ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อ การประกอบธุรกิจในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ การลดหย่อนภาษี การให้สิทธิ

พิเศษต่าง ๆ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้กลุ่มธุรกิจเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วน ผลักดันผลประโยชน์ และความ ต้องการของกลุ่มคนผ่านกระบวนการของ กรอ. เพื่อกำหนดเป็นนโยบายของรัฐโดยได้ละเอียดเรื่อง การส่งเสริมภาคการ เกษตร การส่งเสริมอุตสาหกรรม และการจ้างงานในชนบท (สุนทรตรา สังข์สุวรรณ 2534) อีกประการคือ หอการค้าจังหวัดยังมีความร่วมมือกับหอการค้าไทย และองค์กรเครือข่าย ซึ่งเป็น การรวมกลุ่มกันที่มีศักยภาพมีความเข้มแข็ง เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อเข้าไปมีบทบาทในการผลักดันการ กำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจกับรัฐบาล และนักการเมืองที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจ โดยตรง หอการค้าจังหวัดจึงให้ความสำคัญกับความร่วมมือในระดับนี้มากกว่ากับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นเนื่องจากเล็งเห็นเป้าหมาย และประโยชน์ที่จะได้รับจากความร่วมมือดังกล่าวชัดเจนกว่า ประเด็น ดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานของ ชีรภัทร์ ลอยวิรัตน์ (2550) พบว่า หอการค้าจังหวัด กลุ่มองค์กรทางธุรกิจ จะใช้วิธีการเข้าถึงรัฐบาลเพื่อสร้างอิทธิพลกดดันให้ภาครัฐกำหนดนโยบายสาธารณะให้สอดคล้องกับ ความต้องการของกลุ่มคนโดยการ ลobbies กลุ่มองค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน ผู้ว่า ราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเครือข่ายที่ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูง โดยมีการ แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ และมีการใช้ช่องทางวิธีการให้ได้มาของผลประโยชน์ตามสถานการณ์ และ สภาพแวดล้อมของการกำหนดนโยบายสาธารณะให้ได้ตามที่กลุ่มคนต้องการ

ส่วนเรื่องของบทบาทหอการค้าจังหวัดในด้านการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การเมืองท้องถิ่น ในการให้ข้อมูลข่าวสาร รมรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายอบจ./ส.อบจ. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกครองกับองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ในประเด็นการเข้าร่วมผลักดัน นโยบายการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ./ส.อบจ. ซึ่งในปัจจุบันคนไทยยังขาดการมีส่วนร่วม ในทางการเมือง และมักขาดความสนใจทางการเมือง ซึ่งมาจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม ทางการเมือง ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ เพราะชนชั้นนำได้ผูกขาดทางการเมืองมาโดยตลอด เนื่องจาก กลุ่มชนชั้นนำพยายามผูกขาดอำนาจ และกีดกันไม่ให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้เข้ามามีบทบาททางการเมือง ทำ ให้คนไทยบางส่วนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมีขอบเขตจำกัดมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่ต่ำ (วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ, เสนีย์ คำสุข, ธ โสธร ตูทองคำ 2552)

ดังนั้น ในฐานะหอการค้าจังหวัดซึ่งมีบทบาทเป็นผู้นำในองค์กรด้านเศรษฐกิจ สังคมและ การเมือง ภายในจังหวัดควรต้องเข้าไปมีบทบาทให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับประชาชนทั่วไป ส่งเสริมและทำให้สมาชิกหอการค้าจังหวัด และประชาชนในจังหวัดได้เข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วม มากขึ้น ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของหอการค้าจังหวัดจะมีเพียงบาง ประเด็นที่หอการค้าจังหวัดเข้าไปมีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนทั่วไป ซึ่งมีประเด็นที่เห็น ได้ชัดเจน ได้แก่ ด้านการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบจ./ส.อบจ. หอการค้าจังหวัด จะเป็นผู้นำในการรณรงค์ให้สมาชิกหอการค้าจังหวัด และประชาชนทั่วไปเข้ามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการดำเนินงานควบคู่กันระหว่าง อบจ./ส.อบจ. อย่างต่อเนื่อง เน้นให้การดำเนินงาน

อบจ./ส.อบจ. มีความสุจริตโปร่งใสก่อประโยชน์กับส่วนรวม รวมทั้งการรณรงค์ให้องค์กรต่าง ๆ ภายในจังหวัดร่วมมือกับหอการค้าจังหวัด เข้าร่วมทำโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่หอการค้าจังหวัดจัดขึ้น ซึ่งก็ได้รับความสนใจ และให้ร่วมมือกับทางหอการค้าจังหวัดในด้านนี้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หอการค้าจังหวัดยังเป็นองค์กรภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายองค์กรต่อต้านการคอร์รัปชัน ได้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ในการมีส่วนร่วมกับประชาชนทั่วไปให้เกิดความตื่นตัวในเรื่องของป้องกัน และการร่วมมือกันต่อการทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ โดยการจัดโครงการภายในจังหวัดร่วมกับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ส่วนราชการ สถานศึกษา ร่วมกันทำโครงการต่างๆ และได้รับการตอบรับ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกภาคส่วนในจังหวัด

1.2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น (อบจ.)

ผลการวิจัยในส่วน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 ประเด็น ด้านการแสดงบทบาทของหอการค้า และสมาชิกของหอการค้า ปัญหาจาก อบจ./ส.อบจ. จังหวัด และปัญหาจากประชาชน ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นแรก ปัญหาด้านการแสดงบทบาทของหอการค้าจังหวัด และสมาชิกของหอการค้าจังหวัด เนื่องจากด้วยข้อจำกัดด้านระเบียบข้อบังคับของการจัดตั้งหอการค้า ในข้อไม่ให้ดำเนินกิจการทางธุรกิจหรือกิจกรรมใดๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมืองหอการค้าจังหวัดก็จะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ส่วนอีกประการ หากไม่มีกฎข้อบังคับเข้ามาเป็นตัวกำหนดบทบาท และหน้าที่หอการค้าจังหวัดและสมาชิกหอการค้าจังหวัดก็ตาม หอการค้าจังหวัดและสมาชิกหอการค้ายังคงไม่เห็นความชัดเจนในการทำงานด้านเศรษฐกิจของ อบจ./ส.อบจ. มากนักซึ่งหากให้การสนับสนุนหรือเข้ามามีบทบาททางการเมืองกับอบจ./ส.อบจ. การเข้ามามีบทบาทดังกล่าวจะช่วยให้การประกอบการของสมาชิกหอการค้าจังหวัดมีความเจริญเติบโต และพัฒนาขึ้นได้เพียงไร อีกทั้งสมาชิกหอการค้าจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการของนโยบาย และการวางแผนบริหารงานด้านเศรษฐกิจการพาณิชย์ของอบจ. โดยเฉพาะในด้านการจัดทำนโยบายเศรษฐกิจของ อบจ. จะเน้นในภาพรวมไม่ได้เจาะจงด้านใดเด่นชัด หรือมีความชัดเจนให้กับสมาชิกหอการค้าจังหวัดเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นที่สอง ปัญหาจาก อบจ./ส.อบจ. ในด้านของการประสานความร่วมมือระหว่างหอการค้าจังหวัดกับ อบจ./ส.อบจ. ก่อนข้างจะมีน้อย การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ กับหน่วยงานเอกชน ไม่มีแนวทางหรือมีกลไกในการติดตามผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ไม่มีแผนการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน ซึ่งปัญหาดังกล่าวยังส่งผลถึงเรื่องของการขาดกลไกการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ตามมาด้วย

ประเด็นสุดท้าย ปัญหาจากประชาชน เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาคเอกชนในการช่วยเหลือภาครัฐในการพัฒนาจังหวัดทางด้านเศรษฐกิจ

การพาณิชย์ นอกจากการให้บริการสมาชิก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดแล้ว ยังมี
 ส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดในด้านอื่นๆ อีกในหลายมิติ และประชาชนเองยังขาดความสนใจทาง
 การเมือง ซึ่งมาจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรมทางการเมือง ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ ทำ
 ให้ประชาชนบางส่วนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมีขอบเขตจำกัด และมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่
 ต่ำ อีกประการ คือ ด้วยการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยหอการค้า และภาคเอกชนใน
 จังหวัดทำให้ประชาชนทั่วไปเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อประโยชน์เฉพาะกลุ่มคนเท่านั้น
 เพราะเห็นได้จากการประกอบอาชีพหรือกิจการต่างๆ ที่สมาชิกหอการค้าจังหวัดดำเนินการอยู่นั้นมีการ
 พัฒนา และเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มากกว่าภาคส่วนอื่นในจังหวัดอย่างเห็นได้ชัด

1.3 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มี ต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ.)

ผลการวิจัย ในส่วนแนวทางแก้ไขการปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของ
 ของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น แบ่งได้เป็น 3 ประเด็น คือ ด้านการแสดงบทบาทของ
 หอการค้า และสมาชิกของหอการค้า ปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด/สมาชิกองค์การบริหารส่วน
 จังหวัด และปัญหาจากประชาชน ผลการวิจัยพบว่า

ประเด็นแรก แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการแสดงบทบาทของหอการค้าจังหวัด และ
 สมาชิกของหอการค้าจังหวัด หอการค้าและสมาชิกหอการค้าจังหวัดควรมีความตระหนักในการเป็นผู้นำ
 ในการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะหอการค้าจังหวัดซึ่งเป็นแหล่งรวมผู้มีความรู้ และประสบการณ์ด้าน
 เศรษฐกิจจะเป็นผู้นำโดยใช้ความรู้ และประสบการณ์มาช่วยพัฒนาด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้มีความ
 เจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ภาครัฐควรให้การสนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนในการกำหนด
 ทิศหรือแนวทางโดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างพอเพียงในด้านต่างๆ ภาครัฐควรให้การสนับสนุน
 ภาคเอกชนให้สามารถเข้าไปมีบทบาทในความร่วมมือกับภาครัฐได้อย่างต่อเนื่อง และสิ่งที่สำคัญคือ
 ภาคเอกชนต้องให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาทางด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม และ
 สิ่งแวดล้อมรวมถึงด้านอื่นๆ อย่างจริงจัง นอกเหนือจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งผลประโยชน์
 ส่วนรวมเป็นหลัก มิใช่เพื่อกลุ่มบุคคลหรือธุรกิจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลในการขับเคลื่อนการ
 พัฒนาของประเทศไทยให้เจริญเติบโตยิ่งขึ้นสืบไป

ประเด็นที่สอง แนวทางแก้ไขปัญหากองการบริหารส่วนจังหวัด /สมาชิกองค์การ
 บริหารส่วนจังหวัด ด้านการประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชน ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับองค์กร
 เอกชนในความร่วมมือดำเนินงานในการพัฒนาจังหวัด มีการประสานการทำงานร่วมกันภายใต้กรอบ
 ระเบียบข้อบังคับของกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนวิธีการคิดและวิธีการทำงาน
 โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการทำงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ประเด็นที่สาม แนวทางแก้ไขปัญหามาจากประชาชน คือ ภาครัฐควรให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมกับประชาชนในการพัฒนาจังหวัด ทำให้ผู้บริหารภายในจังหวัด และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแสดงความต้องการที่แท้จริง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้มีอำนาจในการเสนอโครงการ และสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังเป็นการควบคุมการบริหารงานของ อบจ. ให้มีความโปร่งใส ตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการของประชาชน และมีความรับผิดชอบ มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ทั้งนี้ ภาครัฐ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบต้องมีความเป็นอิสระ เข้มแข็งและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับจังหวัด ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น นอกจากนั้นบทบาทของหอการค้าจังหวัดปัจจุบัน นอกจากการให้บริการสมาชิก และยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดแล้ว ยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดในด้านอื่นอีกทั้งด้านสังคม การศึกษา สังคม และวัฒนธรรม โดยการประสานงานกับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นการขยายบทบาทของหอการค้าจังหวัดให้กว้างขวางขึ้น ดังนั้นบทบาทในฐานะผู้นำหอการค้าจังหวัดต้องให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมมากขึ้น ในฐานะผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง หอการค้าจังหวัด และองค์กรเอกชนยังต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นด้วย โดยการร่วมมือกับรัฐบาลและองค์กรเอกชนถือเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาของประเทศ การที่จะสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าว จำเป็นจะต้องกำหนดแนวทางหลักของรัฐในเรื่องการขยายความร่วมมือกับรัฐบาล และเอกชนให้ชัดเจน โดยหอการค้าในฐานะที่เป็นองค์กรเอกชนที่เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในท้องถิ่นมีบทบาทในการทำหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้ และเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานของ จุมพล หนิมพานิช ที่กล่าวว่า การที่กลุ่มธุรกิจเข้ามามีบทบาททางการเมือง ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมือง ได้มีการสนับสนุนพรรคการเมืองใหญ่ ๆ โดยทางกลุ่มการเมืองได้รับผลตอบแทนคือ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ ในขณะเดียวกันมีกลุ่มธุรกิจจำนวนไม่น้อยได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองบางกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยความบริสุทธิ์ใจ เสียสละ เพื่อเกียรติคุณ และชื่อเสียงของครอบครัว (จุมพล หนิมพานิช 2552)

จากข้อค้นพบดังกล่าวทำให้ทราบถึงบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากหอการค้าจังหวัด

นครราชสีมาและสมาชิกหอการค้าจังหวัดเป็นกลุ่มประชาชนที่จะเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้นในอนาคตในหลากหลายด้าน

จากผลการวิเคราะห์ การศึกษาเอกสาร การร่วมสังเกตการณ์และด้านอื่นๆ มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด และสมาชิกหอการค้าจังหวัด ผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด

บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ซึ่งปรากฏให้เห็นใน 2 ประการคือ บทบาทตามกฎหมาย และบทบาทในฐานะกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะอธิบายในภาพรวมก็คือ หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา มีพัฒนาการริเริ่มในการก่อตั้งโดยการรวมกลุ่มกันของพ่อค้า นักธุรกิจ มีวัตถุประสงค์ความเชื่อ ความคิดที่คล้ายคลึงกัน รวมกลุ่มกันเพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตน เพื่อสร้างอำนาจในการเจรจาต่อรองกดดันผู้มีอำนาจทั้งในส่วนภาครัฐ และฝ่ายการเมือง หากพิจารณาถึงสถานะภาพการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาแล้วจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับความเห็นของ นิชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร ให้ความเห็นเรื่องบทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ว่า กลุ่มพยายามมีบทบาทหรือมีกิจกรรมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อสร้างอิทธิพลในการกำหนดนโยบายเพื่อให้นโยบายของรัฐเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเจรจาต่อรองระหว่างกลุ่มต่างๆ กลุ่มผลประโยชน์พยายามเข้ามามีอิทธิพลทางการเมือง พยายามเข้าถึงองค์กรกำหนดนโยบายและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลงานบทบาทของรัฐบาล โดยเฉพาะกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อต้องการจำกัดอำนาจรัฐบาล ต้องการให้รัฐสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกลุ่มตน (นิชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร 2552) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรแฮม วู้ดตัน (Graham Wootton) และ เดวิด ทรูแมน (David B. Truman) เชื่อว่ากลุ่มผลประโยชน์ต้องการมีบทบาทอิทธิพลซึ่งส่งผลต่อนโยบายสาธารณะภายใต้วิธีการวิถีทางของกลุ่มผลประโยชน์โดยไม่ได้มีการมุ่งหวังต่ออำนาจรัฐหรือตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้นแต่เพื่อการผลักดันประโยชน์ของกลุ่มตน และเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่ม โดยทั่วไปตรงที่การเข้าร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่มไม่ได้เป็นเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จำเป็น ตามจุดหมายหรือผลประโยชน์ของกลุ่มเท่านั้น แต่ต้องมีทัศนคติร่วมกันด้วย ซึ่งจะประกอบด้วย ต้องมีทัศนคติร่วมกันเห็นพ้องต้องกันผลประโยชน์ร่วมกัน จากการประนีประนอมต่อรองภายใต้กติกาที่ยอมรับของกลุ่ม ต้องมีการจัดตั้งองค์กรอย่างถาวร เช่น มีกรรมการบริหาร มีระเบียบกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้นำ สมาชิก เป็นต้น (จุมพล หนิมพานิช 2552)

อย่างไรก็ตามบทบาทของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาที่ผ่านมานอกจากทำหน้าที่ในการเป็นกลุ่มผลประโยชน์ของกลุ่มตนแล้วยังเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือ และรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการจัดงาน หอการค้าโคราชแฟร์ “ครัวโคราชคู่ครัวโลก” และเทศกาลอาหารย่าง โดยร่วมมือ จังหวัด, อบจ, เทศบาลนคร, นิคมอมตะนคร, ททท.,

ชมรมเพื่อนสุวัจน์, เครื่องคีมช่าง มีการระดมสินค้าราคาถูกจากโรงงาน พร้อมอาหารหลากหลายประเภท พร้อมทั้งผลักดันโคราชฟู้ดช็อป ชูคอนเซ็ปต์ “โต๊ะโคราช” ให้เป็นที่รู้จักคู่สากล และการจัดเวทีเสวนา แก้ไขปัญหา SMEs เมืองโคราช หัวข้อ “การบังคับใช้กฎหมายที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจจังหวัด นครราชสีมา” เป็นต้น ซึ่งถือเป็นอีกบทบาทหนึ่งของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาในการทำหน้าที่ช่วยเหลือและรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมภายในจังหวัด

บทบาทตามกฎหมาย จากข้อมูลการในการก่อตั้งหอการค้าจังหวัดจะเห็นได้ว่าภาครัฐต้องการให้หอการค้าจังหวัดเป็นตัวกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับองค์กรเอกชน เพื่อเสนอแนะข้อมูลข่าวสาร และประเด็นปัญหาทางเศรษฐกิจให้กับภาครัฐได้รับทราบเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุง กำหนดเป็นนโยบายที่เหมาะสม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่มต่างๆ เป็นอย่างมากส่งผลให้กลุ่มต่างๆ ไม่มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน ซึ่งเห็นได้ อย่างชัดเจน คือ กฎหมายเกี่ยวกับหอการค้าพบว่ามีกรณีบัญญัติห้ามมิให้ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 ในมาตรา 30 ห้ามมิให้หอการค้าแบ่งปันผลกำไรหรือรายได้ ให้แก่สมาชิก หรือดำเนินการในทางการเมือง หากพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่ของหอการค้า ตามมาตรา 28 ได้บัญญัติไว้ว่า หอการค้ามีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมวิสาหกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และเศรษฐกิจ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา เช่น รวบรวมสถิติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้า และเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกแบบ ใบบรรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การวางมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานการศึกษา ที่เกี่ยวกับการค้า และเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑสถานการค้า จัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาโตตุลาการ ชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า
2. รับผิดชอบ และให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิก เกี่ยวกับการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก
3. ให้คำปรึกษา และเสนอข้อแนะนำ แก่หอการค้าไทยและรัฐบาล เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
4. ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ
5. เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมการกุศล และสาธารณสงเคราะห์
6. ปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุ ให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือตามที่ราชการมอบหมาย
7. ไม่ประกอบกิจการค้าหรือไม่ ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมือง

จะเห็นได้ว่ารัฐมีทัศนคติในการจัดตั้งหอการค้าเพื่อเป็นเครื่องมือในด้านนโยบายสาธารณะของรัฐ โดยเฉพาะหน้าที่ในการให้คำปรึกษา และเสนอข้อแนะนำแก่หอการค้าไทยและรัฐบาล เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และปฏิบัติกิจการอื่นๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุ ให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือตามที่ราชการมอบหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นการกำกับควบคุมการดำเนินงานของหอการค้า โดยรัฐอย่างชัดเจน หอการค้าจึงเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่ถูกควบคุมโดยรัฐ หอการค้าจึงไม่สามารถมีบทบาทในทางนโยบายได้มากนัก จึงเป็นการยากที่กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจะสามารถมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัด แต่กลุ่มของหอการค้าเองก็พยายามที่จะหาช่องทางเพื่อเข้ามามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจเพื่อให้ได้ตามเป้าหมายที่กลุ่มต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการผ่านทางเวที กรอ. แต่อย่างไรก็ตาม กรอ. ก็เป็นระบบที่เกิดจากรัฐทั้งสิ้นทำให้ข้อเสนอก็ยังเป็นการเสนอเพื่อที่จะตอบสนองในด้านนโยบายสาธารณะของรัฐ อยู่เช่นเดิม ในฐานะที่หอการค้าจังหวัดนครราชสีมาเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอีกกลุ่มหนึ่งที่มีส่วนต้องเข้าไปเรียกร้องต่อรองผลประโยชน์ให้ตามตามเป้าหมายของกลุ่ม แต่พบว่าหอการค้าจังหวัดยังไม่มีการตั้งเพียงพอที่จะนำเสนอ และเรียกร้องผลประโยชน์ใดๆ กับรัฐหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หอการค้าจังหวัดต้องอาศัยช่องทางต่างๆ ตามที่ภาครัฐเปิดช่องทางเอาไว้ให้ เช่น การยื่นเรื่องผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัด อบจ. พาณิชยจังหวัด สรรพากรจังหวัด ก็โดยผ่านช่องทางหอการค้าไทยและองค์กรเครือข่าย หรือยื่นข้อเรียกร้องของหอการค้าจังหวัดเข้าสู่ส่วนกลางโดยตรง

2.2 บทบาททางการเมืองของสมาชิกหอการค้าจังหวัด

เนื่องจากการมีบทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดมีข้อจำกัดในเรื่องของระเบียบข้อบังคับ ทำให้บทบาทการเรียกร้องผลประโยชน์ด้านต่างๆ ทางการเมืองของสมาชิกหอการค้าจังหวัดมีข้อจำกัดตามไปด้วย หากแต่สมาชิกของหอการค้าจังหวัดเองต่างมีกลยุทธ์ และช่องทางเพื่อนำมาใช้ในการเรียกร้องผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยการสร้างอิทธิพลกดดันต่อรัฐหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายทั้งจังหวัดและ อบจ. ซึ่งในปัจจุบัน “กลุ่มธุรกิจ” ได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองในระดับ อบจ. โดยตรงมากขึ้น ในลักษณะของการทำธุรกิจควบคู่ไปกับการทำงานทางการเมือง โดยการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมืองกับระดับท้องถิ่น คือ อบจ. และรวมถึงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางธุรกิจ สุพรรณิ เกื่อนกลาด (2549) ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กับ สมาชิกอบจ. ซึ่งเป็นการกระทำโดยสมาชิกหอการค้าจังหวัดที่ได้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างสมาชิกด้วยกันก่อน แล้วจึงมีการชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเมืองในรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในจังหวัด ซึ่งการดำเนินการพบว่ากลุ่มการเมืองมีแนวโน้มที่จะสร้างความสัมพันธ์กับนักธุรกิจที่เป็นสมาชิกหอการค้าจังหวัด ทั้งนี้ ที่เห็นได้ชัดเจน คือ ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมือง

ผ่านการสนับสนุนสมัครรับเลือกตั้ง ส.อบจ. ไม่ว่าจะเป็นการช่วยสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง การสนับสนุนด้านการเงิน และการให้คำปรึกษากับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกอบจ. และด้านอื่นๆ เป็นต้น ความสัมพันธ์นี้จะมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทการต่อรอง และจัดสรรผลประโยชน์และตอบแทนระหว่างกันของสมาชิกหอการค้าจังหวัดกับผู้ที่ได้รับการสนับสนุนในการสมัครรับเลือกตั้ง ส.อบจ. เช่น ด้านนโยบายของ อบจ. ที่ทำขึ้นเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิกหอการค้าจังหวัดที่สนับสนุนในด้านต่างๆ กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.อบจ. ซึ่งเกิดตามมาภายหลังได้รับการเลือกตั้งเป็น สมาชิกอบจ. หรือโดยการส่งเครือญาติเข้าสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกอบจ. จากการร่วมสังเกตการณ์ และโดยส่วนตัวเป็นชาวจังหวัด นครราชสีมา พร้อมทั้งยังทำงานในภาคธุรกิจเอกชน ทำให้พบว่าที่ปรึกษา และกรรมการของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาบางท่านมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นนายกิตติพงศ์ พงศ์สุรเวท ซึ่งมีฐานะเป็นกรรมการที่ปรึกษาหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา และยังมีตำแหน่งเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย ส่วนนายสมชาย กิริวัฒน์ศักดิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาอาวุโสถาวรหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา นั้น บุตรชาย คือ นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์ ก็ดำรงตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เขตอำเภอสูงเนิน ซึ่งหลายครั้งการผลักดันนโยบายของหอการค้าจังหวัดประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ก็โดยอาศัยความสัมพันธ์ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการที่กรรมการหอการค้าบางคนเข้าไปมีตำแหน่งระดับสูงในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั่นเอง

2.3 บทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

อรทัย ก๊กผล กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ว่าในหน่วยงานใดก็ตามเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา เพราะการมีส่วนร่วมมีคุณประโยชน์หลากหลายประการอย่างไรก็ตาม ประโยชน์ที่จะได้จากการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับความจริงใจและความจริงจังในการดำเนินการด้วย ประโยชน์โดยทั่วไป (อรทัย ก๊กผล 2552)

จากการร่วมสังเกตการณ์บทบาทในด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมากับประชาชนทั่วไป มีมากมายโดยสังเขปดังต่อไปนี้ คือ การจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชัน จังหวัดนครราชสีมา โดย หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา และองค์กรภาคีต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมา ได้มีการดำเนินการ เพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางในการส่งเสริมให้หน่วยงานภาคี และภาคประชาสังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อสร้างความโปร่งใสของท้องถิ่น ให้สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ประชาชนในทุกระดับมีความกระตือรือร้น และรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเป็นธรรม ทัวถึง และมีความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล การจัดเวทีเสวนา " มุมมองการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับ 2550 " และการจัดเวทีเสวนา มอเตอร์เวย์บางปะอิน-โคราช ใครได้ใครเสีย ? เป็นต้น

ดังนั้นบทบาทของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาในฐานะผู้นำทางเศรษฐกิจในจังหวัด ที่มีบทบาททางการเมืองอย่างเปิดเผยในระบอบประชาธิปไตย และมีบทบาทในรูปของกลุ่มผลประโยชน์ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจ ภาคธุรกิจจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทในด้านการผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจ ในภาวะปัจจุบันมีการส่งเสริมให้สมาชิกหอการค้าจังหวัด และประชาชนทั่วไปเข้ามีส่วนร่วม จึงทำให้ได้รับทราบถึงปัญหา และความต้องการทางเศรษฐกิจซึ่งมีผู้ประกอบการ ครอบคลุมอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ภายในจังหวัด ทั้งยังเป็นตัวแทนที่มีบทบาทในการเจรจาต่อรองทำความเข้าใจความตกลงทางการค้า อันเป็นการรักษาประโยชน์ทางการค้าร่วมกันของจังหวัด และมีหน้าที่ส่งเสริมวิชาการเกี่ยวกับการค้าในจังหวัด ตลอดจนเผยแพร่แลกเปลี่ยนทัศนะในด้านเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น หอการค้าจังหวัด เป็นองค์กรสำคัญของสถาบันธุรกิจเอกชน ในการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น มีส่วนช่วยในการเป็นแหล่งข้อมูลทางเศรษฐกิจระดับจังหวัด และมีบทบาทในการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น และจังหวัด บทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมยังมีความสอดคล้องกับ บรีค Brich (อ้างใน นิชชากัทร อุ๋นตรงจิตร 2552) กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมการเมือง คือการแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งมีการแสดงออกในหลายรูปแบบการเลือกตั้งก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังมีทั้งการร่วมออกเสียงประชามติ การทำประชาพิจารณ์ก็นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่งเช่นกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจเป็นในรูปแบบการให้การสนับสนุน หรือต่อต้านรัฐบาล ด้วยการรณรงค์ของประชาชนในการแสดงข้อคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ทางการเมือง ซึ่งจะเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ตั้งแต่การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือสมาชิกกลุ่มการเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่มผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการร่วมประท้วงทางการเมือง การร่วมกลุ่มนัดหยุดงานเพื่อให้เกิดผลทางการเมือง หรือการร่วมกันด้วยวิธีการต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงนโยบายสาธารณะ รวมถึงการต่อต้านรัฐบาลในประเด็นต่างๆ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังรวมไปถึงกิจกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตามภาคเอกชนในฐานะผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นด้วย โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และองค์กรเอกชนถือเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาของประเทศ การที่จะสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าวจำเป็นต้องกำหนดแนวทางหลักของรัฐในเรื่องการขยายความร่วมมือภาครัฐ และเอกชนให้ชัดเจนโดยหอการค้าในฐานะที่เป็นองค์กรเอกชนที่เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองในท้องถิ่นจึงมีบทบาทในการทำหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้ และเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลของการศึกษาวิจัยเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้กำหนดนโยบายในการพัฒนาภายในจังหวัดคณะกรรมการต่างๆ ที่มีบทบาทในด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัด ได้พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร่วมกันภายในจังหวัดของทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งต้องมีการประสานความร่วมมือตามแผนนโยบายการพัฒนาจังหวัดร่วมกันทั้งในด้านการค้า อุตสาหกรรม การเงิน และเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจภายในจังหวัดมีส่วนร่วมกันประสานงานจากนโยบายที่มีการวางแผนร่วมกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในบทบาทภารกิจตามหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับจังหวัด และประชาชน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการเพิ่มการวิจัยเป็นในเชิงปริมาณเสริมจากที่ได้ศึกษาในครั้งนี้เพื่อที่จะได้มีความเข้าใจในบทบาท และได้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้นในส่วนของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปก็จะทำให้ข้อมูลมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และควรทำการศึกษาจังหวัดอื่น ๆ เปรียบเทียบด้วย

3.2.2 ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการเจาะจงไปที่กลุ่มสมาชิกหอการค้าจังหวัดแต่ยังไม่ครอบคลุม ควรเพิ่มการศึกษาจากกลุ่มสมาชิกให้มีความหลากหลายในด้านการประกอบอาชีพ หรือการประกอบการด้านอื่น เพื่อจะทำให้ทราบถึงบทบาทการมีส่วนร่วม และมีบทบาททางเศรษฐกิจการเมืองในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น

3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและส่วนราชการ

องค์กรภาคเอกชนและหอการค้าจังหวัด นอกจากการให้บริการแก่กลุ่มสมาชิก แล้วยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดในด้านอื่นอีก ทั้งด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ซึ่งหอการค้าจังหวัดเองยังมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ ควรให้การสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินงานของหอการค้าจังหวัด ทั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้หอการค้าจังหวัดมีงบประมาณ ในการขับเคลื่อน และผลักดันด้านเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และนารายได้เข้าสู่จังหวัด

3.4 ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย

เนื่องจากหอการค้าจังหวัดเป็นกลุ่มผลประโยชน์ในจังหวัดยังไม่ได้รับการตอบสนองในเรื่องของบทบาททางการเมืองเท่าที่ควรจากระเบียบข้อบังคับของกฎหมายที่ยังไม่เอื้ออำนวย ควรต้องมีการแก้ไขระเบียบข้อบังคับของหอการค้าให้มีความสอดคล้องกับภาวะการณ์ในปัจจุบันซึ่งพบว่าหอการค้าจังหวัดหรือกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มอื่นๆ ต่างก็เข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมืองด้วยกันทั้งสิ้น ตามแต่ลักษณะและวิธีการที่แตกต่างกันออกไปของแต่ละกลุ่มผลประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติ หอการค้า พ.ศ. 2509

มาตรา 30 ห้ามมิให้หอการค้าแบ่งปันผลกำไรหรือรายได้ให้แก่สมาชิก หรือดำเนินการในทางการเมือง หรือตาม หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ข้อที่ 7 ไม่ประกอบกิจการค้าหรือไม่ ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมือง แต่อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานของหอการค้าและหอการค้าจังหวัดจะมีคำว่า “การเมือง” แทรกอยู่ในทุกบทบาทในการเรียกร้องผลประโยชน์ โดยอาศัยช่องทาง และวิธีการต่างๆ ในการดำเนินการ ดังนั้นการแก้ไขและปรับปรุงพระราชบัญญัติ หอการค้า พ.ศ. 2509 มาตรา 30 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคมเศรษฐกิจ และการเมืองในปัจจุบันตามวิถีทางของการปกครองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดขอบเขตการมีบทบาททางการเมืองให้มีความชัดเจนเพื่อป้องกันการใช้อำนาจหรือสมาคมดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ไม่เกิดประโยชน์กับส่วนรวมหรือใช้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้กับกลุ่มตน และเพื่อเปิดโอกาสให้หอการค้าจังหวัดสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้แล้วนั้นยังเป็นแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความทันสมัยมีความยืดหยุ่น และเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหอการค้าจังหวัดต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในลักษณะองค์รวม ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาเจาะลึกให้ครอบคลุมถึงบทบาททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ได้ทุกเรื่อง เนื่องจากด้วยข้อจำกัดบางประการ ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทางรัฐศาสตร์อีกแง่มุมหนึ่ง ในด้านการมีบทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และการเมือง กลุ่มหนึ่ง คือ หอการค้าจังหวัดซึ่งเป็นองค์กรภาคธุรกิจเอกชน

บรรณานุกรม

- กิตติ เชาว์ดี. (2557, 10 กันยายน). รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา [บทสัมภาษณ์].
- กิตติพงษ์ พงศ์สุรเวท. (2557, 4 กันยายน). ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา [บทสัมภาษณ์].
- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). *การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- _____. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส.
- เกรียงศักดิ์ ราชโคตร. (2551). *สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงแก้ว.
- ข้อมูลทั่วไปจังหวัดนครราชสีมา. สืบค้นจาก <http://th.wikipedia.org/wiki>
- คณะวัฒน์ อังสนานิวัฒน์. (2557, 10 กันยายน). เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา [บทสัมภาษณ์].
- จักษ์ พันธุ์เพชร. (2557). *กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายปกครอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: ธนภัทร (2006) พรินติ้ง.
- จักริน เติตฉาย. (2557, 20 พฤษภาคม). ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา [บทสัมภาษณ์].
- จิรัช วิระชัย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ. (2540). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุมพล หนิมพานิช. (2552.) *กลุ่มผลประโยชน์กับการเมืองไทย แนวเก่า แนวใหม่ และกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรณู จิตต์อำนาจวัฒนา. (2557, 15 ตุลาคม). รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา [บทสัมภาษณ์].
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์พรินติ้งเซ็นเตอร์.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). *การบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รูปนรรต พรหมอินทร์. (2549) กระบวนการนโยบายสาธารณะ ใน *ประมวลสาระชุดวิชา ปัญหาเฉพาะเชิงนโยบายสาธารณะ* หน่วยที่ 3 (หน้า 136-139) นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิตยา สุวรรณชฎ. (2527). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เดโช สวานานนท์. (2545). *พจนานุกรมศัพท์การเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- นิชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร. (2552). *รัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ตระกูล มีชัย. (2525). *ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มธุรกิจเอกชนและราชการกับการเมือง* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทฤษฎีเชิงระบบ (1965). *A Systems Analysis of Political Life*. สืบค้นจาก <http://th.wikipedia.org/wiki>
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2526). *นโยบายการพัฒนาและวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทวี สุรฤทธิกุล, เสนีย์ คำสุข. (2549) “พรรคการเมืองกับกระบวนการทางการเมืองไทย” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและกระบวนการทางการเมือง* หน่วยที่ 7 (หน้า 474-477) นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนสวรรค์ เจริญเมือง. (2550). *100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2540-2544*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คลับไฟ.
- _____. (2551). *ทฤษฎีและแนวคิด : การปกครองท้องถิ่นกับการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คลับไฟ.
- ธีรภัทร์ ลอยวิรัตน์. (2550). *บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราชต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). *การปกครองท้องถิ่นไทย ในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประกาศศักดิ์ ธานีพงษ์. (2528). *นักธุรกิจกับการเมือง : การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2526). *การปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- _____. (2535). *การปกครองท้องถิ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประสงค์ มีสวัสดิ์. (2557, 10 มิถุนายน). *อดีตสมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา [บทสัมภาษณ์]*.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2549). *ลักษณะทั่วไปของนโยบายสาธารณะและนโยบายศาสตร์ ใน ประมวลสาระชุดวิชา ปัญหาเฉพาะเชิงนโยบายสาธารณะ* หน่วยที่ 1 (หน้า 6- 15) นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ปิยะนุช เงินคล้าย, การรณรงค์ลักษณะ พลโยธิน, อนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี, วิเชียร ชื่นชอบ
เฉลิมเผ่า อจละนันท์. (2540) “การมีส่วนร่วมของประชาชน : ศึกษาเปรียบเทียบ
ประชาชนในเขตเมืองกับประชาชนในเขตชนบท” คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
กรุงเทพฯ.
- ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์เดอะบุคส์. (2554). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เดอะบุคส์.
- พงศ์เพ็ญ ศกุนตลาภย์. (2547). *ทฤษฎีการเมืองยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: พิมพ์อักษร.
- พลศักดิ์ จิร ไกรศิริ. (2531). *การเมืองเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน
มิตร.
- _____. (2552) “ปัญหาด้านวัฒนธรรมทางการเมือง” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา ปัญหา
การเมืองไทยปัจจุบัน* หน่วยที่ 11 (หน้า 155-157) นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2550). *ปรัชญากรีกก่อเกิดภูมิปัญญาตะวันตก*.
(พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยาม.
- พิชาย รัตนดิถก ณ ภูเก็ต. (2541-2543). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย
วารสารพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2-4(2-6), 13-24.
- พิศิษฐ์ ตะเกาน้อย. (2557, 6 พฤษภาคม). หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา
[บทสัมภาษณ์].
- พิรยุทธ ศิริจันทร์. (2535). *บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากนักธุรกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณี
สภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2531* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พัทธภรณ์ ไชยานุพงษ์. (2557, 19 พฤษภาคม). หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา
[บทสัมภาษณ์].
- ไพรัตน์ เฉเชรินทร์. (2547). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนา*.
กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภารการพิมพ์.
- รักษาดิ กิวิวัฒน์ศักดิ์. (2557, 28 สิงหาคม). สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน จังหวัด
นครราชสีมา [บทสัมภาษณ์].
- รังสรรค์ ชนะพรพันธ์. (2531). *กระบวนการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจในประเทศไทย : บท
วิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์เศรษฐกิจการเมือง พ.ศ. 2475-2530*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
เพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์.
- หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา. (2555). *รายงานประจำปี 2555*. นครราชสีมา: สมบูรณ์การพิมพ์.
- รูปแบบพรรคการเมือง สืบค้นจาก <http://th.wikipedia.org/wiki/การเมือง>.
- เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ. (2549). *หลักรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ลิขิต ชีรเวทิน. (2535). *การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท*. รายงานเสนอต่อ สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย และมูลนิธิ Friend rich Ebert กรุงเทพฯ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2535). *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2551). *เรื่องการเมืองการเมืองการปกครอง*. เอกสารการบรรยาย นนทบุรี.
- วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ. (2549) *วัฒนธรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและกระบวนการทางการเมือง* หน่วยที่ 6 (หน้า 418-421) นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ, เสนีย์ คำสุข, ธโรธร ตู้อองคำ. (2552) “ปัญหาการเมืองไทยด้าน กระบวนการทางการเมือง” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา ปัญหาการเมืองไทยปัจจุบัน* หน่วยที่ 9 (หน้า 19-43) นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิทยา นภาศิริกุลกิจ, สุรพล ราชภัณฑารักษ์. (2539). *พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์*. กรุงเทพฯ สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิรินันท์ คงไพบูลย์. (2557, 23 พฤษภาคม). *ประชาชนชมรมชนาการจังหวัดนครราชสีมา* [บทสัมภาษณ์].
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2525). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: ส่งเสริมวิชาการ.
- สมพร จิระโร. (2557, 27 พฤษภาคม). *พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา* สัมภาษณ์ [บทสัมภาษณ์].
- สมศักดิ์ มณีศรี. (2544). *บทบาททางการเมืองของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะ กรณีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สุจิต บุญบงการ. (2545). *ระบอบอุปถัมภ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ เกลี่อนกลาง. (2549). *กลุ่มผลประโยชน์กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา 4 เทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- สุพัตรา มากเมือง. (2557, 10 มิถุนายน). สมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอขามทะเลสอ
จังหวัดนครราชสีมา [บทสัมภาษณ์].
- สุพัตรา สุภาพ. (2540). *สังคมวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนทรตรา สังข์สุวรรณ. (2534). *กรอบ. กบกับการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำเร็จ แหงกระโทก. (2557, 26 มิถุนายน). อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
[บทสัมภาษณ์].
- เสมอ จินดาพงษ์. (2557, 6 พฤษภาคม). นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา
[บทสัมภาษณ์].
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด. สืบค้นจาก <http://th.wikipedia.org/wiki>
- อมรา พงศาพิชญ์และปรีชา คุวินทร์พันธุ์. (2538). *ระบบอุปถัมภ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรรถย กักผล. (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ:
จรัญสนิทวงศ์การพิมพ์.
- อัญมณี ปินใจ. (2546). *บทบาทหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ต่อนโยบายสาธารณะ*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อนุก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). *วิสัยทัศน์ การปกครองท้องถิ่น และแผนกระจายอำนาจ*.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไททรรศน์.
- _____. (2550). *ประชาธิปไตยท้องถิ่น : แง่คิดเกี่ยวกับนโยบายในระดับท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: อุษากการพิมพ์.
- _____. (2557). *แปรถิ่น เปลี่ยนฐาน : สร้างการปกครองให้เป็นรากฐาน
ประชาธิปไตย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อุทัย หิรัญโต. (2524). *สารานุกรมศัพท์ทางรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- _____. (2526). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- อุไรวรรณ อภัยพงษ์. (2557, 20 พฤษภาคม). สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา เขต 1 [บทสัมภาษณ์].
- Cohen, B.J. (1978). *Introduction to Sociology*. New York: Mc Graw-Hill Book.
- Easton, David. (1965). *A Systems Analysis of Political Life*. New York: Wiley
- Levinson, D. J. (1971). *Role, personality and social structure in the orgazaion setting : Selected
reading and projects in social psychology*. New York Random House.

Samuel P. Huntington.(1968). *Political Order in Changing Societies*. New Haven : Yale University Press

Sharkansky, Ira. (1970). *Public Administration: Policy-Making in Government Agencies*. Chicago: Markham Publishing.

ภาคผนวก

สภามหาวิทยาลัย

สโชนาลัยราชภัฏ

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาของการบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา

คำชี้แจง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ บทบาท หอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น และแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือตามความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและ ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์จะถือเป็นความลับที่สุด ผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นของท่านมา ประมวลและวิเคราะห์เพื่อการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นไปเพื่อการศึกษา ตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยดีหากได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน และขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน คือ

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

3.2 ตอนที่ 2 บทบาทหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ.)

3.3 ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ.)

3.4 ตอนที่ 4 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ.)

สัมภาษณ์วันที่..... เดือน พ.ศ.

สถานที่สัมภาษณ์ เวลา

ผู้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์
2. เพศ
3. อายุ.....
4. การศึกษา
5. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ปี

ตอนที่ 2 บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ.)

ท่านคิดว่า หอการค้าจังหวัดได้ดำเนินบทบาทต่อไปนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

2.1 บทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

- 1.1 การติดตามข่าวสารทางการเมือง.....
- 1.2 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ.....
- 1.3 การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง.....
- 1.4 การให้การสนับสนุนพรรคการเมือง/กลุ่มการเมือง.....

2.2 บทบาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ.

- 2.2.1 การเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง.....
- 2.2.2 การให้การสนับสนุนผู้สมัครเลือกตั้งนายกอบจ./ส.อบจ.
 - (1) การสนับสนุนด้านการเงิน.....
 - (2) การช่วยสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง.....
 - (3) การเป็นที่ปรึกษาให้นายกอบจ./ส.อบจ.....
 - (4) การให้การสนับสนุนด้านอื่นๆ.....

2.3 บทบาทที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- 2.3.1 การเข้าไปมีบทบาทต่อนโยบายทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - (1) การร่วมผลักดันนโยบาย.....
 - (2) การร่วมแก้ไขปรับปรุงนโยบาย.....
 - (3) การส่งเสริมให้สมาชิกหอการค้าเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นด้านนโยบาย.....
 - (4) การตรวจสอบการดำเนินการตามนโยบาย.....
- 2.3.2 การติดตามการดำเนินงานในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด.....

2.3.3 การร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับองค์การบริหารส่วน
จังหวัด.....

2.3.4 การติดตามการดำเนินงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....

2.4 บทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.4.1 การให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองต่อประชาชน.....

2.4.2 การประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกอบจ./

ส.อบจ.....

2.4.3 การรณรงค์ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองกับอบจ.

(1.) การเข้าร่วมผลักดันนโยบาย.....

(2.) การตรวจสอบการดำเนินการของ อบจ.....

(3.) การตรวจสอบการดำเนินงานทางการเมืองของ สมาชิกอบจ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ)

ท่านคิดว่า ข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินบทบาทต่อการเมืองของหอการค้า
จังหวัด หรือไม่อย่างไร

3.1 ด้านการแสดงบทบาทของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้า

3.1.1 หอการค้าและสมาชิกของหอการค้ามักไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือการมี
ส่วนร่วมทางการเมืองกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(1.) คิดว่าการที่จะสนับสนุนให้บุคคลอื่นลงสู่การเลือกตั้งแล้วคงไม่ก่อประโยชน์หรือทำให้
หอการค้าและสมาชิกของตนได้รับประโยชน์แต่อย่างใด.....

(2.) เป็นการเสียเวลาและค่าใช้จ่ายอย่างมาก จึงไม่ต้องการเป็น กรรมการ หรือทำหน้าที่ที่
เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น การนับคะแนน การสังเกตการณ์ การรณรงค์ให้ประชาชนในจังหวัดมีส่วน
ร่วม การเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็นทางการเมือง การเผยแพร่ความรู้ทางการเมือง
เมือง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางการเมือง.....

(3.) ไม่ต้องการเสนอตัวหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อเรียกให้มีการตรวจสอบประเมินผล โครงการ
ต่าง ๆ ในจังหวัด.....

(4.) ไม่ต้องการแสดงตัวตนที่แท้จริง ในการที่จะนำเอา ข้อร้องเรียน จากประชาชน และสมาชิก
ของหอการค้าไปสู่การพิจารณาของกระบวนการยุติธรรม หรือเพื่อนำไปกดดันต่อรองกับนักการเมือง
.....

3.1.2 ความรู้ความสามารถของหอการค้าและสมาชิกของหอการค้าอาจไม่เพียงพอที่จะนำไปพัฒนาทาง
การเมืองได้

(1.) ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการของนโยบาย และการวางแผนบริหารอบจ.....

(2.) หอการค้าไม่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการปกครอง
กับ อบจ. อย่างแท้จริง.....

3.2 ปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด /สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3.2.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ให้ความสำคัญต่อบทบาทของหอการค้า.....

3.2.2 การประสานงานของรัฐ กับหน่วยงานเอกชนไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและไม่มี กลไกในการ
ติดตามผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน.....

3.3 ปัญหาจากประชาชน

3.3.1 ประชาชนขาดความสนใจสนใจ และเอาใจใส่ทางการเมือง.....

3.3.2 ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับหอการค้าเท่าที่ควรเนื่องจากว่ามีทัศนคติต่อการดำเนินการ
ต่างๆของหอการค้าเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจเป็นหลัก.....

4 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคบทบาทของหอการค้าที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น(อบจ.)

ท่านเห็นว่าแนวทางแก้ไขดังต่อไปนี้สามารถนำไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่อการมี
บทบาททางการเมืองของหอการค้าจังหวัด ได้หรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด

1. ทำให้หอการค้าและสมาชิกของหอการค้าตระหนักถึงการเป็นผู้นำในการพัฒนาการเมือง
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

3. หอการค้าควรเพิ่มการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผลงานทางการเมืองของ ส.อบจ. อย่างสม่ำเสมอ
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

4. หอการค้าควรให้ความร่วมมือกับ ส.อบจ.อย่างเปิดเผย
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

5. หอการค้าควรเป็นผู้นำประชาชนในการนำเสนอ นโยบายทางเศรษฐกิจต่อ อบจ. และการตรวจสอบการ
ดำเนินนโยบายของ อบจ.

เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

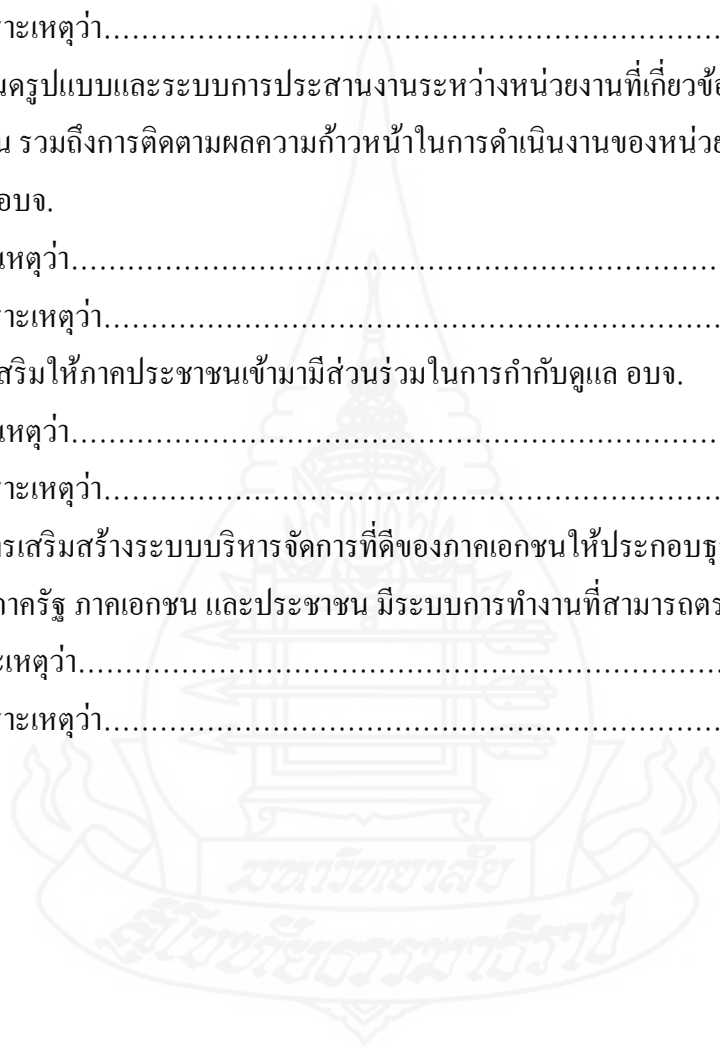
ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

6. สมาชิกของหอการค้าควรปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ โดยเคร่งครัด
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

7. หอการค้าควรกำหนดหลักการทางธุรกิจ เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในจังหวัด
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

- ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
8. ควรร่วมมือกันตรวจสอบและควบคุมภาครัฐกิจไม่ให้แสวงหาผลประโยชน์จากการเมือง
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
9. ภาคราชการและเอกชนส่วนราชการต้องให้ความสำคัญ ให้เกียรติภาคเอกชนในการทำงานร่วมกัน
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
10. มีการกำหนดรูปแบบและระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจของ
จังหวัดที่ชัดเจน รวมถึงการติดตามผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน
เศรษฐกิจของ อบจ.
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
11. รัฐควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแล อบจ.
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
12. รัฐควรมีการเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีของภาคเอกชนให้ประกอบธุรกิจโดยมีความ
รับผิดชอบทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้
เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....
ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่า.....

ภาคผนวก ข

ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อและคุณวุฒิของผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. **ชื่อ:** นายอนันต์ อินทร์จันทร์
การศึกษา: ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2537
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2549
การทำงาน : นักบริหารงาน อบต. ระดับ 7 (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลยี่ล้น อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

2. **ชื่อ:** นางสาวนุศรา จันทวงศ์แก้ว
การศึกษา: ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2531
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2546
การทำงาน : นักบริหารงาน อบต. ระดับ 7 (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลบางจัก อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

3. **ชื่อ:** นางสาวรัตนา เนื่องแก้ว
การศึกษา: ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขตกรณี่ พ.ศ. 2541
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2548
การทำงาน : เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ค

ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

1. **ชื่อ:** นายเสมอ จินดาพงษ์
เพศ: ชาย **อายุ:** 62 ปี
การศึกษา:ปริญญาโท
ตำแหน่ง : นายกสสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี
2. **ชื่อ:** นายพิศิษฐ์ ตะเภาน้อย
เพศ: ชาย **อายุ:** 55 ปี
การศึกษา:ปริญญาตรี
ตำแหน่ง : หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 1 ปี
3. **ชื่อ:** นางสาวพัทธาภรณ์ ไชยานุพงษ์
เพศ: หญิง **อายุ:** 53 ปี
การศึกษา:ปริญญาโท
ตำแหน่ง : หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครราชสีมา
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 10 ปี
4. **ชื่อ:** นางอุไรวรรณ อภัยพงษ์
เพศ: หญิง **อายุ:** 55 ปี
การศึกษา:ปริญญาโท
ตำแหน่ง : สรรพากรพื้นที่นครราชสีมา 1
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 5 เดือน
5. **ชื่อ:** เกศจักรจักริน เชิดฉาย
เพศ: ชาย **อายุ:** 54 ปี
การศึกษา:ปริญญาตรี
ตำแหน่ง : ประธานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

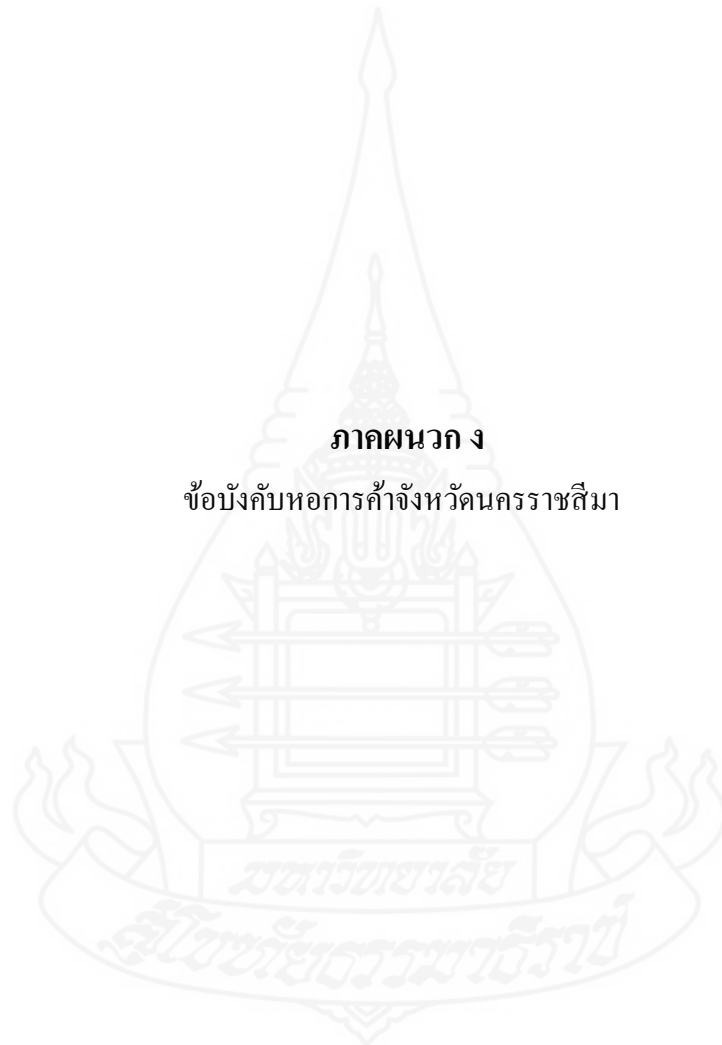
6. ชื่อ: นางสาวศิรินันท์ คงไพบูลย์
 เพศ: หญิง อายุ: 58 ปี
 การศึกษา:ปริญญาตรี
 ตำแหน่ง : ประธานชมรมธนาคารพาณิชย์
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 3 ปี
7. ชื่อ: นายสมพร จิระโร
 เพศ: ชาย อายุ: 59 ปี
 การศึกษา: ปริญญาโท
 ตำแหน่ง : พาณิชยจังหวัด
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 19 ปี
8. ชื่อ: นายประสงค์ มีสวัสดิ์
 เพศ: ชาย อายุ: 51 ปี
 การศึกษา: ปริญญาโท
 ตำแหน่ง : อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 4 ปี
9. ชื่อ: นางสาวพัชรา มากเมือง
 เพศ: หญิง อายุ: 43 ปี
 การศึกษา: ปริญญาตรี
 ตำแหน่ง : สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอนามทะเลสาบ
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี
10. ชื่อ: นพ.สำเร็จ แหงกระโทก
 เพศ: ชาย อายุ: 59 ปี
 การศึกษา: ปริญญาโท
 ตำแหน่ง : อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 4 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

11. ชื่อ: นายรัชชาติ กิริวัฒน์ศักดิ์
 เพศ: ชาย อายุ: 45 ปี
 การศึกษา: ปริญญาโท
 ตำแหน่ง : สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอสูงเนิน
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี
12. ชื่อ: นายกิตติพงศ์ พงศ์สุรเวท
 เพศ: ชาย อายุ: 47 ปี
 การศึกษา: ปริญญาโท
 ตำแหน่ง : ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี
13. ชื่อ: นายกิตติ เชาว์ดี
 เพศ: ชาย อายุ: 44 ปี
 การศึกษา: ปริญญาโท
 ตำแหน่ง : รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี
14. ชื่อ: นายคณะวัฒน์ อังคนานุวัฒน์
 เพศ: ชาย อายุ: 41 ปี
 การศึกษา: ปริญญาตรี
 ตำแหน่ง : เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี
15. ชื่อ: นายจรูญ จิตต์อำนาจวัฒนา
 เพศ: ชาย อายุ: 48 ปี
 การศึกษา: ปริญญาโท
 ตำแหน่ง : รองประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด
 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง: 2 ปี

ภาคผนวก ง

ข้อบังคับหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา

ข้อบังคับ

หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา

หอการค้าจัดตั้งตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.2509 และอยู่ในการควบคุมดูแลของ
สำนักงานทะเบียนหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา

หมวดที่ 1

บทบาททั่วไป หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา

ข้อ 1 ชื่อของสถาบัน

ข้อ 1. สถาบันนี้เรียกชื่อว่า “หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา” เรียกชื่อเป็นอักษร
ภาษาอังกฤษ ว่า THE NAKHONRATCHASIMA CHAMBER OF COMMERCE เรียกชื่อเป็น
ภาษาอังกฤษ ว่า “เดอะ นครราชสีมา แคมเบอร์ ออฟ คอมเมิร์ซ เรียกชื่อภาษาจีนว่า “โคราชจงเซียงหวย”
” คำว่า “หอการค้า” ต่อไปนี้ในข้อบังคับนี้ให้หมายถึง “หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา”

ข้อ 2 สำนักงานหอการค้า

สำนักงานของหอการค้านี้ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 1818 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ หอการค้าจังหวัด
นครราชสีมา ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

ข้อ 3 ตราของหอการค้า

ตราของหอการค้า มีเครื่องหมายเป็นรูปโล่ ด้านในมีรูปเรือสำเภาหัวเป็นพญานาค ใบเรือมี
รูปท้าวสุรนารี และธงชาติไทย มีพื้นน้ำอยู่ด้านล่าง ด้านซ้ายมือมีอักษรภาษาไทยว่า “หอการค้าจังหวัด
นครราชสีมา” ด้านขวามือมีอักษรภาษาอังกฤษว่า “THE NAKHONRATCHASIMA CHAMBER OF
COMMERCE”

(ตราหอการค้า)

หมวดที่ 2

วัตถุประสงค์ของหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา

ข้อ 4 วัตถุประสงค์ของหอการค้า

หอการค้ามีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมวิสาหกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และเศรษฐกิจ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา เช่น รวบรวมสถิติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้า และเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกแบบ ใบบรรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การวางมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานการศึกษา ที่เกี่ยวกับการค้า และเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑสถานการค้า การจัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาโตตุลาการ ซึ่งขาดข้อพิพาททางการค้า
2. รับประทานและให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิก เกี่ยวกับการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก
3. ให้คำปรึกษา และเสนอข้อเสนอแนะแก่หอการค้าไทยและรัฐบาล เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
4. ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ
5. เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมการกุศล และสาธารณะสงเคราะห์
6. ปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุ ให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือตามที่ราชการมอบหมาย
7. ไม่ประกอบกิจการค้าหรือไม่ ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมือง

หมวดที่ 3

สมาชิกและสมาชิกภาพ

ข้อ 5 องค์ประกอบของหอการค้า

หอการค้าประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล มีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในหมวดที่ 3 ข้อที่ 8. เรื่องคุณลักษณะของผู้ที่จะเป็นสมาชิก

ข้อ 6 ประเภทสมาชิก

สมาชิกของหอการค้าแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิกกิตติมศักดิ์

ข้อ 7 คุณสมบัติของสมาชิก

1. สมาชิกสามัญ ได้แก่ ธุรกิจที่ผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยเป็นเจ้าของ หรือนิติบุคคลที่มีบุคคลสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นเกินถึงจำนวนทุนของนิติบุคคลนั้น และ

ประกอบวิสาหกิจในทางการค้าพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน ธุรกิจบริการ หรือสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร หรือสมาคมการค้าที่มีสมาชิก ซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด ซึ่งมีภูมิลำเนาที่ตั้งสำนักงานอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา

2. สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับสมาชิกสามัญ แต่ไม่พึงประสงค์จะเป็นสมาชิกสามัญ

3. สมาชิกสมทบ ได้แก่ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ที่มีสัญชาติไทย หรือสมาคมการค้าที่มีสมาชิกเป็นคนต่างด้าว เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ได้แสดงความจำนงสมัครเข้าเป็นสมาชิก ซึ่งคณะกรรมการลงมติรับเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้

4. สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ อดีตประธานกรรมการหอการค้า บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีอุปการะคุณแก่หอการค้า ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับสมาชิก หอการค้าตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.2509 โดยคณะกรรมการของหอการค้า มีมติให้เชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ และบุคคลนั้นตอบรับเชิญ

ข้อ 8 คุณลักษณะของผู้ที่จะเป็นสมาชิก

คุณลักษณะของผู้เป็นสมาชิก นอกจากมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 7 แล้ว ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกของหอการค้า ยังจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดา

- (1) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว
- (2) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือบุคคลไร้ความสามารถ หรือบุคคลเสมือนไร้

ความสามารถ

(3) ไม่เคยเป็นบุคคลที่เคยต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลมาก่อน เว้นแต่ความผิดโทษ หรือความผิดซึ่งกระทำโดยประมาท ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันจากคณะกรรมการของหอการค้าเป็นกรณีพิเศษ

- (4) ไม่เป็นโรคอันพึงรังเกียจแก่สังคม
- (5) เป็นผู้มีฐานะมั่นคงพอสมควร
- (6) เป็นผู้มีสติปัญญาดีเรียบร้อย

2. ในกรณีที่เป็นนิติบุคคล

- (1) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (2) มีฐานะมั่นคงพอสมควร

ให้นำความตาม 1. มาใช้บังคับแก่คุณลักษณะของผู้แทนนิติบุคคลที่เป็นสมาชิกตามข้อ 12

ด้วย

ข้อ 9 การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

ผู้ที่ประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสามัญ หรือสมาชิกวิสามัญ หรือสมาชิกสมทบของหอการค้า จะต้องยื่นความจำนงต่อนายทะเบียนหอการค้า ตามแบบพิมพ์ที่หอการค้าได้กำหนดไว้โดยมีสมาชิกสามัญของหอการค้าเป็นผู้แนะนำ 1 คน

ข้อ 10 การพิจารณาคำขอสมัครเข้าเป็นสมาชิก

ให้นายทะเบียนหอการค้า นำใบสมัครเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการของหอการค้าในคราวต่อไป ครั้งแรกหลังจากที่ได้รับใบสมัคร เมื่อคณะกรรมการของหอการค้าอนุมัติแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้สมัครผู้นั้นทราบ ภายในกำหนดเวลา 7 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้ลงมติ

หนังสือดังกล่าว ในวาระแรกจะต้องจัดส่งเป็นจดหมายไปรษณีย์ ณ ที่อยู่ของผู้สมัครที่ปรากฏอยู่ในใบสมัครในกรณีที่มีมติให้รับ ผู้สมัครจะต้องชำระค่าลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิก และค่าบำรุงหอการค้าภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ข้อ 11 วันเริ่มสมาชิกภาพ

ภายใต้ข้อบังคับแห่งความในหมวดที่ 3 ข้อ 10 วรคท้าย สมาชิกภาพเริ่มตั้งแต่วันที่ผู้สมัครได้ชำระค่าลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิก และค่าบำรุงประจำปีของหอการค้าเรียบร้อยแล้ว

ข้อ 12 สมาชิกที่เป็นนิติบุคคล

สมาชิกที่เป็นนิติบุคคล ที่จะต้องแต่งตั้งผู้แทน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาที่มีอำนาจเต็ม กระทำการแทนนิติบุคคลนั้น ได้ไม่เกิน 2 คน เพื่อปฏิบัติการในหน้าที่ และใช้สิทธิแทนนิติบุคคลนั้น ได้เพียงเท่าที่บุคคลธรรมดาประเภทเดียวกันนั้นจะพึงมี ในการนี้ผู้แทนจะมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทนหรือแต่งตั้งตัวแทนช่วงมิได้

ผู้แทนนิติบุคคล ในวาระแรกจะต้องมีสัญชาติไทย มีนิติสัมพันธ์หรือเป็นตัวแทนจากนิติบุคคลนั้น ในฐานะเป็นกรรมการบริษัทจำกัด หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือผู้ได้รับมอบหมายทำการแทนนิติบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วแต่กรณี

ข้อ 13 การขาดจากสมาชิก

สมาชิกภาพย่อมสิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

1. ตาย(เว้นแต่ผู้แทนสมาชิกตามข้อ 12) หรือสิ้นสภาพนิติบุคคล
2. ขาดคุณสมบัติตามข้อ 7
3. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อคณะกรรมการบริหารของหอการค้า และคณะกรรมการบริหารหอการค้าได้อนุมัติให้ลาออกได้
4. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้เป็นบุคคลล้มละลาย
5. ถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ

6. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่กำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

7. คณะกรรมการของหอการค้า ลงมติให้ลบชื่อออกจากทะเบียนสมาชิกโดยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการที่เข้าประชุม ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดต่อไปนี้

(1) เจตนากระทำใดๆที่ทำให้หอการค้าเสื่อมเสียชื่อเสียง

(2) ประพฤติผิดศีลธรรมอันดีหรือจริยธรรมของนักธุรกิจจนขาดความเชื่อถือ

ของมหาชน

(3) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ

8. ไม่ชำระค่าบำรุงประจำปี และได้รับใบเตือนจากเจ้าหน้าที่ครบ 30 วัน แล้วโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

9. เลิกประกอบธุรกิจที่จดทะเบียนไว้ในช่วงเวลาเข้าเป็นสมาชิกยกเว้นประเภทสมาชิกบุคคลธรรมดา

ข้อ 14 ทะเบียนสมาชิก

ให้นายทะเบียนหอการค้า จัดทำสมุดทะเบียนสมาชิก เก็บไว้ ณ สำนักงานหอการค้า โดยมีรายการตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 ได้กำหนดไว้ สมุดทะเบียนนี้สมาชิกจะขอลูได้ ณ สำนักงานของหอการค้า ในวัน และเวลาทำการ

หมวดที่ 4

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ 15 สิทธิของสมาชิก

1. ได้รับความช่วยเหลือและการสงเคราะห์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของหอการค้า จากหอการค้าเท่าที่จะอำนวยได้

2. เสนอความคิดเห็น หรือให้คำแนะนำต่อการค้าหรือคณะกรรมการของหอการค้า ในเรื่องใดๆอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของหอการค้า เพื่อนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของหอการค้า

3. ขอตรวจสอบกิจกรรมและทรัพย์สินของหอการค้าได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อเลขาธิการหอการค้า หรือกรรมการผู้แทนทำหน้าที่แทนเลขาธิการหอการค้า

4. เข้าร่วมประชุมอภิปรายแสดงความคิดเห็นซักถามกรรมการ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือในการประชุมใหญ่วิสามัญ

5. มีสิทธิประดับเครื่องหมายของหอการค้า

6. สมาชิกสามัญเท่านั้น มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนน ในที่ประชุมใหญ่ประจำปีหรือในที่ประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในการรับเลือกตั้งเป็นกรรมการหอการค้า

7. สมาชิกสามัญนิติบุคคลที่จดทะเบียน ผู้แทนที่มีอำนาจเต็มไม่เกินสองคน ผู้มีอำนาจดังกล่าวสามารถใช้สิทธิได้แต่เพียงคนเดียว

8. ก่อนการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของหอการค้า 30 วัน ห้ามมิให้สมาชิกนิติบุคคลทำการแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้แทนที่มีอำนาจเต็ม ที่ได้จดทะเบียนไว้

ข้อ 16 หน้าที่ของสมาชิก

1. ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ คำสั่งของหอการค้า มติของที่ประชุมใหญ่ มติของคณะกรรมการของหอการค้า และเจ้าหน้าที่ของตนเอง ตามที่หอการค้าได้มอบหมายด้วยความซื่อสัตย์โดยเคร่งครัด

2. ดำรงรักษาเกียรติและผลประโยชน์ส่วนได้เสียของหอการค้า ตลอดจนต้องรักษาความลับในข้อประชุม หรือวิธีการของหอการค้า ห้ามเปิดเผยข้อความ ซึ่งอาจจะนำความเสื่อมเสียมาสู่หอการค้า โดยเด็ดขาด

3. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของหอการค้าให้รุ่งเรือง และมีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

4. ต้องรักษาไว้ซึ่งความสามัคคี จริยธรรม ระหว่างสมาชิกและปฏิบัติกิจการค้าในทำนองช่วยเหลือกันด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

5. ชำระค่าบำรุงให้แก่หอการค้าตามกำหนด หากสมาชิกผู้ใดค้างชำระค่าบำรุง สมาชิกผู้นั้นจะใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการหอการค้าตามข้อบังคับนี้ไม่ได้

6. สมาชิกผู้ใดเปลี่ยนนาม – นามสกุล สัญชาติ ย้ายที่อยู่ย้ายที่ตั้งสำนักงาน เปลี่ยนแปลงประเภทวิสาหกิจ หรือเปลี่ยนผู้แทนนิติบุคคล จะต้องแจ้งให้นายทะเบียนหอการค้าทราบเป็นหนังสือภายในกำหนด 15 วัน นับแต่เปลี่ยนแปลง

หมวดที่ 5

ค่าลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิกและค่าบำรุงหอการค้า

ข้อ 17 ค่าลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิกและค่าบำรุงหอการค้า

1. สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญและสมาชิกสมทบจะต้องเสียค่าลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิกและค่าบำรุงประจำปี ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบที่คณะกรรมการวางไว้

2. หอการค้าอาจจะวางระเบียบ เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง เกี่ยวกับกิจการหรือผลประโยชน์ที่อำนวยให้แก่สมาชิกได้ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

หมวดที่ 6

คณะกรรมการของหอการค้า

ข้อ 18 การเลือกตั้งคณะกรรมการหอการค้า

เพื่อให้การดำเนินกิจการของหอการค้า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหอการค้า ให้มีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นจำนวนหนึ่งในที่ประชุมใหญ่ จากสมาชิกสามัญเพื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ

หอการค้าที่มีจำนวนไม่น้อยกว่า 35 คน กรรมการที่ได้รับเลือกนี้ จะไปเลือกตั้งกันเอง เพื่อดำรงตำแหน่งประธานหอการค้า 1 คน แล้วประธานหอการค้าจะเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือก ดำรงตำแหน่งรองประธานหอการค้าไม่น้อยกว่า 5 คน เลขธิการหอการค้า รองเลขธิการหอการค้า เภรัญญิกหอการค้า นายทะเบียนหอการค้า ปฏิคมหอการค้า ตำแหน่งละ 1 คน หรือ ตำแหน่งอื่น ๆ จากที่ประธานเห็นสมควร

การเลือกตั้งคณะกรรมการหอการค้าตามวรรคแรก ให้สมาชิกสามัญผู้ที่มีความประสงค์ที่จะเข้าเป็นกรรมการหอการค้าสมัครเข้ารับการเลือกตั้ง และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญสมาชิกเลือกคณะกรรมการหอการค้าจากบัญชีรายชื่อสมาชิกที่สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งคณะกรรมการหอการค้า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีเป็นผู้เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญด้วยวิธีลงคะแนนลับ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลากคณะกรรมการของหอการค้า ที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ตามวรรค 1 ให้อยู่ในตำแหน่งได้วาระละ 2 ปี ให้คณะกรรมการหอการค้าแต่งตั้งคณะกรรมการเลือกตั้ง 1 คณะ จำนวนไม่เกิน 7 คน เพื่อดำเนินการเลือกตั้งและกำกับการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรมโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของหอการค้า และเจตนารมณ์ของระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คณะกรรมการหอการค้า ที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่จำนวนไม่น้อยกว่า 35 คน ตามวรรค 1 จะต้องเลือกสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างอำเภอ (นอกจากอำเภอเมือง) ไม่น้อยกว่า 5 คน

ภายใต้บังคับของมาตรา 26 ในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.2509 กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งแล้ว อาจได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอีกได้

กรรมการหอการค้าผู้หนึ่งผู้ใด จะได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานหอการค้า เกินกว่า 2 วาระติดต่อกันมิได้ และประธานกรรมการหอการค้า จะต้องไม่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ 19 คณะกรรมการบริหารหอการค้า

ให้มีคณะกรรมการบริหารหอการค้าประกอบด้วยประธานหอการค้า รองประธานหอการค้า เลขธิการหอการค้า เภรัญญิกหอการค้า นายทะเบียนหอการค้า ปฏิคมหอการค้า และเลือกกรรมการอื่น ไม่เกิน 3 คน รวมกันเป็นกรรมการบริหารหอการค้า โดยมีประธานหอการค้า โดยตำแหน่งเป็นประธาน

ข้อ 20 การพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

กรรมการของหอการค้าย่อมพ้นจากตำแหน่งกรรมการในกรณีดังต่อไปนี้

1. ครบกำหนดออกตามวาระ
2. ลาออกโดยคณะกรรมการของหอการค้า ได้ลงมติอนุมัติแล้วเว้นแต่การลาออก

เฉพาะตำแหน่งในข้อ 18 วรรคแรก

3. ขาดจากสมาชิกภาพ

4. ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดออกจากการเป็นกรรมการ

5. เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ สั่งให้ออกตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ

หอการค้า พ.ศ.2509

6. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.2509 ในกรณี
ที่ผู้แทนสมาชิก ซึ่งเป็น นิติบุคคลตามข้อ 12 ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ ตายหรือพ้นจากตำแหน่ง
ผู้แทนของสมาชิกรายนั้น ผู้แทน คนใหม่ของสมาชิกรายนั้น จะเข้าแทนที่เป็นกรรมการแทนก็ได้

7. กรรมการคนใดขาดการประชุม 3 ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
กรรมการผู้นั้นเป็นอันพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 21 กรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งกรรมการก่อนครบกำหนดตามวาระ

ถ้ากรณีประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เหรัญญิก นายทะเบียน หรือ
ปฏิบัติว่างลงในระหว่างปี เนื่องจากการขาดสมาชิกภาพหรือด้วยสาเหตุอื่นใดซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่
ได้ให้คณะกรรมการ คัดเลือกกรรมการด้วยกันขึ้นดำรงตำแหน่งแทน แต่ทั้งนี้ให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่า
กำหนดเวลาของผู้ที่ตนแทน

ถ้าตำแหน่งกรรมการอื่นๆ นอกจากที่กล่าวในข้อ 20 ว่างลงเนื่องจากเหตุอื่น นอกจากถึง
คราวออกตามวาระคณะกรรมการอาจเลือกสมาชิกสามัญคนใดคนหนึ่งขึ้นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่
ว่างลงได้ ในกรณีเช่นนี้ให้กรรมการที่เข้ามาแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดวาระของผู้ที่ตนแทน
กรณีคณะกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ทั้งคณะกรรมการก่อนครบกำหนดออกตามวาระ ให้คณะกรรมการชุดเดิมนั้น
ดำเนินการจัดการเลือกตั้งตามข้อกำหนดของข้อบังคับข้อที่ 18 เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ในกรณี
นี้ให้คณะกรรมการชุดใหม่เป็นคณะกรรมการอยู่ได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของคณะกรรมการชุด
เดิม

ข้อ 22 องค์ประชุมในการประชุมของคณะกรรมการหอการค้า

การประชุมของคณะกรรมการหอการค้ามีอยู่ 2 ประเภท คือ

2.2.1 การประชุมคณะกรรมการของหอการค้า หมายถึง การประชุมของกรรมการ
หอการค้าทั้งหมด จะต้องมีการมาประชุม ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของคณะกรรมการหอการค้า

2.2.2 การประชุมกรรมการบริหารหอการค้า จะต้องมีการมาประชุมไม่
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของกรรมการบริหาร จึงจะนับเป็นองค์ประชุม

ข้อ 23 มติของที่ประชุมคณะกรรมการของหอการค้า

นอกจากที่กล่าวไว้เป็นอย่างอื่นในข้อบังคับนี้ ให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมากเป็นมติของที่
ประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

ในกรณีที่ประชุมคณะกรรมการของหอการค้า ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และ
ข้อบังคับนี้ให้ถือว่ามตินั้นใช้บังคับมิได้

ข้อ 24 ประธานในที่ประชุม

ประธานหอการค้าเป็นประธานในการประชุมทั้ง 2 ประเภท ตามข้อ 22 ถ้าประธานหอการค้าไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานหอการค้าผู้อาวุโสตามลำดับปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าทั้งประธานหอการค้า และรองประธานหอการค้า หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะ ในการประชุมคราวนั้น

ข้อ 25 การประชุมคณะกรรมการหอการค้า

ให้มีการประชุมคณะกรรมการของหอการค้าทั้งสองประเภท อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หนึ่งในการนี้จำเป็น ประธานหอการค้าหรือกรรมการบริหารผู้ทำหน้าที่แทน หรือกรรมการร่วมกันไม่น้อยกว่า 5 คน จะขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมพิเศษขึ้นก็ได้

ข้อ 26 การเข้ารับหน้าที่ของคณะกรรมการ

เมื่อมีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ให้คณะกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยื่นจดทะเบียนคณะกรรมการชุดใหม่ ต่อนายทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัดนครราชสีมา ภายใน 30 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง และส่งมอบหน้าที่ให้คณะกรรมการชุดใหม่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนหอการค้ารับจดทะเบียน

ในการที่นายทะเบียนหอการค้า ยังมีได้รับจดทะเบียนคณะกรรมการชุดใหม่ และคณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งยังมีได้ส่งมอบหน้าที่ตามวรรคแรก ให้คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งนั้น มีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของหอการค้า จนกว่านายทะเบียนหอการค้าจะรับจดทะเบียนคณะกรรมการชุดใหม่ และคณะกรรมการชุดใหม่นั้นเข้ารับหน้าที่แล้ว

ข้อ 27 อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการหอการค้าและคณะกรรมการบริหารหอการค้า

คณะกรรมการของหอการค้ามีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดนโยบายของหอการค้า
2. พิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหอการค้า
3. พิจารณาโครงการหรืออนุมัติเงินในโครงการเฉพาะในวงเงินตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป
4. เลือกตั้งประธานหอการค้า
5. พิจารณาแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ลาออก หรือขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการหอการค้า ตามข้อบังคับที่ 21
6. พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงานเฉพาะกิจหรืออนุกรรมการสาขาเพื่อดำเนินกิจกรรมของหอการค้าตามขอบเขตและวัตถุประสงค์ของหอการค้า โดยจะแต่งตั้งจากสมาชิกกรรมการหอการค้า หรือบุคคลภายนอกก็ได้

คณะกรรมการบริหารหอการค้ามีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. ให้คณะกรรมการบริหารหอการค้าเป็นผู้ควบคุม กำหนด กำกับ กิจการทั้งในด้านนโยบาย และวิธีการจัดการเพื่อให้ดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์และข้อบังคับ ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษาตามที่เห็นสมควร
2. ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาและแต่งตั้งบุคคลภายนอกให้เป็นเจ้าหน้าที่บริหารในตำแหน่งผู้อำนวยการบริหารและตำแหน่งอื่นๆ ที่เห็นควร โดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความประพฤติและความเหมาะสมในอันที่จะดำเนินกิจการหอการค้าเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และกิจการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
3. ให้คณะกรรมการบริหารหอการค้าแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบหอการค้าจากสมาชิกสามัญจำนวน 4 คน จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 3 คน รวมเป็น 7 คน และเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีทราบการแต่งตั้ง โดยให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระของคณะกรรมการหอการค้าชุดต่อไป
4. ดำเนินตามนโยบายหรือกิจการอื่นที่คณะกรรมการหอการค้ามอบหมาย
5. กำหนดให้มีการบริหารหอการค้าด้วยวิธีการจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง และมีธรรมาภิบาล
6. เป็นผู้แทนหอการค้าในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

ข้อ 28 เจ้าหน้าที่ประจำหอการค้า

ผู้อำนวยการบริหารที่คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งตามหมวด 6 ข้อที่ 2 ในหมวดที่ว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหอการค้าเป็นผู้ควบคุมตรวจตราภารกิจทั่วไปของหอการค้าฯ บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่างๆ และวางระเบียบงานบริหารหอการค้า เพื่อให้งานดำเนินไปตาม วัตถุประสงค์ มติกรรมการ และระเบียบข้อบังคับ ด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงสุด ถูกต้อง โปร่งใส มีธรรมาภิบาล

ข้อ 29 ประธานหอการค้ากิตติมศักดิ์ที่ปรึกษาอาวุโสถาวรที่ปรึกษากิตติมศักดิ์และที่ปรึกษาหอการค้า

-ให้ประธานหอการค้าที่เคยดำรงตำแหน่งประธานหอการค้าเป็นประธานหอการค้ากิตติมศักดิ์และอยู่ในตำแหน่งตลอดไปเว้นแต่จะลาออกหรือเสียชีวิต

-ให้คณะกรรมการหอการค้า แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาหอการค้า ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์หอการค้า ดำรงตำแหน่งตามวาระของคณะกรรมการหอการค้าที่ได้ดำเนินการแต่งตั้ง โดยพิจารณาแต่งตั้งจากอดีต กรรมการหอการค้า สมาชิก และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

-ให้คณะกรรมการหอการค้าแต่งตั้งที่ปรึกษาอาวุโสถาวรหอการค้าซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นบุคคลที่เคยดำรงตำแหน่งกรรมการหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ไม่นต่ำกว่า 2 สมัย
2. เป็นสมาชิกหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาติดต่อกันไม่ต่ำกว่า 6 ปี

3. ที่ปรึกษาอาวุโสถาวรต้องไม่ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการหอการค้า
4. หากที่ปรึกษาอาวุโสถาวรได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการหอการค้า ต้องลาออกจากตำแหน่งที่ปรึกษาอาวุโสถาวรก่อนเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการหอการค้า
5. ที่ปรึกษาอาวุโสถาวร จะพ้นตำแหน่งเมื่อ
 - 5.1 หมดสถานการณ์เป็นสมาชิกสามัญ
 - 5.2 ขอลาออก
 - 5.3 เสียชีวิต
 - 5.4 คณะกรรมการหอการค้าลงมติให้ออก โดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของที่ประชุม
6. ปัญหาข้อโต้แย้งอื่นใดเกี่ยวกับตำแหน่งที่ปรึกษาอาวุโส ถาวรที่มีได้ระบุไว้ในข้อ 29 ให้คณะกรรมการหอการค้าเป็นผู้พิจารณาตัดสิน และให้ถือเป็นข้อยุติ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับกฎหมายและข้อบังคับ

ข้อ 30 ภายใต้บังคับแห่งความในหมวดนี้ ให้หน้าความในหมวดที่ 7 มาบังคับโดยอนุโลม

หมวดที่ 7

การประชุมใหญ่

ข้อ 31 การประชุมใหญ่

การประชุมใหญ่ให้หมายถึง การประชุมสมาชิก ของหอการค้าแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. การประชุมใหญ่สามัญประจำปี คือ การประชุมใหญ่ที่จะต้องให้มีขึ้นครั้งหนึ่ง ทุกระยะเวลา 12 เดือน
2. การประชุมใหญ่วิสามัญ คือ การประชุมใหญ่ครั้งอื่น ๆ นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการประชุมสมาชิกประจำเดือน

ข้อ 32 กำหนดการประชุมใหญ่

กำหนดการประชุมใหญ่มีดังนี้

1. ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนด 120 วัน นับแต่วันที่สิ้นปีการบัญชี
2. ถ้ามีเหตุหนึ่งซึ่งคณะกรรมการของหอการค้า มีมติเห็นสมควร หรือสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดแสดงความจำนงที่จะให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ โดยทำการร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษร ยื่นต่อเลขาธิการหอการค้าให้คณะกรรมการของหอการค้า นัดประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ลงมติหรือวันที่ได้รับหนังสือคำร้องขอ หรือหนังสือบอกกล่าว จะต้องระบุข้อความแจ้งเหตุ เพื่อการใดที่จะขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญนี้ด้วย

ข้อ 33 การส่งหนังสือบอกกล่าวนัดประชุม

คณะกรรมการของหอการค้า จะต้องส่งหนังสือบอกกล่าวถึงเวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ไปให้สมาชิกทุกคนได้ทราบ โดยส่งจดหมายไปทางไปรษณีย์ ณ ที่อยู่ของสมาชิกที่ปรากฏอยู่ในทะเบียน หรือส่งให้ถึงตัวสมาชิกก่อนกำหนดวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่า 7 วัน

ภายใต้บังคับของความในวรรคแรก จะต้องจัดส่งสำเนาบันทึกรายงานการประชุมใหญ่ครั้งที่แล้ว (ถ้ามี) ไปด้วย ในกรณีที่เป็นการนัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี จะต้องแนบสำเนารายงานประจำปี และสำเนางบดุล รวมทั้งสำเนาบัญชีรายรับ-รายจ่าย ซึ่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วเพิ่มเติมไปด้วย

ข้อ 34 องค์ประชุมในการประชุม

ในการประชุมใหญ่ของหอการค้า จะต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด จึงจะถือเป็นองค์ประชุม

ข้อ 35 กรณีที่การประชุมในครั้งแรกสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุม

การประชุมใหญ่ ที่ได้เรียกนัดวันและเวลาใด หากล่วงพ้นกำหนดเวลานัดไปแล้ว 1 ชั่วโมง ยังมีสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุม ถ้าการประชุมใหญ่คราวนั้น ได้เรียกนัด เพราะสมาชิกร้องขอให้เลิกประชุม ถ้ามิใช่เพราะสมาชิกร้องขอ ให้เลื่อนการประชุมคราวนั้นไป และให้ทำการบอกกล่าวนัดประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ประชุมนี้อีกครั้งหนึ่ง ภายในกำหนดเวลา 15 วัน นับแต่วันประชุมใหญ่คราวแรกในการประชุมใหญ่คราวหลังนี้ จะมีสมาชิกมามากน้อยเพียงใดก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ข้อ 36 ประธานในที่ประชุม

ให้ประธานหอการค้าเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าประธานหอการค้าไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานหอการค้าผู้อาวุโสตามลำดับทำหน้าที่แทน ถ้าทั้งประธานกรรมการหอการค้าและรองประธานกรรมการหอการค้าไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งขึ้น เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีกรรมการอยู่ในที่ประชุมเลยก็ให้ที่ประชุมเลือกตั้งสมาชิกสามัญคนใดคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานในที่ประชุม เฉพาะการประชุมคราวนั้น

ข้อ 37 วิธีออกเสียง ลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่

สมาชิกสามัญเท่านั้น มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนและสมาชิกสามัญคนหนึ่ง ๆ มีคะแนนเสียง 1 เสียง

1. โดยวิธีเปิดเผยให้ใช้วิธี举手
2. โดยวิธีลงคะแนนลับให้ใช้วิธีเขียนบัตรลงคะแนน และจะกระทำได้เมื่อคณะกรรมการของหอการค้าเห็นสมควร หรือสมาชิกสามัญ ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสามัญที่มาประชุมร้องขอ

ข้อ 38 มติของที่ประชุมใหญ่

นอกจากที่กล่าวไว้เป็นอย่างอื่นในข้อบังคับนี้ ให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมาก เป็นมติของที่ประชุมใหญ่ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก 1 เสียงชี้ขาด

ข้อ 39 กิจการอันพึงกระทำในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี

กิจการอันพึงกระทำในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี มีดังนี้

1. รับรองรายงานการประชุมใหญ่คราวก่อน
2. พิจารณารายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของหอการค้าที่ผ่านมาในรอบปี
3. พิจารณานอญุมติงบุคคล
4. เลือกตั้งคณะกรรมการของหอการค้า (ในปีที่ครบกำหนด)
5. แต่งตั้งผู้สอบบัญชี ของหอการค้าประจำปีและกำหนดค่าตอบแทน
6. เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ข้อ 40 การจัดทำรายงาน บันทึกการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการของหอการค้า การประชุมกรรมการบริหาร ประชุมใหญ่สมาชิกและการประชุมสมาชิกอื่น ๆ หรือการประชุมอนุกรรมการของหอการค้า ให้จัดบันทึกไว้ทุกครั้ง และต้องเสนอต่อที่ประชุมครั้งต่อไป รายงานการประชุมที่ผ่านการรับรองแล้วสมาชิกจะดูได้ในวันและเวลาทำการ

หมวดที่ 8**การเงิน เงินทุนพิเศษ และการบัญชีของหอการค้า****ข้อ 41 การจัดทำงบดุล**

ให้คณะกรรมการของหอการค้าจัดทำงบดุลปีละ 1 ครั้ง และส่งให้ผู้สอบบัญชีไม่เกิน 30 วัน หลังจากสิ้นปีการบัญชี และผู้สอบบัญชีจะต้องตรวจสอบให้แล้วเสร็จก่อนวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี ไม่น้อยกว่า 30 วัน

ข้อ 42 ปีการบัญชี

ให้ถือเอาวันที่ 30 กันยายนของทุกปี เป็นวันสิ้นปีการบัญชีของหอการค้า

ข้อ 43 อำนาจของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชี ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งมีอำนาจเข้าตรวจสอบสมุดบัญชี และบรรดาเอกสารเกี่ยวกับการเงินของหอการค้า และมีสิทธิสอบถามกรรมการตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหอการค้าทุกคน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบัญชีและเอกสารดังกล่าวในการนี้กรรมการและเจ้าหน้าที่จะต้องช่วยเหลือและให้ความสะดวกทุกประการเพื่อการตรวจสอบเท่านั้น

ข้อ 44 การเก็บรักษาสมุดบัญชีและเอกสารการเงิน

สมุดบัญชีและเอกสารการเงินของหอการค้า จะต้องเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานของหอการค้า และให้อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของเหรียญกษาฬ์หอการค้า

ข้อ 45 การเงินหอการค้า

เงินสดของหอการค้าจะต้องนำฝากไว้ ณ ธนาคารพาณิชย์แห่งใดแห่งหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตท้องที่จังหวัด ซึ่งหอการค้านี้ตั้งอยู่ในนามของหอการค้าโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร ให้มีเงินสำรองจ่ายเกี่ยวกับกิจการของหอการค้าไม่เกินวงเงิน 10,000 (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) ในกรณีนี้ให้เลขานุการหอการค้า เป็นผู้รับผิดชอบและเก็บรักษาตัวเงินภายใต้การควบคุมของเหรียญกษาฬ์หอการค้า การฝากและถอนเงินจากธนาคาร ให้อยู่ในอำนาจของประธานหอการค้า หรือรองประธานหอการค้า หรือกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่ง ลงนามร่วมกับเหรียญกษาฬ์หอการค้า

ข้อ 46 การจ่ายเงินของหอการค้า

ในการจ่ายเงินของหอการค้าที่ไม่ใช่เป็นรายจ่ายประจำ ครั้งละไม่เกิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ให้กระทำโดยมติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของหอการค้าทุกครั้งไป นอกจากเกินกว่า 100,000 บาท ให้กระทำโดยมติของที่ประชุมของคณะกรรมการหอการค้า ให้ประธานหอการค้า มีอำนาจสั่งจ่ายเงินเกี่ยวกับกิจกรรมของหอการค้า ได้ครั้งละไม่เกิน 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน)

ข้อ 47 เงินทุนพิเศษ

หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา อาจหาเงินทุนพิเศษเพื่อมาดำเนินการและส่งเสริมความก้าวหน้าของหอการค้าได้ โดยการเชิญบุคคลภายนอก และสมาชิกร่วมกันบริจาค หรือ กระทำการอื่นใดตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร และไม่ขัดต่อกฎหมาย

หมวดที่ 9**การแก้ไขข้อบังคับ การเลิกหอการค้า และการชำระบัญชี****ข้อ 48 การแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัดทอนหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ**

ข้อบังคับนี้จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัดทอน หรือเพิ่มเติมได้ก็แต่จะกระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่ ซึ่งมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสามัญที่มาประชุม

ข้อ 49 การเลิกหอการค้า

หอการค้าอาจเลิกได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งต่อไปนี้

1. เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด
2. เมื่อล้มละลาย

3. เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์สั่งให้เลิกตามมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติ

หอการค้า พ.ศ. 2509

ข้อ 50 การชำระบัญชี

เมื่อหอการค้านี้ ต้องเลิกไปเพราะเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังกล่าวในข้อ 49 การชำระบัญชีของหอการค้าให้นำบัญชีแห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 มาใช้บังคับในกรณีที่หอการค้าต้องเลิกไปตามข้อ 47.3 ให้กรรมการทุกคนในคณะกรรมการของหอการค้าชุดสุดท้าย ที่ได้จดทะเบียนเป็นกรรมการของหอการค้าต่อนายทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัดนครราชสีมาเป็นผู้ชำระบัญชี หากมีทรัพย์สินของหอการค้าเหลือจากการชำระบัญชี ให้ยกให้แก่บุคคลในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกุศลสาธารณะแห่งหนึ่งแห่งใด หรือหลายแห่งตามที่ประชุมใหญ่

หมวดที่ 10

บทเฉพาะกาล

ข้อ 51 การเริ่มใช้ข้อบังคับ

ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่นายทะเบียน หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา รับจด ทะเบียนเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับหอการค้าจังหวัดนครราชสีมาเป็นต้นไป ในกรณีตามข้อ 27 ในย่อหน้าแห่งความที่ว่าคณะกรรมการบริหารหอการค้ามีอำนาจและหน้าที่ดังนี้ ข้อที่ 3 ให้คณะกรรมการบริหารหอการค้าชุด พ.ศ. 2556 - 2557 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบหอการค้าจากกรรมการหรือทรงคุณวุฒิบุคคลภายนอกโดยให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระของคณะกรรมการหอการค้าชุด พ.ศ. 2556 (พระราชบัญญัติ หอการค้า พ.ศ. 2509 2555:136-161)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกาญจนา ชัยนาม
วัน เดือน ปีเกิด	22 ตุลาคม 2516
สถานที่เกิด	อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2548
สถานที่ทำงาน	บริษัท ฉัตรนิภา จำกัด
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล

